

16

Ýsa var það,
heillin

26–27

Það er mikilvægt að geta
markað sér sérstöðu hér

48–49

Heimsframleiðsla
mjólkur var 811
milljarðar kílóa árið 2017

Bændablaðið

13. tölublað 2018 • Fimmtudagur 5. júlí • Blað nr. 518 • 24. árg. • Upplag 34.000 • Vefur: bbl.is

Enginn hefði getað gert sér í hugarlund hvaða ævintýri var í uppsiglingu þegar fyrsta folald hrossaræktenda á Vesturkoti á Skeiðum leit dagsins ljós árið 2006 en um helgina mun Hulda Finnisdóttir hampa Sleipnisbikarnum fyrir hönd Spuna. Þau Þórarinn Ragnarsson tóku nýverið við rekstri Vesturkots og eru auk þess nýbakaðir foreldrar. Því er engin lognmolla kringum parið þessa dagana – Sjá nánar á bls. 30–31.

Mynd / GHP

Kolefnisfótspor gæludýra: Snati mengar allra mest

Nýlegar rannsóknir benda til að kolefnisfótspor gæludýra sé stórt og mun stærra en flesta gæludýraeigendur órar fyrir.

Í Bandaríkjunum Norður-Ameríku er áætlað að um 163 milljónir hunda og katta sé haldið sem gæludýr og að dýrin éti á við 62 milljónir manna, sem er svipað og heildarfjöldi Ítala og 188 sinnum fjöldi Íslendinga.

Áætlað er að kolefnisfótspor hunda og katta í Bandaríkjunum einum séu um 64 milljón tonn af koltvísýringi á ári, eða álíka mikið og 13,6 milljón bílar. Megnið af því sem hundamir og kettimír éta er kjöt og sótspor þeirra stórt og á sama tíma tillegg þeirra til loftslagsbreytinga og hlýnunar jarðar.

Losun gróðurhúsalofttegunda af völdum gæludýra er samkvæmt bandarískri rannsókn sögð mest hjá hundum.

/VH

– Sjá nánar á bls. 2

Mikill misbrestur á skráningum hrossa í búfjártölum – Búnaðarstofa MAST hyggst einfalda skýrsluhaldskerfið:

Hross landsmanna 4 til 8 þúsund fleiri en opinberar tölur segja

– Hestaeigendur á höfuðborgarsvæðinu eru sagðir mestu skussarnir í að upplýsa um hrossaeign sína

Hrossaeign landsmanna 2017 var 64.678, samkvæmt tölum Hagstofu Íslands. Þessar tölur eru þó að margra mati ekki réttar og getur þar verið um vanmat að ræða sem nemur á bilinu 4.000 til 8.000 hrossum. Stafar það af skorti á talnaupplýsingum frá hestaeigendum sjálfum, einkum af höfuðborgarsvæðinu.

Samkvæmt upplýsingum frá Búnaðarstofu MAST þá er ljóst að ásettum folöldum hefur verið að fækka á síðustu árum. Erfitt hafi samt verið að eiga við gagnasöfnun um fjölda hrossa í þéttbýli alla tíð. Hestamenn hafi greinilega ekki séð neinn hvata til að skila inn tölum, líkt og þekkist í þeim búgreinum sem njóta stuðningsgreiðslna. Eigi að síður er bent á að það kostar hestamenn ekkert að skrá hross sín, eins og lög gera ráð fyrir, í gegnum Bústofn og WorldFeng. Hins vegar getur það valdið kostnaði ef menn trassa slíka skráningu.

Misbrestur í tölum frá 2013

Frá 2013 hefur verið misbrestur á að upplýsingar um hrossaeign skili sér í gegnum skýrsluhaldið. Misbresturinn er ekki bara varðandi talningu á lifandi hrossum heldur

líka í upplýsingagjöf um hesta sem felldir hafa verið. Þannig eru dæmi um að hross hafi verið á skrá árum saman eftir að hafa verið felld og má með sanni segja að þau hafi verið komin vel fram yfir síðasta sölundag.

Á árinu 2013 voru samkvæmt tölum Hagstofu Íslands samtals 72.626 hross í landinu. Samkvæmt gögnum Búnaðarstofu MAST voru hrossin einungis talin vera 53.021. Bændablaðið benti á þetta misræmi í sumarbyrjun 2014 og setti MAST frétt á vefsíðu sína um málið hinn 11. júní 2014. Þar segir m.a.:

„Nýjustu tölur yfir fjölda búfjár á landinu sýna almenna fækkun búfjár. Þó er ljóst að ekki er um fækkun á fjölda dýra á Íslandi að ræða heldur má rekja þetta til ófullnægjandi skila á haustsskýrslum og eftirfylgni í kjölfar gildistöku nýrra laga um búfjárhald. Sérstaklega á þetta við um fjölda hrossa og þarf að skoða betur hvernig unnt er að bæta upplýsingar um fjölda hrossa í landinu.“

Dýraeftirlitsmönnum hefur verið fækkað um helming

„Skil á haustsskýrslum 2013 voru ófullnægjandi og bera hagðölur vott um það. Frá árinu 2010 hefur

Matvælastofnun safnað upplýsingum um fjölda búfjár á landsvísi og birt á vef og í starfsskýrslum stofnunarinnar. Til ársins 2014 hafði skilum á haustsskýrslum verið fylgt eftir af búfjareftirlitsmönnum sveitarfélaga í desember fram í febrúar ár hvert. Með gildistöku nýrra laga um búfjárhald 1. janúar 2014 fluttist búfjareftirlitið frá sveitarfélögum til Matvælastofnunar. Sex dýraeftirlitsmenn hófu störf í stað u.þ.b. 40 búfjareftirlitsmanna (10–12 stöðugildi) sem áður höfðu sinnt því starfi. Í lok ársins 2013 var eftirfylgni haustsskýrslna ólokið. Fækkun stöðugilda og innleiðing nýs verklags, sem setti eftirlit með velferð dýra í forgang fram yfir eftirfylgni með öflun hagtalna, varð til þess að ekki náðist að fylgja gagnasöfnun eftir með sama hætti og áður,“ segir í frétt MAST frá 2014.

Skil gagna á ábyrgð umráðamanna og eigenda

Hjá Búnaðarstofu MAST, fengust þær upplýsingar að Hagstofa hafi líklega áætlað fjölda hrossa 2013 út frá tölum fyrri ára. Það sé þó á ábyrgð umráðamanna og eða eigenda búfjár að skila haustsskýrslum í samræmi við lög um búfjárhald nr. 38/2013.

Voreftirliti og talningu hætt eftir lagabreytingu 2013

Matvælastofnun hefur meðal annars ráðið verktaka til þess að sinna eftirfylgni og létta þar af leiðandi á dýraeftirlitsmönnum þar sem umfangið er talsvert. Vandinn er að oft er ekki hægt að nálgast hestaeigendur í húsum nema um kvöld og helgar.

Þegar búfjareftirlitsmenn sveitarfélaga sáu um eftirlitið samkvæmt eldri lögum, þá var skylt að fara í voreftirlit og telja allt búfé og þar með hross í þéttbýli. Með lagabreytingu 2013 var voreftirlit lagt af og stólað á áhættumiðað eftirlit. Niðurstaðan varð sú að margir hestamenn hafa trassað að fylla út skýrslur á netinu og því skortir gögn um hrossaeign. Ber mest á því á höfuðborgarsvæðinu.

Varðar sektum að skila ekki haustsskýrslum

Starfsmenn Búnaðarstofu telja nauðsynlegt að koma skikki á þessi mál með einhverjum hætti. Er ætlunin að reyna það í gegnum skýrsluhald. Að öðrum kosti gæti þurft að leita annarra leiða eins og að beita viðurlögum samkvæmt lögum. Það varðar sektum ef

búfjareigendur eða umráðamenn vanrækja skilaskyldu haustsskýrslu. Þeim sektarákvæðum hefur þó ekki verið beitt hingað til. Mögulegt væri líka að fara í allsherjartalningu ef fjármagn fengist til slíks.

Unnið að einföldun kerfisins

Matvælastofnun vinnur nú að því í samvinnu við Bændasamtök Íslands að einfalda kerfið í stað þess að fara í harðari aðgerðir. Áætlað er að næsta haust verði komin tenging á milli WorldFengs og Bústofns til þess að einfalda skráningu á hrossum. Þannig að eigendur hrossa í WorldFeng geti skilað haustsskýrslu um leið og þeir ganga frá skýrsluhaldi í hrossarækt í WorldFeng.

Sá galli er á slíku að eitthvað er um að eigendur hrossa eða umráðamenn gangi ekki frá skráningum á WorldFeng, sem er lögbundin hjarðbók í hrossarækt skv. reglugerð um merkingar búfjár. Matvælastofnun vonast eftir að hestaeigendur virði mikilvægi skráninga á hrossum sínum, enda er hún þeim að kostnaðarlausu. Mun MAST meta árangurinn af þessum aðgerðum í lok árs og taka síðan ákvörðun í framhaldi af því. /HKR.

– Sjá nánar á bls. 4

FRÉTTIR

Kolefnisfótspor gæludýra:

Hundar menga mest gæludýra

– Áætlað er að kolefnisfótspor hunda og katta í Bandaríkjunum einum sé álíka mikið og koltvísýringismengun frá 13,6 milljónum bíla

Nýlegar rannsóknir benda til að sótspor gæludýra sé stórt og mun stærra en flesta gæludýraeigendur órar fyrir. Áætlað er að kolefnisfótspor hunda og katta sem gæludýra í Bandaríkjunum einum sé um 64 milljón tonn af koltvísýringi á ári, eða álíka mikið og 13,6 milljón bílar.

Ekki er með nokkru móti hægt að áætla fjölda gæludýra í heiminum en talan einn milljarður er víst ekki talin fjarri lagi. Í þeirri tölu eru ekki taldir með villihundar og -kettir.

Af þessum milljarði gæludýra eru hundar taldir vera um 600 milljónir en engar tölur eru til um heildarfjölda heimiliskatta. Í Bandaríkjunum Norður-Ameríku er áætlað að um 163 milljónir hunda og katta sé haldið sem gæludýr og að dýrin éti á við 62 milljónir manna, sem er svipað og heildarfjöldi Ítala og 188 sinnum fjöldi Íslendinga.

Megnið af því sem hundarnir og kettirnir éta er kjöt og sótspor þeirra stórt. Á sama tíma er tillegg þeirra til loftslagsbreytinga mikil.

Losun gróðurhúsalofttegunda af völdum gæludýra er sögð mest hjá hundum.

Mikil kjötneysla gæludýra

Í mörgum útreikningum er gert ráð fyrir að við framleiðslu á einu kíló af kjúklingakjöti losni um 3,7 kíló af koltvísýringi, við svínakjötsframleiðslu um 24 kíló og við framleiðslu á einu kíló af nautakjöti um tonn af koltvísýringi.

Talið er að hundar og kettir sem gæludýr í Bandaríkjunum éti um 30% af því kjöti sem framleitt er fyrir Bandaríkjamarkað og skili af sér um 30% af öllum þeim lífræna úrgangi sem átinu fylgir þar í landi. Sé skiturinn reiknaður yfir á fólk jafngildir hann kúk frá um sex milljónum manna. Samkvæmt þessu framleiða hundar og kettir sem gæludýr í Bandaríkjunum um 64 milljón tonn af gróðurhúsalofttegundum.

Bent hefur verið á að mikið af því hráefni sem notað er í gæludýrafóður sé innynfi og afskurður og aðrar kjötafurðir sem ekki nýtast sem mannamat. Þetta er að hluta til rétt en kannanir sýna að hunda- og kattaeigendur eru í síauknum mæli að fæða dýrin sín á gæðafæði og steikum.

Talið er að lífrænn úrgangur gæludýra í Bandaríkjunum sé 5,1 milljón tonn, sem er svipað magn og talið er að komi frá öllum íbúum Egyptalands.

Í þessum tölum er ekki tekið með það magn sem leggst til af hunda- og

Talið er að það þurfi um 0,84 hektara af landi á ári til að framleiða mat fyrir meðalstóran heimilishund. Talið er að hundar og kettir sem gæludýr í Bandaríkjunum éti um 30% af því kjöti sem framleitt er fyrir Bandaríkjamarkað og skili af sér um 30% af öllum þeim lífræna úrgangi sem átinu fylgir þar í landi.

Katta- og hundaeigendur eru í síauknum mæli að fæða dýrin sín á gæðafæði og steikum.

Í Bandaríkjunum Norður-Ameríku er áætlað að um 163 milljónum hunda og katta sé haldið sem gæludýr og að dýrin éti á við 62 milljónir manna sem er svipað og heildarfjöldi Ítala og 188 sinnum fjöldi Íslendinga.

kattarsandi sem dýrin gera stykkinn sín í.

Í San Fransisco-borg í Bandaríkjunum Norður-Ameríku er talið að um 4% úrgangs sem fer í landfyllingu við borgina á ári hverju sé hundaskitur.

Gæludýrum fjölga

Talið er að á Bretlandseyjum einum séu um átta þúsund hundar og átta þúsund kettir auk annarra gæludýra eins og

Kolefnisfótspor meðalstórs gullfisks er talið samsvara matvælaframleiðslu á 0,00034 hekturum lands á ári.

kanínur, eðlur, fuglar og fiskar sem öll þurfa fóður og skila af sér úrgangi.

Í Asíu og Nýja-Sjálandi eru gæludýr fleiri en íbúar landanna og heildarfjöldi þeirra áætlaður tæplega 490 milljón og með aukinni velferð í Asíu hefur gæludýrum þar fjölgað gríðarlega undanfarin ár.

Samfara fjölgun gæludýra hefur markaður fyrir þjónustu þeim tengdri aukist og á það við framleiðslu á gæludýrafóðri, sandi í hunda- og kattaklósett, þjónustu dýralækna og gæludýrasnyrta og framleiðslu alls kyns glingurs og leikfanga fyrir dýrin, auk þeirra flutninga sem fylgja vörum.

Hundaeigendur í vondum málum

Í öðrum samanburði á losun hunda og katta segir að losun þeirra á gróðurhúsalofttegundum sé um 25% af losun allra húsdýra í heiminum.

Hundar koma ver út úr þessum samanburði en kettir. Hundar eru yfirleitt stærrir en kettir og át þeirra á kjöti meira og úrgangslosunin líka.

Kannanir eru ekki samhljóma um hversu mikið af gróðurhúsalofttegundum hundar losa á ári en að sjálfsögðu er það misjafnt eftir stærð hundsins. Samkvæmt einni könnun er losun Labradorhunds um 60 kíló á ári en Sankti Bernardshunds um 90 kíló. Að meðaltali er losun hunda á gróðurhúsalofttegundum talin vera um 20 kíló. Í annarri könnun eru tölurnar mun hærri og þar segir að losun Labradorhunds sé 1,6 tonn á ári og Sankti Bernardshunds 2,3 tonn.

Talið er að það þurfi um 0,84 hektara af landi á ári til að framleiða mat fyrir meðalstóran heimilishund. Til samanburðar er ætlað að það þurfi 0,76 hektara til að framleiða

mat fyrir hvern og einn Víetnama og að sótspor meðal jeppa sem ekið er tíu þúsund kílómetra á ári samsvari 0,41 hektara.

Sótspor katta er sagt samsvara matarframleiðslu á 0,15 hekturum á ári sem er svipað og lítillar bifreiðar. Hjá hömstrum eru það 0,014 hektarar, páfagauk 0,007 ha og meðal gullfisks samsvarar kolefnisfótsporið af matarframleiðslu á 0,00034 hekturum lands.

Hinsti hvíldarstaður

Annað sem líta verður til þegar kemur að gæludýrum er förgun þeirra eftir að þau drepast. Fjöldi dýragrafreita um allan heim er mikill og stærð þeirra og land sem notað er undir þá viðfeðmt og fer stækkandi. Stærsti dýragrafreitir í heimi er í New York-riki og í dag er grafreitirinn hinsti hvíldarstaður hátt í 100.000 gæludýra.

Hvað er til ráða?

Ekki eru til neinar opinberar tölur um fjölda hunda og katta á Íslandi. Fastlega má samt gera ráð fyrir að sótspor þeirra eða umhverfisloppufar sé svipað og hjá ættingjum þeirra annars staðar í heiminum.

Hversu óþægilegt sem það hljómar er sótspor gæludýra í heiminum stórt og ekki hægt að líta framhjá því þegar hugsað er til umhverfismála.

Ein leiðin til að draga úr myndun gróðurhúsalofttegunda og hægja á óæskilegri hlýnun jarðar er að láta hunda- og kattaeigendur borga kolefnisskatt í samræmi við sótspor gæludýranna. Slíkt mundi án ef leiða til þess að færri fengu sér stóra hunda.

Önnur leið er að sleppa því alfarið að eiga gæludýr og leggja aukna áherslu á að rækta garðinn sinn.

VH

Hundahreinsun á heimsmeistaramóti

Dýrverndunarsinnar segja að stjórnvöld í Rússlandi hafi lagt út í gríðarlegan kostnað til að útrýma villihundum í borgum þar sem leikir vegna heimsmeistarakeppninnar í knattspyrnu hafa farið fram.

Á Facebook-síðunni bloody FIFA2018 segir að í átaki til að útrýma villihundum í þeim borgum í Rússlandi þar sem leikir heimsmeistarakeppninnar fara fram hafi öllum brögðum verið beitt til að losna við villihunda. Samkvæmt greinum sem lesa má á síðunni eru aðferðirnar sem beitt hefur verið oft harðneskjulegar og hreinlega barbarískar.

Stjórnvöld í landinu segja aftur á móti að nauðsynlegt sé að fækka hundum í borgunum

Stjórnvöld í landinu segja nauðsynlegt að fækka villihundum til að tryggja öryggi gesta.

Mynd / bloody FIFA2018

til að tryggja öryggi gesta á heimsmeistaramótinu. Ekki er nóg með að villihundar geti verið

hættulegir og ráðist á fólk heldur geta þeir einnig verið hættulegir smitberar.

VH

Jötunn

Vönduð heilsárshús, hönnuð og framleidd fyrir íslenskar aðstæður sem henta sérlega vel sem útleigueiningar fyrir ferðapjónustu. Húsið er u.þ.b. 31 m².

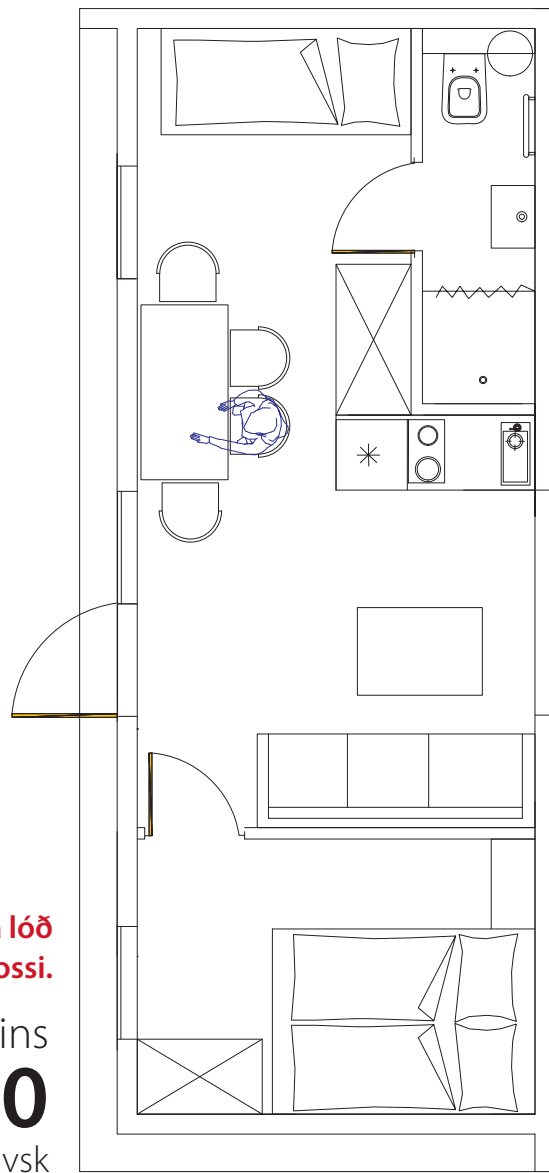
Hús tilbúin til notkunar daginn sem þau eru afhent.

- Útveggir uppbyggðir í samræmi við íslenska reglugerð.
- 150 mm einangrun klædd að utan með viðarpanel, málað í þeim lit sem viðskiptavinurinn óskar.
- Loft einangruð með 250mm einangrun klædd að innan með tilbúnni klæðningu sem ekki þarf að mála.
- Vínildúkur heillimdur á þak.
- Raflagnir innanhúss ásamt töflu innifaldar.
- Pípulagnir innanhúss ásamt hitakerfi eru innifaldar.
- Gólf eru með vínillparketi.
- Eldhúsinnrétting og ísskápur
- Öll húsgögn eins og sýnd eru á myndum fylgja með ásamt fataskáp, kommóðu og náttborði í svefnherbergi.
- Baðherbergi dúkalagt. Klósett, vaskur, sturta með blöndunartækjum og hitakútur innifalið.
- U.þ.b. 18m² viðarklæddur útipallur.
- Undirstöður: Steyptir bitar 0,2 x 0,6 x 5 m - 4 stk.
- Allar flasningar og lokafrágangur á húsi innifalinn.

Uppsett hús til sýnis á lóð
Jötunn Bygginga á Selfossi.

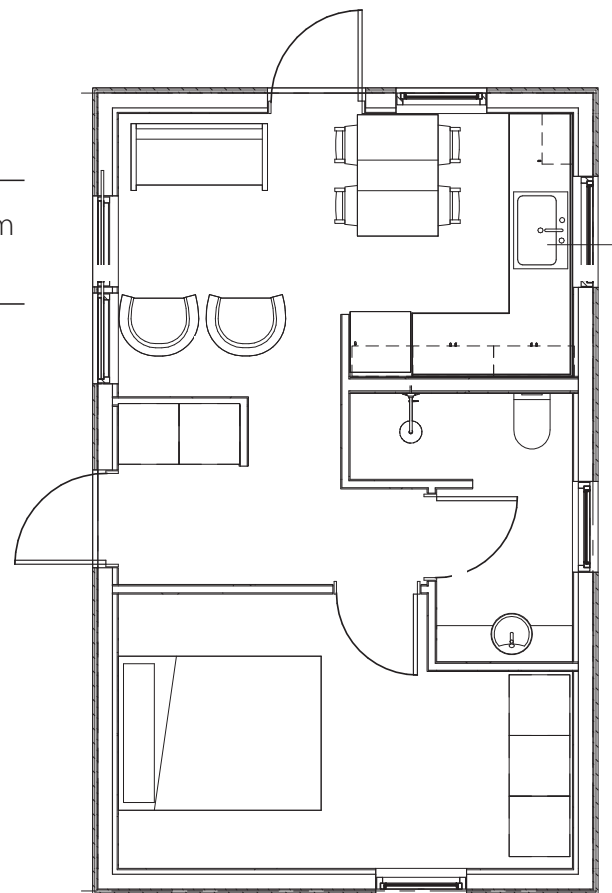
Verð aðeins
kr. **6.980.000**
án vsk

Einhamar

Vönduð heilsárshús, hönnuð og framleidd fyrir íslenskar aðstæður sem henta sérlega vel sem útleigueiningar fyrir ferðapjónustu. Húsin eru afhent fullbúin.

- Útveggir uppbyggðir í samræmi við íslenska reglugerð.
- 150mm einangrun klætt að utan með Alusink bårustál eða máluðum panel.
- Loft einangruð með 200mm einangrun klædd að innan með tilbúnni klæðningu sem ekki þarf að mála.
- Alusink bårustál á þaki.
- Raflagnir innanhúss ásamt töflu innifalinn.
- Pípulagnir innanhúss ásamt hitakerfi eru innifalinn
- Gólf eru með parketi og flísum þar sem við á.
- Elhúsinnrétting, ísskápur, ofn, helluborð og háfur.
- Baðherbergi: Flísalagt gólf og veggir, klósett, vaskur og sturtuklefi með blöndunartækjum.
- Ca. 40m² útipallur.
- Undirstöður, steyptir bitar 0,2 x 0,6 x 8m 4 stk.
- Allar flasningar, þakrennur og niðurföll að jörð innifalinn.
- Uppsetning öll innifalinn.

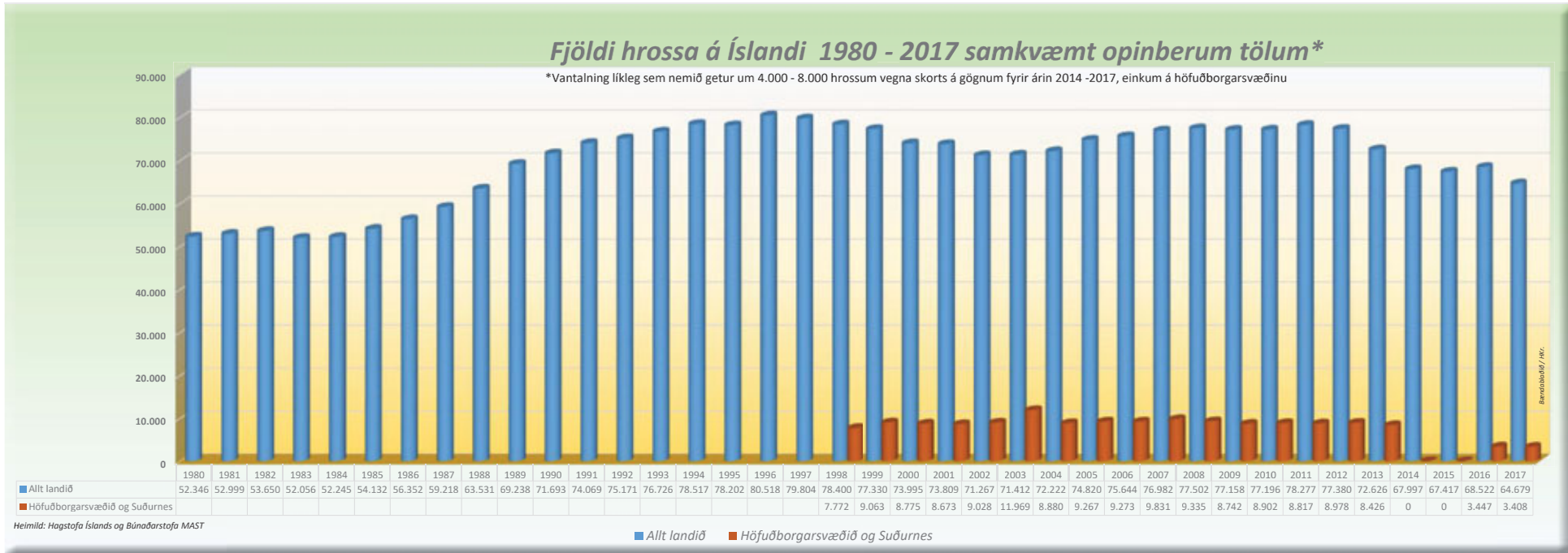

Akfært fyrir vörubíl með krana þarf að vera að staðsetningu húsa, sjái verktaki sér hag í að koma með húsin tilbúin á staðinn.

Verð aðeins
kr. **10.300.000**
án vsk

Ekki innifalið í verði: Gröftur og fylling, heimtaugar vatni, heitu og köldu og rafmagni, rotþró, frárennslisagnir utanhúss, flutningur á húsi frá Selfossi og gisting og fæði fyrir uppsetningarteymi.

FRÉTTIR

Tölum mjög ábótavant um hrossaeign á höfuðborgarsvæðinu og Suðurnesjum

– Þar voru mest tæplega 12 þúsund hross árið 2003 en eru nú einungis sögð vera rúmlega 3 þúsund

Í tölum í þróun hrossaeignar landsmanna frá 1980 sést að frá 1985 fór hestaeign að aukast og náði hámarki 1996 þegar hross í landinu voru talin vera 80.517. Skráning hrossa virðist þó aldrei hafa verið jafn nákvæm og skráning annars búfjár og hefur mikill misbrestur verið í þeim tölum frá 2013.

Samkvæmt tölum Hagstofu Íslands hafa mikil vanhöld verið á gagnaöflun á höfuðborgarsvæðinu frá 2013. Kemur það berlega fram í útskýringum frá Matvælastofu sumarið 2014. Þar segir m.a.:

„Með gildistöku nýrra laga um búfjárhald 1. janúar 2014 fluttist búfjárefirlititið frá sveitarfélögum til Matvælastofnunar. Sex dýraeftirlitsmenn hófu störf í stað u.þ.b. 40 búfjárefirlitsmanna (10–12 stöðugildi) sem áður höfðu sinnt því starfi. Í lok ársins 2013 var eftirfylgni haustsskýrslna ólökíð. Fækkun stöðugilda og innleiðing nýs verklags, sem setti eftirlit með

velferð dýra í forgang fram yfir eftirfylgni með öflun hagtalna, varð til þess að ekki náðist að fylgja gagnasöfnun eftir með sama hætti og áður.“

Vandinn virðist vera tvíþættur. Annars vegar hreinn trassaskapur hestaeigenda og hins vegar telur MAST sig ekki hafa mannafla til að annast fullnægjandi eftirfylgni í talningum á hrossum í þéttbýli. Þar er misbresturinn greinilega mestur í skýrsluhaldinu. Þetta þýðir að hagtölur íslenska ríkisins hvað hrossaeign varðar eru rangar. Deila má um hversu skekkjan er mikil en þar getur mögulega hlaupið á 4 til 8 eða jafnvel 10 þúsund hrossum.

Hross á höfuðborgarsvæðinu og Suðurnesjum voru flest nærri 12.000 árið 2003

Tölur um hrossaeign á höfuðborgarsvæðinu er fyrst að finna í gögnum Hagstofu frá 1998. Þá

voru hross á höfuðborgarsvæðinu og Suðurnesjum samtals talin vera 7.772. Yfirleitt hafa hross á þessu svæði síðan verið á bilinu 8 til 9 þúsund en voru flest 2003, eða 11.969. Þau eru nú einungis sögð vera 3.408.

Tölur fram til 2013 eru samkvæmt talningu dýraeftirlitsmanna sem stunduðu þessa talningu af samviskusemi árum saman. Eftir að fækkað var um helming í hópi dýraeftirlitsmanna, þegar MAST tók við því hlutverki í upphafi árs 2014, þá olli það strax vandræðum samfara trassaskap hestaeigenda varðandi upplýsingaskyldu. Dýraeftirlitsmenn, sem áður voru á forræði sveitarfélaga og undir handaraðri sérfræðinga hjá Bændasamtökum Íslands, voru orðnir það fáir að þeir töldu sig ekki hafa tíma til að sinna fullnægjandi talningu á hrossum í þéttbýli. Af þeim sökum eru engar tölur til um fjölda hrossa á höfuðborgarsvæðinu og Suðurnesjum árin 2014

og 2015. Nokkuð var bætt úr þessu á árunum 2016 og 2017 en þá eingöngu í gegnum bætt skýrsluhald en ekki beina talningu. Því má leiða líkum að því að það vanti að minnsta kosti 4.000 hross á þessu svæði í opinberar tölur í dag og líklega nær 5.000 ef miðað er við árin á undan. Vantalin hross á landinu öllu gætu líka allt eins verið um 8.000 þegar allt er tekið með, og jafnvel fleiri.

Vonast eftir úrbótum við skráningu í haust

Vonast er til að á næsta ári liggi fyrir áreiðanlegri tölur varðandi hrossaeign landsmanna. Matvælastofnun vinnur nú að því í samvinnu við Bændasamtök Íslands að einfalda kerfið í stað þess að fara í harðari aðgerðir eins og lög gera þó ráð fyrir. Áætlað er að næsta haust verður komin tenging á milli WorldFengs og Bústöfs til þess að einfalda skráningu á hrossum.

Þannig að eigendur hrossa í WorldFeng geti skilað haustsskýrslu um leið og þeir ganga frá skýrsluhaldi í hrossarækt í WorldFeng.

Sá galli er á slíku að eitthvað er um að eigendur hrossa eða umráðamenn gangi ekki frá skráningum í WorldFeng, sem er lögbundin hjarðbók í hrossarækt skv. reglugerð um merkingar búfjár.

Það kostar ekkert að skrá hrossin

Samkvæmt heimildum Bændablaðsins bera hrossaeigendur m.a. fyrir sig kostnað sem þeir þurfa að bera af skráningu. Þetta er þó á misskilningi byggt samkvæmt upplýsingum frá MAST. Skráningin er hrossaeigendum að kostnaðarlausu.

Matvælastofnun mun meta árangurinn af þessum aðgerðum sínum við einföldun kerfisins í lok árs og taka síðan ákvörðun í framhaldi af því. /HKr.

Öfgasinnaðir veganistar hrella franska slátrara

– Hafa hvatt til ofbeldis og skemmdarverka

Landssamtök slátrurleyfishafa í Frakklandi eru áhyggjufull yfir þeim áhrifum sem hin mikla vegan-væðing í landinu hefur haft að undanfögnu og fara nú fram á vernd gegn skemmdarverkum og árásum frá öfgahópum kjötandstaðinga.

Landssamtökin sendu stjórnvöldum í landinu nýverið kröfu þar sem þeir grátbiðja um að fá vernd gegn fyrrnefndum öfgahópum. Kemur þetta til af því að frönsk slátruhús og slátrarar hafa meðal annars upplifað að rúður eru brotnar í húsakynnum þeirra og söðað er út með veggjakroti. Í kröfunni kemur fram að 18 þúsund meðlimir samtakanna hafi áhyggjur af þeim afleiðingum sem hin yfirdrífna athygli forsvarsmanna veganisma í landinu fá.

Vilja þvinga sínum lífsstíl og hugmyndafræði upp á alla

„Við erum mjög hneyksluð yfir því að hluti íbúa landsins óski eftir því að þvinga sínum lífsstíl

og sinni hugmyndafræði upp á alla hina. Samtök og aktivistar í veganhópum hafa hvatt til ofbeldis og skemmdarverka gegn slátrurum og minni verslunum sem er alveg ólíandi að horfa upp á. Síðan tók steininn úr þegar hryðjuverkamaður sem drap slátrara í verslun í árás í Trèbes var hyltur á samfélagsmiðlum af þessum hópi fólks.“ segir Jean-François Guihard, forsvarsmáður slátrurleyfishafa í Frakklandi. Þess má geta að veganskur aktivisti sem setti út svipað innlegg á Facebook og minnst var á hér að ofan var nýverið dæmdur í 7 mánaða fangelsi fyrir ummæli sín.

Kallað eftir inngrípi ráherra

Landssamtökin óska eftir því að innanríkisráðherra landsins, Gérard Collomb, grípi til aðgerða til að vernda greinina þannig að hótunum og skemmdarverkum linni. Meðlimir samtakanna óski eingöngu eftir því að fá að starfa í friði og leyfa Frökkum að borða það sem þeir vilja. /ehg-BT

Júniuppboð Copenhagen Fur 2018:

Þriðja uppboðið í röð sem verð lækkar

Skinnauppboð Copenhagen Furs lauk síðastliðinn sunnudag. Um 70% þeirra skinna sem voru til sölu á uppboðinu seldust og er það dræm sala. Verð á skinnnum lækkaði um 4% frá síðasta uppboði og er þetta þriðja uppboðið í röð sem verð lækkar.

Einar E. Einarsson, formaður Félags loðdýrabænda, segir að júniuppboð Copenhagen Fur sé eitt af stærri skinnauppboðum ársins og að þessu sinni hafi verið boðin upp um 7,5 milljón skinn. „Um 70% af skinnunum sem voru í boði seldust, sem er lítið því að yfirleitt seljast þau 100%. Ég er ekki kominn með töluna fyrir íslensku skinnin en á von á að söluhlutfall þeirra sé svipað.

4% lækkan

Auk þess sem salan var dræm lækkaði verðið um 4% í erlendri mynt frá síðasta uppboði og er þetta þriðja uppboðið í röð þar sem verðið lækkar og lækkan í heild frá því fyrir ári um 10%.

Einar E. Einarsson.

Ég átti svo sem ekki von á miklum breytingum núna frá síðasta uppboði en að sjálfsögðu eru það vonbrigði að skinnin skuli ekki seljast og að verð sé enn að lækka.“

Einar segir að Íslendingar framleiði um 150 þúsund skinn á ári og líklegt að við höfum átt um 50 þúsund skinn á uppboðinu. „Meðalkostnaður við framleiðslu á hverju skinni er um 6.000 krónur íslenskar og við eru að fá um 3.400 krónur fyrir hvert skinn á uppboðinu núna.“

Verð undir framleiðslukostnaði

„Eins og gefur að skilja eru margir

að bugast undan verðinu og ekki síst vegna þess að þetta er þriðja árið í röð þar sem verðið sem við fáum fyrir skinnin er undir framleiðslukostnaði. Auk þess sem núna fer saman lágt heimsmarkaðsverð og hátt gengi krónunnar. Dæmi um hversu illa hátt gengi krónunnar hefur leikið loðdýrabændur hér á landi er að á síðasta ári hækkaði heimsmarkaðsverð á skinnnum um 11% milli ára í erlendri mynt en lækkaði um 3% í íslenskum krónum,“ segir Einar.

Ástæða lækunarinnar á júniuppboðinu er að framleiðsla og framboð á skinnnum undanfarin ár hefur verið mjög mikil. Verð fyrir skinn var mjög hátt 2010 til 2013 og í kjölfarið jókst framleiðslan mikið í Kína og mörgum löndum Evrópu og það sprengdi markaðinn.

Loðdýrabændum á Íslandi hefur fækkað undanfarin ár og þeir eru 18 í dag og segir Einar að hljóðið í mörgum þeirra sé orðið þungt og líklegt að sumir þeirra muni bregða búi fljótlega fari ekki að rofa til á markaðinum. /VH

Nýja 6-serían frá DEUTZ-FAHR

DEUTZ- FAHR Agrotion vélarnar eru þekktar fyrir gæði og endingu og gefa ekkert eftir í heyskapnum. Eigum til afgreiðslu öflugar og vel búnar 6 cylindra Deutz Fahr Agrotion dráttarvélar beint í heyskapinn. Henta vel við allar rúllusamstæður og í öll almenn landbúnaðarstörf.

Dæmi um vél sem er til afgreiðslu af lager: **DEUTZ-FAHR Agrotion 6165 RC-shift**

6 stokka, 6 lítra DEUTZ mótör, 164 hö, 699 Nm	Rúmgott og glæsilegt hús með loftkælingu
Sjálfskiptur ZF girkassi, 5 gírar, 6 milligírar	Mótorbremsa
Vökvavendigir með stillanlegu átaki	4 tvívirkar vökvasneiðar (8 stútar) með stillanlegu flæði
Aðgerðaminni	Vökvayfirtengi
Fjaðrandi ökumannshús	50 km/klst aksturhraði við lágan snúning
50 km/klst aksturhraði við lágan snúning	Vökvaútskjótanlegur krókur
120 l/min load sensing dæla	Lyftigeta á afturbeisli 9.700 kg
Power Beyond vökvatengi fyrir rúllusamstæður	

Frambúnaður með aflúrtaki. Lyftigeta frambúnaðar 4.100 kg.

Rafstýrð STOLL FZ50.1 samlit á mókurstæki með 3ja sviði, rafstýrðum dempara, vökvaskóflulás og 2,40 m Heavy Duty skóflu

Bændur og verktakar hafið samband við sölumenn okkar og leitið tilboða, verðin eru betri en þig grunar þessa dagana.

Þ Ó R H

REYKJAVÍK:
Krókháls 16
Sími 568-1500

AKUREYRI:
Baldursnes 8
Sími 568-1555

Vefsíða og
netverslun:
www.thor.is

Bændablaðið

— Mál gagn bænda og landsbyggðar —

Ritstjóri: Hörður Kristjánsson (ábm.) hk@bondi.is — **Sími:** 563 0339 — **Rekstur og markaðsmál:** Tjörvi Bjarnason tjorvi@bondi.is — **Blaðamenn:** Margrét Þ. Þórsdóttir mth@bondi.is — Sigurður Már Harðarson smh@bondi.is — Vilmondur Hansen vilmundur@bondi.is — Bjarni Rúnarsson br@bondi.is — **Auglýsingastjóri:** Guðrún Hulda Pálsdóttir ghp@bondi.is — **Sími:** 563 0303 — **Netfang auglýsinga:** augl@bondi.is
Vefur blaðsins: www.bbl.is — Netfang blaðsins: (fréttir og annað efni) er bbl@bondi.is
Prófarkalestur. Guðrún Kristjánsdóttir — Frágangur fyrir prentun: Anna Kristín Ólafsdóttir — Prentun: Landsprent ehf. — Upplag: sjá forsíðu — Dreifing: Landsprent og Íslandspóstur. ISSN 1025-5621

SKOÐUN

Skilningsleysi

Þegar þetta er ritað er Sigurður Sigurðarson dýralæknir að halda upp í mikilvæga ferð til að merkja staði þar sem dýr sem sýkst hafa af miltisbrandi hafa verið grafin. Mikilvægi þessa framtaks virðist augljós nema hjá þeim yfirvöldum sem það heyrir undir.

Sigurður hóf að eigin frumkvæði að merkja miltisbrunastaði sumarið 2017 ásamt konu sinni, Ólöfu Erlu Halldórsdóttur. Lengi var hann búinn að viðra mikilvægi þessa verkefnis við háttsetta menn í kerfinu, en fékk að sögn litil sem engin viðbrögð. Fyrrverandi landbúnaðarráðherra, Guðni Ágústsson, virtist þá vera sá eini sem rann þó blóðið til skyldunnar. Hafði hann forgöngu um að Sigurður fékk lánaðan bíl hjá bifreiðaumboðinu BL í fyrra og fékk einnig stuðning frá N1, en engan frá opinberum stofnunum. Hann er nú aftur kominn af stað til að aðstoða Sigurð.

Í fyrrasumar náðu Sigurður og Ólöf ekki að merkja alla staðina og því er nú aftur lagt upp í ferð, en flestir ómerktu staðanna eru á Norðurlandi og Austurlandi.

Segist hann hafa gert sér grein fyrir að hver einasta miltisbrandsgröf á Íslandi væri eins og tifandi tímasprengja og gæti orðið upphaf að nýju smiti ef við þeim yrði hreyft. Því skipti máli að fara um og merkja og setja reglur sem banna að við þeim verði hróflað.

Ekki þarf að deila um að verkefni Sigurðar er afar mikilvægt fyrir komandi kynslóðir því miltisbrandsbakterían er banvæn og getur gró hennar lifað í jarðvegi í það minnsta í 500 ár og líklega endalaust við réttar aðstæður. Því er mikilvægt að vitað sé um grafinnar svo ekki verði hróflað þar við jarðvegi. Elstu grafir miltisbrandssmitaðra dýra sem vitað er um hér á landi eru frá árinu 1886 og yngsta gröfin er frá 2004.

Vitað er um 150 grafir á um það bil 100 stöðum hér og hvar um landið. Sagði Sigurður í samtali við Bændablaðið í júní 2017 að dæmi væru um smitun á miltisbrandi sem legið hafði í jörðu í 150 ár. Það var á bænum Sjónarhóli á Vatnsleysuströnd árið 2004. Þar voru fjórir hestar í beitilandi við Ytra-Knarrarnes. Þar hafði sjórinn brotið niður sjávarkamb þar sem grafin sýkt hræ höfðu verið dysjuð. Smitefnið dreifist síðan yfir beitilandið og smitaði hrossin. Drápuð þá þrjú hross á stuttum tíma og fjórða hrossið veiktist og var lógað og hræin grafin og allt girt af.

Vegna hættunnar sem stafað getur af þessum gröfum taldi Sigurður mikilvægt að merkja þær allar með hnitaðri staðsetningu og fleiri upplýsingum. Kemur hann upplýsingum fyrir á málmhólkum sem festir eru kirfilega með járnteini á greffrunarstöðum smitaðra dýrahæja.

Það er mjög mikilvægt að fólk láti Sigurð vita ef það býr yfir einhverri slíkri vitneskju eða hefur minnsta grun um grafir af þessum toga. Miltisbrandur er lífshættulegt fyrir menn ekki síður en dýr. Þannig frétti hann í fyrra af einni slíkri gröf frá manneskju sem þekkti til en aðrir vissu ekki um.

Sigurður segist hafa mætt ótrúlegu skilningsleysi hjá þeim opinberu aðilum sem helst ættu að fjalla um þessi mál. Fram til þessa hefur hann ekki fengið mikinn stuðning úr þeim ranni og má sannarlega kalla það ótrúlega skammsýni í ljósi alvarleika málsins. Enn vandræðalegra er, að Sigurður hefur svo sem ekki verið að fara fram á mikið, bara stuðning við ferðalagið og kannski smáaurum fyrir mat. Því verður bara að vona að einhverjir í opinberri stjórnsýslu kveiki á perunni og veiti Sigurði aðstoð við þetta verkefni — ekki á næsta ári, heldur núna!

HK

Sindri Sigurgeirsson

formaður Bændasamtaka Íslands
sindri@bondi.is

Hestamannafélagið Fákur heldur nú Landsmót hestamanna á svæði sínu í Viðidal í austurhluta Reykjavíkur og allt bendir til að þetta mót verði hið glæsilegasta. Mótið hófst á sunnudag með forkeppni í barna- og unglingaflokkum. Þann dag var frítt inn á svæðið og mikið af skemmtilegum hlutum í boði fyrir yngstu kynslóðina.

Allt er þetta mikilvægt, bæði til að gefa öllum aðstandendum tækifæri á að fylgjast með sínu fólki og að gefa áhugasömu fólki kost á að kynna sér hvað fer fram á svona viðburði. Það er mikilvægt fyrir okkur að fá annað slagið tækifæri til að tengja betur saman lífsviðurværi og áhugamál okkar sem lifum í sveitinni og þeirra sem búa í þéttbýlinu.

Víða hafa byggst upp öflug hrossaræktarbu

Hrossaræktin er nátengd íslenskum landbúnaði og hefur verið aðalbügrein, aukabügrein eða hliðarbügrein á mörgum íslenskum búum í gegnum tíðina. Margir þekkja það að hafa fyrst komist á hestbak í sveitinni. Það er ánægjuleg þróun að víða hafa byggst upp öflug hrossaræktarbu sem hafa verið leiðandi í ræktun, tamningu og þjálfun á íslenska hestinum og hafa jafnframt náð góðum árangri í sölu lífhrossa hér á landi og um allan heim. Hrossaræktin sem búgrein er mikilvæg innan Bændasamtakanna því hún styður við gríðarlega margar aðrar búgreinar, auk þess sem hrossarækt og hestamennska hafa skipað stóran sess við að kynna Ísland á erlendum vettvangi.

Ótvíræð mikilvægi hrossaræktarinnar

Mikilvægi hrossaræktarinnar er ótvírætt og hagræn áhrif greinarinnar margslungin. Þó útflutningur á hrossum hafi oft verið meiri en nú, má færa rök fyrir því að gjaldeyrisssköpun hrossaræktarinnar sé mikil. Hingað til lands koma yfir tvær milljónir ferðamanna á ári, margir hverjir í þeim erindagjörðum að eiga stefnumót við íslenska hestinn. Ýmsir viðburðir og afþreying tengd íslenska hestinum eru aðdráttarafl og skapa miklar tekjur. Minjagripir með vísunum í íslenska hestinn eru fjölmargir og þar væri jafnvel hægt að ná enn meiri árangri með hugmyndaauðgi og útsjónarsemi.

Við nýtum landsins gæði og þurfum að gæta þess að fara vel með það sem okkur er

Hestar í höfuðborginni

Mynd / Guðrún Hulda Pálsdóttir

treyst fyrir. Á síðustu misserum hefur umræða aukist um neikvæðar hliðar aukinnar umferðar ferðafólks um landið. Hrossaræktendur og aðrir sem starfa í tengslum við íslenska hestinn þurfa að vera virkir þátttakendur í þeirri umræðu og halda sínum sjónarmiðum á lofti. Verndun landsins og virðing fyrir náttúrunni þarf að fara saman við höfsama nýtingu. Það á við um ferðaþjónustuna líkt og landbúnaðinn.

Venjan er að margir erlendir gestir sækja einnig landsmótin hverju sinni. Íslandshestaheimurinn er gríðarstór og það er mikill áhugi á hestinum okkar á heimsvísu. Með einföldun mætti skipta áhugamönnum um íslenska hestinn í tvo hópa. Þeir sem hafa komið til Íslands og þeir sem eiga eftir að koma oft til landsins og sumir árlegir gestir. Allt þetta fólk hefur mikinn áhuga á landinu okkar og menningu okkar.

Mjög sterk tengsl við ferðaþjónustuna

Hestamennskan, eins og landbúnaðurinn allur, hefur því mjög sterk tengsl við ferðaþjónustuna á Íslandi. Glæsilegur vöxtur í ferðaþjónustu hefur komið okkur öllum til góða. Við megum aldrei gleyma því að upplifun ferðamanna er samspil okkar allra. Þar skipar landbúnaðurinn veigamikinn sess.

Ferðaþjónusta og landbúnaður eiga mikla samleið og hagsmunir greinanna

eru samofnir. Ásýnd sveitanna skapar það menningarlandslag sem ferðamenn berja augum á ferðum sínum um landið. Íslenskur matur er ríkur þáttur af upplifun þeirra sem um landið fara.

Uppskeruhátið ræktenda og knapa

Það er alltaf tilhlökkunarefni þegar kemur að Landsmóti hestamanna. Hér gefst færi á því að berja augum þá gæðinga og kynbótahross sem skara fram úr. Mótið er uppskeruhátið bæði ræktenda og knapa. Þeir fyrrnefndu fá tækifæri til að meta árangur kynbótastarfs liðanna ára og þeir síðarnefndu koma með hross til dóms þar sem lagt er mat á tamningu og þjálfun undangenginna missera.

Allflestir hafa skoðun á kosti og göllum þeirra landsmótsstaða sem valdir hafa verið á tveggja ára fresti gegnum tíðina. Sú umræða er yfirleitt hressileg en samkoman er alltaf vel sótt og hestakostur glæsilegur. Hver landsmótsstaður hefur ávallt sinn sjarma.

Það að staðsetja landsmót í höfuðstaðnum gefur okkur alltaf færi á að gera eitthvað sem við ekki myndum gera í sveitinni á meðan sveitin gefur okkur færi á allt öðrum áherslum.

Sem ungur maður í Árbænum þekkti ég það að halda hross í Viðidalnum, það var gott samfélag. Þar fann ég að sveitin og borgin mættust. Það gerist líka núna í vikunni með landsmóti hestamanna. Gleðilega hátíð.

ÍSLAND ER LAND ÞITT

Skálavík Ytri í Mjóafirði í Súðavíkurbreppi (áður Reykjafjarðarhreppi) við Ísafjarðardjúp.

Mynd / Hörður Kristjánsson

Heyskapur á Vestri-Reyni í Hvalfjarðarsveit (áður Innri-Akraneshreppi). Haraldur Benediktsson, bóndi og alpingismaður, þyrllar heyi í múga, væntanlega í þeirri von að geta rúllað áður en næsta demba hellist yfir Vesturlandið. Mynd / Guðrún Lilja Eyþórsdóttir

Heyskapur á landinu gengur ýmist glimrandi vel eða afleitlega

Í tvö horn skiptist þegar að heyskap kemur hér á landi, ýmist gengur glimrandi vel eða afleitlega. Þar skiptir eins og gefur að skilja veðrið mestu. Á norðan- og austanverðu landinu hefur gengið vel og uppskera er góð, vætutið hefur sett strik í reikninginn á Suður- og Vesturlandi og í þeim landsfjórðungum verður ástandið alvarlegra með hverjum degi sem líður.

Sveinn Sigurmundsson, framkvæmdastjóri Búnaðarsambands Suðurlands, segir stöðugar rigningar hafa einkennt veðurfar í maí og júní og ástandið langt í frá gott. „Það er lítið um þurrk hér um slóðir, það kom einn dagur um daginn með sól og þerri eins og frægt er orðið og þá náðu sumir að heyja aðeins þá. Bændur hafa yfir að ráða afkastamiklum tækjum og ná miklu magni á skömmum tíma en til þess þarf veðrið að vera hagstætt,“ segir hann. Staða sunnlenskra bænda varðandi heyskap er á þann veg að sumir eru skammt á veg komnir og aðrir voru í lok júnímánaðar ekki byrjaðir að slá.

Þurfa ekki nema þrjá þurra daga í röð

„Alvarlegast í þessu öllu saman er að gæði tapast, heyin verða lakari með hverjum degi sem líður, við erum að horfa hér upp á heilmikið verðmætatap,“ segir hann og bætir við að menn reyni að setja óþurrkað hey í rúllur eða staður sem er þá bara vothey sem hætta er á að verkist ekki eins vel og er erfiðara í allri meðhöndlun.

Sveinn telur að bændur ættu að ná inn nægu magni í sumar þó upphafið lofi ekki góðu, ekki þurfi nema fáa þurra daga í röð til að ná því magni sem þarf og júlímánuður rétt hafinn. Sums staðar er gras farið að leggjast og því erfiðara að eiga við það. Fremur kalt hefur verið í veðri sem hægir á sprettu og því

Rúllað á Vestri-Reyni. Mynd / Guðrún Lilja Eyþórsdóttir

Heyskapur í Keldudal í Skagafirði. Mynd / Guðrún Lárusdóttir

Blár himinn, glampandi sól og heyrúllur á túnnum í Skagafirði. Mynd / Guðrún Lárusdóttir

er þroski grasa seinni til sem betur fer eins og staðan er. „En þessi staða er sérlega slæm fyrir kúabændur sem þurfa á hágæðafóðri að halda, en við horfum upp á mikið verðmætatap hér fyrir sunnan,“ segir Sveinn.

Vestlendingar halda að sér höndum, Skagfirðingar komnir vel af stað

Anton Torfi Bergsson, framkvæmdastjóri Búnaðarsambands Vesturlands, segir að nokkrir kúabændur á svæðinu séu búnir að slá eitthvað, en veðrið hafi vissulega verið mönnum erfiðt. Spretta sé nokkuð góð og ágætt útlit hvað það varðar. „En þar sem varla hefur komið heill dagur þurr, halda margir að sér höndum,“ segir hann.

„Heyskapur hefur gengið vel og er heyfengur í góðu meðallagi að magni,“ segir Eiríkur Loftsson, ráðunautur hjá RML í Skagafirði. Þar hófst heyskapur um miðjan mánuð, en af fullum krafti í kringum 20. júní. Hann er því kominn vel af stað og fyrri slætti lokið á stöku stað.

Guðrún Lárusdóttir, bóndi í Keldudal á

Hegranesi, segir að fyrri slætti hafi lokið síðustu daga júnímánaðar og síðustu rúllum var ekið heim á föstudag í liðinni viku.

„Það hefur verið góð spretta í Skagafirði og víðrað vel til heyskapa. Kúabændur hér um slóðir eru sennilega flestir langt komnir eða hafa lokið fyrri slætti,“ segir Guðrún.

Líkur á að henda þurfi heyi úr seinni slætti

„Heyskapur í Eyjafirði hefur gengið nokkuð vel og uppskera er góð,“ segir Sigurgeir Hreinsson, framkvæmdastjóri Búnaðarsambands Eyjafjarðar. Raunar segir hann að nokkuð hafi verið skúrasamt og í sumum tilfellum sé orðið heldur mikið sprottið til að gæði verði eins og best verði á kosið. Hann segir að nokkuð sé um að kúabændur, fram í firði, hafi lokið fyrri eða fyrsta slætti upp úr 20. júní. „Það eru miklar líkur á að þeir sem eiga miklar fyrningar þurfi að henda umtalsverðum hluta af seinni slættinum. Uppskera hefur verið mikil nokkur ár í röð og of mikið birgðahald í heyi er dýrt,“ segir Sigurgeir.

MÆLT AF MUNNI FRAM 205

Í síðasta vísnaþætti birtist fyrsti hluti rímu eftir Höskuld Einarsson frá Vatnshorni, ortri til Sigurðar frá Brún í Svartárdal. Rímuna nefnir Höskuldur „Fjargæslan“ og greinir á fágætan máta frá starfi Sigurðar við fjargæslu á einu myndar fjárbúi góðu í Húnavatnssýslu. Í þessum þætti verður rímunni framhaldið, þó ekki sé rúm né ráð til að birta þetta verðmæta hugverk allt, þá verður gripið niður í atburðarás hér og hvar. Mér vitanlega er þessi ríma hvergi til á prenti utan handskrifuð frá hendi höfundar og send dóttur hans, Sigríði á Kagaðarhóli:

Bóndi hennar burtu var,
bráðlaginn við skriftirnar,
ættin sú af öllum bar,
eins og kúnum merarnar.

Siggi þekkti rausnar rann,
og ríkisbóndann þjóðkunnan,
átta rolluhundruð hann,
hirti fyrir þennan mann.

Þarna er besti bólstaður,
búreksturinn stórgóður,
konan heitir Hallfríður,
hún er mikill skörungur.

Hún er mikið myndarleg,
margir segja höfðingleg,
búið stundar bráðdugleg,
burðamikil og kraftaleg.
Forðum Grettir gekk þarna um,
Glámur tók hann fangbrögðum,
enn voru menn í afdalum,
allvandr að fjármönnum.

Áhöfnin er flest öll feit,
fráleitt mikið sundurleit,
þeir eru búmenn þar í sveit,
og þar er stunduð vetrarbeit.

Oft eru líka útreiðar,
einkanlega um helgarnar,
þar eru góðir gæðingar,
og glæsilegar stúlkurnar.

Fjargæsla er fjandans níð,
frosthörkur og byljatið,
tilhlepplingatusk og stríð,
tekur á menn fyrr og síð.

Kalt er úti í klettahlíð,
krafsar féð í norðanhrið,
yfirstöður alla tíð,
andlegt drep og böi og stríð.

Í hlákum roðna rindarnir,
rennur féð þá uppeftir,
þá eru fírna fjárleitir,
og flestir dagar bölvaðir.

Beinist tal að búrekstri,
bunar ræða úr fjármanni,
lýsir hann við Hallfríði,
hordrullunni á Víkingi.

Þar eru fluttar fjallræður,
flestar betri en stólræður,
þær eru eins og þingræður,
þessar hvunn dags borðræður.

Mælir hún af hofmóði,
hátt af þekktri röggsemi,
„troddu í hann tóbaki,
tvisvar á dag með beitinni“.

Harðnar brún á Hallfríði,
hækkar tónn í ræðunni,
telur svona tilfelli,
trassadóm hjá Sigurði.

Kennir hann frá konunni,
kuldablá úr viðmóti,
hún sér illa umgengni,
einnig líka í hlöðunni.
Er þó fleira örðugt hér,
eitt ég dæmi segi þér,
þegar ég vatna ánum er,
ofan í brunninn hópur fer.

Kann ég þó við kláðann verst,
kvelur hann féð og drepur mest,
aldrei hefir áður sést,
önnur eins djöfuls maurapest.

Rökkvar nú um rekkjutjöld,
reyndar finnst mér tíðin köld,
syngja meir um sauðfjárhöld,
sýnist ekki þurfa í kvöld.

Umsjón:
Árni Geirhjörtur Jónsson
kotabyggð1@gmail.com

FRÉTTIR

Pótt íbúar á vesturhluta landsins og þá einkum á suðvesturhorninu hafi mátt búa við rigningu nánast upp á hvern dag í heila tvo mánuði, þá hefur allt annað verið upp á teningnum á Austfjörðum og á norðaustanverðu landinu. Þessa mynd tók starfsmaður Landgræðslunnar á ferð sinni fyrir austan í síðustu viku. Þarna er verið að hirða hey á heyhleðsluvagn við bæinn Skorrastaði 1 í Norðfirði í brakandi blíðu og sólskini. Líklegast er það Björn Reynir Jónsson sem er við stýrið á dráttarvélinni.

Mynd / Áb

Verg landsframleiðsla á hvern Íslending 30% meiri en að meðaltali í ESB-löndunum

Verg landsframleiðsla á mann á Íslandi árið 2017 var 30% yfir meðaltali Evrópu-sambandsríkjanna 28 (ESB28) samkvæmt bráðabirgðaniðurstöðum hagstofu Evrópu-sambandsins (Eurostat). Voru niðurstöðurnar birtar nýverið á vefsíðu Hagstofu Íslands.

Þar segir að Ísland hafi verið í fimmta sæti af 37 Evrópuríkjum (ESB28 auk Íslands, Noregs, Sviss, Tyrklands, Svartfjallalands, Serbíu, Bosníu-Hersegóvínu, Albaníu og Makedóníu). Magn vergrar landsframleiðslu á mann árið 2017 var hæst í Lúxemborg, 153% yfir meðaltali

ESB28, en þar á eftir kom Írland þar sem verg landsframleiðsla á mann var 84% yfir meðaltali ESB28. Lúxemborg sker sig úr hópnum en líta verður til þess að fjöldi fólks vinnur og verslar í landinu og leggur til landsframleiðslunnar en býr utan þess og telst því ekki til íbúa.

Ísland í samvinnu við Eurostat
Hagstofa Íslands tekur þátt í samstarfi hagstofu Evrópusambandsins, Eurostat, og Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD) um útreikning jafnvirðisgilda (PPP). Þau eru notuð til að umreikna hagrænar stærðir til sambærilegs verðlags svo

unnt sé að bera saman rauntölur á milli landa. Þegar horft er á samanburð af þessu tagi má líka sjá mikla samsvörun á milli velgengni og verðlags. Því meiri sem velgengnin og kaupmáttur launa er í hverju landi, því meiri líkur eru á hærra verðlagi og öfugt. Þetta þekkja Íslendingar vel af ferðalögum erlendis. /HKr.

Verðlag í Evrópulöndum er hæst á Íslandi og er 66% yfir meðaltali ESB-ríkjanna

– nema í mat og óáfengum drykkjum þar sem tvær þjóðir eru með hærra verðlag og einnig á farartækjum

Verðlag einkaneyslu heimila í 37 Evrópuríkjum sem Eurostat hefur tekið til skoðunar var hæst

á Íslandi árið 2017. Það var 66% yfir meðaltali ESB28. Í fjórum af sex undirlið-

um var verðlag hæst á Íslandi. Undantekningarnar eru annars vegar matur og drykkur og hins vegar farartæki. Verðlag á mat og drykk var hæst í Sviss, þar á eftir kom Noregur og Ísland var í þriðja sæti. Verðlag á farartækjum var hæst í Danmörku, þar á eftir komu Noregur og Ísland.

Ísland sjötta mesta neyslusamfélagið

Þá kemur fram í úttekt Eurostat að neysla er mjög breytileg milli þjóða í Evrópu. Þar eru íslenskir neytendur með 17% meiri neyslu en að meðaltali í 28 ESB-ríkjum. Langmesta neyslan er í Noregi, eða 32% yfir meðaltali ESB-ríkja. Þá kemur Lúxemborg, eða 30% yfir meðaltali. Sviss er með 26% yfir meðaltali, síðan kemur Þýskaland með 22%, þá Austurríki með 18% yfir meðaltali. Ísland er svo með sjöttu mestu neyslu á mann af 37 Evrópuríkjum, eða eins og fyrr segir 17% yfir meðaltali.

Þrjár þjóðir undir helmingsneyslu af meðaltali ESB

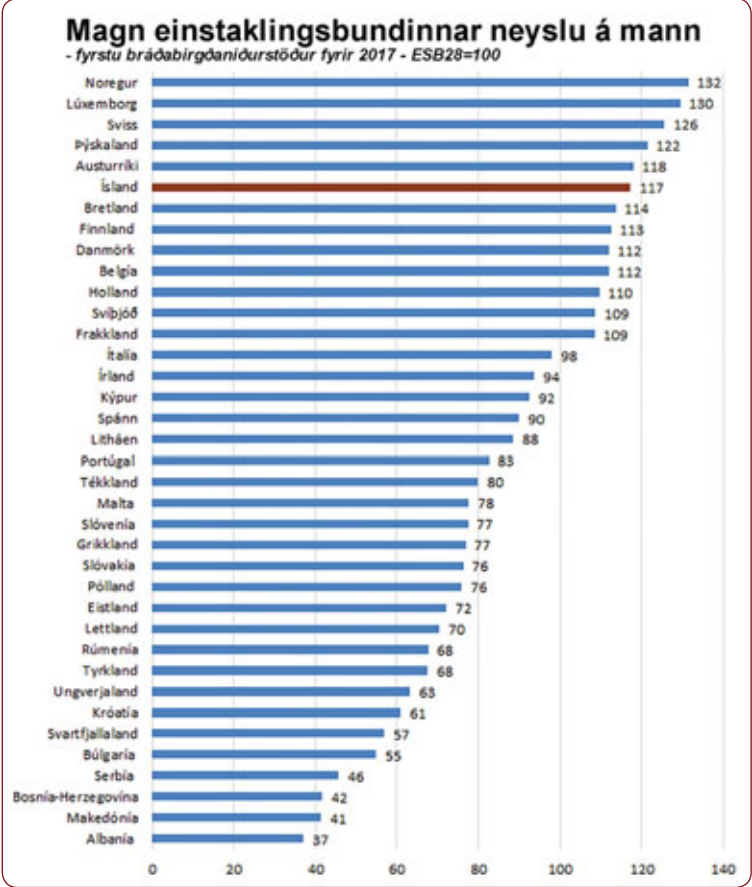
Þrjár þjóðir eru með minna en helm-ing af meðaltalsneyslu ESB-þjóða. Langminnst er neyslan á íbúa í

Verðlagsvísitölur fyrir einkaneyslu, bæði vörur og þjónustu 2017, ESB28=100							
	Einkaneysla heimila	Matur og óáfengir drykkir	Áfengi og tóbak	Fatnaður	Farartæki	Raftæki	Hótel og veitingahús
Ísland	166	156	228	171	131	148	186
Sviss	159	168	125	153	100	95	163
Noregur	143	161	226	129	139	113	165
Danmörk	142	150	123	130	144	110	151
Lúxemborg	127	123	91	107	101	98	112
Írland	125	117	174	108	111	86	122
Svíþjóð	125	126	127	134	98	107	146
Finnland	122	118	139	121	111	105	129
Bretland	117	93	157	87	98	93	107
Holland	112	103	109	111	121	103	112
Belgía	111	112	104	113	105	106	119
Frakkland	109	112	105	105	105	110	118
Austurríki	108	125	93	105	103	105	105
Þýskaland	105	108	96	105	100	99	110
Ítalía	101	112	97	106	102	105	105
Spánn	92	95	86	92	89	99	86
Kýpur	88	107	88	100	88	109	93
Portúgal	85	96	90	98	111	109	77
Slóvenía	85	100	82	97	92	100	82
Grikkland	84	104	95	100	93	100	82
Malta	82	110	100	99	103	107	81
Eistland	79	94	93	115	86	98	85
Lettland	72	95	84	104	85	96	82
Tékkland	69	86	74	99	82	92	60
Slóvakía	69	91	72	105	81	101	76
Króatía	67	96	73	101	94	108	73
Litháen	65	82	80	105	84	97	69
Ungverjaland	62	82	70	84	89	95	61
Pólland	56	65	71	88	84	89	74
Svartfjallaland	55	79	63	102	84	97	58
Tyrkland	53	79	77	54	105	89	63
Albanía	52	75	54	97	79	106	40
Bosnía-Herzegovína	52	75	53	88	84	106	55
Rúmenía	52	62	69	92	83	95	53
Serbía	51	72	52	93	85	108	51
Búlgaría	48	73	56	80	86	93	45
Makedónía	47	58	41	81	90	103	43

Heimil: Eurostat

Albaníu, eða aðeins 37% af meðaltali Evrópusambandsríkja. Hún er litlu meiri í Makedóníu, eða 41% og 46% af meðaltalinu í Serbíu. Í

þessum þrem ríkjum er verg landsframleiðsla líka langminnst, eða frá 29 til 37% af meðaltali ESB-ríkjanna. /HKr.

Frá 1940

TERHI

445c

MERCURY
Utanborðsmótorar

30HpF

Bátur með hnakk & beisli

Leggðu árar í bát og fáðu þér einn með öllu

TILBOÐ*

1.990.000 kr. með vsk.

fullt verð 2.320.873 kr með vsk.

Allt að 90% fjármögnun í boði

Þú sparar 330.000 kr.

Bátur

Kerra

F30Hp Mercury
utanborðsmótor.

Stjórnþæki

Rafstart

Bensíntankur
fullur af bensíni

Frí heimsending
hvert á land sem er

*Tilboðið gildir út júlí eða á meðan birgðir endast.

Verslunin er
opin 8-18 virka daga

Sími 520 0000

VÉLASALAN

www.velasalan.is

Sími 520 0000, Dugguvogi 4, 104 Reykjavík

FRÉTTIR

Enn einn snúningur tekinn á vegatengingu í Austur-Barðastrandarsýslu:

Norskir ráðgjafar vilja þvera Þorskafjörð

– Þvert á fyrri niðurstöður sveitarstjórnar og Vegagerðar og gæti orðið ný uppspretta hatrammra deilna og tafið málið um ókomin ár

Norskir ráðgjafar telja að þverun Þorskafjarðar með 800 metra brú sé bestí kosturinn fyrir veg um Gufudalssveit. Skýrsla ráðgjafanna var kynnt á opnum fundi á Reykhólum miðvikudagskvöldið 27. júní.

Þessi niðurstaða er enn einn snúningurinn sem tekinn er á þessu makalaus vegalagningarmáli sem truflað hefur þróun byggðar og atvinnuuppbyggingu á Vestfjörðum í áratugi.

Talin möguleg leið til sátta

Sveitarstjórn Reykhólahrepps samþykkti í mars að fara svokallaða Teigsskógarleið í afgreiðslu skipulags. Mánuði síðar gekk hreppsnefnd að tilboði Hagkaupsbræðra, Sigurðar Gísla og Jóns Pálmasona um að þeir kostuðu rýni norsku verkfræðistofunnar Multiconsult á tillögur Vegagerðarinnar, um legu Vestfjarðavegar um Gufudalssveit. Með þessu hugðist hreppsnefnd reyna að ná sátt um verkið, sem hart hefur verið tekist á um í áratugi. Vegagerðin vill fara svokallaða Þ-H leið um Teigsskóg. Það er ódýrasta leiðin en Landvernd hefur m.a. barist hart gegn henni og talið hana valda miklum umhverfisáhrifum.

Multiconsult skoðaði fimm tillögur Vegagerðarinnar að vegstæðum um Gufudalssveit. Stofan lagði til breytingar á leið D2 með styttri jarðgöngum undir Hjallaháls, og lagði svo til nýjan valmöguleika við þverun Þorskafjarðar sem þeir kalla leið R. Sú leið liggur um byggðina á Reykhólum og þverar Þorskafjörð við mynni hans. Þetta er svipað fyrri tillögu Vegagerðarinnar, A1, nema að í tillögu Norðmanna er gert ráð fyrir 800 metra hábrú.

Hugmynd norsku verkfræðistofunnar um þverun Þorskafjarðar er rauðgula línan vinstra megin á myndinni.

Telja nýja leið besta kostinn

Multiconsult telur leið R litlu dýrari en leið Þ-H um Teigsskóg. Vegagerðin gerði einnig tillögu að leið sem þverar Þorskafjörð, svokallaða A1-leið. Hún var ekki talin koma til greina vegna kostnaðar, umhverfisáhrifa og skorts á rannsóknum.

Multiconsult telur að brúin eigi ekki að hafa afgerandi áhrif á sjávarföll í innri hluta fjarðarinnar. Þá telur Multiconsult að veglína um Reykhóla hafi góð áhrif á byggðina. Því er niðurstaðan að leið R hafi fleiri kosti en aðrar leiðir og sé góð málamiðlun.

Sveitarstjórn Reykhólahrepps hyggst á næstu dögum taka afstöðu til niðurstöðunnar í samráði við Vegagerðina. Vegagerðin reiknar með að taka þennan kost til frekari skoðunar óski Reykhólahreppur eftir því, en gerir þó margvíslegar athugasemdir við skýrslu Multiconsult. Frumathugun á leið R gæti í fyrsta lagi legið fyrir síðla hausts 2018, segir í tilkynningu Vegagerðarinnar.

Möguleg uppspretta nýrra deilna

Hugmyndir um þverun fjarðarinnar hafa áður verið harðlega gagnrýndar og taldar raska lífríki fjarðarinnar verulega. Svipuð gagnrýni var uppi þegar Gilsfjörður var þveraður 1997.

Miðað við forsögu málsins gæti þessi nýja tillaga um þverun Þorskafjarðar því hæglega orðið uppspretta áratuga deilna, kærumála og málaferla.

Góður kostur fyrir sjávarfallavirkjun

Bjarni M. Jónsson, sérfræðingur í auðlindastjórnun, lagði fram hugmyndir árið 2010 um þverun Þorskafjarðar og að í brúarstæði yrði komið fyrir sjávarfallavirkjun. Vann hann málið áfram í gegnum nýsköpunarfyrirtækið Vesturorku í samvinnu við verkfræðistofuna Verkis ehf. Niðurstaðan var að miðað við uppsett afl 60 MW og 179 GWh framleiðslu á ári, var heildarkostnaður áætlaður tæpir 14 milljarðar króna.

R-leiðin kemur á óvart segir sveitarstjóri

Ingibjörg Birna Erlingsdóttir, sveitarstjóri Reykhólahrepps segir að ráðleggingar norsku ráðgjafanna komi nokkuð á óvart. Brú yfir mynni Þorskafjarðar samkvæmt leið A1 hafi reyndar alltaf verið inni í umhverfismatinu ásamt öðrum kostum.

Sú leið var m.a. gagnrýnd vegna umhverfisáhrifa á lífríki fjarðarinnar. Ingibjörg segir að í leið ÞH séu um þrjár þveranir að ræða með 6 snertipunktum við fjöru en bara tveim í R-leið Norðmanna. Þá segir hún að Multiconsult telji að 800 metra hábrú muni ekki hafa áhrif á sjávarstöðu og vatnaskipti fjarðarinnar frá því sem nú er.

Vegagerðin telur kostnaðarmat Multiconsult verulega vanmetið, en Norðmennirnir telja að ný tækni við brúargerð sem reynst hafi vel í Noregi muni breyta dæminu.

„Þýðingin gagnvart þessu og því ferli sem við erum í núna er að Skipulagsstofnun telur að við þurfum ekki að stöðva ferlið, en getum sett þetta inn. Það eru þá komnir inn nýir hagsmunaaðilar með þessari leið og því þarf að fara í rannsóknir varðandi þætti sem snerta þessa brúargerð.“

Búast má við nýjum átökum

– Horfandi á forsögu þessa máls með áratuga þrætum, má ekki búast við öðru eins ef skipt verður um stefnu í málinu núna?

„Jú, en Teigsskógur nýtur verndar samkvæmt náttúruverndarlögum sem hefur verið sterkasta vopn þeirra sem barist hafa gegn þeirri leið. Þessi R-leið myndi ekki fara í gegnum neitt náttúruverndarsvæði, en færi samt

sem áður í gegnum landbúnaðarsvæði sem yrði örugglega ekki sátt um heldur. Það er því mörgum spurningum ósvarað.

– En geta menn beðið endalaust eftir niðurstöðu?

„Nei, það sem hefur komið út úr þessu öllu saman er að fólk er farið að meta tímann sem stærri þátt í dæminu. Sveitarstjórnin mun setjast niður með Vegagerðinni og reyna að finna niðurstöðu um hvort við höldum áfram óbreyttu ferli og auglýsum þá ÞH-leiðina sem við höfum fullt leyfi til að gera, eða hvort við setjum þennan nýja kost inn í skipulagið.

Ég held að við verðum samt allavega komin fram á árið 2019 áður en hægt verður að gefa út eitthvert framkvæmdaleyfi,“ segir Ingibjörg.

Hægt að kæra í það endalausa

Hún segir að fólk óttist að áfram verði kært ef haldið verði áfram með Teigsskógarleiðina. Aðspurð um hvort þá sé ekki galli í umhverfisverndarlögum ef hægt sé að kæra út í það endalausa, segir Ingibjörg:

„Jú, árið 2011 var lögunum breytt á þann veg að sett var inn þessi setning að ekki megi fara yfir svæði sem nýtur náttúruverndar nema brýna nauðsyn beri til. Enginn getur svo skilgreint hver sú brýna nauðsyn þarf að vera. Sveitarfélagið er nú í fyrsta skipti að reyna að skilgreina það til að geta farið þessa leið. Það er því vítað mál að það verður látið reyna á okkar rök.“

Ingibjörg segist þó vonast til að botn fari að nást í þetta mál til hagsbóta fyrir þá sem nota þurfa veginn. /HKr.

Rúmlega 88% Vestfirðinga vilja veg um Teigsskóg

– samkvæmt könnun sem gerð var meðal Vestfirðinga af Gallup í maí 2018

Eftir áratugabaráttu Vestfirðinga fyrir samgöngubótum í Austur-Barðastrandarsýslu gengur hvorki né rekur hvað varðar leiðina úr Þorskafirði um Djúpafjörð, Gufufjörð og í Kollafjörð. Nýleg skoðanakönnun Gallup sýnir þó glögglega yfirgnæfandi vilja Vestfirðinga til að farið verði í vegagerð um Teigsskóg.

Til að fá fram skoðanir Vestfirðinga sjálfra á afstöðunni til vegagerðar um Teigsskóg, burtséð frá öðrum hugmyndum, fékk Guðmundur Halldórsson, aldráður skipstjóri í Bolungarvík, Gallup til að framkvæma könnun um málið.

Spurt um tillögu Vegagerðarinnar

Könnunin var gerð dagana 7. til 21. maí. Úrtakið var 1.106 einstaklingar, 18 ára og eldri, úr póstnúmerunum 380 til 512. Svör fengust frá 550 manns, eða 49,7%, sem er ekki ólíkt hlutfall og þekkist úr viðhorfskönnunum síðustu árin. Spurningin sem Gallup lagði fyrir svarendur var eftirfarandi:

Ertu fylgjandi eða andvíg(ur) tillögu Vegagerðar ríkisins um lagningu nýs vegar í Gufudalssveit, svonefnda Þ-H leið, sem á að liggja að hluta til um Teigsskóg í Þorskafirði?

Gefin var möguleiki á að svara hvort viðkomandi væri að öllu leyti fylgjandi, mjög fylgjandi, frekar fylgjandi, hvorki né, frekar andvíg(ur), mjög andvíg(ur) eða að öllu leyti andvíg(ur).

Vilja veg um Teigsskóg

Niðurstaðan var ótvíræð. Af þeim

sem tóku afstöðu að einhverju eða öllu leyti með lagningu vegar um Teigsskóg, voru 88,3% svaranda því fylgjandi. Einungis 6,4% voru því andvíg.

Þegar rýnt er nánar í niðurstöðurnar kemur í ljós að 60,8% svarenda voru að öllu leyti fylgjandi tillögu Vegagerðar ríkisins um lagningu nýs vegar í Gufudalssveit. 18,2% voru tillögunni mjög fylgjandi og 9,3% voru frekar fylgjandi tillögunni.

Hlutfall svarenda skiptist nokkuð jafnt eftir kynjum, eða 51,8% karlar og 48,2% konur. Líkt og komið hefur fram í öðrum skoðanakönnunum þá var stærsta hlutfall svarenda 35 ára og eldri og mest svarhlutfall hjá þeim sem voru yfir 55 ára aldri.

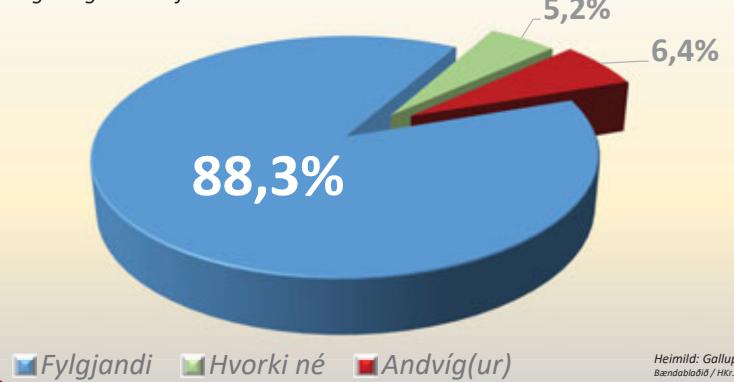
Guðmundur sagði í samtali við Bændablaðið að niðurstaðan væri ótvíræð. Því furðaði hann sig á að Ríkisútvarpið hafi neitað að taka könnunina til birtingar, ekki síst þar sem könnunin væri gerð samkvæmt vísindalegri forskrift af virtu fyrir-tæki á þessu sviði.

Þ-H leið styttr leiðina um 21,6 km

Leið sem Vegagerðin kallar Þ-H og spurt var um í könnuninni fylgir núverandi vegi frá Bjarkalundi að Þorskafirði og þverar Þorskafjörð rétt utan við Mjólkárlinu. Hún liggur svo út með Þorskafirði að vestanverðu. Við Hallsteinsnes þverar hún Djúpafjörð við mynni hans, liggur síðan um Grónes og þverar svo Gufufjörð við mynni hans. Hún liggur um Melanes og endar við Skálaneshraun á Skálanesi.

Leiðin verður 20,0 km löng

Ertu fylgjandi eða andvíg(ur) tillögu Vegagerðar ríkisins um lagningu nýs vegar í Gufudalssveit, svonefnda Þ-H leið, sem á að liggja að hluta til um Teigsskóg í Þorskafirði?

Fjölmarginar leiðir hafa komið til skoðunar varðandi vegabætur í Gufudalssveit. Leið Þ-H er sú dökkbláa og liggur út Þorskafjörð að vestanverðu og yfir í Skálanes.

og styttr Vestfjarðaveg um 21,6 km. Byggja þarf 260 metra brú

yfir Þorskafjörð, 300 metra brú yfir Djúpafjörð og 130 metra

brú yfir Gufufjörð, samtals 690 metra langar brýr. Leggja þarf 5,8 km langa tengingu að núverandi Vestfjarðavegi í Djúpafirði. Mögulegt er að leggja af langa kafla á núverandi vegi, að því er fram kemur í skýrslu Vegagerðarinnar um mat á umhverfisáhrifum frá því í febrúar 2017.

Áætlað var að þessi leið kostaði um 6,4 milljarða króna og er hún að mati Vegagerðarinnar ódýrasta og hagkvæmasta lausnin til að koma veglínunni niður á láglendi.

Sveitarstjórn Reykhólahrepps valdi Teigsskógsleiðina

Á fundi sveitarstjórnar Reykhólahrepps 8. mars 2018 var samþykkt mál sem margir höfðu beðið eftir í ofvæni hvernig færi; leiðaval á Vestfjarðavegi (60) í Gufudalssveit. Leið Þ-H var valin í aðalskipulagstíllögu, yfirleitt kennd við Teigsskóg.

Ný úttekt kostuð af Hagkaupsbræðrum

Eftir þessa afgreiðslu Reykhólahrepps 8. mars virtist málið í höfn, en svo var alls ekki. Mánuði síðar tók hreppsnefndin óvæntan núning þegar hún samþykkti að fela norsku verkfræðistofunni Multiconsult að gera nýja úttekt á veglínunum. Hagkaupsbræðurnir Sigurður Gíslí og Jón Pálmasonir buðu Reykhólahreppi fimm milljóna króna styrk til að kosta úttektina. Niðurstaða Multiconsult hér að ofan var svo kynnt á opnum fundi á Reykhólum á miðvikudagskvöldi í síðustu viku. /HKr.

* Ferðalagið um Ísland var alveg meiriháttar, meira að segja veðrið kom mér skemmtilega á óvart.

Tilboð á bílum í ábyrgð!

Bíllaleigubílar frá Sixt hafa komið á margar af fallegustu náttúruperlum Íslands, undir stjórn Íslandsvina hvaðanæva að úr heiminum. **Þeir eru því allir mátulega tilkeyrðir og tilbúnir í fleiri ævintýri með þér.**

Hágæða 55" sjónvarp frá Sony fylgir með í takmarkaðan tíma.

Tilboð
2.990.000 kr.

Eldsneyti: Bensín
Skipting: Sjálfskiptur
Skráningarár: 4/2017
Ekinn: 29.000 km.
Verð: 3.300.000 kr.

Tilboð
3.990.000 kr.

Eldsneyti: Dísel
Skipting: Sjálfskiptur
Skráningarár: 6/2017
Ekinn: 22.000 km.
Verð: 3.800.000 kr.

Tilboð
5.190.000 kr.

Eldsneyti: Dísel
Skipting: Sjálfskiptur
Skráningarár: 4/2017
Ekinn: 60.000 km.
Verð: 5.500.000 kr.

Tilboð
4.990.000 kr.

Eldsneyti: Dísel
Skipting: Sjálfskiptur
Skráningarár: 4/2017
Ekinn: 27.000 km.
Verð: 4.900.000 kr.

Tilboð
1.690.000 kr.

Eldsneyti: Bensín
Skipting: Beinskiptur
Skráningarár: 5/2016
Ekinn: 60.000 km.
Verð: 2.000.000 kr.

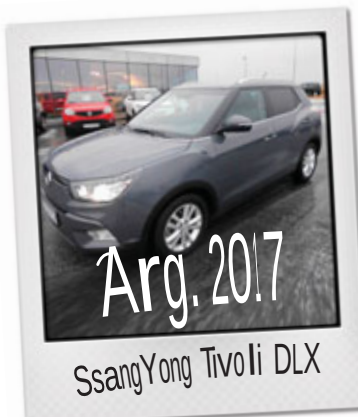
Tilboð
3.990.000 kr.

Eldsneyti: Dísel
Skipting: Sjálfskiptur
Skráningarár: 5/2017
Ekinn: 28.000 km.
Verð: 3.800.000 kr.

Tilboð
2.790.000 kr.

Eldsneyti: Dísel
Skipting: Sjálfskiptur
Skráningarár: 4/2017
Ekinn: 28.000 km.
Verð: 3.000.000 kr.

Tilboð
2.790.000 kr.

Eldsneyti: Dísel
Skipting: Sjálfskiptur
Skráningarár: 5/2017
Ekinn: 29.000 km.
Verð: 3.000.000 kr.

Tilboð
2.990.000 kr.

Eldsneyti: Dísel
Skipting: Sjálfskiptur
Skráningarár: 4/2017
Ekinn: 29.000 km.
Verð: 3.500.000 kr.

Nýlegir notaðir bílar, í ábyrgð og á frábæru tilboði á nýjum stað!

Bíllaleiga Benna
Sérfræðingar í bílum

Reykjavík
Krókháls 9
Sími: 590 2035

Reykjanesbær
Njarðarbraut 9
Sími: 420 3330

Opnunartímar:
Virka daga 10-18
Laugardaga 12-16

benni.is
NOTAÐIR BÍLAR

FRÉTTIR

Dræm viðskipti í rigningu og sólarleysi: Minni sala á sumarblómum

Sala á sumarblómum og garðplöntum er að stærstum hluta árstíðabundin og háð því að tíðin sé góð. Á sólardögum flykkist fólk út í garð og í gróðrarstöðvar til að kaupa blóm. Seljendur garðplantna sunnan- og vestanlands eru sammála um að salan hafi farið hægt af stað í sumar og að hún sé minni en oft áður það sem af er sumri.

Vernharður Gunnarsson, formaður Félags garðplöntuframleiðenda, segist ekki hafa neinar tölulegar upplýsingar um sölu sumarblóma það sem af er sumri.

„Salan er misskipt milli landshluta og hún hefur verið betri norðanlands og austan en á Suður- og Vesturlandi. Tíðin sunnanlands og vestan hefur verið blaut og málmánuður var kaldur og stúrin en laus við næturfrost þannig að ræktunin sem slík bar ekki skaða af.

Þrátt fyrir að salan á sumarblómum og öðrum garðplöntum hafi verið minni í ár en á síðasta ári hefur hún samt verið þokkaleg. Margir eru þó að bíða eftir að tíðin lagist og að það komi almennilegt sumar til að planta út.

Yfirleitt byrjar sumarblómasalan um miðjan maí en salan í maí í ár var dræm. Júní var með eindæmum votviðrasumur og fólk veigraði sér við að kaupa mikið af blómum vegna þess. Ætli garðplöntuseljendur og garðeigendur sunnanlands og vestan verði ekki bara að taka Pollyönnu á þetta og vonast til að júlí og ágúst verði góðir sólmánuðir.“

Vernharður bendir á að votviðri eins og verið hefur sé að mörgu leyti tilvalið til að setja niður blóm. Jarðvegurinn er rakur og margar harðgerðar norrænar tegundir eins og stjúpur, fjólor og bellis þrífast vel í svona tíð og endast betur við lágt hitastig. „Við megum ekki heldur gleyma því að haustið er mjög góður tími til að gróðursetja tré.“

Sólboði.

Mynd / VH

Fólk þyrsti í sumar

Berglind Bjarnarsdóttir, rekstrarstjóri Blómavals, segir að auðvitað hafi veðrið áhrif á sölu sumarblóma og garðplantna. „Útlitið var fremur dapurlegt framan af en síðast þegar ég fór yfir sölutölur voru þær ekki eins slæmar og ég óttaðist. Sala til þessa er minni en á sama tíma í fyrra og hún fór líka seinna af stað og hasarinn var minni. Fólk er farið að þyrsta í sól og sumar og salan hefur verið áberandi best þá fáu daga sem sólin hefur látið sjá sig.“

Júlí verður blómamánuðurinn

„Mín upplifun er sú að sala á garðplöntum hafi aukist ár frá ári, segir Sædis Guðlaugsdóttir, eigandi gróðrarstöðvarinnar Gleym-mér-ei í Borgarfirði, og sennilegt að salan í ár verði í fyrsta sinn sem hún toppar sig ekki frá því að ég hóf rekstur fyrir 32 árum. Nema að júlí verði blómamánuðurinn og salan góð.“

Sædis segist finna fyrir því að hennar viðskiptavinir séu búnir að gefast upp við að bíða eftir sólinni og sumrinu og komi samt að kaupa blóm til að skreyta með í kringum sig. „Salan fór seinna af stað en hún er jafnari núna en oft áður og ég á von á að hún standi lengra fram eftir.“

/VH

Jón Baldur Lorange, framkvæmdastjóri Búnaðarstofu Matvælastofnunar.

Mynd / smh

Aðlögunarstyrkir að lífrænum búskap: Fimm umsóknir bárust Matvælastofnun

Fimm umsóknir um styrk til aðlögunar að lífrænum búskap bárust Búnaðarstofu Matvælastofnunar, en umsóknarfresturinn rann út um miðjan maí.

Að sögn Jóns Baldurs Lorange, framkvæmdastjóra Búnaðarstofu Matvælastofnunar, er unnið að yfirferð umsókna og mun endanleg niðurstaða um afgreiðslu aðlögunarstuðningsins liggja fyrir í september næstkomandi.

Markmið aðlögunarstyrkjanna er að aðstoða framleiðendur við að uppfylla þær kröfur sem gerðar eru í vottaðri lífrænni búvöruframleiðslu og auka framboð lífrænna vara á markaði. Gert er ráð fyrir að hægt sé að styrkja hvern umsækjanda að hámarki um helming af áætluðum kostnaði við aðlögunina. Þó getur stuðningur aldrei numið meira en 20 prósent af þeirri heildarupphæð sem er til

ráðstöfunar samkvæmt fjárlögum hverju sinni.

Afgangi síðasta árs ráðstafað í gegnum VOR

Á síðasta ári með nýjum búvörusamningum var bætt verulega við fjármagni til aðlögunar að lífrænum búskap og voru þá 35 milljónir króna til ráðstöfunar – sem var um tíföldun á fyrri stuðningi. Aðeins ein gild umsókn barst þá og gengu því rúmlega 31 milljón af á síðasta ári. Jón Baldur segir að framkvæmdanefnd búvörusamninga hafi tekið ákvörðun um að ráðstafa þeim afgangi í samræmi við samning sem atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið gerði við VOR, sem er félagsskapur bænda í lífrænum búskap, og því séu þeir fjármunir ekki lengur á borði Matvælastofnunar.

/smh

Það kom í hlut forseta Íslands að leggja hornstein að Búrfellsstöð II, fórst honum það verk vel úr hendi. Með Guðna er Ásbjörg Kristinsdóttir, yfirverkefnisstjóri Landsvirkjunar.

Myndir / Landsvirkjun.

Ný 100 MW virkjun tekin í notkun í Búrfellsstöð II: Eykur orkugetu raforkukerfisins um allt að 300 GWst á ári

Forseti Íslands, herra Guðni Th. Jóhannesson, lagði hornstein að Búrfellsstöð II, og fjármálaráðherra, Bjarni Benediktsson, gangsetti hana við hátíðlega athöfn fimmtudaginn 28. júní að viðstöddu fjölmenni.

Búrfellsstöð II er átjándi aflstöð Landsvirkjunar. Hún er í Samsstaðaklifi, á milli Búrfells og Samsstaðamúla, og við hönnun hennar var leitast við að lágmarka neikvæð umhverfisáhrif framkvæmdanna. Stöðvarhúsið er neðanjarðar og nýtir stöðin inn-takslón og önnur veitumannvirki Búrfellsstöðvar. Með stöðinni, sem er 100 MW, eykst orkugeta raforkukerfisins um allt að 300 GWst á ári. Kemur það til bæði vegna þess að rennslið er nýtt betur, auk þess sem falltap verður minna þegar álag af Búrfellsstöð yfir á Búrfellsstöð II. Framkvæmdir

Bjarni Benediktsson fjármálaráðherra gangsetti stöðina við hátíðlega athöfn. Stöðin var síðan opin almenningi sunnudaginn 1. júlí þar sem fjöldi manns kynnti sér starfseminu og fékk leiðsögn um nýju stöðina.

við verkefnið hófust í apríl 2016. Stöðin er staðsett neðanjarðar í Samsstaðaklifi, en vatn er tekið úr inntakslóni Búrfellsstöðvar (Bjarnalóni). Lónið og veitumannvirki voru þegar til staðar. Úr inntakslóni er 370 metra langur

aðrennslisskurður sem liggur fram undir brún Samsstaðakliffs að inn-taki stöðvar. Þaðan fellur vatnið niður um 110 metra löng fallgöng að stöðvarhúsi og þaðan er vatninu síðan veitt út í frærennslisskurð sem leiðir það út í Fossá. /MHH

Birkiplönturnar sem voru gróðursettar voru settar niður á landgræðslu- og skógræktarsvæði Þorláksskóga nærri Þorlákshöfn.

Umhverfis- og auðlindaráðuneytið: Starfsemi ráðuneytisins kolefnisjöfnuð með gróðursetningu þúsund birkiplantna

Starfsfólk umhverfis- og auðlindaráðuneytisins tók sig til á dögunum og kolefnisjafnaði starfsemi ráðuneytisins til tveggja ára með því að gróðursetja 1.000 birkiplöntur í landgræðslu- og skógræktarsvæði í nágrenni Þorlákshafnar, sem fengið hefur nafnið Þorláksskógur.

Áhersla er á að draga úr losun í starfsemi ráðuneytisins, en kolefnisjöfnun með gróðursetningu er síðan notuð til að vega upp á móti þeirri losun sem ekki er unnt að fyrirbyggja. Aðallega er um að ræða losun vegna samgangna og þá ekki síst millilandaflugs. Atakið er liður í svokölluðum Grænum skrefum í ríkisrekstri sem snúast um að efla vistvænan rekstur ríkisins með kerfisbundnum hætti.

Gerum öll hvað við getum til að minnka kolefnisfótsporið

„Við verðum öll að gera hvað við getum til að minnka kolefnisfótsporið

Guðmundur Ingi Guðbrandsson, umhverfis- og auðlindaráðherra, kominn með réttu græjurnar og tilbúinn í gróðursetningu. Mynd / ÁP

okkar og Grænu skrefin eru ákaflega mikilvægt tæki til að aðstoða okkur í því,“ er haft eftir Guðmundi Inga Guðbrandssyni, umhverfis- og auðlindaráðherra. Forstöðumenn allra

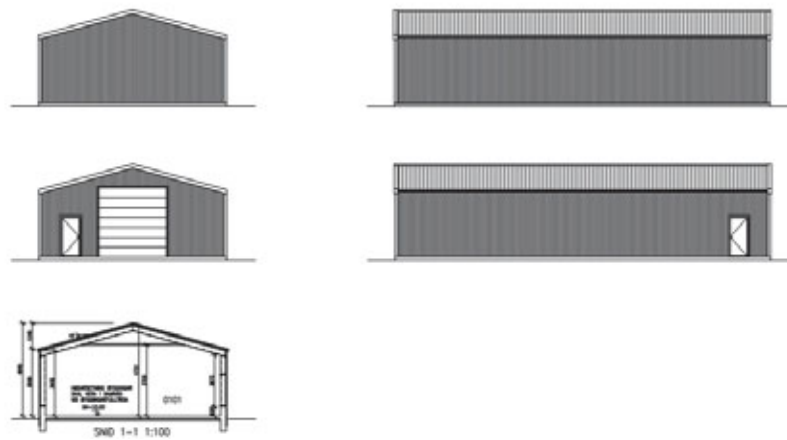
þeirra stofnana sem heyra undir ráðherra undirrituðu fyrir skemmstu yfirlýsingu um að setja fyrir lok árs loftslagsmarkmið fyrir stofnanir sínar, þar sem meðal annars er gengið út frá því að starfsemi þeirra verði kolefnishlutlaus með öllu.

Sýndu réttu handtökin

Birkiplönturnar sem voru gróðursettar voru settar niður á landgræðslu- og skógræktarsvæði nærri Þorlákshöfn en undanfarið hafa Sveitarfélagið Ölfus, Landgræðsla ríkisins og Skógræktin unnið að skipulagi skógræktarverkefnis á þessu svæði, undir nafninu Þorláksskógur. Starfsmenn þessara stofnana leiðbeindu starfsfólki ráðuneytisins um gróðursetninguna og sýndu því rétt handtök. Fulltrúar úr fráfarandi og verðandi bæjarstjórn í Sveitarfélaginu Ölfusi voru enn fremur á staðnum. /MPP

Vegna frábærra undirtektar á sýningunni Verk og Vit þá langar okkur að halda áfram og vera með sumartilboð á eftirtöldum hússtærðum í Z strúktúr. Öll húsin eru með 40 mm PIR einingar á þaki og veggjum, tveimur gönguhurðum og einni iðnaðarhurð á gaffli. Aðal-, burðarvirkis- og sökkulteikningar eru innifaldar. Ef þetta hentar ekki þá skoðum við málið með þér.

10 x 20 m vegg hæð 3 m
11 x 25 m vegg hæð 3 m
12 x 30 m vegg hæð 3,5 m
16 x 30 m vegg hæð 3,5 m

Kr: 6.170.000 m/vsk
Kr: 7.900.000 m/vsk
Kr: 9.900.000 m/vsk
Kr: 12.500.000 m/vsk

M2 = 30.850
M2 = 28.727
M2 = 27.500
M2 = 26.042

STRÚKTÚR ehf | Stangarhyl 7 | 110 Reykjavík | www.struktur.is | struktur@struktur.is | Sími: 588 6640

Við erum á Landsmóti

SealSkinz er breskt fyrirtæki sem framleiðir einstaka línu af vatnsheldum vörum fyrir höfuð þitt, hendur og fætur.

Sealskinz notast við þriggja laga einkaleyfisskráða tækni í þrjúnuðum sokkum, hönskum og húfum. Útkoman er óaðfínnanleg vara sem er algerlega vatnsheld en andar engu að síður.

Austurvegur 69 - 800 Selfoss
Lönsbakki - 601 Akureyri
Sólvangi 5 - 700 Egilsstaðir

Sími 480 0400
jotunn@jotunn.is
www.jotunn.is

FRÉTTIR

Andri og Valgeir komnir úr veiðiferð á Elliðavatn en urðu lítið varir en útiveran var mjög góð.
Myndir / María Gunnarsdóttir

Þetta er góð útivera en lítil veiði

„Við vorum að koma úr róðraferð um Elliðavatnið en fengum ekki fisk, urðum eiginlega lítið varir, en þetta var gaman,“ sögðu þeir félagarnir Andri og Valgeir er við hittum þá við vatnið, vel búna til veiða en fiskurinn var eitthvað tregur.

„Etli við verðum ekki að finna okkur annað vatn, við höldum það,“ sögðu þeir félagar og byrjuðu að ganga frá bátunum sínum uppi á bílnum. Næsti veiðitúr yrði ekki verri.

Við höldum áfram ferð okkar, tveir veiðimenn voru við Hafsvatn og voru búnir að fá tvo fiska. Fáir aðrir voru að veiða, samt var veðurfarið flott. Engin rigning. Ferðinni var haldið áfram og við Meðalfellsvatnið voru nokkrir að veiða og þar á meðal veiðimaðurinn ungi, Matthías Kári Hallgrímsson, með foreldrum sínum og þau voru búnin að veiða flotta urriða.

„Já, við erum búnin að veiða tvo urriða,“ sagði Matthías og sýnir okkur hróður aflann sinn. Tveir flottir urriðar, við höldum áfram innar með vatninu og þar voru fleiri, þeir höfðu ekki fengið neitt. Ungi veiðimaðurinn stóð upp úr við Meðalfellsvatnið.

Í Bugðu köstuðu erlendir veiði-

Matthías Kári Hallgrímsson við Meðalfellsvatnið er flotta silunga.

menn flugunni en fiskurinn tók ekki, kannski var hann ekki kominn ennþá. Þeir reyndu um stund, við létum okkur hverfa.

Veiði á að vera fyrir alla, ekkert er skemmtilegra en að renna fyrir fisk og fá tökuna. Það er toppurinn.

Inga Lind Karlsdóttir með flottan lax úr Þverá í Borgarfirði.

Kvennahollið endaði í 34 löxum

Gunnar Bender
gunnarbender@gmail.com

Laxveiðin hefur gengið ágætlega það sem af er, Þjórsá hefur gefið flesta laxana og síðan kemur Þverá í Borgarfirði.

Vatnið er gott í ánum þessa

dagana vegna þess að það hefur rignt og rignt. Já, það er gott vatn í ánum og kannski heldur mikið. „Já, það hefur rignt mikið hérna við Haukadalsá, kannski of mikið,“ sagði Trausti Hafliðason, ritstjóri Viðskiptablaðsins, við Haukadalsá í Dölum.

„Já, þetta var flott í Þverá en kvennahollið endaði í 34 löxum,

mjög gaman,“ sagði Inga Lind Karlsdóttir sem var við veiðar í Þverá með nokkrum vöskum konum fyrir nokkrum dögum en Inga Lind fer í nokkra veiðitúra á hverju sumri og yfirleitt alltaf með eiginmanni sínum, Árna Haukssyni veiðimanni. En kvennahollið er einu sinni á ári í Þverá.

Reynir Friðriksson leiðsögumaður með flottan urriða úr Fremri-Laxá.

Góð veiði í Fremri-Laxá á Ásum

„Það er óhætt að segja að miklar breytingar hafi átt sér stað undanfarin ár varðandi veiði erlendra veiðimanna hér á landi,“ sagði Reynir Friðriksson leiðsögumaður er við heyrðum aðeins í honum nýkomnum úr veiðitúr.

Reynir hélt áfram að ræða um breytingarnar.

„Þær eru til komnar bæði vegna hækkandi verðs laxveiðileyfa sem og að margir sem hingað koma hafa heyrt af silungsveiðinni hérlandis. Og eru að uppgötva hversu stórkostlega urriða- og bleikjuveiði Ísland hefur upp á að bjóða.

Undanfarna daga hef ég verið það lánsamur að vera að vinna með tveim hópum, bæði frá Evrópu og Ameríku, við Fremri-Laxá á Ásum.

Þetta voru blandaðir hópar reyndra og óreynda veiðimanna, veiðin var einstök og höfðu menn það á orði að veiðin í þessari frábæru á væri á heimsmaelikvarða og erfitt væri að finna sambærilega veiði í heiminum.

Meðal veiðimannanna voru menn sem aldrei höfðu veitt og hvorki á flugu né annað og það var magnað að sjá hversu góða veiði þessir óreyndu menn fengu í Fremri-Laxá. Meðalveiðin þessa viku var um 35 fiskar á stöngina og einstakt að geta komið í svona magnaða veiði hér á landi og ná svona mikilli veiði í fállegri íslenskri náttúru. Það er klárt að mikil tækifæri eru í silungsveiði og markaðssetningu hennar meðal erlendra veiðimanna,“ sagði Reynir.

Vaskir veiðimenn tilbúnir að renna fyrir fisk.

KÆLI- & FRYSTI-BÚNAÐUR

Fyrir allar gerðir af sendi- og flutningabílum.

BÍLAR

Kæli- & frystibúnaður frá Carrier í miklu úrvali.

HURÐIR fyrir kæla

Hentar afar vel fyrirtækjum í landbúnaði, sjávarútvegi og iðnaði.

Hafðu samband í síma 587 1300 og við sérsníðum lausn sem hentar þér!

KAPP

VÉLA-KÆLI & RENNIVERKSTÆÐI

Miðhraun 2 | 210 Garðabær | Sími 587 1300 | kapp@kapp.is | www.kapp.is

Meiri háttar ferð á Lýsuna

„Þetta var bara meiri háttar gaman, áttum ekki von á einni mokveiði en veiddum heldur betur vel, 25 fiskar og sumir vel vænir,“ sagði Gunnar Hrafn Hall sem fór við þriðja mann á Vatnasvæðið Lýsu á Snæfellsnesi og veiðin var frábær.

„Spúnninn gaf okkur, urriðinn var brjálaður í hann get ég sagt þér og mest fengum við neðst á svæðinu í Hópinu. Sonurinn var duglegur að

landa eftir ég hafði sett í einn og einn. Við fengum flott veður og blíðu fyrri daginn og þá gaf fiskurinn sig. Svæðið er skemmtilegt og gaman að renna þarna fyrir fisk. Held að laxinn hafi ekki verið mættur,“ sagði Gunnar Hrafn enn fremur um veiðina á Lýsuna.

Gunnar Hrafn Hall með flotta urriða af Vatnasvæði Lýsu.

Merkja miltisbrandsgrafir

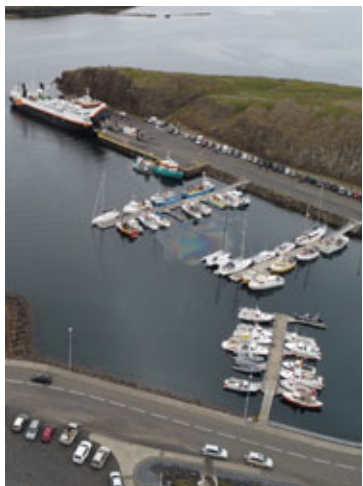
Sigurður Sigurðarson dýralæknir mun á næstu vikum halda áfram merkingum á miltisbrunastöðum á landinu sem hann byrjaði á sumarið 2017 ásamt konu sinni, Ólöfu Erlu Halldórsdóttur.

Sigurður segir grafirnar vera eins og tifandi tímasprengjur, enda voðinn vís ef ókunnugir fara að hrófla við landi þar sem sjúk dýr hafa verið grafin. Óhætt er að fullyrða að enginn núlifandi maður hefur meiri vitneskju um greftrunarstaði dýra sem sýkst hafa af miltisbrandi. Sigurður

Sigurður Sigurðarson og Ólöf Erla Halldórsdóttir.

segir að nú verði merktir staðir sem ekki vannst tími til að merkja á síðasta ári. Eru þeir aðallega á Norðurlandi og Austurlandi. Væntanlega verður nánar hægt að greina frá ferðum Sigurðar og Ólafar í næsta Bændablaði.

Frá Stykkishólmi. Mynd / HKR.

Sektað fyrir umframafla

Alls 240 strandveiðibátar hafa fengið sent bréf frá Fiskistofu vegna umframafla í maí. Þeim er gert að greiða alls 5,3 milljónir fyrir það sem fór fram yfir leyfilegt hjámark, 650 þorskgildi eða 774 kg af óslægðum þorski.

Á heimasíðu Landssambands smábátaeigenda segir að þótt um ólögmaten sjávarafla sé að ræða er það túlkun Fiskistofu að hann eigi að dragast frá þeim 10.200 tonnum sem úthlutað hefur verið til strandveiða í sumar.

Í viðræðum um breytingar á strandveiðikerfinu fór LS fram á að aðferðafræði við umframafla á strandveiðum yrði breytt. Í stað sektar yrði hámarksafli sjóferðar lækkaður sem næmi umframafla viðkomandi. Ekki var fallist á þá ósk.

Þreföldun í þorski

Útflutningur á ferskum þorski hefur margfaldast frá fyrsta þriðjungi ársins 2016 til sama tíma þessa árs. Farið úr 3.020 tonnum í 8.858 tonn.

Útflutningsverðmæti á tímabilinu janúar–apríl síðastliðnum nam alls 9,74 milljörðum á móti 3,52 milljörðum á sama tíma 2016. Þróunin hefur því nánast verið lóðrétt upp á við á tímabilinu. /VH

Búvörur SS

Vandaður fatnaður á frábæru verði!

Skoðið úrvalið á www.buvorur.is eða komið við í verslunum okkar

Keppnisbolur dömu
4.995 kr

Keppnisbolur barna
3.995 kr

Akranes vesti herra
9.994 kr

Cornus jakki herra
11.995 kr

Selfoss vesti dömu
9.994 kr

Reiðskór, verð frá
13.995 kr

Regnkápa
10.955 kr

STEEKUR Matvælaglæpir

Fyrir stuttu var fjallað um glæpi sem tengjast matvælum hér í Bændablaðinu. Forstjóri Matís sagði meðal annars í viðtali í blaðinu að 10 til 20% af matvælum á markaði í heiminum gætu tengst glæpum á einhvern hátt.

Umfang glæpa tengdum matvælum er reyndar svo mikið að sagt er að velta þeirra sé meira en við mansal og fíkniefnasölu. Kosturinn við matvælaglæpi út frá sjónarmiði glæpamannanna er að viðurlög vegna þeirra eru lág miðað við aðra glæpastarfsemi.

Ein af þeim sögum sem skotið hafa upp kollinum og tengjast villandi upplýsingum um innihaldslýsingar fjallar um fjölþjóðlegt matvæla fyrirtæki sem framleiðir barnamat. Samkvæmt sögunni ætlaði fyrirtækið að stækka markaðssvæði sitt og lagði út í mikinn kostnað við að auka sölu barnamatar á svæðum þar sem ólæsi var mikið. Markaðssetningin misheppnast hins vegar gersamlega og fyrirtækið tapaði stórfé. Í góðri trú notaði það sömu mynd í auglýsingaherferð sinni og á umbúðirnar og það hafði gert með góðum árangri á Vesturlöndum. Myndin á umbúðunum sýndi ungubarn sem brosti út að eyrum.

Börn í dósun

Markaðstæknar og auglýsingafræðingar fyrirtækisins reiknuðu ekki með menningarlegum mun svæðanna. Stór hluti væntanlegra kaupenda var ólæs og reiddi sig á myndir þegar hann velur vörur í verslunum. Fólkið ályktaði sem svo að myndin af barninu á umbúðunum lýsti innihaldi þeirra og að fólk á Vesturlöndum hakki niður börn og borði þau úr dósun.

Kjúklingar í flöskum

Í svipaðri sögu er sagt frá kínverskum innflytjendum í Bandaríkjunum sem ekki kunna að lesa og reidda sig því á myndirnar á umbúðum neysluvara. Kínverjarnir kaupa flösku af kryddolíu með mynd af kjúklingi og skilja ekkert í því að kjúklingurinn skuli ekki renna úr flöskunni þegar þeir reyna að hella honum á diskinn.

Ólíkir eiginleikar M&M

Hugmyndir um innihalds-eiginleika matvæla geta tekið á sér sérkennilegar og huglægar myndir. Allt frá því M&M sælgæti kom á markað hafa verið uppi sögusagnir um mismunandi eiginleika hina ólíku kúlna. Ef síðasta kúlan í pokanum er rauð er hægt að óska sér og ef hún er gul á sa sem hana fær að halda sig heima við daginn eftir. Appelsínugular kúlur veita gæfu en brúnar ógæfu.

Rétt eftir 1970 fóru af stað sögur þess efnis að grænt M&M væri frábær kynhvati sem kæmi lötustu karlmönnum á fætur og kveikti undir hjá kynköldustu konum. Enginn veit hvernig sagan fór af stað en vitað er að ungir karlmenn fóru óspart að mata elskurnar sínar á grænum M&M í von um að skora, eftir að sagan fór af stað. Helsta skýringin á trúnni er sú að grænn litur tengist frijóssemi.

Vil vita hvað ég er að borða

Til skamms tíma reiddi ég mig nánast eingöngu á útlit umbúða við innkaup og eftir því sem myndirnar og litirnir höfðuð meira til mín, því meira keypti ég af viðkomandi vöru. Í seinni tíð hef ég í auknum mæli farið að gefa mér tíma til að lesa innihaldslýsingar og upprunamerkingar.

Ég vil einfaldlega vita hvað ég er að kaupa og borða og hvaðan það kemur. Það að umbúðir höfði til barna þýðir ekki endilega að innihaldið sé þeim höllt. */VH*

HLUNNINDI & VEIÐI

Ýsa var það, heillin

Kjartan Stefánsson
kjartanst@simnet.is

Ánægjuleg tíðindi bárust þegar Hafrannsóknastofnun kynnti ráðgjöf sína fyrir veiðar á næsta fiskveiðiári fyrr í sumar. Stofnunin lagði til að ýsukvótinn yrði aukinn um 40% frá fyrra ári. Þetta er búhnykkur fyrir sjávarútveginn í heild og þau fyrirtæki sérstaklega sem byggja starfsemi sína að miklu leyti á ýsuveiðum.

Þótt þorskurinn sé sá fiskur sem einkum hefur skapað auðlegð á Íslandi hafa Íslendingar einhverra hluta vegna tekið ýsuna fram yfir þorskinn. Soðningin á íslenskum heimilum á síðustu öld var fyrst og fremst þverskorin ýsa. Þorskurinn hefur eitthvað unnið á en í neyslukönnun Matís 2011 hafði ýsan þó ennþá vinninginn. Þar kom fram að Íslendingar borða fisk sem aðalrétt að meðaltali um tvisvar sinnum í viku, þar af er ýsu neytt einu sinni í viku. Tíðni ýsuneyslu á mann reyndist vera fjórum til fimm sinnum í hverjum mánuði en þorskur var aðeins á borðum landsmanna tæplega þrisvar sinnum í mánuði. Nýrri könnun á fiskneyslu Íslendinga liggur því miður ekki fyrir.

Eitthvað rétt úr kútnum

Ýsustofninn var í niðursveiflu um tíma eftir 2008 og náði lágmarki að mati Hafrannsóknastofnunar fiskveiðiárið 2014/2015 þegar ráðlagður aflí var aðeins 30.400 tonn. Ýsan hefur eitthvað rétt úr kútnum síðan. Á yfirstandandi fiskveiðiári var ráðlagður aflí 41.390 tonn og fyrir næsta fiskveiðiár er ráðlagt aflamark ýsu 57.980 tonn, sem er 40% aukning eins og áður er getið. Í skýrslu Hafró segir að þessi aukning byggist á bættri nýliðun ýsu. Nýliðun 2ja ára ýsu árin 2010 til 2015 var mjög léleg en nýliðun 2016 er góð og nýliðun árinna 2017 og 2018 er nálægt meðaltali.

Hrygningarstofn ýsu hafði hins vegar stækkað á árunum 2001 til 2004 vegna nokkurra stórra árganga og jókst veiðin í kjölfarið eins og nánar verður vikið að.

Gæti gefið 3,6 milljarða

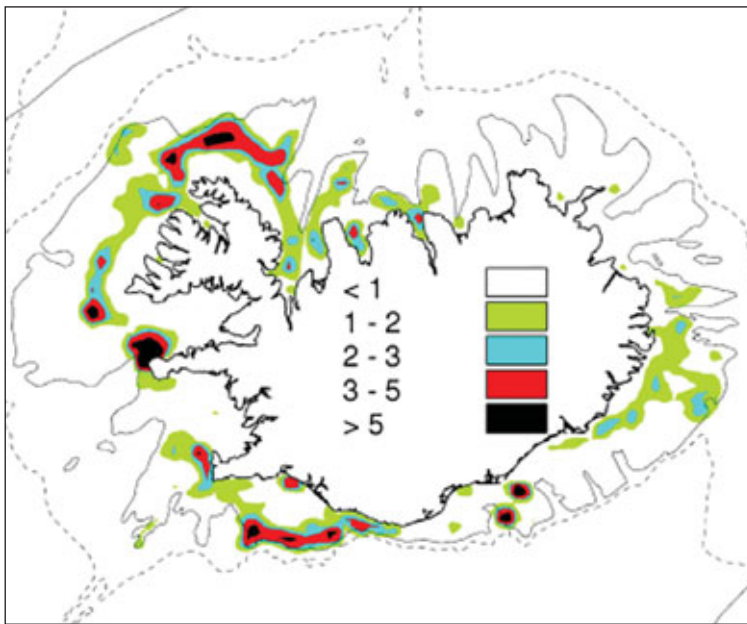
Eins og við var að búast hefur sjávarútvegssráðherra farið að ráðgjöf Hafró fyrir næsta fiskveiðiár í einu og öllu. Aflaverðmæti ýsu á Íslandsmiðum á almanaksárinu 2017 var tæpir 7,9 milljarðar króna. Meðalverð á landaðri ýsu var um 220 krónur á kíló. Miðað við óbreytt verð á ýsu gæti 16.500 tonna viðbót í kvóta þýtt um 3,6 milljarða aukningu aflaverðmæta.

Stækkandi búsvæði

Með hlýnandi sjó hefur búsvæði ýsu á Íslandsmiðum stækkað. Stofninn hefur fært sig að verulegum hluta norður fyrir land. Norðarmið hafa lengi verið mikilvægt uppeldissvæði fyrir ungvíði ýsunnar en fyrir árið 2000 fór hún á önnur hafsvæði er hún náði kynþroska og veiddist því lítið fyrir norðan. Stofnmælingar Hafró benda til að hlutfall veiðistofns ýsu á norður- og austurmiðum hafi aukist úr 10 til 15% árið 2000 í tæp 50% árið 2008. Enn eru suður- og vesturmið þó þýðingarmestu veiðisvæðin en einungis fimmtungur aflans er veiddur fyrir norðan og austan þrátt fyrir að helmingur ýsustofnsins haldi sig þar.

Ýsa. Hafrannsóknastofnun hefur lagt til að ýsukvótinn verði aukinn um 40% frá fyrra ári.

Veriðisvæði ýsu árið 2017 (t/sjm²).

Mynd / Hafrannsóknastofnun

Tveir toppar

Framan af síðustu öld voru það aðallega erlend skip sem veiddu ýsu hér við land en Íslendingar sóttu smám saman í sig veðrið. Í meðal-ári gátu menn vænst þess að um 50 þúsund tonn veiddust en veiðin er nokkuð sveiflukennd til lengri tíma lítið. Tveir stórir toppar hafa komið í veiðarnar. Sá fyrri var 1962 en þá fór aflinn í tæp 120 þúsund tonn, þar af veiddu íslensk skip rúm 54 þúsund tonn. Seinni toppurinn kom 2007 en þá veiddust tæp 110 þúsund tonn, þar af veiddu erlend skip tæp 1.800 tonn.

Tvö skip með 8,5% veiðinnar

Mikill fjöldi skipa og báta stunda ýsuveiðar. Flest stærri skipin taka ýsuna sem meðafla eða reyna sérstaklega við hana aðeins hluta úr veiðiferð. Þó eru nokkur skip sem veiða ýsa af krafti. Tvö skip hafa þar algera sérstöðu, togskipin Bergey VE og Vestmannaey VE sem Bergur-Huginn, dótturfélag Sildarvinnslunnar í Neskaupstað, gerir út. Bergey VE veiddi um 1.550 tonn á almanaksárinu 2017 og Vestmannaey VE um 1.480 tonn. Samanlagt veiddu þessu skip rétt rúm 3 þúsund tonn, eða um 8,5% af ýsuafla íslenskra skipa á árinu.

Aflahæsti stóri linubáturinn er Fjölnir GK með um 540 tonn og aflahæsti smábáturinn er Kristinn SH með tæp 380 tonn.

Krókaafلامarksbátar með fjórðung

Ýsuveiðar eru hlutfallslega mikilvægar fyrir smábata í krókaafلامarkskerfinu. Hlutdeild þeirra í heildarkvóta ýsu er í kringum 15% ár hvert en hlutur þeirra í heildarveiðinni er mun stærri, eða tæp 25%

að meðaltali síðustu 12 fiskveiðiárin, samkvæmt tölum sem Örn Pálsson, framkvæmdastjóri Landssambands smábataeigeinda hefur tekið saman. Skýringin á þessu er sú að smábátar leigja til sín árlega töluverðan ýsukvóta frá stærri skipum í aflamarkskerfinu. Þá njóta smábátar góðs af línuvinnun í ýsu og veiða einnig hluta af byggðkvóta. Krókabátar hafi leigt að meðaltali tæp 4 þúsund tonn af ýsu á ári frá stærri bátum síðustu 12 fiskveiðiárin. Hafa ber í huga að einhver hluti af þessari tilfærslu á ýsukvóta er milli smábata og aflamarksskipa sem eru í eigu sömu útgerða.

Örn Pálsson hefur reiknað út verðmæti þessara viðskipta á verðlagi hvers árs. Niðurstaða hans er sú að verðgildi heimilda sem flust hafa til krókaafلامarksbata frá aflamarksútgerðum fyrir leigu á ýsu hafi numið alls tæpum 6 milljörðum króna á síðastliðnum 12 fiskveiðiárum.

Ýsa var það, heillin

Fyrirsögn þessarar greinar er orðatiltekið „ýsa var það, heillin“ sem mörgum er tamt á tungu. Það er sött í eina af þjóðsögum okkar sem í sjálfu sér er ekki merkileg en orðatiltekið hefur lifað allt fram á þennan dag óháð uppruna þess. Þjóðsagan er á þessa leið:

Einu sinni mættust tvær kerlingar á ferð. Þær áttu heima langt hvor frá annarri, svo þær þurftu nú svo sem að setjast niður og segja hvor annarri tíðindi úr sinni sveit. Þær sáu, að þær gátu slegið tvær flugur í einu höggi, svo þær tóku upp hjá sér sjálfskeiðunga og mat og fóru að fá sér bita.

Þeim bar nú margt á góma, og meðal annars segir önnur kerlingin, að það hafi nýlega rekið fjarskalega fagætan fisk í sinni sveit. Hin spyr, hvaða fiskur það hafi verið, en það man hún ómögulega. Þá fer hin að telja upp ýmsa fiska, sem hún mundi eftir, en aldrei átti hún kollgátuna.

„Ekki vænti ég, það að hafi nú verið stökkull?“

„Og sussu nei.“

„Það skyldi þó aldrei hafa verið marhnútur?“

„Vertu í eilífðri náðinni, ekki hét hann það.“

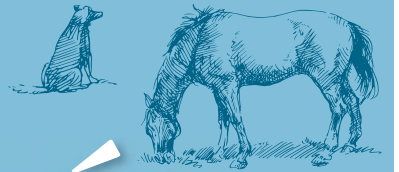
„Það hefur þó víst ekki verið skata?“

„Issi, sissi nei.“

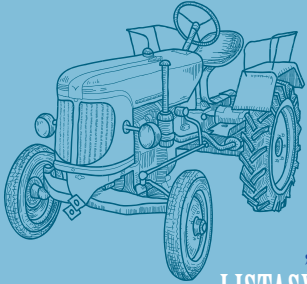
„Nú, það mun þó ekki hafa verið ýsa?“

„Jú, ýsa var það, heillin,“ sagði þá hin og hnippti í lagskonu sína, en til allrar óhamingju mundi hún ekki eftir því, að hún var með opinn hníf í hendinni, svo hnífurinn fór á hol í síðuna á hinni kerlingunni, og sálaðist hún þar að vörmu spori.

HVANNEYRARHATÍÐ / NÁNARI DAGSKRÁ Á FACEBOOK

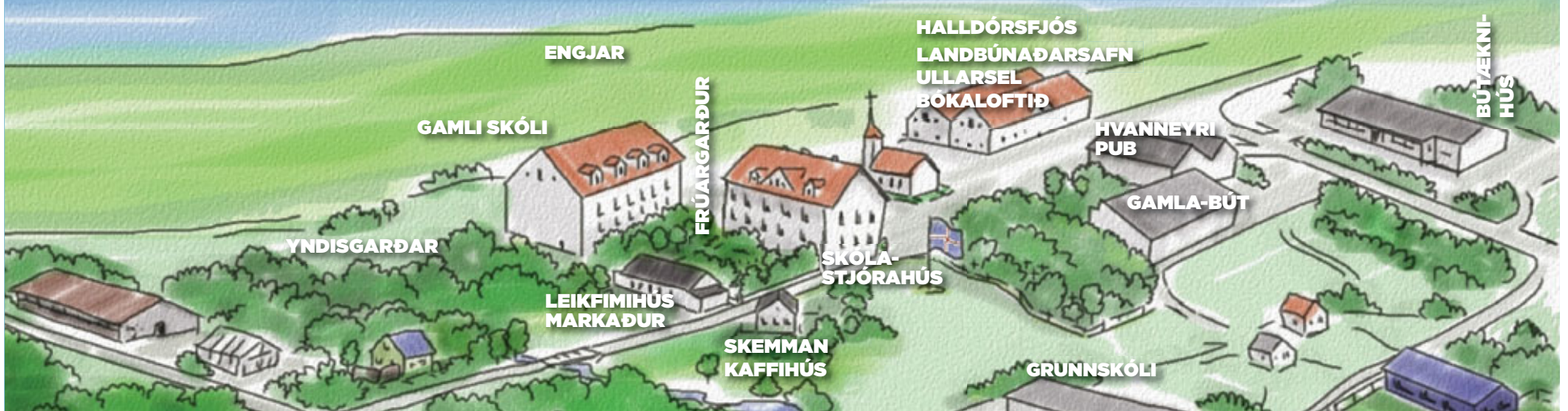
HVANNEYRARHATÍÐ

7. júlí KL. 13.30 - 17

100 ÁRA AFMÆLI DRÁTTARVÉLARINNAR Á ÍSLANDI í umsjón Fergusonfélagsins / Útgáfa bókarinnar „ÍSLENSKIR HEYSKAPARHÆTTIR“ eftir Bjarna Guðmundsson / LAUFY ÍSGERÐ mætir á svæðið / Josefina Morell LISTASÝNING / Bókin „GRASNYTJAR Á ÍSLANDI“ kynnt / Sýningin „KONUR Í LANDBÚNAÐI Í 100 ÁR“ opnuð / REYNIR HAUSSON, flamenco gítarleikari, spilar / Sýning á ÍSLENSKUM LANDNÁMSHÆNUM / Kynnist YNDISGÖRÐUM OG BÝFLUGNARÆKT / Ferðir á heyvagni / FRÍ ANDLITSMÁLUN fyrir börnin / VEITINGASALA OG MARKAÐUR á gömlu Hvanneyrartorfunni / Frítt í LANDBÚNAÐARSAFN ÍSLANDS / ULLARSELÍÐ og BÓKALOFTÍÐ opið / og fleira / Allir velkomnir!

Vinnubúðir með eldhúsi og mötuneyti til sölu

Vinnubúðir, staðsettar við Búrfellsvirkjun, eru til sölu.

- 132 herbergi öll með baðherbergi
- þrjár setustofur
- fullbúið eldhús með búi, kæliklefa og frystiklefa
- borðsalur fyrir um 80 manns
- þrjár gallageymslur
- þrjú þvottaherbergi
- Líkamsræktarherbergi og gufubaði.
- Auk tenginganga, undirstaðna og eldveggja.

Allt innbú og rúmfatnaður í herbergjum, setustofum og eldhúsbúnaður fylgir. Vinnubúðirnar eru staðsettar við Búrfellsstöð Landsvirkjunar.

Hluti svefnherbergja er nú þegar tilbúin til afhendingar, en stefnt er að því að vinnubúðirnar verði að fullu til afhendingar í september í ár.

Allar upplýsingar veita Heiðar Jón Heiðarsson, sími 6934222. heidar@iav.is og Einar Már, sími 6178933, einar@iav.is.

Nánari upplýsingar og myndir er að finna á vef ÍAV - www.iav.is

FRÉTTIR

Ferðamenn sem koma að Kröflu, sérstaklega þeir sem koma langt að, upplifa staðinn enn sem náttúrulegan, kyrrlátan og tiltölulega ósnortinn. Mynd / HKR.

Rannsóknamiðstöð ferðamála:

Ferðamenn ánægðir með náttúru Kröflusvæðisins

Ferðamenn sem heimsækja Kröflusvæðið eru mjög ánægðir með náttúru svæðisins og þykir hún falleg og áhrifamikil. Þetta er niðurstaða skýrslu Rannsóknamiðstöðvar ferðamála, RMF sem gerði könnun á afstöðu ferðamanna til þeistareykjastöðvar. Niðurstöður benda til að áhrif virkjunarframkvæmda geti tæpast talist umtalsverð.

Skýrslan fjallar um rannsókn sem var ætlað að meta áhrif Kröfluvirkjunar og tengdra mannvirkja á upplifun ferðamanna og bera niðurstöður saman við niðurstöður úr sambærilegri rannsókn sem fór fram á Blöndusvæði árið 2016.

Pótt svarendur könnunarinnar telji Kröflusvæðið örlítið meira manngert og talsvert háværara en við átti um þá sem svöruðu könnunum á svæðum þar sem ekki var búið að virkja á, eru ferðamenn engu að síður mjög ánægðir með náttúru svæðisins og finnst hún falleg og áhrifamikil. Í samanburði við þau svæði sem voru til skoðunar í þeim rannsóknum sem voru hafðar til hliðsjónar eru ferðamenn við Kröflu annaðhvort jafnánægðir eða ánægðari með náttúru svæðisins. Mannvirki virðast því ekki hafa neikvæð áhrif á upplifun þeirra, ef marka má niðurstöður spurningakönnunarinnar. /MDÞ

Friðrik Már Baldursson nýr formaður verðlagsnefndar búvara

Friðrik Már Baldursson, prófessor í hagfræði við Háskólann í Reykjavík, verður formaður nýskipaðrar verðlagsnefndar búvöru.

Friðrik er með doktorspróf í tölfræði og hagnýtri líkindafræði frá Columbia University í Bandaríkjunum. Hann starfaði um árabíl hjá Þjóðhagsstofnun og síðustu 15 ár sem prófessor við Háskóla Íslands og Háskólann í Reykjavík. Friðrik Már hefur m.a.

verið formaður stjórnar Hafrannsóknastofnunar og Landsnets og setið í bankaráði Seðlabanka Íslands.

Verðlagsnefndin er skipuð sjö einstaklingum og samkvæmt búvörulögum skulu tveir fulltrúar vera tilnefndir af samtökum launþega, tveir af Bændasamtökum Íslands, tveir af Samtökum afurðastöðva í mjólkurframleiðslu auk þess sem ráðherra landbúnaðarmála skipar formann nefndarinnar.

Nýtt dótturfélag Mjólkursamsölunnar:

Ísey útflutningur ehf. stofnað fyrir erlenda starfsemi MS

Öll erlend starfsemi Mjólkursamsölunnar hefur verið nú verið flutt yfir í nýstofnað dótturfélag MS en frá og með 1. júlí heyrir allur útflutningur fyrirtækisins undir, Ísey útflutning ehf. (Ísey Export ltd.).

Þessar breytingar eru liður í því að setja meiri kraft og fókus á alþjóðlega vörumerkið Ísey skyr á erlendum mörkuðum. Ísey skyr er nú fánlegt í 15 löndum og umsvifin alltaf að aukast enda gríðarlega mikill áhugi á íslenska skyrinu um heim allan. Ísey útflutningur ehf. sér einnig um allan annan útflutning á vörum sem MS selur á erlenda markaði.

Þeir starfsmenn sem áður unnu á útflutningssviði MS munu flytjast með yfir í dótturfyrirtækið og hafa þessar breytingar engin áhrif á daglega starfsemi. Jón Axel Pétursson lætur af störfum sem framkvæmdastjóri sölu- og markaðssviðs MS, sem hann hefur sinnt frá árinu 2007, og tekur við starfi framkvæmdastjóra hjá Ísey útflutningi ehf. Þá mun Erna Erlendsdóttir, sem sinnt hefur starfi útflutningsstjóra MS, taka við sem sölu- og markaðsstjóri hjá nýja félaginu.

Að sögn Jóns Axels Péturssonar, framkvæmdastjóra Ísey útflutnings ehf., eru þetta skynsamlegar breytingar til að fylgja eftir þeim

Íslenskir lögreglumenn fengu á dögunum að bragða Ísey skyr í Rússlandi sem framleitt er af Rússum samkvæmt samningi við MS.

fjölmörgu tækifærum sem hið alþjóðlega vörumerki Ísey skyr stendur frammi fyrir. „Það eru mörg sóknartækifæri fram undan fyrir Ísey skyr og töldum við skynsamlegt að halda utan um þessi tækifæri og efla starfið í sérstöku félagi sem einbeittir sér að þessum verkefnum. Með þessu getum við jafnframt sinnt þjónustu við viðskipavini okkar enn betur og einfaldað verkferla til mikilla muna.“

Ísey skyr er nú selt á eftirfarandi erlendum mörkuðum: Norðurlöndunum, Færeyjum, Bretlandi, Írlandi, Möltu, Sviss, Rússlandi, Hollandi, Lúxemborg, Belgíu og Ítalíu. Í byrjun næsta árs munu svo fleiri lönd bætast í hópinn þegar sala á Ísey skyrri hefst í Ástralíu, Nýja-Sjálandi og Japan.

Mítill finnst í innfluttum búrfuglum:

Sníkillinn ekki fundist hér á landi áður

Matvælastofnun tilkynnti fyrir skömmu innflytjendum búrfugla þá ákvörðun sína að draga til baka heimild til innflutnings á búrfuglum sem verið hafa í sóttkví síðan í febrúar. Ástæðan eru ítrekuð brot innflytjanda á þeim skilyrðum sem sett voru fyrir innflutningnum.

Í vetur greindist mítillinn Ornithonyssus sylviarium á fugli sem hafði drepist í sóttkví. Það sníkjudýr hefur ekki fundist á fuglum hér á landi áður. Sníkjudýrið getur haft alvarleg áhrif á heilsu og velferð fugla og því mikilvægt að koma í veg fyrir að hann berist til landsins. Í ljósi þess að ekki er hægt að tryggja útrýmingu mítilsins með meðhöndlun, ákvað Matvælastofnun að hafna innflutningi á þessum fuglahópi og gaf innflytjanda kost á að flytja fuglana úr landi eða aflífa þá.

Við skoðun Matvælastofnunar kom í ljós að um þriðjung af þeim fuglum sem áttu að vera eftir í sóttkvínni vantaði og að innflytjandi hafði ekki gert grein fyrir afdrifum þeirra. Til stóð að aflífa þá fugla

Við skoðun Matvælastofnunar kom í ljós að um þriðjung af þeim fuglum sem áttu að vera eftir í sóttkvínni vantaði og að innflytjandi hafði ekki gert grein fyrir afdrifum þeirra.

Mítillinn Ornithonyssus sylviarium hefur ekki fundist hér á landi áður og getur haft alvarleg áhrif á heilsu og velferð fugla.

sem eftir voru í sóttkvínni í dag en innflytjandi neitaði starfsfólki Matvælastofnunar um aðgang.

Meðal skilyrða sem gilda um sóttkví er að komi upp veikindi eða slys hjá fugli skuli tilkynna það til Matvælastofnunar svo fljótt sem auðið er. Jafnframt er tekið fram að ef fugl drepst í sóttkví skuli hann krufinn. Við eftirlit í sóttkvínni kom í ljós að fjöldi fugla var aðeins 232, sem er 126 fuglum færra en í upphafi.

Innflytjandi hafði aðeins tilkynnt um einn dauðan fugl til Matvælastofnunar en afhent samtals 13 hræ í eftirlitsheimsóknum stofnunarinnar. Auk þess höfðu þrír fuglar verið aflífaðir í rannsóknartilgangi. Um afdrif 110 fugla er því ekki vitað en að sögn innflytjanda höfðu þeir drepist og hræjum þeirra þegar verið eytt í sorpbrennslustöð.

Stofnunin hefur kannað möguleika á að senda fuglana aftur til upprunalsins en það krefst vottunar á heilbrigði þeirra sem er í ljósi hárrar dauðatíðni ekki hægt að gefa út. /VH

Íslenska forystuféð er nú skilgreint sem sérstakt fjárkyn

– Er einstakt á heimsvísu – Niðurstaðan kynnt norrænum búvísindamönnum

Á liðnu ári var hið sérstæða íslenska forystufé skilgreint sem sérstakt fjárkyn. Samþykktu þá þeir aðilar sem fara með ræktunarmál sauðfjár hér á landi tillögu þess efnis sem kom fram í grein um forystufé, sem birtist í Náttúrufræðingnum í árslok 2015.

Var lagt til að ekki yrði lengur litið á forystufé sem undirtegund sauðfjárins, heldur væri rétt að skilgreina það sem sérstakt fjárkyn vegna sérkenna sinna; bæði í atferli og útliti.

Áhugi erlendis frá

Höfundar greinarinnar voru þau Jón Viðar Jónmundsson, Lárus G. Birgisson, Sigríður Jóhannesdóttir, Emma Eyþórsdóttir, Þorvaldur Kristinnsson og Ólafur R. Dýrmondsson. Ólafur segir höfundana vera þeir innlendu búvísindamenn sem helst hafa unnið að athugunum og rannsóknum á forystufénu.

„Í seinni tíð hafa erlendir vísindamenn sýnt þessu fé líka áhuga, samanber samnorrænu rannsóknina sem kynnt verður í Litháen,“ segir Ólafur. Hann vísar þar til 100 ára afmælisráðstefnu á vegum NJF (félags norrænna búvísindamanna) í Kaunas sem haldin var í lok júní, þar sem Ólafur lagði fram vísindaleg gögn um að framvegis verði forystufé skilgreint sem sérstakt kyn á Íslandi.

„Forystufé sker sig vissulega úr öðru fé, einkum vegna þeirra meðfæddu atferlislegra eiginleika að fara á undan fé í rekstri. Það er háfættara og ekki eins þéttvaxið og annað íslenskt fé, enda ekki kynbætt með tilliti til kjöteiginleka. Þá er það svo til allt mislitt og hyrnt. Forystufé er því gjarnan mjög áberandi í hjörðinni enda afar vökult.“

Forystusauðirnir Eitill og Glænefur á Hrafnkelsstöðum í Hrunamannahreppi haustið 2015. Mynd / TB

Um árabíl hefur verið unnið að nokkrum rannsóknum á forystufénu, þar með á hinu sérstæða atferli þess. Nú er m.a. verið að vinna úr niðurstöðum samnorræns tilraunaverkefnis þar sem einkum hafa verið könnuð viðbrögð kinda af forystukyni við áreiti – svo sem frá hundum, fólki og drónum – samanborið við annað fé,“ segir Ólafur.

Aðgreint frá sauðfé með augljósum hætti

„Hin almenna viðmiðun er lífræðileg og snertir bæði útlit og atferli. Til þess að teljast sérstakt kyn þarf sá erfðahópur að hafa það mikil sérkenni að þau aðgreini hann með augljósum hætti. Það gerir forystuféð vissulega samnborið við annað íslenskt fé eins og það er í dag,“ útskýrir Ólafur þegar hann er spurður um það hvernig skilgreiningin sé fengin. „Þessi skilgreining er ekki neins staðar bundin í lögum og reglugerðum en við þekkjum þessi við-

mið úr erlendu samstarfi; norrænu, evrópsku og alþjóðlegu. Þeir aðilar hér á landi sem fara með ræktunarmál sauðfjár; erfðanefnd landbúnaðarins, Bændasamtök Íslands og Fagræðingur sauðfjárrækt, staðfestu þessa tillögu okkar greinarhöfunda í fyrra.

Þessi skilgreining er algild og nú fellur það í hlut erfðanefndar landbúnaðarins að skrá íslenska forystuféð sem sérstakt sauðfjárfjór í hinn alþjóðlega gagnabanka fyrir erfðaaðlöndir búfjár í heiminum sem er í vörslu FAO, Matvæla og landbúnaðarstofnunar Sameinuðu þjóðanna. Skilgreiningin hefur því alþjóðlegt gildi.“

Ólafur segir að rétt sé að hafa í huga að forystufé sé hvergi annars staðar til í heiminum. Í Bandaríkjunum og Kanada sé verið að byggja upp slíkan stofn með sæðingum héðan en utan Íslands sé ekki til hreinræktað forystufé.

Að sögn Ólafs er talið að forystufjárfjórnið hér telji samtals um 1.000 einstaklinga og blendingar geti verið um 400. /smh

Bændablaðið

Kemur næst út 19. júlí

Feðgar keppa í Global Chef Challenge í Kuala Lumpur: Bjarni Gunnar mætir til leiks á ný

Bjarni Gunnar Kristinsson, matreiðslumeistari í Hörpu og umsjónarmaður Matarkrónsins hér í blaðinu, verður fulltrúi Íslands í matreiðslukeppninni Global Chef Challenge sem haldin verður í Kuala Lumpur 12. og 13. júlí.

Bjarni segir að keppnin verði hörð en hún sé þó ekki á sama stalli og Bocuse d'Or-keppnin sem haldin er í Lyon í Frakklandi – og gjarnan talað um sem óopinbera heimsmeistarakeppni matreiðslumanna. „Áhugi á þessari keppni hefur hins vegar farið vaxandi og gæðin aukist. Keppendur eru fyrirliðar kokkalandslíða og kokkar ársins á Norðurlöndum en þeir síðarnefndu verða okkur feðgum örugglega hættulegustu andstæðingar,“ segir Bjarni, en Gabriel, sonur hans, verður honum til halds og trausts sem aðstoðarmaður. Hann lærir nú matreiðslu á Hótel Sögu.

Bjarni Gunnar Kristinsson matreiðslumeistari.

Kálfaskankar og -tunga með fölsku seljurótarbeini

Að sögn Bjarna samanstendur matseðillinn af fjórum réttum. „Fyrst er að telja bakað og útstungið grasker, með paprikufrauði, kaviar á stökku kexi, brúnuð smjörsoða með anísolíu og karsa. Þá kemur „STERLING“-lúða með kóngakrabba og grill-

uðum humar, jarðskokkar á þrjá vegu á smjördeigs- og þaralögum, skelfisksrjómasósa og fjörujurtum. Næst er komið að steiktum kálfahryggvöðva, kálfaskanka og -tunga, framreitt með fölsku seljurótarbeini og merg-Hollandaisesósu. Að lokum er boðið upp á eftirrétt; dökk súkkulaðímús með „Dilmah Earl Gray“ tei, blóðappelsínu og hindberja samleik með heitum kleinuhring og „Zallotti“ blómum.

Við fáum fimm tíma í undirbúning og svo er eldað fjórréttað fyrir 12 gesti og dómara. Við tökum með okkur eitthvað af íslensku hráefni

og kryddi, en aðalhráefni er í boði mótshaldara.

Keppni er haldin samhliða alheimsþingi matreiðslumanna, 20 þjóðir keppa og eru ýmsar leiðir til að vinna sér inn keppnisrétt. Ísland gerði það með því að ná inn á topp tíu á síðustu Ólympíuleikum með frammistöðu Viktors Arnar Andréssonar. Hann forfallaðist svo því hann er að fara að eignast sitt fyrsta barn á síma tíma,“ segir Bjarni en hann keppti síðast í kokkakeppni fyrir 10 árum á Ólympíuleikum í matreiðslu, þegar Ísland vann gullverðlaun. /smh

Norðmenn ríða á vaðið – kaupa aðgang að LM myndbandaaðgangi

Norska Íslandshestafélagið hefur keypt aðgang fyrst félaga að LM myndbandaaðgangi fyrir alla sína félaga s a m k v æ m t samningi við Bændasamtök Íslands og Landssamband hestamannafélaga.

Allir virkir áskrifendur í WF í norska félaginu, eða um 1.000 talsins, eru því komnir með aðgang að þessu magnaða myndefni

frá öllum landsmótum frá 1954. Öðrum aðildarfélögum FEIF býðst að gera sambærilegan samning fyrir félaga sína. Nánari upplýsingar veita L árus Ástmar Hannesson, formaður LH, (netfang: larusha@simnet.is) og Jón Baldur Lorange, verkefnisstjóri WF verkefnisins (lorange@worldfengur.com).

REYKJAVÍK
LOVES
horses

tix.is

VIÐ SJÁUMST
Í BREKKUNNI!

LANDSMÓT
HESTAMANNA
REYKJAVÍK
1.7.–8.7. 2018

Hagagæði fyrir hestamenn

Hagagæði er samstarfsverkefni Landgræðslu ríkisins og Félags hrossabænda. Markmið þátttakenda í verkefninu er að landgæði rýrni ekki við nýtingu beitarlands. Þátttakendur geta verið hrossabændur og aðrir sem halda hross í atvinnuskyni eða til brúkunar í tómstundum.

Þátttaka í Hagagæðum er landnotendum valfrjálst en beitarlend þeirra þarf að standast úttekt Landgræðslunnar. Úttektir gilda fyrir yfirstandandi ár og fylgir viðurkenning til þátttakenda sem standast úttektina. Tilgangur verkefnisins er að tryggja sjálfbæra nýtingu beitarlands og auka ábyrgð landnotenda sem vörslumanna lands. Einnig að auka umhverfissvitund landeigenda og landnotenda og tryggja velferð hrossa. Þátttakendur geta notað sérstakt merki Hagagæða, starfsemi sinni til framdráttar. Á einkennismerkinu er ártal þess árs sem viðurkenningin á við.

Nánari upplýsingar um Hagagæði er að finna á heimasíðu Landgræðslunnar – www.land.is.

VERTU MEÐ FRÁ BYRJUN!

#landsmot2018 • www.landsmot.is
facebook.com/landsmothestamanna

FRÉTTASKÝRING

Stríð Kínverja gegn mengun sagt muni breyta heiminum

– Metnaðarfullar áætlanir í baráttu gegn mengun á sama tíma og unnið er á fullu við olíu- og gasleit í Nepal

Hörður Kristjánsson
hk@bondi.is

Baráttan við koltvísýringmengun frá iðnaði og bílaumferð í borgum hefur tekið á sig ýmsar myndir. Kínverjar eru þar að taka risastökk með metnaðarfullum markmiðum. Það virðist þó í fljótu bragði á skjön við stórtækar áætlanir þeirra um olíu- og gasvinnslu í Nepal.

Kína er oft nefnt sem dæmi um þjóð sem brotist hefur úr mikilli fátækt á undra skömmum tíma til þess að vera með hröðustu uppbyggingu, mestan hagvöxt um langan tíma, en um leið orðið mesta loftmengunarþjóð veraldar. Þar á bæ eru nú m.a. uppi stór áform um að snúa við blaðinu í baráttunni gegn mengun af miklum krafti. Einn liður í því er að nýta gróður til að vinna kolefni úr loftinu til að bæta afar bágborin loftgæði í borgum. Kannski ekki vanhæf á ef marka má hrikalegar myndir af mengun þar í landi sem birst hafa á liðnum árum.

Í rannsókn sem dr. Thomas Pugh hjá Tæknistofnuninni í Karlsruhe framkvæmdi fyrir nokkrum árum var sýnt fram á að draga mætti verulega úr loftmengun í borgum með ræktun gróðurs um allt að 30%. Þar var sýnt fram á að jurtir vinna bæði koltvísýring og nituroxíð úr loftinu samhliða því að drepa niður svifryk og framleiða súrefni með ljóstillifun. Meira að segja í Reykjavík má víða sjá hvað gróður dafnar vel meðfram akbrautum, ekki síst vegna koltvísýringssútblásturs frá bílum. Það er því vel hægt að virkja þennan útblástur að einhverjum hluta. Svipaðar rannsóknir hafa

Hugmyndir arkitekta hjá Stefano Boeri Architetti (SBA) á Ítalíu um „Frumskógarborgina“ í Kína.

verið gerðar víða og hafa hönnuðir og arkitektar sýnt þessu mikinn áhuga. Má kannski segja að gömlu

torfbæirnir á Íslandi hafi verið mörgum öldum á undan sinni samtíð hvað þetta varðar, án þess að forfeður

keyrð er svo hart fram að hennar mun verða vart um allan heim. Það mun breyta öllu eins og eftirspurn eftir rafknúnum farartækjum til vörumarkaða.

Fjögurra áratuga efnahagsuppsveifla hefur gert Kína að mesta kolefnismengunarþjóð veraldar. Nú eru stjórnvöld þar í landi að reyna að snúa því dæmi við án þess að það skaði efnahagskerfið. Jafnvel þannig að nýja græna stefnan verði leiðandi í tækniframförum.

Í ljósi þessara fréttu og í ljósi árangurs Kínverja á efnahagssviðinu, má ætla að heimurinn geti bókstaflega farið að anda léttar ef þessi markmið Kínverja ná fram að ganga. Í öllu falli er löngu ljóst að þegar Kínverjar hreyfa sig á einhverju sviði þá verður

þess vart um allan heim. Þetta finna Íslendingar vel, m.a. í vaxandi straumi kínverskra ferðamanna til landsins og áhrifa Kínverja í málmiðnaði á Íslandi.

1,6 milljónir dauðsfalla vegna mengunar

Í greininni á Bloomberg sem rituð er af Jeff Kearns, Hannah Dormido og Alyssa McDonald, segir að á árinu 2015 hafi loftmengun verið svo

slæm í Kína að rannsóknarteymi Berkeley Earth hafi áætlað að hún hafi beinlínis orsakað 1,6 milljónir dauðsfalla í landinu.

Reykþokan (smog) er þykkuð í iðnhéruðunum í norðurhluta landsins, eins og í Shanxi sem er helsta kolanámuhéraðið. Eins í Hebei, þar sem helsta stálvinnslan er. Mengunin frá þessu svæði er stærsta hlutfall $PM_{2.5}$ loftmengunar í heiminum. Þar stendur $PM_{2.5}$ fyrir [Particulate Matter] agnir í andrúmsloftinu sem eru 2,5µm til 10µm, eða micrometrar að þvermáli. Þetta getur verið sötagnir í reyk eða rykagnir af götum sem þyrst upp í loftið sem eru hættulegar fyrir lungun. Smærri agnir sem eru minni en 2,5µm eru skilgreindar sem $PM_{2.5}$ og stærri agnir sem PM_{10} . Til samanburðar er mannsár um 50–70µm í þvermál og mjög finn sólstrandasandur er um 90µm eða micrometrar í þvermál.

Forystumenn á kínverska þinginu segja að þeir muni auka framlög til baráttunnar gegn mengun um 19% umfram jafnvirði 40,5 milljarða dollara sem þegar er veitt í þennan málaflokk á ári. Það þýðir aukningu um sem nemur 6,4 milljörðum dollara. Fullyrða þeir að þegar hafi tekist að fækka slæmum loftmengunardögum í lykilstöðum landsins um 50% á fimm ára tímabili.

Kína varð mesta losunarríki heims á kolefnisdíoxíði um leið og það varð leiðandi ríki í útflutningi. Fyrir mengunin að aukast snarlega eftir að Kína fækk aðild að Alþjóða viðskiptasamtökunum (World Trade Organization – WTO) árið 2001. Á allra síðustu árum hefur heldur verið að draga úr menguninni í Kína samkvæmt

okkar væru meðvitaðir um það.

Í fjármálaritinu Forbes mátti einmitt sjá grein um hugmyndir að hönnun grænna borga víða um heim til að draga úr mengun. Þar á meðal er „Frumskógarborgin“ í Kína. Er þar vísað til hugmynda Stefano Boeri Architetti (SBA) á Ítalíu sem er arkitektastofa sem leggur mikið upp úr umhverfissvænni hönnun þéttbýlis. Í þessari umfjöllun er líka sagt að með ljóstillifun jurtu megi með ræktun 40 þúsund trjáa og einni milljón annarra plantna eyða 10.000 tonnum af koltvísýringi CO_2 á ári, hreinsa upp 57 tonn af ryki og framleiða um leið 900 tonn af súrefni.

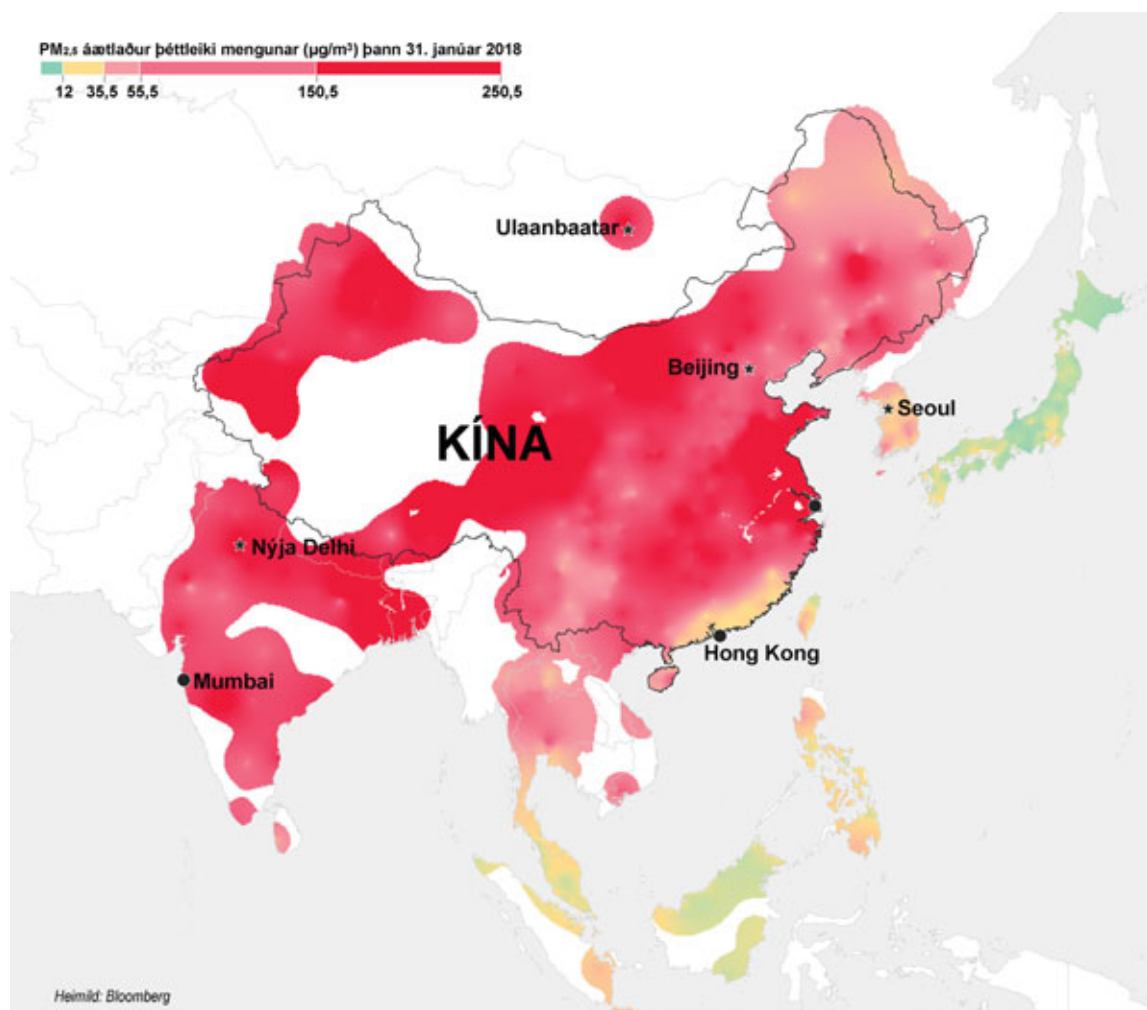
Væri ekki nær að nýta peninga til skógræktar en í sektargreiðslur?

Staða mengunarmála á Íslandi í dag hlýtur að vekja spurningu um orð umhverfissráðherra á Íslandi sem er tilbúinn til að borga milljónatugi ef ekki hundruð milljóna í sektir til útlanda ef landið stendur ekki við CO_2 losunarmark Parísarsamkomulagsins. Af hverju beitir ráðuneytið sér ekki frekar fyrir því að nýta þá peninga til uppgræðslu og skógræktar á Íslandi?

Stríð gegn mengun sem mun breyta heiminum

Á fréttaveitunni Bloomberg var athyglisverð grein fyrir nokkru undir fyrirsögninni „China’s war on Pollution will change the world“, sem útleggja mætti á íslensku; stríð Kínverja gegn mengun mun breyta heiminum. Þar segir m.a.:

Kínverjar eru að ráðast gegn mengun sem aldrei fyrr með sinni nýju grænu pólitísku stefnu sem

Slæmur vetrardagur í Asíu. Þessi mynd Bloomberg gefur hugmynd um þéttleika loftmengunar í Kína og í nágrenna löndum þann 31. janúar 2018. Fjögurra áratuga efnahagsuppsveifla hefur gert Kína að mestu kolefnismengunarþjóð veraldar. Nú eru stjórnvöld þar í landi að reyna að snúa því dæmi við án þess að það skaði efnahagskerfið. Verkefni Kínverja er greinilega risavaxið.

tölum BP Statistical Review of World Energy.

Kínverjar stærstir í rafbílabransanum

Stríð Kínverja gegn loftmengun fellur mjög vel saman við annað markmið sem er að verða ráðandi á heimsvísu í rafbílaíðnaðinum. Þó nafn Elon Musk og fyrirtæki hans Tesla Incorporated, sé einna þekktasta nafnið í rafbílaíðnaðinum, þá hafa Kínverjar verið leiðandi á heimsvísu í sölu rafbíla síðan 2015. Stefna þeir á að verða komnir í sölu á 7 milljónum rafbíla á ári þegar kemur fram á árið 2025. Til að ná því markmiði er veittur stuðningur til framleiðenda jafnframt því að hertar eru reglur um notkun ökutækja sem nota jarðefnaeldsneyti.

Peningadrifin markmið sem dregur að fjárfesta

Þessi markmið Kínverja eru drifin áfram af peningasjónarmiðum og hafa fjármálamenn eins og Bandaríkjamadurinn Warren Buffett stokkið á þetta tækifæri í Kína. Þar hefur hann bakkað upp fyrirtæki eins og BYD Co. Það jókst að verðgildi á síðasta ári um 67% og seldi þá fleiri bíla en Tesla. Þá er bandaríska fjármálafyrirtækið Goldman Sachs Group Inc. komið með puttana í kínverska bílaframleiðandann Geely Automobile Holdings Ltd.

Verð á sólarcellum hefur farið ört lækandi í takt við stórauðna framleiðslu og ræður þar mestu innkoma Kínverja á þennan markað. Eyða Kínverjar nú tvöfalt hærri upphæðum í hreina orku eins og sólarorku en Bandaríkjamenn. Er tveir þriðju af öllum sólarrafhlöðum sem framleiddar eru í heiminum framleiddar í Kína að mati Bloomberg New Energy Finance (BNEF). Í Kína eru nú bækistöðvar leiðandi fyrirtækja á þessu sviði eins og JinkoSolar Holding Co. and Yingli Green Energy Holding Co. Þó Kína sé orðið stórveldi í framleiðslu á búnaði til nýtingar sólarorku þá láta þeir ekki þar staðar numið. Þeir eru líka að sækja fram í þróun og framleiðslu á búnaði til nýtingar á vindorku og á vetni sem ætlað er að koma í stað notkunar á kolum.

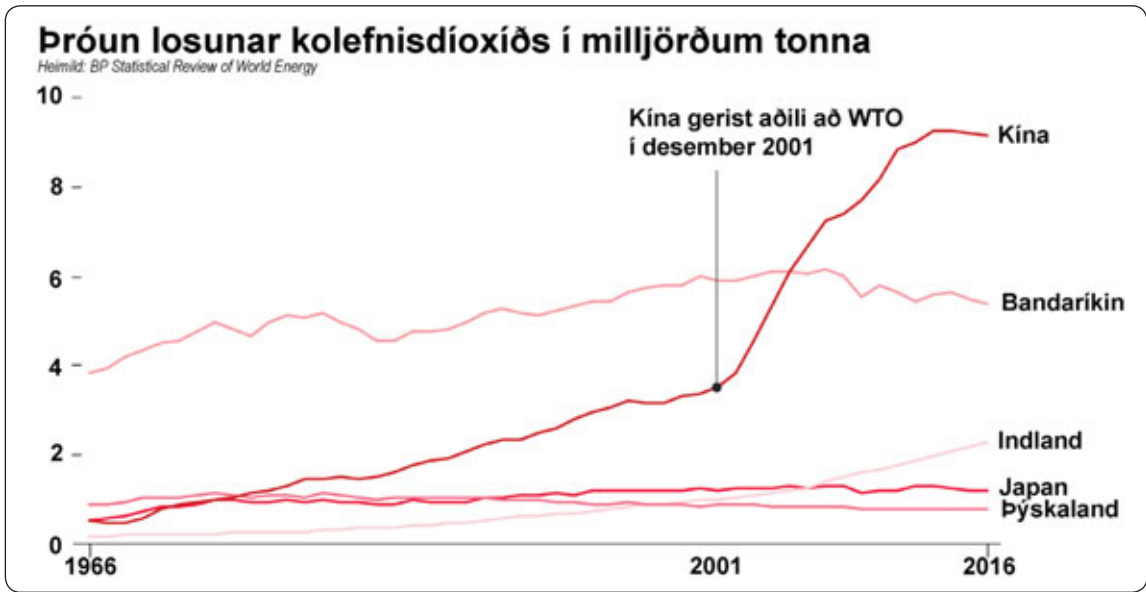
Tækni og þróun í framleiðslu búnaðar til nýtingar á hreinni orku er orðið meiri háttar drifafli í peningakerfi heimsins. Þannig telur BNEF að fjárfestingar í þessum geira á heimsvísu muni fara yfir 10 billjónir dollara fyrir 2040. Þar er því einnig spáð að megin fjárfestingarnar á þessu sviði, eða um 72%, skiptist nokkurn veginn jafnt á milli sólar- og vindorkutækni.

Hertar umhverfisreglur í Kína hafa áhrif á hráefnismarkaði

Viðleitni Kínverja, stefna og markmið til umhverfisbóta hefur þegar haft umtalsverð áhrif á hráefnisverð á kolum, stáli og áli. Í kjölfar þess að koladriðnum álverum hefur verið lokað sem og kolanámum, hækkaði álverð á síðasta ári á heimsmarkaði. Undir hertum umhverfisreglum hefur verð á hráefni eins og pappír einnig hækkað.

Fyrir fimm árum varð eins konar loftslagshrun í Beijing, höfuðborg Kína. Kom þá upp hörð gagnrýni á kínversk stjórnvöld sem kínverskir ríkisfjölmiðlar tóku líka þátt í. Á síðasta ári hafi PM2,5 mengunarnagurinn í loftinu í borginni minnkað um nær einn þriðja frá því sem var 2015. Það er ansi mikið í samanburði við að mengunin minnkaði ekki nema um kannski einn tíunda í öðrum stórum borgum.

Samdrætti í orkuframleiðslu með kolum þarf þó að mæta á einhvern annan hátt. Þar virðist framleiðsla með vatnsafla, vindorku og sólarorku ekki duga til. Þess vegna eru Kínverjar m.a. á fullu við olíuleit í sínum bakgarði í Nepal. Notkun olíu til orkuframleiðslu er vissu-

Hér sést vel hlutfall nokkurra stórvelda í losun CO₂. Kína og Bandaríkin eru þar áberandi stærst. Ef þessum þjóðum tekst ekki að spyrna við losun, þá skiptir losun annarra þjóða greinilega ekki ýkja miklu í stóra samhenginu. Losun Íslands yrði ekki merkjanleg í þessu samhengi. Því er ekki skritið að þjóðir heims séu ugðandi um núverandi afstöðu bandarískra stjórnvalda til Parísarsamkomulagsins um að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda.

Ræktun gróðurs er mikilvirk leið til að vinna koltvísýring úr andrúsm-loftinu – líka í borgum.

lega skárri en brennsla á kolum, en hljómar óneitanlega skringilega í öllu talinu um stríð gegn mengun.

Víska ábyrgðinni á plast- og pappírsruslinu heim til fódurhúsanna

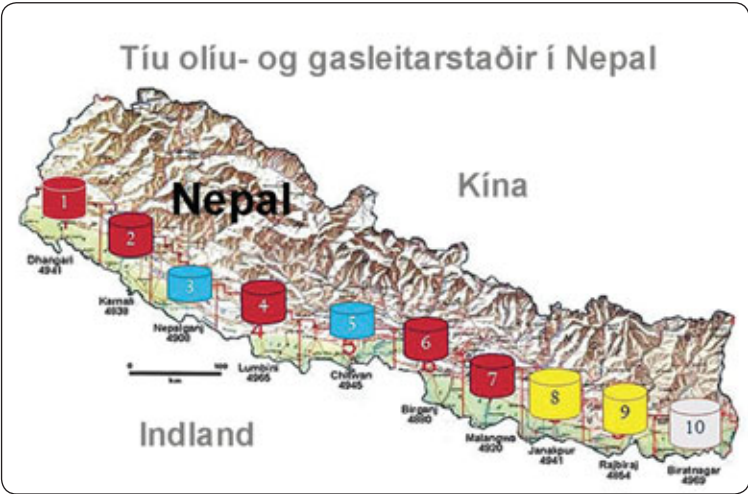
Viðsnúningurinn í Kína snýst þó ekki bara um að bregðast við loftmengun. Eins og frægt er orðið hætta Kínverjar að flytja inn plast- og pappírsúrgang um síðustu áramót til endurvinnslu. Visuðu þeir þar með ábyrgðinni af ruslinu heim til fódurhúsanna. Er það vegna kröfu almennings í landinu um að bregðast við mengun sem og minni þörf fyrir úrgangi til hráefnisvinnslu. Er í raun ótrúlegt hvað Kínverjar hafa lengi samþykkt að taka að sér það hlutverk að vera ruslakarfa fyrir aðrar þjóðir heimsins.

Þetta hefur sett aðrar þjóðir eins og Evrópuþjóðir og Bandaríkin í klemmu sem voru alls ekki viðbúin að Kínverjar skrúfuðu fyrir móttökuna á þessum úrgangi. Þannig er ábyrgðin á eigin rusli nú að færast í hendur hverrar þjóðar og þar hafa Íslendingar og íslensk stjórnvöld sannarlega staðið sig afar illa við að styðja við endurvinnslu í landinu. Þarna hafa ráðamenn vestrænna þjóða sannarlega verið gripnir í bólinu, enda hafa þeir stólað á að geta sópað eigin sóðaskap undir teppið hjá Kínverjum.

Mengunarlöggja lokar verksmiðjum sem standast ekki kröfur

Kínversk stjórnvöld hafa sett á fót eins konar mengunarlöggju eða sérstaka lögreglusveit til að fylgja eftir stríðinu gegn mengun. Hafa slíkar sveitir þegar lokað verksmiðjum sem ekki hafa staðist skoðun. Stefnan sem lýtur að því að banna kolanotkun í iðnaði og lokun kolanáma hefur skilið marga eftir úti í kuldanum.

Þó það hafi lengst af verið viðtek-in skoðun að reykþoka væri óumflýjanleg afleiðing af uppbyggingu og auknu ríkidaemi Kínverja, þá virðist það vera að sýna sig að tiltektn í þessum málum er ekki að hafa neikvæð áhrif á efnahagsþróun landsins. Hagvöxturinn í fyrra fór í 6,9% sem er fyrsta aukningin í sjö ár. Þá horfir Kína á hátækni, framleiðslu og innleiðingu rafbíla sem og nýtingu sól-

Áform Kínverja um að hætta notkun á kolum til orkuframleiðslu kallar á aðrar lausnir. Ein þeirra er aukin notkun á olíu og gasi sem nú á að leita að í Nepal.

arorku sem leið til að verða leiðandi á heimsvísu og til hagvaxtaraukningar. Greinarhöfundar Bloomberg segja þó að markmið um að bregðast við loftmengun heima fyrir sé eitt, en að verða ofurríki á neytendamarkaði á heimsvísu sé allt annar handleggur.

Líka á kafi í olíu- og gasleit í Nepal

Þversögnin í þessum metnaðarfullu áforum Kínverja eru rannsóknir og leit að olíu og gasi í Nepal. Þar eru uppi áform um að setja á fót sérstaka

rannsóknarmiðstöð í leit að „svarta gullinu“ eins og það er nefnt. Þetta kom m.a. fram í Kathmandu Post þann 23. júní síðastliðinn. Þar segir að Kínverjar séu að koma á fót rannsóknarsetri í Nepal samkvæmt samkomulagi í 14 liðum sem undirritað var á milli ríkjanna í heimsókn KP Sharam Oli, forsætisráðgjafi Nepals, til Beijing þann 20. júní.

Á árinu 2016 gerðu Kínverjar jarðfræðilega hagkvæmnisönnun á því að framkvæma olíu- og gasrannsóknir í Nepal. Í apríl á þessu ári sendi China Geological Survey

uppkast af vinnuáætlun til námu-málaráðuneytisins þar sem staðfestur var áhugi stofnunarinnar á olíuleit.

Er þessi áhugi byggður á áreiðanleikakönnun vegna mögulegrar olíuleitar á tíu stöðum, þar á meðal í Dailekh, Nepalgunj, Chitwan, Mustang, Morang, Chatara og á Chure svæðinu í Palpa. Í kjölfar þessa undirrituðu ráðamenn ríkjanna viljayfirlýsingu í heimsókn Wang Yang, varaforseta Kína, til Nepal í ágúst 2016. Í framhaldinu var gerð áætlun um fjárfestingar í verkefninu og aðkomu kínverskra yfirvalda og fyrirtækja til að framkvæma rannsóknirnar. Rajendra Khanal, ráðuneytisstjóri í námu-málaráðuneyti Nepals, staðfesti í samtali við Kathmandu Post að þeir hafi fengið tölvupóst með vinnuplani frá kínversku rannsóknarstofnuninni. Þeir hafi svarað til baka og lýst yfir áhuga á að rannsóknir yrðu hafnar sem fyrst.

Borað á tíu rannsóknarskikum sem hver um sig er 5.000 ferkílómetrar

Samkvæmt fyrirbyggjandi hugmyndum áttar China Geological Survey í fyrsta áfanga að bora á sex eða sjö stöðum til að áætla magn og gæði olíu og gass sem þar kann að finnast. Staðsetning þeirra borana getur verið á einhverjum þeim 10 staða sem úttektir voru gerðar á 2016. Yfirvöld hafa skipt Tarai og Siwalik hæðunum upp í 10 rannsóknarskika sem hver um sig er yfir 5.000 ferkílómetrar. Áætlað er að rannsóknirnar komi til með að kosta 3,5 milljarða rúpía á hverjum skika, eða sem nemur rúmlega 321 milljón dollurum (um 35 milljarðar íkr.).

Í fyrra opnaði Nepal 15 af sínum kopar-, járn-, kalksteins- og sinknámum í þessu skyni samkvæmt olíureglugerð frá 1985. Er þetta í fimmta skipti sem opnað er á slíka leit, en á tíunda áratug síðustu aldar sýndu erlend fyrirtæki mikinn áhuga á að leita þar að olíu og gasi og var úthlutað leyfi til þess. Vegna seinangangs við þær framkvæmdir afturkallaði nepalska ríkið öll þau leyfi. Í þeim hópi voru fyrirtækin Texana Resources Company, bandaríska fyrirtækið BBB Champion, Cairn Energy PLC í Bretlandi og Emirates Associated Business Group (EABG) í Dubai.

2 ára verksmiðjuábyrgð

Lely Welger Tornado rúllusamstæðan

RPC 245 Tornado er sterk og afkastamikil rúllusamstæða sem byggir á áratuga reynslu Welger í smíði rúlluvéla.

25 hnífar. Sópvinna 2,25 metrar brautarlaus. Yfirstærð af dekkjum 710/40R-22,5.

Allar nánari upplýsingar hjá sölumönnum okkar

VB LANDBÚNAÐUR
Lely center Ísland

Krókhálsi 5F • 110 Reykjavík • Sími: 414-0000 • Baldursnes 2 • 603 Akureyri • Sími: 464-8600

farming innovators

HROSS & HESTAMENNSKA

Tíu afkvæmaflestu gæðingafeður Landsmóts hestamanna2018:

Orri og arfleifð hans

Framganga afkomenda kynbóta-hrossa á keppnisbrautinni ber stóðhestum gott vitni. Arfleifð kynbótajöfursins Orra frá Þúfu í Landeyjum fer ekki framhjá neinum þegar lítið er til þeirra tíu stóðhesta sem eiga flest afkvæmi í keppnishluta Landsmótsins í ár.

Orrasonurinn Álfur frá Selfossi á flest afkvæmi skráð til leiks eða 20 talsins. Álfur hlaut Sleipnisbikarinn á Landsmótinu 2012 er sjálfur afkastamikill keppnishestur, var m.a. í úrslitum B-flokks á því sama Landsmóti. Afkvæmi Álfs á þessu Landsmóti koma fram í öllum flokkum gæðingakeppninnar, hann á 8 afkvæmi í A-flokki, sjö í B-flokki og 5 í yngri flokkum.

Orri sjálfur á næstflest afkvæmi eða 17 talsins og eru þau, líkt og afkvæmi Álfs skráð til leiks í öllum flokkum gæðingakeppninnar. Um Orra er óþarfi að fjölyrða, hann var um árabil einn eftirsóttasti stóðhestur landsins, en alls eru 1348 afkvæmi undan honum og hafa tæp 650 þeirra hlotið kynbótadóm.Orri hlaut Sleipnisbikarinn árið 2000.

Gaumur frá Auðsholtshjáleigu, sem einnig er sonur Orra, á tíu afkvæmi í keppnisgreinum

Landsmótsins í ár, en Gaumur hlaut heiðursverðlaun fyrir afkvæmi á síðasta Landsmóti.

Annar Orrasonur, Sær frá Bakkakoti, á einnig tíu afkvæmi, þar á meðal eru stóðhestarnir Sjóður frá Kirkjubæ og Arion frá Eystra-Fróðholti sem munu taka við afkvæmaverðlaunum á þessu Landsmóti. Sjálfur hlaut Sær heiðursverðlaun árið 2008.

Kappi frá Kommu á einnig tíu afkvæmi í gæðingakeppninni og athygli vekur að sjö þeirra eru skráð til leiks í B-flokki og er það stærsti hópur afkvæma eins stóðhests í einni keppnisgrein á mótinu. Kappi er undan Þristi frá Feti, en sjálfur á Þristur sjö afkvæmi að þessu sinni. Þristur er heiðursverðlaunastóðhestur undan Orra frá Þúfu.

Heiðursverðlaunastóðhestur frá 2011, Hágangur frá Narfastöðum, á níu fulltrúa á mótinu í ár sem

Gæðingafaðir	Fjöldi afkvæma
Álfur frá Selfossi	20
Orri frá Þúfu í Landeyjum	17
Gaumur frá Auðsholtshjáleigu	10
Kappi frá Kommu	10
Sær frá Bakkakoti	10
Hágangur frá Narfastöðum	9
Þóroddur frá Þóroddsstöðum	9
Hróður frá Refsstöðum	8
Rökkvi frá Hárlaugsstöðum	8
Sveinn-Hervar frá Þúfu	8

raða sér niður í allar greinar gæðingakeppninnar. Sjálfur var Hágangur farsæll keppnishestur í yngri flokkum undir eiganda sínum, Ingunni Ingólfsdóttur. Hágangur er undan Orradótturinni Heru frá Herriðarhóli, sem einnig er móðir margfalds sigurvegara í tölti, Storms frá Herriðarhóli.

Þrír stóðhestar á lista yfir tíu afkvæmaflestu feðurna eru ekki nátengdir Orra frá Þúfu. Þar ber fyrst að nefna Þórodd frá Þóroddsstöðum sem á níu afkvæmi, flest í A-flokki þar sem hann fór

Síðasta opinbera framkoma Orra frá Þúfu var árið 2011 en þá var haldin stórsýning honum til heiðurs í Ölfushöllinni. Tilefnið var 25 vetra afmæli kynbótajöfursins þar sem fjölmargir afkomendur hans komu fram, sem síðan þá hafa sjálfir skapað sér nafn sem afkastamiklir ættfeður. Mynd/HGG

sjálfur mikinn árið 2006. Þóroddur hlaut heiðursverðlaun árið 2012.

Annar er Sleipnisbikarhafinn frá árinu 2008, Hróður frá Refsstöðum, sem á átta fulltrúa í keppninni.

Sá þriðji er Rökkvi frá Hárlaugsstöðum sem á 8 fulltrúa á mótinu, flesta í ungmennaflokki, eða 5 talsins. Þá koma tvö afkvæmi hans fram í tölteppni mótsins, keppnisgrein sem hann sigraði árið 2008. Rökkvi er undan Otri frá Sauðárkróki og er því sam-

feðra Orra. Hann sker sig nokkuð úr hópnum, ásamt Kappa, því þeir hafa ekki hlotið afkvæmaverðlaun.

Átta afkvæmi Sveinn-Hervars frá Þúfu í Landeyjum koma fram á mótinu og eru sjö þeirra skráð til leiks í yngri flokkum gæðinga-keppninnar. Sveinn-Hervar hlaut 1. verðlaun fyrir afkvæmi árið 2006. Það kemur kannski lítið á óvart að ljúka þessari upptalningu með þeirri staðreynd að Sveinn-Hervar er Orrason. /ghp

SÖGUR & SAGNIR ÚR SVEITINNI

Gráni

Hestar eru þau af húsdýrum vorum er vinna oss Íslendingum einna mest gagn og veita oss mesta ánægju, en þó munu þeir tiltölulega vera verst með farnir.

Þetta lýsir fyrst og fremst óskynsemi eða hugsunarleysi af því að því betur sem hestinum líður, þeim mun meira getur hann unnið, og í öðru lagi er það hróplegt vanþakklæti og harðýðgi. Því að naumast mun nokkurt annað húsdýr, að hundinum undanskildum, hafa jafnnaema tilfinningu fyrir atlæti sínu sem hesturinn. Hann er að eðlisfari mjög eftirtektarsamur og viðkvæmur; eru þetta

tveir eiginleikar sem sá verður fyrst var við er leitast við að kynna sér hugsanalíf hestanna. Að þeir hugsi og álykti held ég að engum geti dulist sem nennir að veita þeim eftirtekt, og því leyfi ég mér að kveða þannig að orði.

Þegar ég var unglingur, þá bjó á Norðurlandi bóndi einn, er um margt var hinn mesti merkismaður, en afar drykkfelldur. Hann átti hest gráan, fyrirtaks gæðing og fjórhest svo mikinn að fáum utan bónda tjáði að ríða honum.

Hafði Gráni ýmsa hrekki í frammi, uns hann fékk komið reiðmanninum úr söðli og hljóp þá venjulega sem óðast heimleiðis. En breytni hans var öll á annan veg ef eigandinn reið honum sjálfur. Heyrði ég oft af því sagt, og sá það líka sjálfur, að þegar bóndi var orðinn ölvaður og farinn að slingra á hestinum, þá fór Gráni að ganga stillt, og var það því líkast sem hann hefði allan hug á því að halla sér til eftir því sem bóndi slingraði, til þess að verja hann falli, og var þá ófáanlegur til þess að fara á sprett, þótt í samreið væri.

Oftar en einu sinni kom það fyrir að bóndi féll af baki og sofnaði. Var þá Gráni vís að standa uppi yfir honum og bíða þess að hann vaknaði eða hann fór að bíta þar í grennd.

Einna merkilegast þykir mér þó atvik er maður þessi sagði mér frá um sig og Grána. Var það eitt sinn að hann kom úr kaupstað og var vínhreifur. Allt í einu kennir hann þyngsla í höfði og fyrr en hann fengi ráðrúm til að fara af baki fær hann aðsvif og fellur af hestinum.

Hve lengi hann hefði legið þarna gat hann ekki sagt nákvæmlega. En er hann kom til sjálfs sín aftur verður hann þess var að verið er að hnippa í hann. Liggur Gráni þar hjá honum á hnjánun og reynir með öllu móti að vekja hann. Nær maðurinn nú í fax hestinum og styður sig við hann þar til hann kemst á fætur aftur því að hann var mjög máttfarinn. Lá Gráni þannig kyrr þar til maðurinn komst á bak honum, reis hann þá upp aftur með mestu varúð.

Vill nú nokkur draga í efa að ákveðin hugsun hafi stjórnað þessari breytni hestsins? Var það ekki af aðgætni og ást á húsbónda sínum að Gráni reyndi með öllu móti til þess að vekja hann og hjálpa honum upp í hnakkinn aftur?

Eflaust eigum við til margar sannar sagnir, svipaðar þessari, er bera vitni um hinar göfgustu hugsanir og elskuverðustu eiginleika hjá hestunum en þó er því miður oft farið með þá sem væru þeir tilfinningalausir hlutir. Þá eru hestar mjög minnugir og jafnvel langræknir, ef þeim er misboðið, þó að þau dæmi virðist samt vera fremur fágæt ...

– Úr bókinni Forystu-flekkur

Hafsteinn frá Vakurstöðum og Teitur Jónsson standa efstir í A-flokki eftir forkeppni með einkunnina 8,90.

Ríkjandi meistarar meðal keppenda í A- og B-flokki:

Ápreifanleg spennna

Einn af hápunktum hvers Landsmóts er vafalítið úrslit í A-flokki og B-flokki en þau fara fram á sunnudag, 8. júlí. Forkeppni A- og B-flokks fór fram á mánudag og þriðjudag og var gríðarlega spennandi.

Meðal keppenda í A-flokki er Hrannar frá Flugumýri II ásamt knapa sínum, Eyrúnu Ýri Pálsdóttur. Þau sigruðu A-flokks keppnina á Landsmótinu á Hólum árið 2016 með heildareinkunnina 9,16 og varð Eyrún þar með fyrsta konan til að sigra A-flokk á Landsmóti. Hrannar frá Flugumýri náði ekki að komast upp úr forkeppni að þessu sinni og nær því ekki að verja titil sinn.

Eftir forkeppni standa Hafsteinn frá Vakurstöðum og Teitur Arnason efstir að vígi með einkunnina 8,9. Fast á hæla þeirra eru Arion frá Eystra-Fróðholti og Daníel Jónsson með einkunnina 8,85 og þriðji er Sjóður frá Kirkjubæ sem einnig

Jakob Svavar Sigurðsson fagnar hér sigri á Nökkva frá Syðra-Skórðugili á Landsmóti á Hólum 2016.

er setinn af Teiti Arnasyni með einkunnina 8,80. Milliriðlar í A-flokki fara fram á fimmtudag og þá ræðst hverjir munu keppa til úrslita.

Í B-flokki mætir svo Nökkvi frá Syðra-Skórðugili ásamt Jakobi Svavari Sigurðssyni en þeir sigruðu B-flokkinn á Hólum með heildareinkunnina 9,21. Jakob segir keppnina leggjast rosalega vel í sig, klárinn sé í góðu formi, jafnvel ennþá betra en fyrir tveimur árum. Hins vegar muni dagsformið hafa mikið að segja en hann viti hvað hesturinn sé fær um og hlakki mikið til. Jakob segir að pressan sé alltaf til staðar óháð því hvort hesturinn hafi unnið áður en hann sé vanur því og hafi mikla trú á Nökkva í keppninni.

Eftir forkeppni standa Nökkvi og Jakob efstir með einkunnina 8,99. Í öðru sæti eru Ljósvalki frá Valstýru og Árni Björn Pálsson með einkunnina 8,93 og þriðja er Hátíð frá Forsæti II og Jón Páll Sveinsson með einkunnina 8,84. Milliriðlar fara fram á miðvikudag og verður spennandi að sjá hvernig keppninni vindur fram. /BR

VÖNDUÐ JEPPADEKK
Á FRÁBÆRU VERÐI

STÆRÐ 315/70R17
49.600,- kr.

STÆRÐ 285/70R17
46.900,- kr.

ÞÚ FÆRÐ JEPPADEKKIN HJÁ OKKUR!

ARCTIC TRUCKS | KLETTHÁLSI 3 | 110 REYKJAVÍK | 540 4900
WWW.ARCTICTRUCKS.IS

RAUÐSKEGGUR & KOLSKEGGUR FRÁ KJARNHOLTUM 1

Stóðhestarnir Rauðskeggur og Kolskeggur frá Kjarnholtum 1 munu taka á móti hryssum í Kjarnholtum 1 frá og með 10. júlí.

Rauðskeggur hefur hlotið 8,76 í aðaleinkunn, þ.e. 8,68 fyrir sköpulag og 8,80 fyrir kosti.

Kolskeggur hefur hlotið 8,86 í aðaleinkunn, þ.e. 8,74 fyrir sköpulag og 8,94 fyrir kosti.

Heildarverð undir hvorn hest er 150 þús. kr. með vsk. Innifalið er girðingargjald og ein sónarskoðun.

Bókanir fara fram í gegnum netfangið kjarnholt01@gmail.com og í síma **862 2847** eða **486 8932**.

Smáauglýsinga-
síminn er:

563 0300

Eldri blöð má
finna hér á PDF:

Bændablaðið

**Unique opportunity !
Höskuldsstaðir
in Breiðdalur
FOR SALE**

www.odintoursiceland.com

Please contact
Maria og Magni
mcp@simnet.is
Mobile: +354 861 4392
Mobile: +354 849 1818
Home: +354 475 8088

Do you dream of a new lifestyle ?
A established tourist business with
Guided horse tour's & rental of Cottage
Farmstead 900 hectare
Farmhouse - Three bedrooms
Cottage
Stables for 17 horses
Indoor riding facility
Shelter house- & wall for horses
Case tractor in excellent condition
Over 30 year old forestry

MAXAM
ENGINEERED IN EUROPE

**HAGKVÆM DEKK FYRIR
ALVÖRU KRÖFUR**

Þegar velja skal vinnuvéla- og landbúnaðardekk skipta gæði, ending og áreiðanleiki höfuðmáli. **Maxam** dekkinn eru hagkvæmur kostur og hafa reynst vel við krefjandi aðstæður.

Gerðu kröfur — hafðu samband við sölumenn okkar í síma 590 5280 og kynntu þér kosti **Maxam** dekkjanna.

KLETTUR

KLETTUR / SALA OG ÞJÓNUSTA / KLETTAGARÐAR 8-10 / 104 REYKJAVÍK / 590 5280 / klettur.is

MATVÆLI & MARKAÐSMÁL

Matvælasamkeppnin „Gerum okkur mat úr jarðhitanum“:

Sigurtillaga um framleiðslu skordýra til að nýta í fóður fyrir fiska í eldi

Margrét Þóra Þórsdóttir
mth@bondi.is

„Fram undan er mikið verk, það er margt sem þarf að skoða ofan í kjölinn áður en hugmyndin verður að veruleika. Við höfum hins vegar fulla trú á að við komum henni á það stig,“ segir Christin Irma Schröder, en hún og kærasti hennar, Torsten Ullrich, fóru með sigur úr bítum í matvælasamkeppninni „Gerum okkur mat úr jarðhitanum“.

Úrslit voru kynnt við hátíðlega athöfn í Menningarhúsinu Hofi á Akureyri nýverið. Alls bárust 20 tillögur í samkeppnina um leiðir til að nýta jarðhita við framleiðslu á matvælum og næringarefnum, fjölbreyttar hugmyndir og vel unnar þannig að það var úr vöndu að ráða fyrir dómnefndarmenn. Að samkeppninni stóðu Eimur, Nýsköpunarmiðstöð Íslands, Matarauður Íslands og Íslensk verðbréf.

Hugmynd þeirra Christin og Torsten snýst um að rækta og framleiða skordýr með jarðvarma í því augnamiði að nýta þau sem fæðu til framtíðar, m.a. sem uppistöðu í fóðri fyrir eldisfiska. „Við erum afskaplega glöð með að hafa unnið þessa samkeppni og ætlum okkur að halda ótraud áfram að þróa hugmyndina og koma henni á framkvæmdastig,“ segir Christin.

Dreyndi um að viðra hugmyndir sínar á síðum Bændablaðsins

Þæði eru þau frá Þýskalandi en hafa búið á Húsavík í tvö og hálft ár. Christin kom upphaflega sem aðstoðarmaður framkvæmdastjóra PCC BakkiSilicon hf. á Bakka, en starfar nú hjá PWC á Húsavík. Hún kom fyrst til Íslands fyrir 13 árum sem skiptinemi og dvaldi á Húsavík. „Ég var í sveit eins og allar þýskar stelpur, en samt ekki neitt í tengslum við hestamennsku,“ tekur hún fram og rifjar upp að Bændablaðið var þaullesid á bænum og sjálfá dreyndi hana um að fá tækifæri til að viðra sínar hugmyndir á síðum blaðsins. Sá draumur rætist nú! Torsten er verkfræðingur að mennt og hefur unnið á byggingarsvæðum víða um Evrópu. Hann lauk við verkefni sem laut að uppbyggingu á

Verðlaunahafar talið frá vinsti: Torsten Ullrich og Christin Irma Schröder, sigurvegarar keppinnar með verkefnið: „TULCIS“ sem snýst um nýtingu jarðvarma til skordýraræktar. Jóhanna María Sigmundsdóttir með verkefnið: „Fullnýting á íslenski yl- og útirækt með aðstoð jarðvarma“. Því næst koma Þorgerður Þorleifsdóttir og Magnús Þ. Bjarnason með „Ræktun á heitsjávarrækju á Hjalteyri við Eyjafjörð“ sem varð í öðru sæti. Lengst til hægri er Kristín S. Gunnarsdóttir með verkefnið „Hugmyndir til nýtingar heitavatnsins í Óxarfirði“.

Christin Irma Schröder og Torsten Ullrich við athöfn í Menningarhúsinu Hofi á Akureyri þar sem tilkynnt var um úrslit í matvælasamkeppninni.

Amager Bakke sorpbrennslustöð í Kaupmannahöfn árið 2016 og hélt þá til Íslands. Verkefni hans hér á landi var umsjón með uppbyggingu á stálburðarverki fyrir kísilmálverksmiðjuna á Bakka, en því lauk í desember síðastliðnum. Hann var heillaður af landi og þjóð og tók þá ákvörðun að flytja alfarið til Íslands. Hann starfar nú sem verkefnastjóri hjá Grímur vélaverkstæði ehf. á Húsavík.

Gramdist léleg nýting jarðhita

„Við höfum ferðast mikið um landið og eru einlægir aðdáendur íslensks landslags. Okkur þykir mikið til jarðhitans koma en ég neita því ekki að það hefur stundum farið í taugarnar á okkur að sjá þær auðlindir sem landið býr yfir ekki nægi-

lega vel nýttar og stundum bara alls ekki neitt, en það á m.a. við um allan þann jarðhita sem víða má finna í landinu,“ segir hún. „Okkar hugmynd kviknaði einmitt á ferðalagi þar sem við vorum að ræða um jarðhita sem ekki var nýttur, við fórum að velta fyrir okkur hvað hægt væri að gera til að nýta hann skynsamlega.“

Ekki gott fyrir umhverfið

Christin segir að þau fylgist vel með umræðum í sínu heimalandi og hafi tekið eftir að ákveðinn hópur fólks er því fráhverfur að snæða eldisfisk þar sem uppistaða í fæðu hans er fiskimjöl og lýsi, hræfni sem tekur mikið til sín. Þannig þurfi um það bil þrjú kíló af fiski til að framleiða fóður sem nægir til að framleiða eitt kíló

- Hnitsettir uppdrættir
- Landamerki
- Uppmæling eignamarka
- Uppskipting jarða
- Loftmyndir og kort

Loftmyndir ehf.
Laugavegi 13, 101 Reykjavík
540-2500
www.loftmyndir.is
www.map.is

af eldisfiski. „Fólk er farið að vakna til vitundar um að það er alls ekki gott fyrir umhverfið að hafa þann hátt á,“ segir hún. Í skordýrum megi finna næringarefni sem gefi álíka orku og fiskimjöl og lýsi, jafnvel meiri. Þælingar þeirra af þessu tagi varð til þess að þau fóru að skoða málið vel og vandlega og ákváðu að slá til og fullvinna hugmyndina og skila inn í matvélasamkeppnina.

Huga að húsnæði

Verðlaunaféð nemur tveimur milljónum króna sem þau munu nýta til að þróa hugmyndina áfram en þeim býðst einnig að sækja námskeið í viðskiptaþróun á vegum Nýsköpunarmiðstöðvar Íslands auk aðstoðar við að ýta framtíðarfyrirtæki sínu úr vör. „Það er virkilega spennandi að vinna að þessu og við höfum þónokkrar væntingar um að þetta verði að veruleika, erum m.a. farin að huga að húsnæði sem hugsanlega gæti hýst starfsemi af þessu tagi en okkar draumur er sá að vera með þessa starfsemi á Húsavík eða nágrenni.“

Gerist ekki á einum degi

Hún segir það ákveðinn áfangi að vinna samkeppnina og það gefi þeim byr undir báða vængi. Við taki mikil vinna en að mörgu þurfi að hyggja áður en farið er af stað. Það þurfi m.a. að kanna markaðinn gaumgæfilega. „Við vitum að hægt er að nýta skordýr, en spurningin er hvort og þá hver vill nýta þau. Það þarf að vera áhugi fyrir hendi og það þurfum við að kanna. Eins hver þörfin er, hversu mikið magn þarf inn á íslenskan framtíðarmarkað, en við horfum til að byrja með einkum til þess að skordýrin yrðu nýtt sem hluti af fæði fyrir fiska í eldi,“ segir Christin. Þá er misjafnt hvers konar skordýr henti fiskunum

Christin Irma Schröder og Torsten Ullrich fóru með sigur úr bítum í matvélasamkeppninni „Gerum okkur mat úr jarðhitunum“. Hér eru þau á ferð um Ísland, en hugmyndin að því að framleiða skordýr sem gætu nýst sem uppistaða í fæði fyrir fiska í eldi kviknaði einmitt í slíkri ferð. Þau eru áhugamenn um betri nýtingu jarðhitans.

en þeir séu líka fjölbreyttir og þurfi ekki alveg sama fæði. Þá nefnir hún að auk þess að nýta skordýr sem fæði fyrir fiska, séu líka fyrir hendi aðrir möguleikar, m.a. að vinna prótein úr afurðinni og hluti af dýrinu gæti hentað til lyfjaframleiðslu.

„Eitt af því sem nauðsynlegt er að skoða líka er fjármögnun verkefnisins. Þetta gerist ekki allt á einum degi, við gerum okkur grein fyrir því að ferlið tekur langan tíma en erum vongóð um að mjaka þessu verkefni áfram hægt en örugglega,“ segir hún.

Fyrirtæki til sölu á Hvammstanga

Til sölu fyrirtækið Bílagerði ehf sem sinnir þjónustu á bílum, búvélum og dekkjum. Einnig framleiðsla á kerrum og annari járnsmíði. Vaxandi hluti starfseminnar tengist þjónustu við ferðamenn. Húnaþing vestra er barnvænt samfélag með háu þjónustustigi og í mikilli uppbyggingu.

Gott tækifæri fyrir tvo samhenta einstaklinga eða par sem hefur t.d. gaman að stússast í kringum ferðamenn og gæti hluti húsnæðis nýst til annarar þjónustu tengt þeim. Bílagerði er í eigin húsnæði, sem er vel staðsett. Starfsemin er í tveimur samliggjandi rýmum, samtals um 240 fm, að hluta með mikilli lofthæð. Fyrirtækið er í fullum rekstri. Eigandi getur unnið með kaupendum umsaminn tíma ef vill, en eigandi er að hætta sökum aldurs. Eignaskipti koma til greina, sem og kaup á hluta starfsemi eða húsnæðis.

Nánari upplýsingar í síma 451 2934 og 899 2794

Stiga Estate Pro 9122
Öflugur, sjálfskiptur lúxus sláttutraktór
B&S 8240 Intek motor, þrýstismurður
Sérstyrktur sláttubúnaður
360 lítra grasuppsöfnunarkassi
Frábær traktór í brekkur og erfiðari svæði

Askalind 4, Kópavogi
Sími 564 1864
www.vetrarsol.is

HÆGT ER AÐ KAUPA STAKA HLUTI Í DRIFSKAFTAHLÍFAR OG KÚPLINGAR

VANDAÐIR KROSSAR **BENZI & DI TERLIZZI...**

DRIFSKÖFT OG DRIFSKAFTAEFNI

ERU ÖRYGGISMÁLIN Í LAGI Á ÞÍNUM BÆ?
GOTT ÚRVAL AF ÖRYGGISHLÍFUM - HAGSTÆTT VERÐ

VB LANDBÚNAÐUR ehf.
NB Agriculture Ltd.

www.VBL.is

REYKJAVÍK
Krókháls 5F
110 Reykjavík
Sími: 414-0000

AKUREYRI
Baldursnes 2
603 Akureyri
Sími: 464-8600

Husqvarna – Steinsagir, kjarnaborvélar, gólf- og vegsagir

HUSQVARNA FS 400 LV
Sögunardýpt 16,5 sm

HUSQVARNA K 760
Sögunardýpt 12,5 sm

HUSQVARNA K 3600 MK II
Sögunardýpt 27 sm

HUSQVARNA K 2500
Sögunardýpt 14,5 sm

HUSQVARNA DM 230

HUSQVARNA Steinsagarblöð og kjarnaborar

ALLT FYRIR ATVINNUMANNINN

MHG Verslun ehf | Akralind 4 | 201 Kópavogi | Sími 544-4656 | www.mhg.is

Rekjanleiki.is er samstarfsverkefni sauðfjárbænda á Vestfjörðum:

Það er mikilvægt að geta markað sér sérstöðu hér

– segja bændur á Gemplufalli sem hafa látið kortleggja beitlandið og stefna á upprunavottun

Sigurður Már Harðarson
smh@bondi.is

Bærinn Gemplufall stendur við norðanverðan Dýrafjörð og vegurinn um Gemplufallsheiði gengur upp af honum. Þar eru úthagar fyrir sauðféð á bænum og hafa bændurnir, Elsa María Thompson og Jón Skúlason, látið kortleggja beitarlandið í tengslum við verkefnið Rektu mig til beitilands.

Verkefnið er samstarfsverkefni Gemplufallsbúsins, Húsavíkurbúsins á Ströndum, Beint frá býli, Iceland fish export, Snerpu ehf. og Náttúrustofu Vestfjarða. Markmið þess er að hafa möguleika á því að rekja vöru þannig að hægt sé að sýna fram á uppruna hennar og hvaða leið hún hefur farið í gegnum virðiskeðjuna. Með þessari aðferð er hægt að velja sér kjöt eftir beitilandi.

Of mikil aukavinna hjá afurðastöðinni

Jón Skúlason segir að verkefnið sé mjög áhugavert en því miður hafi það strandað, um stundarsakir í það minnsta, vegna þess að forsvarsmönnum sláturhússins á Hvammstanga hafi þótt það of mikil aukavinna að merka kjötið þeirra sérstaklega með upprunavottuninni. „Það er ekki skemmtilegt að vera stoppaður af svona því við höldum að það væri allt klárt. Ég hef hins vegar átt í góðum samskiptum við þá á Hvammstanga og verið þar í viðskiptum þannig að ég vona að það verði viðhorfsbreyting hjá þeim. Magnús Freyr Jónsson, fyrrverandi sláturhússtjóri á Hvammstanga, hafði gefið okkur vonir um að það væri hægt að koma á samstarfi um að við gætum auðkennt afurðir okkar með þessum upprunamerkjum.

Varðandi sölu þá höfðum við hugsað okkur að koma á samstarfi við veitingastaði hér í nágrenni við okkur og jafnvel í búðir en verkefnið var ekki komið á það stig þegar það lagðist í dvala.“

Jón Skúlason, bóndi á Gemplufalli, segir að líklega gætu þau selt alla sína framleiðslu beint frá býli.

Myndir / smh

Mikil varnarbarátta sauðfjárbænda á Vestfjörðum

„Það eru um þrjú ár síðan strandaði á þessu þannig að ég veit ekki hvernig tekið yrði í þetta núna ef við reyndum að setja þetta í gang aftur. Við erum ekkert hætt við þátttöku í verkefninu sem okkur finnst mjög sniðugt á allan hátt. Fólk virðist hafa alltaf meiri og meiri áhuga á uppruna matvörunnar sem það vill neyta og þá er verkefni eins og þetta mjög gott. Ég held að það sé mjög jákvætt fyrir sauðfjárbændur á svæði sem er í mikilli varnarbaráttu eins og hér á Vestfjörðum – sem þykir vera eitt hreinasta svæði Evrópu – að geta markað sér sérstöðu með þessum hætti og markaðssett út á það. Við erum nokkuð langt úr alfaraleið og því vantar kannski meiri hvata til að koma sér upp kjötvinnslu og auka heimasöluna, þó við höfum

Jón Skúlason segir að verkefnið sé mjög áhugavert en því miður hafi það strandað, um stundarsakir í það minnsta, á forsvarsmönnum sláturhússins á Hvammstanga.

vissulega spáð í það. Hann er svo stuttur ferðamannatíminn hér á Vestfjörðum,“ segir Jón.

Hann segir að þau hafi reyndar selt afurðirnar frá sér út um allt land – og í raun selt meira frá þessu svæði hér en innan þess. „Það er bæði í gegnum kunningsskap og eins í gegnum vef Beint frá býli. Við gætum selt miklu meira beint frá býli – ég býst við að gætum selt alla okkar framleiðslu þannig. Við ætlum að skoða það betur og sjá hvernig málin þróast – til dæmis

ILLGRESISBURSTI

Weedgo Pro burstinn er með þremur sterkfléttuðum vírlökkum í einum burstahaus og er fyrir sláttuorð frá 2.5 hö. Þetta er einn skilvirkasti og umhverfisvænasti valkosturinn til að fjarlægja viðvarandi óhreinindi og illgresi. Tilvalið til notkunar á rennusteinum og gangstéttum. Hlíf er yfir burstanum til að verja umhverfið fyrir steinkasti.

Weedgo!Pro

Vesturhrauni 3 - 210 Garðabær
480-0000 - sala@afvelar.is - www.afvelar.is

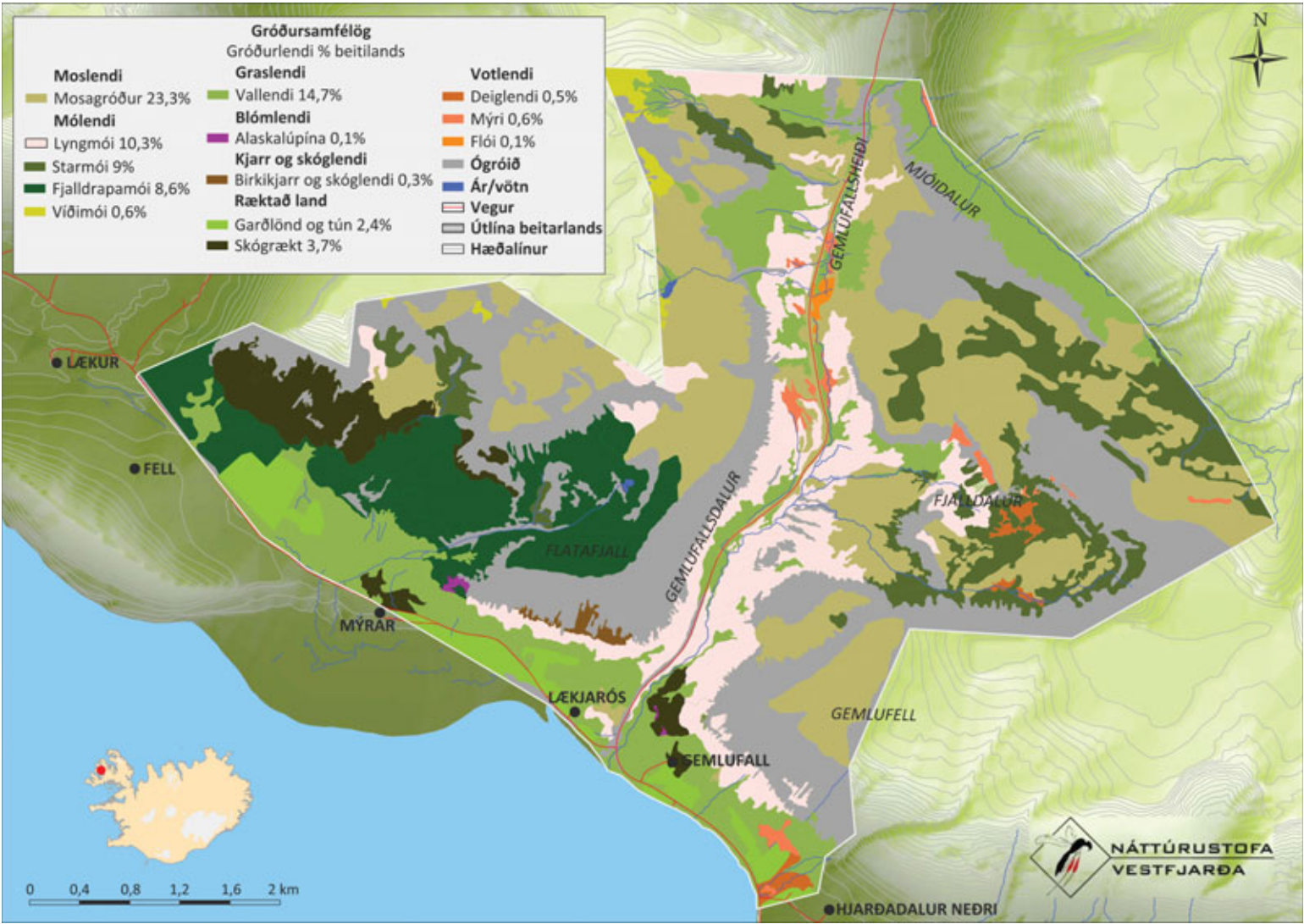

Þetta snotra hús í hlaðinu á Gemplufalli leigja þau Jón og Elsa út. Handan Dýrafjarðar er útsýni í suður til Þingeyrar.

hvað verður með afurðaverð í haust.“

Ferðaþjónustan gefur meira en sauðfjárbúskapurinn

Jón og Elsa María eru með blandaðan búskap; rúmlega 20 kýr og um 250 fjár í vetur. Elsa María er útivinnandi, hefur verið leikskólastjóri á Þingeyri til margra ára og tók sér árs frí til að klára nám við Háskóla Íslands. Hún er að fara að taka við nýju starfi á Ísafirði í ágúst. Búreksturinn hefur verið nokkuð stöðugur og þau hafa bara haldið honum í því horfi sem húsin leyfa. Þau eru einnig með ferðaþjónustu, taka á móti ferðahópum sem þau bjóða í súpu og svo eru þau með snoturt hús í hlaðinu sem þau leigja út. „Við tökum á móti um 12 hópum í sumar sem við bjóðum í súpu til okkar. Það er þá ýmist kjöteða fiskisúpa sem við eldum. Það er einn tiltekinn ferðaþjónustuaðili sem hefur boðið upp á fastar heimsóknir til okkar fyrir erlendu ferðahópana. Á meðan að borðhaldið stendur yfir er sýnd heimildarmyndin Síðasti bóndinn í dalnum eftir Sigurð Grimsson um Sigurjón á Lokinhörmum,“ segir Jón. Jón segir að ástandið í sauðfjárræktinni í landinu sé ekki beint upplifgandi og til marks um það hafi þau fengið töluvert meira fjárhagslega út úr ferðaþjónustunni á síðasta ári en þeim 400 lömbum sem þau lögðu inn í sláturhúsið. „Þetta er auðvitað þrælavinna, sérstaklega á þessum árstíma,“ segir Jón en blaðamaður var í heimsókn hjá honum í kuldatíð á sauðburði. „Við ætlum hins vegar að halda okkar striki og sjá hvernig þetta þróast. Bændum fer nokkuð ört fækkandi í sveitunum sem liggja næst

Á vefnum rekjanleiki.is kemur fram að talið sé hægt að finna bragðmun á lambakjöti eftir því hvar lambið gengur og það fari eftir gróðurlendum. Hér hafa afréttir Gemlufalls verið kortlagðar og reiknuð út prósentu hvers gróðurlendis innan þeirra. Með því er reiknað út hlutfall á því hvernig gróður lambinu hefur mest verið beitt á og hægt að segja að hægt sé að velja sér kjöt eftir gróðurlendum. Ef til dæmis þú vilt mikið lyng- og berjabragð af lambakjötinu er best að velja kjöt af lambi sem hefur gengið í landi með háu hlutfalli lyngmóa. Um Gemlufall segir: „Sumarhagar eru allt á milli fjalls og fjöru, dalir og fjalllendi eru upp af bænum. Það er vitað að mestu leyti hvar ærnar ganga í sumarhögum, enda vanafastar á sína föstu sumarbeiti. Ærnar velja sitt beitiland sjálfar, það er að segja að þær eru ekki fluttar á beitolandið heldur ganga þær með lömbin frjálst um hagna.“

Dýrafirði, bæði sauðfjárbændum og kúabændum fækkar. Tveir kúabændur eru eftir í Dýrafirði, tveir í Öfundarfirði, einn í Súgandafirði, einn í Bolungarvík og einn í Álftafirði – það er engin nýliðun. Eitt sauðfjárbú í Dýrafirði var lagt niður á síðasta ári og það á eftir að koma í ljós hvernig þetta verður í haust. Bændur eldast og það er enginn til að taka við.“

Kjötið rakið til beitolandsins í gegnum umbúðamerkingar: Þurfa velvilja afurðastöðvanna og samstarf – til að verkefnið komst almennilega af stað

Hulda Birna Albertsdóttir, umhverfisskipulagsfræðingur hjá Náttúrustofu Vestfjarða, hefur haft umsjón með verkefninu rekjanleiki.is. Hún segir að staðan á verkefninu sé þannig að vegna fjárstuðnings frá uppbyggingarsjóði Vestfjarða, sem fékkst í fyrra og nær til þriggja ára, sé ætlunin að koma 15 bæjum til viðbótar inn í verkefnið. „Við ætlum líka að markaðssetja merkið og vörurnar undir formerkjum rekjanleikans. Þessir bæir sem eru komnir inn eru formlegir þátttakendur í verkefninu en við höfum ekki alveg lokið vinnunni við merkingar og þess háttar. Vefurinn var stofnaður 2015 og við leggjum aðaláherslu á að koma sveitabæjum á Vestfjörðum inn í verkefnið fyrir styrkinn sem við fengum frá uppbyggingasjóði. Við viljum svo auðvitað útvikka þann hring um allt land ef möguleiki verður á því,“ segir Hulda Birna. Einblínum núna á merkingar heima á bæjum

Hafdis Sturlaugsdóttir, bóndi í Húsavík á Ströndum, og Hulda Birna Albertsdóttir frá Náttúrustofu Vestfjarða með sauðfjárafurðir Húsavíkurbúsins vel upprunamerktar í Kaupfélagi Steingrímsfjarðar á Hólmavík. Mynd / úr einkasafni

rekjanleiki.is

Þú sérð hvaðan það kemur

„Við sjáum það fyrir okkur að hægt verði að merkja vörur í sláturhúsum en þau sláturhús sem við höfum rætt við hingað til hafa ekki gefið kost á því að það verði hægt í nánustu framtíð. Við höfum því ákveðið að reyna að

einblína núna á þá aðila sem taka heim til sín og geta þá merkt sínar vörur þar og selt. Við höfum samt ekki gefist upp á sláturhúsunum og hyggjumst reyna að vinna með þeim í framtíðinni við að koma rekjanleikanum þangað,“ segir Hulda Birna. Kjötið rakið til beitolandsins „Með verkefninu er lagt upp með að neytandinn geti rakið sitt kjöt beint til beitolandsins og þannig séð hvernig sitt kjöt hefur verið „kryddað á fæti“.

ekki almennilega farið í gang og náð því að hægt sé að selja afurðirnar upprunamerktar úti í búð, nema hjá þeim í Húsavík. Bændurnir þar merkja vörurnar sjálfir, enda taka þeir talsvert af skrokkum heim þar sem þeir eru með kjötvinnslu. Vörurnar þeirra eru seldar á veitingahúsi og í Kaupfélagi Steingrímsfjarðar á Hólmavík. Við höfum ekki gefist upp á sláturhúsunum ennþá, svo það er enn í vinnslu. Við höfum ekki farið á formlegan fund með neinum en höfum rætt við tvo.“ Neytendur horfa æ meira á uppruna matvæla Að sögn Huldu Birnu er rekjanleiki matvæla alltaf að verða vinsælli meðal fólks. „Það vill sjá hvaðan fæðan kemur og með okkar rekjanleika er það hægur leikur. Þar getur fólk skannað vöruna í búð eða þegar heim er komið og fer þar strax inn á heimasíðu búansins sem kjötið kemur frá og fær allar þær upplýsingar sem hvert bú vill gefa neytandanum. Þetta gefur einnig bændum möguleika á metnaðarfullri ræktun og markaðssetningu á sinni vöru og að auglýsa alla þá kosti sem þeirra bú hefur. Fólki finnst einnig gaman að geta tengt vörur við bakgrunn þeirra með því að sjá myndir af lífinu á bænum, kindunum og ræktarlandinu,“ segir Hulda Birna. Frekari upplýsingar um verkefnið er að finna á vefnum rekjanleiki.is. /smh

ALLT Í HEYSKAPINN

Dráttarvélar, heyvinnutæki og smávélar til afgreiðslu strax

Fella slátturvélar		
Gerð	Vinnslubreidd	Verð í kr. án vsk.
Ramos SM288	2,8 mtr	880.000
Ramos SM320	3,0 mtr	1.150.000

Fella heyþylur		
Gerð	Vinnslubreidd	Verð í kr. án vsk.
Sanos TH4204DN	5,2 mtr	780.000
Sanos TH7706DN	7,7 mtr	1.390.000
Sanos TH790 Hydro	7,7 mtr	1.220.000
Sanos TH800 Trans	7,7 mtr	1.660.000

Fella mógavélar 1 stjörnu		
Gerð	Vinnslubreidd	Verð í kr. án vsk.
Juras 426DN - Lyftutengd	4,2 mtr	850.000
Juras 456DN - Dragtengd	4,5 mtr	960.000

Fella mógavélar 2ja stjörnu		
Gerð	Vinnslubreidd	Verð í kr. án vsk.
Juras 1502 - Dragtengd	6,3-7,0 mtr	1.990.000
Juras 671 - Dragtengd	5,8-6,6 mtr	1.930.000
Juras 801 - Dragtengd	6,8-7,6 mtr	2.380.000
Juras 880 - Dragtengd	7,2-8,1 mtr	2.490.000

New Holland T5.105 DC

- Gírkassi 24x24 með vökvavendigír
- 64 ltr vökvadæla og 3 vökvaventlar (6 vökvaúttök)
- 3 hraðar í aflúttaki 540/750/1000 sn/mín
- Ökumannshús með loftkælingu
- Vökvalyftur undirliggjandi dráttarkrókur
- Dekkjastærð 440/65R24 framan og 540/65R34 að aftan

T5.105 DC 107 hestafla **6.840.000 kr.** - án vsk.
Alö ámoksturstæki **1.520.000kr.** - án vsk.

New Holland T5.120 EC

- Gírkassi 16x16 með sjálfskiptimöguleika
- 84 ltr vökvadæla, 3 vökvaventlar (6 vökvaúttök)
- 3 hraðar í aflúttaki
- Fjaðrandi ökumannshús með loftkælingu
- Vökvaútskotinn dráttarkrókur
- Dekkjastærð 480/65R24 framan og 600/65R34 að aftan

T5.120 EC 117 hestafla **8.220.000 kr.** - án vsk.
Alö ámoksturstæki **1.690.000 kr.** - án vsk.

New Holland T6

- Gírkassi 17x16 með vökvavendigír og Auto Features (sjálfskipting innan gírsviða)
- 50 km ökuhraði og fjaðrandi framhásing
- 113 ltr vökvadæla og 4 handvirkir vökvaventlar (8 vökvaúttök)
- 3 hraðar í aflúttaki
- Fjaðrandi ökumannshús með loftkælingu
- Undirliggjandi og vökvaútskotinn dráttarkrókur
- Dekkjastærði 480/65R28 framan, 600/65R38 að aftan

T6.145 EC 125/145 hestafla **10.090.000 kr.** - án vsk.
Alö ámoksturstæki **1.830.000kr.** - án vsk.

T6.165 EC 145/169 hestafla **10.590.000kr.** - án vsk.
Alö ámoksturstæki **1.830.000kr.** - án vsk.

KRAFTVÉLAR

T4512 - Skotbómulyftari

- Mótör Yanmar 40 hestafla
- Lyftigeta í beinni stöðu 1,200 kg
- Lyftihæð 4,52 mtr
- Öryggishús með miðstöð
- Ein stjórnstöng fyrir gálgahreyfingu ásamt keyrslu áfram/afturábak
- Driflás 100%
- Dekkjastærð 31x15,5-15AS
- Eigin þyngd 2,700 kg

4.650.000 kr. - án vsk.

T5522 - Skotbómulyftari

- Mótör Perkins 49 hestafla
- Lyftigeta í beinni stöðu 2,200 kg
- Lyftihæð 5,47 mtr
- Öryggishús með miðstöð, útvarp
- Ein stjórnstöng fyrir gálgahreyfingu ásamt keyrslu áfram/afturábak
- Dempun á bómu
- Fjór hjóla-, afturhjóla- og krabbastýring
- Driflás 100%
- Dekkjastærð 425/50-18AS
- Eigin þyngd 4,200 kg
- Afgreiðist með skóflu og göfflum

5.980.000 kr. - án vsk.

WEIDEMANN

1160 - Liðstýrð smávél

- Mótör Perkins 32 hestafla
- Lyftigeta í beinni stöðu 994 kg
- Lyftihæð 2,74 mtr
- Öryggisgrind
- Eins stjórnstöng fyrir gálgahreyfingu ásamt keyrslu áfram/afturábak
- Dekkjastærð 26x12-12AS
- Eigin þyngd 2,060 kg
- Afgreiðist með skóflu og heygrep með yfirarmi

3.060.000 kr. - án vsk.

1260 - Liðstýrð smávél

- Mótör Perkins 33 hestafla
- Lyftigeta í beinni stöðu 1,357 kg
- Lyftihæð 2,79 mtr
- Öryggisgrind
- Eins stjórnstöng fyrir gálgahreyfingu ásamt keyrslu áfram/afturábak
- Dekkjastærð 31x15,5-15AS
- Eigin þyngd 2,170 kg
- Afgreiðist með skóflu og heygrep með yfirarmi

3.360.000 kr. - án vsk.

CaselH Luxxum 120

- Gírkassi 32x32 vökvaskiptur með sjálfskiptimöguleika og "ParkLock" læsingu
- 100 ltr vökvadæla 4 vökvaventlar 2 mec + 2 rafstýrðir (8 vökvaúttök)
- 4 hraðar í aflúttaki 540/540E/1000/100E
- Fjaðrandi ökumannshús með loftkælingu
- Vökvaútskotinn dráttarkrókur
- Dekkjastærðir 480/65R24 framan og 600/65R34 að aftan

Luxxum 120 117 hestafla
Alö ámoksturstæki

8.290.000 kr. - án vsk.
1.690.000 kr. - án vsk.

CaselH Puma 175 CVX

- Gírkassi "AutoCommand" stíglaus skipting 50k/h
- Fjaðrandi framhásing
- Framlyftibúnaður og framaflúttak
- 160 ltr vökvadæla CCLS og 5 rafstýrðir vökvaventlar (10 vökvaúttök) ásamt miðjuventli með joystick(4 úttök)
- Stór snertiskjár í innbyggðum sætisarmi ásamt joystick fyrir frambúnað
- 3 hraðar í aflúttaki
- Fjaðrandi ökumannshús með loftkælingu
- Mótörbremsa, vökva- og loftbremsur fyrir vagn
- Dekkjastærð framan 540/65R28 og 650/65R38 að aftan

Puma 175 CVX 166/225 hestafla

14.690.000 kr. - án vsk.

HROSS & HESTAMENNSKA

Frækinn ferill frumburðarins á Vesturkoti verður seint endurtekinn:

Það er víst aðeins einn Spuni

Spuni er fullur sjálfssöryggis að sögn þeirra Huldu Finnsdóttur og Þórarins Ragnarssonar og gerir sér fulla grein fyrir stöðu sinni sem kóngs á Vesturkoti.

Myndir/ghp

Guðrún Hulda Pálsdóttir
ghp@bondi.is

Enginn hefði getað gert sér í hugarlund hvaða ævintýri var í uppsiglingu þegar fyrsta folald hrossaræktenda á Vesturkoti á Skeiðum leit dagsins ljós árið 2006. Ferill Spuna hefur að sögn fjölskyldunnar verið röð hamingjustunda. Um helgina mun fjölskyldan gleðjast enn einu sinni yfir árangri Spuna þegar þau munu hampa æðstu viðurkenningu hrossaræktarinnar. Árið er uppskerudrjúgt í Vesturkoti því nýlega fjölgaði fjölskyldumeðlimum. Bændablaðið leit í heimsókn.

Hulda Finnsdóttir og Þórarinn Ragnarsson tóku við rekstrinum á hrossaræktar búinu Vesturkoti fyrir ári síðan. Við það breyttu þau rekstrarformi staðarins en nú mætti kalla Vesturkot alhliða þjónustumiðstöð fyrir hesta og hestamenn. Þar eru um 30 hross á húsi í tamningu og þjálfun nær allan ársins hring, fjöldi hrossa fá þar uppeldi og fôðrun, ræktunarhross hafa athvarf auk þess sem boðið er upp á reiðkennslu. Um 1–2 starfsmenn starfa að jafnaði með þeim Þórarni og Huldu, sem rétt er risin upp úr sængurlegu þegar Bændablaðið ber að garði.

Þessa dagana fer mesta vinnan í að para stóðhesta og hryssur. Útgerð á vinsælum stóðhesti kallast á umfangsmikið utanumhald. Hafa þarf skrásetningar yfir pantanir á hreinu og fylgja þeim eftir, vönduð umönnun um hestinn og hryssurnar sem til hans koma eru grundvallarforsenda og samskipti við eigendur þeirra mikilvæg, svo ekki sé talað um að halda uppi almennilegri aðstöðu bæði fyrir dýr og menn.

Það má því auðveldlega segja að Spuni frá Vesturkoti sé út af fyrir sig heilt fyrirtæki. Hann á meira að segja sitt eigið myllumerki – #þaðerbaraeinnspuni.

Spuni og Þórarinn bregða á leik.

Sterkt bakland

Spuni er fyrsta folald ræktað af Finni Ingólfssyni, fv. ráðherra og seðlabankastjóra. Árið var 2006 og hafði Finnur þá nýlega fest kaup á jörðinni Vesturkoti.

„Það hafði alltaf verið draumur hjá pabba að eiga eina ræktunarhryssu. Þegar hann varð fimmtugur árið 2004 ákváðum við systkinin og mamma að gefa honum eina slíka. Einar Óðer Magnússon, frændi okkar, benti okkur á þessa meri, Stelpu frá Meðalfelli, sem hann hafði haft í tamningu og sýnt það sama ár. Við keyptum hana og pabbi

notaði Stelpu sem reiðhryssu fyrsta árið en hélt henni svo árið 2005,“ segir Hulda.

Stelpa frá Meðalfelli, móðir Spuna, er undan góðhestinum Oddi frá Selfossi sem Einar Óðer ræktaði og átti. Móður Stelpu, Eydísi frá Meðalfelli, þekkti Einar einnig vel, en Svanhvít Kristjánsdóttir, kona Einars, sýndi hana fyrir kynbótadómi árið 1996. Hún hlaut þá 8,93 fyrir hæfileika sem þótti sjaldgæfur dómur en þess má geta að aðeins ellefu hross hlutu 8,90 eða hærri fyrir hæfileika fyrir árið 2000.

„Það vilja auðvitað allir sem rækta eða tengjast forfeðrunum

Spuni og Þórarinn eru ríkjandi Reykjavíkur- og Íslandsmeistarar í fimmgangi.

Úti á túni una tugir hryssna sér vel, en þær eru á leið til fundar með stóðhestum á Vesturkoti. Hér er Hrafnhetta frá Steinnesi og folaldið Rúsína undan Hring frá Gunnarsstöðum.

bendla gæði hestsins við þá. En Einar Óðer vildi alltaf meina að Spuni væri líkastur Eydísi ömmu sinni, hún hefði víst verið með svona svakalegt fet og svipuð í geðslagi. Eg hef nú alltaf ímyndað mér að svo sé, úr því að hann sagði það. En auðvitað eru margir þættir sem gera Spuna að þeim hesti sem hann er. Það standa frábærir hestar í röðum bak við hann, eins og Álfadís frá Selfossi, sem er sjálfsagt mesta ræktunarundur sem hefur komið fram seinna ár,“ segir Þórarinn.

Þórarinn segir að Finnur hafi farið á Landsmót hestamanna árið 2000 og séð þar Álfadísi í kynbótadómi 4 vetra og orðið afar hrifinn af henni. Einar Óðer hafi svo bent honum á að Álfasteinn, sonur hennar, væri til taks í nágrenninu árið 2005 og þeir urðu sammála um að halda Stelpu við hann.

Síðan þá hefur Stelpa eignast tólf afkvæmi og eru þau mörg tengd svipuðum blóðlinum, hún á t.a.m. tvö afkvæmi undan Álfarni frá Syðri-Gegnishólum sem er albróðir Álfasteins.

Ævintýrleg ásókn eftir stjörnuðóm

Ólafur Ásgeirsson tamdi Spuna og þjálfði fyrstu þrjú árin, en Þórður Þorgeirsson sýndi hann fyrst fyrir kynbótadómi árið 2011, þá 5 vetra gamlan. Dómurinn reyndist sögulegur, hann fékk 8,92 í aðaleinkunn sem er hæsti kynbótadómur sem 5 vetra hestur hefur hlotið og Spuni varð stjarna á einni nóttu. Hann kom svo fram á Landsmóti það sama ár og var þar hæst dæmda hross mótsins.

Ýmsar sögur af einhvers konar múgæsingu sem myndaðist í framhaldi eru nokkuð litríkar. Aðsóknin í gæðinginn átti víst að hafa verið svo yfirdríf að langar bílaraðir með

hestakerrur í eftirdragi mynduðust dag eftir dag að sæðingastöðinni Sandhólaferju, þar sem Spuni var til notkunar.

„Þetta var erfitt sumar fyrir Guðmar [Aubertsson dýralækni í Sandhólaferju],“ segir Hulda nokkuð gráglettin en til vitnis um það sýnir WorldFengur að um 101 afkvæmi undan Spuna hafi fæðst árið 2012. Síðan þá hefur Spuni eingöngu þjónað hryssum heima í Vesturkoti, bæði í húsnotkun og í girðingu. Hulda áætla að hann fái við um 60 hryssur á ári.

Orðlaus og stolt

Þórarinn tók við þjálfun hestsins árið 2012 og þá strax var stefnt á að keppa í gæðingakeppni Landsmótsins árið 2014. Þeir mættu galvaskir og sigruðu A-flokkinn með glæsibrag. Eftir það var ákveðið að stilla hestinum upp í íþróttakeppni og hömpuðu þeir Þórarinn og Spuni bæði Reykjavíkur- og Íslandsmeistaratitli í fimmgangi í fyrra.

Nú fær Spuni Sleipnisbikarinn, æðstu verðlauna sem íslenskir kynbótahestur getur hlotið og er því í raun búinn að vinna allt sem hann unnið getur. Eða hvað?

„Hans ferill verður örugglega ekki mikið lengri á keppnisbrautinni. En við myndum samt dubba okkur upp og mæta á Heimsmeistaramót ef það yrði haldið á Íslandi,“ segir Þórarinn og brosir. „Hann mun áfram sanna sig í gegnum afkomendur sína,“ bætir hann við.

„Við höfum alltaf vandað okkur með hann og aldrei tekið neinar áhættur. Við höfum svo notið góðs af vinsældum hans, hann hefur ekki þurft að minna mikið á sig. Notkunin á honum er mikil og því hafa sumrin í raun farið í það. En í þau skipti sem hann kemur fram höfum við reynt að gera það eins vel og mögulegt er,“ segir Hulda.

„Við erum orðlaus yfir þessu sjálf en erum að sjálfsgöðu stolt. Við gætum ekki beðið um betri hest.“

Nothæf afkvæmi

Afkvæmi Spuna eru nú 428 talsins. Þau elstu voru tamin haustið 2013. Það munu vera hross sem urðu til í sumardvöl hans norður í Brimnesi 3 vetra gamall þegar hann fékk til sín nokkrar ósýndar hryssur. Nokkur þessara hrossa hafa skilað sér í góðan dóm.

Í dag hafa 79 afkvæmi Spuna komið til kynbótadóms. Meðalaldur sýndra hrossa er 5,3 ár, meðaleinkunn þeirra 8,14 en þar af hafa 3 hlotið yfir 8,80

Nóg er um að vera á Vesturkoti dag hvern enda í mörg horn að líta við rekstur á tamningastöð og ræktunarbúi. Hér er Þórarinn að koma úr reiðtúr af Hlóð frá Vesturkoti, sem verður sýnd í 4 vetra flokki á Landsmóti.

Frumburður Huldu og Þórarins kom í heiminn þann 3. júní sl. Drengurinn heitir Einar Ingi.

fyrir hæfileika. Tólf þeirra munu fylgja honum á afkvæmasýningu á Landsmóti þar sem Hulda mun taka við Sleipnisbikarnum.

Sjálfur hefur Þórarinn tamið allnokkur afkvæmanna og segir þau í versta falli góð reiðhross. „Hann er að gefa afskaplega

nothæfa hesta. Mér finnst lítið um geðslagsgallaðar bikkjur sem ekki nýtast í neitt. Þetta eru allt afskaplega stöðug hross og gangsað. Þetta eru góðir reiðhestar ef þau eru ekki sýningarhestar.“

Frumburðurinn á Vesturkoti

Afref Spuna er ekki eina hamingja Huldu og Þórarins í ár því frumburður þeirra kom í heiminn þann 3. júní sl. Hraustlegur drengur sem hefur hlotið nafnið Einar Ingi.

„Þegar við vissum að þetta yrði strákur þá ákváðum við að hann skyldi heita í höfuðið á Einari Öder. Okkur fannst það réttast. Við vonum að ef hann smitast af hestabakteríunni þá verði hann jafn frækinn hestamaður og frændi sinn,“ segir Hulda.

Þórarinn tekur í sama streng. „Hvort sem hann hafi einhvern áhuga á að tosast á truntum eða ekki þá verður hann vonandi jafn skemmtilegur og góður maður. Miðað við hvað það gekk vel með fyrsta hestinn sem fæddist í Vesturkoti, getum við þá ekki veðjað að svo verði líka með fyrsta barnið?“

Reiðkennari við Háskólann á Hólum

Laust er til umsóknar fullt starf reiðkennara við Hestafræðideild Háskólans á Hólum. Starfið felst aðallega í reiðkennslu nemenda og þjálfun á hestakosti skólans. Um framtíðarstarf er að ræða.

Starfssvið

Reiðkennsla nemenda. Þjálfun á hestakosti skólans.

Menntunar- og hæfnikröfur

Reiðkennaramenntun og reynsla af reiðkennslu, keppni og sýningum. Góð hæfni í mannlegum samskiptum og samvinnu.

Launakjör eru skv. kjarasamningum opinberra starfsmanna. Um starfskjör, réttindi og skyldur gilda að öðru leyti lög um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins nr. 70/1996.

Umsóknarfrestur um stöðuna er til **23. júlí 2018** og er æskilegt að viðkomandi geti hafið störf sem fyrst. Háskólinn hvetur jafnt karla og konur til að sækja um.

Vinsamlega sendið umsóknir ásamt ferilskrá og staðfestingu á menntun til Háskólans á Hólum á netfangið **umsoknir@holar.is**, merkt reiðkennari. Nánari upplýsingar um starfið veita Sveinn Ragnarsson deildarstjóri í síma 861 1128 og Mette Mannseth í síma 898 8876. Athygli er vakin á því að umsóknir munu gilda í 6 mánuði frá því að umsóknarfrestur rennur út.

Öllum umsóknum verður svarað þegar ákvörðun um ráðningu hefur verið tekin.

Fatnaður og skór fyrir fagfólkið

praxis
...þegar þú vilt þægindi

Mikið úrval af fatnaði sem þolir hátt hitastig í þvotti, ótrúlega góð efni.

Kíkið á praxis.is

Mikið úrval af klossum

Gæða bómullarbolur fyrir dómur og herra, stuttermá og síðerma, í mörgum fallegum litum.

LOKAÐ vegna sumarleyfa 20. júlí - 7. ágúst

Bonito ehf. • Praxis • Faxafen 10 • 108 Reykjavík • Sími 568 2870
www.praxis.is • Opió mán. og mið. 13-17, fim. 16-18.

Bændablaðið á bbl.is og líka á Facebook

HLIÐGRINDUR - ÝMSAR STÆRÐIR

Númer	Lýsing	Verð án vsk.	Verð með vsk.
F000 2147 03	Hlið 0,91 m, 7 sláa	kr. 11.018	kr. 13.662
F000 2147 04	Hlið 1,22 m, 7 sláa	kr. 12.900	kr. 15.996
F000 2140 05	Hlið 1,52 m, 7 sláa	kr. 14.264	kr. 17.687
F000 2147 06	Hlið 1,83 m, 7 sláa	kr. 17.222	kr. 19.147
F000 2140 07	Hlið 2,13 m, 7 sláa	kr. 15.779	kr. 21.355
F000 2140 09	Hlið 2,75 m, 7 sláa	kr. 20.549	kr. 25.481
F000 2140 10	Hlið 3,05 m, 7 sláa	kr. 21.396	kr. 26.531
F000 2140 11	Hlið 3,35 m, 7 sláa	kr. 23.211	kr. 28.782
F000 2140 12	Hlið 3,66 m, 7 sláa	kr. 23.376	kr. 28.986
F000 2140 13	Hlið 3,95 m, 7 sláa	kr. 26.658	kr. 33.056
F000 2140 14	Hlið 4,27 m, 7 sláa	kr. 28.509	kr. 35.351
F000 2140 15	Hlið 4,57 m, 7 sláa	kr. 29.639	kr. 36.752
F000 2140 16	Hlið 4,88 m, 7 sláa	kr. 30.327	kr. 37.605

REYKJAVÍK
Krókháls 5F
110 Reykjavík
Sími: 414-0000

AKUREYRI
Baldursnes 2
603 Akureyri
Sími: 464-8600

www.volundarhus.is

GLÆSILEGT ÚRVAL AF GARDHÚSUM á frábærum verðum

Sérframleidd fyrir íslenskar aðstæður. Sérvalin hægvaxta fura, bjálkinn er 28 - 44 mm með tvöfaldri nót.

Sjá nánar á heimasíðunni okkar volundarhus.is <http://www.volundarhus.is/Husin-okkar/Gardhus/>

volundarhus.is
Vel valið fyrir húsið þitt
volundarhus.is • Sími 864-2400

HROSS & HESTAMENNSKA

Hrossalán Magnúsar hófst þegar Frigg stakk hausnum inn um bílrúðu:

Byrjaði upp á nýtt

Góðar hryssur eru undirstaða árangursríkrar hrossaræktar. Það getur Magnús Þór Geirsson vitnað um en hryssan hans, Frigg frá Ytri-Skógum, á þrjú afkvæmi sem keppa á Landsmóti í ár.

Sagan af ræktunarárangri Magnúsar Þórs hefst þegar hann skar niður öll hrossin sín árið 1996.

„Ég ákvað að byrja upp á nýtt. Stundum er gott að byrja bara með tómmt borð. Ég fór í heimsókn til Ingimundar Vilhjálmssonar á Ytri-Skógum og fékk að kíkja í stóðid hjá honum. Þá kemur þessi hryssa og stíngur hausnum inn um gluggann á bílnum. Ég segi um leið við Ingimund að þessa hryssu verði ég að kaupa,“ segir Magnús.

Ingimundur þurfti að hugsa sig tvisvar um áður en hann lét hryssuna. Hann endaði þó með að selja Magnúsi hana með einum fyrirvara.

„Hann sagði að ég þyrfti að taka einn Orrason með á hundrað þúsund kall. Ég hafði ekkert við þennan Orrason að gera en Tryggvi bróðir minn keypti hann. Hann náði svo nokkuð góðum árangri í keppnum og var síðan seldur út nokkrum árum síðar. Síðan hef ég haft góð samskipti við Ingimund, enda er hann mikill sómamaður og á ég nokkur vel ættuð hross frá honum.“

Sem áður segir fékk Magnús Frigg, sem þá var þriggja vetra, en fimm vetra var hún send í tamningu til Hermanns Karlssonar áður en Magnús notaði hana í nokkur ár sem reiðhross. „Ég fór ekki með hana strax undir hest. Hún var svo skemmtilegt

reiðhross að ég tímdi eiginlega ekki að missa hana.“

Frá Elliðavatnshring á kynbótabrautina

Einn vetur var Auðunn Kristjánsson með Frigg í þjálfun til að búa hana undir kynbótadóm. „Það er gaman frá því að segja að einn blíðviðrisdag að vori á ég leið í hesthúsin og sé að merin er okembd og taldi ég um leið að henni væri ekki sinnt. Ég dreif mig á bak henni og reið einn hring kringum Elliðavatn. Næsta dag hringir svo Auðunn og óskar mér innilega til hamingju með merina, en þann dag hafði hún fengið sinn besta kynbótadóm,“ segir Magnús og bætir við. „Hún var alltaf betri eftir því sem henni var riðið meira.“

Fyrsti fundur Friggjar við eiganda sinn virðist endurspegla karaktereinkenni sem hún ber áfram til afkvæma sinna. „Hún hagaði sér alltaf eins og heimalningur. Hún var alltaf ofan í þér ef þú varst nálægt. Öll afkvæmin eru einnig þannig, þau koma alltaf til þín og eru ofan í þér. Fyrir utan það eru þau öll rosalega geðgóð, það geta allir riðið þeim og þau aðlaga sig að hverjum einstakling sem er,“ segir Magnús.

Engar væntingar

Frigg er fædd árið 1993. Hún er undan Kjarval frá Sauðárkróki og Hrefnu frá Ytri-Skógum, dóttur Hrafns frá Holtsmúla. Afkvæmi Friggjar eru 15 talsins og munu þrjú

Magnús vippaði sér á bak Friggjar en þarna er hún ásamt folaldinu Freyju undan Skýr frá Skálakoti.

þeirra koma fram á Landsmótinu. Katla frá Fornusöndum er skráð til leiks í tölta og B-flokk gæðinga, Draumadís frá Fornusöndum í A-flokk. Knapi þeirra er Elvar Þormarsson sem hefur haft veg og vanda að tamningu og þjálfun flestra afkvæma Friggjar. Þá keppir Forni frá Fornusöndum í B-flokki gæðinga en knapi hans er Þorvarður Friðbjörnsson.

Magnús segir hrossin öll gæðingar, bæði eðlisgeng og gæf. Hann segist ekki vænta neins af þeim á

mótinu. „Ég ætlast aldrei til neins af skepnunum í keppni. Þau geta átt misjafna daga rétt eins og við. Það er bara gaman þegar vel gengur og þetta er að sjálfsgöðu viðurkenning á því sem ég hef verið að gera. Maður þarf ekki að vinna mót til þess.“

Þakklæti er ofarlega í huga Magnúsar. „Í gegnum tíðina hef ég verið mjög lánsamur með fólk sem hefur tamið og þjálfað hross fyrir mig. Má þar nefna Kristínu og Brand á Syðri-Fljótum sem hafa séð um frumtamningar á öllum mínum

hrossum síðustu átta árin. Þá hafa Elvar Þormarsson og Þorvarður Friðbjörnsson unnið frábært starf við framhaldsþjálfun. Magnús hvetur hrossaræktendur að vera fylgnir sér í vali á stóðhestum.

„Undirstaða góðrar ræktunar er auðvitað framúrskarandi merar en fyrst og fremst að hafa trú á sínum eigin skoðunum þegar kemur að því að velja graðhesta. Því sagan hefur sýnt að dýrustu tollarnir eru ekki alltaf þeir bestu fyrir þínar merar,“ segir Magnús. /ghp

Katla frá Fornusöndum er skráð til leiks í tölta og B-flokki gæðinga. Knapi er Elvar Þormarsson.

Þrjár hryssur með þrjú afkvæmi

Frigg frá Ytri-Skógum er ekki eina hryssan sem getur stært sig af þremur afkvæmum sínum í gæðingakeppni Landsmótsins í ár.

Það getur einnig Ljuf frá Búðarhóli en þrjú afkvæmi hennar keppa í B-flokki gæðinga. Líney kemur fram með knapa sinn Lenu Zielinski, en Lára og Þjóðólfur verða sýnd af Sigurði Sigurðarsyni. Afkvæmin eru öll kennd við bæ Sigurðar, Þjóðólfsdóttur er Garðar Hreinsson.

Þá munu Sproti, Viðir og Burkni, bera móður sinni, Sendingu, gott vitni. Sending frá Enni á nú 16 afkvæmi og hafa ellefu þeirra komið fyrir kynbótadóm. Þórdís Erla Gunnarsdóttir mun tefla Sprotu og Viði frá Enni í B-flokki en Lára Margrét Jónsdóttir mætir með bróður þeirra, Burkna frá Enni í unglingaflokki. Eigendur Sendingar eru Eindís Kristjánsdóttir og Haraldur Þór Jóhannsson.

LITLA - BREKKA RÆKTUN & SALA

Keppnishestabú
ársins 2017

☎ 896 1838
✉ litlabrekka@litlabrekka.is
📍 Litla Brekka Horsebreeding

Kjarr

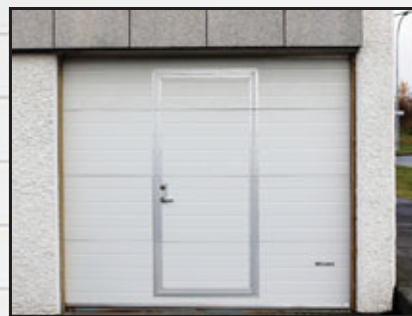
RÆKTUN
SALA
REIÐKENNSLA

Opið hús mánudaginn 9. júlí
frá kl. 13.00-18.00

Allir velkomnir

🌐 www.kjarr.is
✉ kjarr@islandia.is
📍 Kjarr horses

Bílskúrs- og iðnaðarhurðir

- Stuttur afhendingartími
- Hágæða íslensk framleiðsla
- Val um fjölda lita í RAL-litakerfinu
- Vindstyrktar hurðir

Smíðað eftir máli

Iðnaðarhurðir

Iðnaðarhurðir með gönguhurð

Bílskúrshurðir

Hurðir í trékarma

Tvískiptar hurðir

Fyrsta flokks þjónusta og ráðgjöf

VH HURÐIR

Tunguháls 10, 110 Reykjavík, sími 567 3440, vagnar@vagnar.is, vagnar.is

Landsmót hestamanna 2018

- 1 Aðalhlíð / Main entrance, Tickets
- 2 Aðalvöllur / Main track
- 3 Kynbótabraut / Breeding track
- 4 Skeiðbraut / Pace track
- 5 Reiðhöll, veitingar, skrifstofa / Riding hall, Restaurants, Office
- 6 Markaðssvæði / Market area
- 7 Tjaldsvæði / Campsite
- 8 Leiksvæði / Childrens playground
- 9 Aðkeyrsla fyrir knapa / Acces for riders
- 10 HM tjald / FIFA World Cup
- 11 Horses of Iceland
- Upphitunarsvæði / Warm up area
- Reiðleið / Riding trail
- Gönguleið / Walking trail
- 12 Árbæjarsundlaug / Swimmingpool

NÝR korando ÆVINTÝRALEGUR JEPPI!

4x4

5

Fimm ára ábyrgð

Það er ótrúlega margt sem mælir með nýjum fjórhjóladrifnum Korando jeppa frá SsangYong. Hann státar af framsæknu útliti jafnt að utan sem innan, þar sem hönnunin sér m.a. til þess að enginn miðjustokkur er í gólfinu og því nóg fótapláss. Kraftmikill Korando slær dýrari jeppum við á ótal sviðum. **Hann var valinn dráttarbill ársins „Towcar Of The Year 2018,“ í sínum flokki.**

- + Towcar Of The Year 2018
- + Fjórhjóladrif með læsingu
- + Frábærir aksturseginnleikar
- + 2ja tonna dráttargeta
- + Ótrúlega rúmgóður
- + Fimm ára ábyrgð

Korando DLX, 4x4, beinskiptur, dísel

4.290.000 kr.

Einnig fáanlegur sjálfskiptur með 4x4

Verið velkomin í reynsluakstur!

Reykjavík
Krókháls 9
Sími: 590 2020

Reykjanesbær
Njarðarbraut 9
Sími: 420 3330

Bílaríki, Akureyri
Glerárgötu 36
Sími: 461 3636

benni.is.

Opið:
Virka daga frá 9 til 18
Laugardaga frá 12 til 16

Bílaúð
Benna
Sérfræðingar í bílum

SSANGYONG

UTAN ÚR HEIMI

„Ófreskjan úr austri“ olli mesta fjárdauða í Bretlandi í fimm ár

Óvenjukaldur vetur og vor í Bretlandi á þessu ári virðist hafa leitt til mesta sauðfjárdauða í landinu í fimm ár samkvæmt tölum National Fallen Stock Company (NFSCo) og fram kemur í Farmers Weekly.

Kuldi og bleyta var óvenju mikill frá því í febrúarlok. Drapst fullorðnið fé því umvörpum og var dánartíðnin 10% hærri en í meðalári, eða 15.000 skepnur. Lambadauði var enn meiri, eða 30% umfram meðaltal, eða 250.000 lömb.

Hér á landi þætti mikið að bændur misstu um 13.000 fjár í meðalári, en hafa verður í huga að í Bretlandi gengur flest fé úti allt árið, ólíkt því sem hér þekkist.

NFSCo hóf að taka saman tölur um fjárdauða í Bretlandi 2011. Samkvæmt þeim gögnum átti 69% lambadauðans sér stað á tímabilinu frá mars og fram í maí. Þar af átti 35% af afföllunum sér stað í apríl.

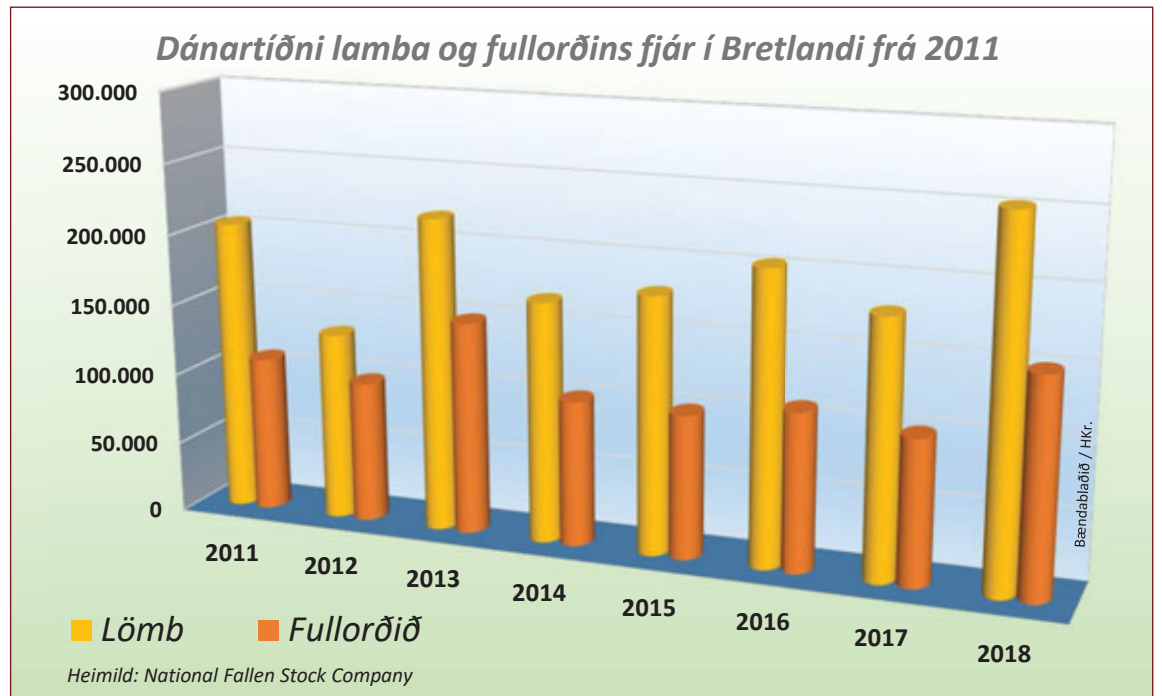
Dánartíðnin í vor var sú mesta síðan 2013 og er líklega talin

vera sú versta sem nokkru sinni hefur verið. Naut NFSCo góðs samstarfs við bændur við að taka saman þessi gögn.

„Ófreskjan úr austri“

Í frétt Farmers Weekly segir að ótíðin í vor hafi byrjað 23. febrúar þegar „Ófreskjan úr austri“ (Beast of the East), veðrafyrirbrigði sem átti upptök sín í Síberíu, seig yfir stóran hluta Evrópu. Herjaði veðrið á mörg héruð Bretlands með miklum vindi og snjófjúki. Kuldi og rigning í kjölfarið leiddi svo til þess að mars varð kaldasti mánuður sem mælst hefur í heilan áratug.

Góða veðrið undanfarnar vikur hefur þó fengið fólk til að gleyma vondu veðrinu þegar sauðburður stóð sem hæst, að sögn Phil Stocker hjá Landssamtökum breskra sauðfjárbænda. Segir hann tölur NFSCo sýna vel þann skelfilega missi og tilheyrandi fjárhagslegan skaða sem bændur hafi orðið fyrir.

„Ef afurðaverð væri ekki til-
tölulega hátt eins og nú er, væru

bændur í miklum vanda. Samt
munu margir bændur enn eiga

langt í land með að ná saman
endum,“ segir Stocker. /HKr.

SKÓGRAÆKT & LANDGRÆÐSLA

Landgræðsluleiðangur inn á afrétt

Sauðfjárbændur í Skeiða- og Gnúpverjahreppi hittust nýverið inni á framanverðum Gnúpverjaafretti í árlegri landgræðsluferð.

Gnúpverjaafreitur nær frá Þjórsárdal og inn að Hofsjökli. Bændurnir nutu aðstoðar vinnuflokks Landsvirkjunar, sem starfræktur er frá Búrfellsvirkjun yfir sumartímann. Einnig var með í för Sigþrúður Jónsdóttir, sem er beitarsérfræðingur Landgræðslunnar. Tilgangur ferðarinnar var að græða upp sár sem hafa myndast vegna foks og notuðu til þess ónýtar heyrúllur. Einnig var borinn á tilbúinn áburður á viðkvæmt svæði og túnvingli sáð í u.þ.b. 2 hektara landsvæði.

Löng hefð fyrir landgræðslu

Landgræðsla á afrétti Gnúpverja eiga sér langa sögu en fyrstu landgræðsluáðgerðir þar eru frá árinu 1960, á svonefndu Hafi, sem er svæði skammt innan við Búrfell. Hlé varð á aðgerðum fram yfir Heklugosið 1970, en þá féll mikill vikur á þetta svæði og enn á ný í Heklugosinu 1980. Á þessum árum var flugvél Landgræðslunnar DC-3 notuð til að dreifa áburði og fræjum.

Landbótafélag starfrækt

Síðustu áratuginu hafa allar að-

Hluti hópsins sem tók þátt í verkefninu á Gnúpverjaafretti

gerðir verið unnar á jörðu niðri. Árið 1994 tók áhugafólk í

Gnúpverjahreppi sig saman, með stuðningi frá Landgræðslunni, og

hóf að loka rofabörðum og sá í vikurmela við rætur Sandafells og við Rauða. Upp úr því varð landgræðsludagurinn árlegur viðburður. Eftir að gæðastýring í sauðfjárrækt hóf göngu sína hefur verið unnið samkvæmt landbótaáætlun fyrir Gnúpverjaafreitt, með styrk úr Landbótasjóði Landgræðslunnar. Landbótafélag Gnúpverja var stofnað 2009 og hefur það séð um landgræðsluáðgerðirnar síðan.

Heyrúllur nýtast vel

Eins og áður sagði þá hafa gos-
efni úr Heklu margsinnis fallið á
framanverðan Gnúpverjaafreitt. Á

landgræðslusvæðinu eru rofabörð og jarðvegur víða mjög vikurborinn og þar er erfitt að koma lífi í hann. Þar sem mest er af vikri og í rofabörð hefur reynst best að nota heyrúllur sem ekki eru lengur nothæfar í föður. Rúllurnar eru tættar í sundur og jafnaðar út. Þannig mynda þær hálfgrætt teppi yfir svæðið sem stöðvar jarðvegsfok og myndar hentugar aðstæður fyrir nýjan gróður. Árangur þessa starfs er verulegur og svæðið hefur gjörbreyst. Tekist hefur að loka rofabörðum og koma gróðri í vikurmela, sanda og moldir. Áður en landgræðsla hófst var töluvert fok svæðinu sem nú heyrir sögunni til. /BR

Góðar græjur auðvelda verkin til mikilla muna.

ÓSKAÐ ER EFTIR STARFMANNI

Víkurvagnar rótgróið fjölskyldufyrirtæki sem byggir á langri reynslu. Fyrirtækið er leiðandi í smíði og ásetningu á dráttarbeislum, sölu á kerrum og þjónustu við þær. Lagt er uppúr góðum starfsanda og léttleika, með ábyrgð og góð vinnubrögð að leiðarljósi. Víkurvagnar er félagi í Bílgreinasambandinu.

STARFIÐ

- Leitað er að einstaklingi til að sinna ásetningu á dráttarbeislum og rafbúnaði því tengdu
- Sérsmíði á dráttarbeislum eftir þöfum
- Ásetningu og viðgerðum á vörulyftum á sendibíla
- Viðgerðir á kerrum

ÞEKKING

- Námi í bifvélavirkjun eða járníðaðartengdu iðnámi er kostur
- Verksvit og þekking á rafmagnsbúnaði
- Góð mannleg samskipti
- Löngun til að læra nýja hluti og tileinka sér nýjungar

Um framtíðar starf er að ræða
Allar upplýsingar í síma 6919170 eða á bjarni@vikurvagnar.is

Víkurvagnar ehf. - Hyrjarhöfði 8. - 110 Reykjavík - Sími 577-1090 - www.vikurvagnar.is - sala@vikurvagnar.is

Útvegum starfsmenn

TIL FJÖLBREYTTTRA STARFA UM LENGRI EÐA SKEMMRI TÍMA

Nánari upplýsingar í síma 551 5000 eða sendið fyrirspurn á netfangið@proventus.is

PROVENTUS
Starfsmannþjónusta

551 5000

Ármúla 15, 108 Reykjavík - www.proventus.is - proventus@proventus.is

STARTARAR OG ALTERNATORAR

fyrir allar gerðir bíla, báta og vinnuvéla

Glerárgata 34b v/ Hvannavelli · 600 Akureyri
Sími: 461 1092 · E-mail: asco@asco.is

ÁSCO

HVAMMSHÓLAR

ROTÞRÆR ÁN SITURLAGNA
SITURTANKUR Í STAÐ SITURLAGNA
SKOLPHREINSISTÖÐVAR

FYRIR:
HÓTEL
HEILSÁRSHÚS
SUMARHÚS

GRÆNT ALLA LEIÐ

SIGURÐUR VIGGÓ HALLDÓRSSON PÍPULAGNINGAÐSTAFUR | +354 660 4085 | SIGGI@HVAMMSHOLAR.IS

Bændablaðið Smáauglýsingar 56-30-300
Næsta blað kemur út 19. júlí

Starfskraftur við skólabú háskólans

Laust er til umsóknar fullt starf aðstoðarmanns á skólabúi við Hestafræðideild Háskólans á Hólum. Hestafræðideild háskólans veitir fagmenntun á sviði hestafræða, tamninga, reiðmennsku og reiðkennslu og vinnur að þróun og nýsköpun fræðasviðsins í rannsóknastarfi. Hólar eru fjölskylduvænn staður og á staðnum er leik- og grunnskóli.

Starfssvið

Umhirða hesta og bústörf. Almenn viðhald.

Menntunar- og hæfniröfur

Reynsla af umhirðu hesta og almennum bústörfum æskileg. Aukin ökuréttindi og iðnmenntun kostur. Góð hæfni í mannlegum samskiptum og samvinnu.

Um er að ræða 100% stöðu. Launakjör eru skv. kjarasamningum opinberra starfsmanna. Um starfskjör, réttindi og skyldur gilda að öðru leyti lög um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins nr. 70/1996.

Umsóknarfrestur um stöðuna er til **23. júlí 2018** og er æskilegt að viðkomandi geti hafið störf sem fyrst. Háskólinn hvetur jafnt karla og konur til að sækja um.

Vinsamlega sendið umsóknir ásamt ferilskrá og staðfestingu á menntun til Háskólans á Hólum á netfangið umsoknir@holar.is, merkt skólabú. Nánari upplýsingar veita Sveinn Ragnarsson deildarstjóri í síma 861 1128 og Eysteinn Steingrímsson bústjóri í síma 898 6648. Athygli er vakin á því að umsóknir munu gilda í 6 mánuði frá því að umsóknarfrestur rennur út.

Öllum umsóknum verður svarað þegar ákvörðun um ráðningu hefur verið tekin.

Husqvarna

ALLT FYRIR ATVINNUMANNINN

Fornleifauppgröftur í Ólafsdal:

Eitt besta dæmið um vel varðveitt menningarlandslag á Íslandi

– Möguleikar á að hægt verði að skoða þróun landbúnaðar frá landnámi

Fornleifauppgröftur hófst fyrir skemmstu innanlega í Ólafsdal í Gilsfirði, þar sem rannsaka á skála frá 9. eða 10. öld sem uppgötvaðist í dalnum síðasta sumar.

Minjavernd stóð þá fyrir fornleifaskráningu vegna áforma um uppbyggingu á húsum frá tímum fyrsta búnaðarskóla Íslands sem rekinn var í dalnum á árunum 1880–1907.

Staðarins hvergi getið

Að sögn Birnu Lárusdóttur fornleifafræðings, sem nú stýrir uppgreftinum ásamt Howell M. Roberts í sex manna teymi, var verið að skrá, mæla upp og ljósmynda minjar þegar starfsmenn urðu varir við að það mótaði fyrir einhverju á loftmynd inni í dalnum. „Við ákváðum að kanna málið og þá blasti skálinn við, ásamt fleiri rústum sem eru líklega níu til tíu. Staðarins virðist hvergi getið í heimildum og virðist almennt ekki hafa verið þekktur,“ segir Birna.

„Uppgröfturinn núna er fjármagnaður af Fornminjasjóði og Minjavernd, unninn af Fornleifastofnun Íslands og snýst fyrst og fremst um skálann sem er rúmlega 20 m langur, svona í meðallagi miðað við þá skála sem við þekkjum. Hann er vel varðveittur og ber merki þess að hafa verið endurbyggður og lagfærður, sem bendir til þess að fólk hafi búið þarna einhverja áratugi að minnsta kosti myndi ég giska á. Við erum í raun kominn stutt og ekki kominn niður á gólfhlög, en í þeim finnst mest af gripum og gjarnan fleira sem er mjög mikilvægt. Við höfum verið fimm til sex á svæðinu og verðum alls í fjórar vikur í sumar, en verkefnið er til þriggja ára.“

Ljosi varpað á búskaparhætti

„Já, það væri spennandi að geta varpað ljósi á búskapinn sem þarna var rekinn,“ segir Birna spurð um hvort von sé til þess að hægt sé komast að raun um búskaparhætti fólksins sem þarna bjó á landnámsstíma. „Enda er Ólafsdalur höfuðból landbúnaðarframfara á 19. öld og væri ekki leiðinlegt að geta skyggnst aðeins aftur í tímann og skoða þróun landbúnaðar allt frá landnámi.

Ummerki um ræktun eru ekki óalgeng í svona rannsóknnum, þá helst þannig að fræ finnst þegar gólfhlög eru greind rækilega og þá eru byggfræ algengust.

Svo stendur til að skoða sögu gróðurfars í dalnum með sýnatöku úr mýrum þar sem frjókorn eru greind. Þá ættum við að geta séð til dæmis hvort þar hefur verið birkiskógur við landnám, en einnig hvort og hvernig gras og aðrar fóðurjurtir hafa síðan breiðst út með tilkomu mannsins.

Annað sem gæti varpað ljósi á búfjárrækt eru útihúsin sem eru þarna í kring, ekki ósennilegt að búfænaður hafi verið hýstur í einhverjum þeirra þótt þarna gætu líka verið hús á borð við smiðjur og jarðhýsi.

Það væri líka spennandi að finna öskuhaug með beinum sem gætu varpað ljósi á búfjárhald en við höfum ekki rekist á hann ennþá – mér skilst að bein varðveitist oft ekki vel í jarðlögum á þessu svæði,“ segir Birna.

Nýleg loftmynd af skálanum, en einhverjar uppgötvanir eru gerðar á hverjum degi. Þarna má til dæmis sjá litla viðbyggingu syðst á vesturhlið – og inn-gang sem er að koma í ljós norðar á sömu hlið.

Birna Lárusdóttir stýrir uppgreftinum í Ólafsdal og er hér liggjandi fyrir miðju með teymi sínu. Frá vinstri eru þau Lisbet Guðmundsdóttir, Hulda Björk Guðmundsdóttir, Howell Magnus Roberts, Birna Lárusdóttir, Stefán Ólafsson og Hólmfríður Sveinsdóttir.

Myndir / Fornleifarannsóknir í Ólafsdal

Endalausir möguleikar á rannsóknum á svæðinu

Birna segir að það sem sé kannski það flottasta við Ólafsdal í heild sinni sé hið ótrúlega vel varðveitta menningarlandslag, sem sé aðallega frá tímum búnaðarskólans. „Að finna svona fornar rústir á yfirborðinu er ansi flott viðbót.

Með uppbyggingu Minjaverndar á húsunum gæti þetta orðið eitt allra besta dæmi sem við höfum um menningarlandslag á Íslandi – og þetta er auðvitað höfuðból landbúnaðarsögunnar; ekki bara á 19. öld heldur allt frá landnámi.

Það eru því endalausir möguleikar á rannsóknum á svæðinu.“ /smh

Á þessari mynd sjást ýmis ummerki frá tímum búnaðarskólans (1880–1907) í heimatúninu; túngarðar, náttahagar, beðasléttur og skurðir. Líkur eru til að þúsund ára búskaparsögu sé að finna í Ólafsdal.

„Það skiptir máli í mínu starfi að halda orku og fókus enda dagarnir oft langir og stundum erfiðir. Ég hef tekið Pure Liver og Pure Power alla daga s.l. hálf ár, en sú blanda gefur mér alla þá orku sem ég þarf inn í daginn. Ég mun því klárlega halda áfram að taka hvorutveggja.“

Sævar Haraldsson,
tæningamaður

„Þegar maður er farinn að kalla eftir bætiefnunum, þá eru þau greinilega að gera eitthvað gott fyrir mann. Ég hef verið að taka allar tegundir Pure Natura bætiefnanna til skiptis í tæplega 2 ár. Þau svínvirka fyrir mig og auka bæði andlegt og líkamlegt úthald og starfsgetu.“

Benedikt Línal,
tæningameistari

puranatura.is | Háeyri 6 550 Sauðárkrúkur

Pure Natura eru hrein og aukaefnalaus fæðubótarefni unnin úr jurta- og dýrariki íslenskrar náttúru eftir uppskriftum Sigríðar Ævarsdóttur

25% afsláttur

25% AFSLÁTTUR Á PURENATURA.IS MEÐ KÓÐANUM „LANDSMÓT“ GILDIR TIL 31. JÚLÍ

INTERCLAMP FITTINGS

„RÉTTA TENGINGIN“

Röratengi fyrir ýmis konar grindverk, skilrúm, öryggisgirðingar, handrið og margt fleira.

Nánast endalausir möguleikar á samsetningum.

Leyfðu hugmyndafluginu að njóta sín!

✓
AÐVELT
AÐ SETJA UPP
OG BREYTA!

VÉLAVAL
560 VARMAHLÍÐ
453 8888 - velaval.is

Rafmagnshjól

RHFhjól ehf.

Sími: 555 0595

Tilvalið fyrir Íslendinga

Bændablaðið

Smáauglýsingar 56-30-300

Næsta blað kemur út 19. júlí

VANTAR ÞIG STARFSFÓLK

Handafl er traust og fagleg starfsmannaveita með margra ára reynslu á markaði þar sem við þjónustum jafnt stór sem smá fyrirtæki.

Við útvegum hæfa starfskrafta í flestar greinar atvinnulífsins

Markmið okkar er að spara viðskiptavinum tíma, fyrirhöfn og fjármuni.

HANDAFL
STARFSMANNAVEITA

Suðurlandsbraut 6, 108 Rvk. | Sími 419 9000 | info@handafl.is | handafl.is

SuperGrass

5 LAGA RÚLLUPLAST

Framúrskarandi 5 LAGA rúlluplast sem reynst hefur frábærlega á Íslandi!

Lengd: 1500 m
Breidd: 75 cm
Stungupróf: 350 gr
Fjöldi rúlla á bretti: 40

RÚLLUPLAST OG NET

www.VBL.is
LANDBÚNAÐUR ehf.
NB Agriculture Ltd.

REYKJAVÍK
Krókháls 5F
110 Reykjavík
Sími: 414-0000

AKUREYRI
Baldursnes 2
603 Akureyri
Sími: 464-8600

Gamli traktorinn

Square Turn-traktorinn

Square Turn dráttarvélarnar þóttu byltingarkenndar á sínum tíma enda einstakir traktorar sem áttu sér enga líka. Dráttarvélin var gríðarstór á síns tíma mælikvarða og með rúmlega tveggja metra bili milli stórra járnhjólanna.

Hugmyndafræðingarnir á bakvið og hönnuðir Square Turn dráttarvélna voru báðir frá Nebraska-ríki í Bandaríkjunum Norður-Ameríku sem hétu A.T. Kenney og A.J. Colwell.

Kenney var bóndi og Colwell yfirmaður byggingaframkvæmda hjá jámbrautafyrirtæki áður en þeir sneru sér að hönnun og framleiðslu dráttarvéla. Colwell sá um lausn tæknimála í samstarfinu en Kenney var með landbúnaðaræynsluna.

sagt að hann væri einstaklega auðveldur í notkun og að viðhaldið væri lítið sem ekkert.

Square Turn var með 510 rúmsentímetra og fjögurra strokka vél af gerðinni Climax. Dráttargetan var sögð 18 hestöfl sem gerði traktorinn að einni öflugustu dráttarvélum síns tíma. Vélin gekk hvort sem var fyrir steinolíu eða gasi. Auk plógsins sem fylgdi traktornum mátti tengja hann og láta knýja sem dæmi þreskivélar og sögunarmyllur.

Eigendaskipti

Þrátt fyrir að Square turn dráttarvélunum hafi verið vel tekið höfðu Kenney og Colwell ekki fjárhagslegt bolmagn til að anna eftirspurn. Tveimur árum eftir sölu fyrsta traktorsins neyddust þeir til að selja einkaleyfi sín og framleiðsluna til Albaugh-Dover Co. í Chicago.

Á punktinum

Sagan segir að tvíeykið hafi smíðað frumtýpu Square Turn dráttarvélarnar í þröngri og hrörlegri skemmu. Hugmyndin var meðal annars að snúningspunktur traktorsins yrði eins lítill og hægt væri og að vélin bæri plóg undir sér en væri ekki með hann í eftirdragi. Kenney og Colwell tókst ætlunarverk sitt því Square Turn dráttarvélin gat í orðsins fyllstu merkingu snúið við á punktinum.

Framleiðslan fór hægt af stað en tekið var við fyrstu pöntunum árið 1914 og fyrsta vélin afhent sama ár.

Stór og öflugur vinnuhestur

Drif dráttarvélarnar gerði það að verkum að hægt var að vinna með vélina í tvær áttir, aftur á bak og áfram, að jöfnu. Eina sem þurfti að gera var að færa öikumannssætið hinum megin við miðlægt stýrið og skipta um drif.

Í auglýsingu um traktorinn sagði að hann væri svo byltingarkenndur að hönnun hans og smíð félli undir átta einkaleyfi og að með honum afkastaði einn maður á við átta menn með átta hesta með átta plóga í eftirdragi. Einnig var

Nýir eigendur voru stórhuga. Hlutfé var stóraukið og gerð var áætlun um framleiðslu á 2000 vélum á næstu fjórum árum.

Þátttaka Bandaríkjanna í fyrri heimsstyrjöldinni leiddi af sér skömmun á hráefni, meðal annars stáli, og það reyndist framleiðanda Square Turn dráttarvélna erfiður biti að kyngja. Í kjölfarið dróst framleiðsla vélanna verulega saman og fjöldi pantana var dreginn til baka.

Framhaldið var fyrirtækinu erfitt og það framleiddi einungis 50 dráttarvélar árið 1921 og var lýst gjaldþrota 1925. /VH

UTAN ÚR HEIMI

Frá ársfundi norsku Bændasamtakanna sem fór fram í Lillehammer dagana 5.–8. júní síðastliðinn. Hér er verið að greiða atkvæði um eitt málið á fundinum, en dýravelferð var þar fyrirferðarmikil.

Ársfundur norsku Bændasamtakanna:

Dýravelferð og þurrkar einkenndu þingið

Ársfundur norsku Bændasamtakanna fór fram í Lillehammer dagana 5.–8. júní síðastliðinn þar sem mörg málefni bændastéttarinnar voru rædd en þau sem hæst bar voru án efa dýravelferð og veðurfar. Einnig var mikið rætt um verndun ræktanlegs lands og rándýr sem vinna spjöll á löndum og búfenaði bændna.

Dýravelferðarmálin voru fyrirferðarmikil á þinginu og kemur það upp núna vegna eftirlits sem Matvælastofnun hefur haft í eitt ár með svínabændum í Rogalandfylki. Er niðurstaða úr þeirri vinnu að bændurnir fari ekki eftir öllum þeim þáttum sem þeim ber og að í nokkrum tilfellum hafi lög verið brotin. Formaður Norges Bondelag, landbúnaðarráðherrann norsk og fleiri sem sátu þingið voru mjög hvassir í sínum erindum varðandi þennan þátt og var niðurstaða fundarins að ekkert umburðarlyndi yrði liðið þegar kæmi að dýravelferðinni.

Huga þarf að ræktanlegu landi

Það voru þó fleiri málefni sem voru fyrirferðarmikil á þinginu. Markmiðið um að minnka tekjubiði milli landbúnaðar og annarra hópa í samfélaginu var eitt af aðalmálefnum. Grundvöllur fyrir samningi bænda við ríkið nú er að taka í notkun ný verkfæri til að ná markaðsjafnvægi í svína- og sauðfjárgreinum og það fljótt og vel til að hægt sé að skipuleggja framleiðsluna betur og veita fleiri bændum möguleika á að sækja sér auknar tekjur frá mörkuðum. Það eru einnig áskoranir með verð á mjólkurkvótum. Vinna verður að því að lækka kostnað við leigu og kaup á mjólkurkvótum til að koma í veg fyrir að fjármunir fari út úr greininni. Kvótapakið verður að lækka fyrir geitamjólk, var niðurstaða fundarins.

Veðrið var mönnum hugleikið enda búin að vera einmuna blíða í margar vikur og þurrkar víða farnir

Lars Petter Bartnes, formaður norsku Bændasamtakanna og Jon Georg Dale, landbúnaðar- og matvælaráðherra Noregs, héldu báðir innihaldsríkar ræður á ársfundi norsku Bændasamtakanna á dögunum í Lillehammer.

að setja strik í reikninginn fyrir bændur. Á mörgum stöðum í Noregi á þessum tíma var búið að setja á algjört bann við vökvun og að grilla, líka við heimahús vegna brunahættu, og voru kjötsalar óánægðir með minnkandi sölu í kjölfarið. Málefni loðdýrabænda bar á göma en norsk Bændasamtökin munu áfram vinna að því að halda í greinina þó að stjórnvöld hafi ákveðið að útrýma henni innan ársins 2025.

Einnig voru miklar umræður um rándýr, eins og á þinginu á síðasta ári, þar sem úlfurinn og villisvínin fara hæst í umræðunni. Einnig var töluvert rætt um þann skaða sem hirtir og gæsir vinna á löndum bænda. Ræktanlegt land var líkt og í fyrra í brennidepli en aðeins 3% af meginlandi Noregs er ræktanlegt og aðeins 1% er gott land fyrir kornrækt. Árið 2016 voru yfir 6 þúsund hektarar af ræktanlegu landi, eða sem samsvarar um 800 knattspyrnuvöllum, endurútlutað til annarrar starfsemi en til landbúnaðar.

Græn Bændasamtök og skólaheimsóknir

Þrátt fyrir að búum í rekstri fækki

þá hefur meðlimafjöldi í Norges Bondelag aukist síðustu ár en í lok árs 2017 voru 63.572 meðlimir og jókst um 482 frá 2016. Er þetta hæsta meðlimatala í 20 ár og þakka menn það átaki í að fá inn nýja meðlimi, aðallega með því að meðlimir og starfsmenn aðildarfélaganna hafa verið duglegir að kynna samtökin og ná inn nýjum.

Nú er verkefni í vinnslu hjá samtökunum sem kallast „Grönt Bondelag“ þar sem reynt er eftir fremsta megni að gera rekstur samtakanna eins umhverfisvænan og kostur er. Samtökin eiga eignir á um 15 hektara svæði á besta stað í miðbæ Oslóar og næstu árin er áætlað að endurskipuleggja og byggja skrifstofu- og íbúðarhúsnæði á um 13 hekturum.

Metþátttaka var í Opnum landbúnaði eða Ápen gárd á síðasta ári í Noregi en hátt í 100 þúsund manns heimsóttu sveitabæi árið 2017. Umræða varð einnig á þinginu um að þróa og stækka enn frekar skólaheimsóknir og kom þar upp tillaga um að halda úti skólaheimsóknunum í öllum bekkjum, frá 1.–10. bekk. /ehg

Bændablaðið

Smáauglýsingar 56-30-300

Næsta blað kemur út 19. júlí

www.volundarhus.is

GLÆSILEGT ÚRVAL

AF SUMARHÚSUM á frábærum verðum

Sérhönnuð fyrir íslenskar aðstæður. Bjálkinn er 70 - 200 mm með tvöfaldri nót.

Sjá nánar á heimasíðunni okkar [volundarhus.is](http://www.volundarhus.is) <http://www.volundarhus.is/Husin-okkar/Sumarhus/>

völundarhus.is

Vel valið fyrir húsið þitt

volundarhus.is • Sími 864-2400

TIL SÖLU SUMARHÚS

Áarland 30 í Villingadal

Afar fallegt og vel viðjað 84 fm sumarhús í Villingadal, n.t.t. á Skarðströnd í Dalabyggð.

Glæsilegt útsýni yfir Breiðafjörðinn. Frábær staðsetning utan alfaraleiðar. Tvö svefnherbergi. Glæsileg lóð

Nánari upplýsingar veitir **Sigurður Samúelsson** lgf í síma **896-2312** eða **ss@landmark.is**

LANDMARK FASTEIGNASALA | HÍÐASMÁRA 2 | 201 KÓPAVOGUR | WWW.LANDMARK.IS

STÁLGRINDARHÚS

frá **HEXAGON**

Stálgrindarhús hafa fyrir löngu sannað notagildi sitt við íslenskar aðstæður

Mynd tekin í nýju fjósi að Búrfelli í Svarfaðardal

Hafðu samband: bondi@byko.is

GERUM PETTA SAMAN

Getum við orðið að liði?

Við erum með allar lausnir fyrir þvottahús, Hótel, Gistiheimili og Sjúkrastofnanir.

Þurrkarar

Þvottavélar

Strauvélar

Hótelín, þvottagrindur, taupokar ofl.

Kirkjustétt 2-6, 113 Reykjavík
Símar: 567 4577 / 892 8925
icefakta@icefakta.is / www.icefakta.is

Færibanda-reimar

Eigum á lager færribandareimar í flestar gerðir rúlluvela

GÚMMISTEYPA Þ. LÁRUSSON EHF.

Gyðratöl 3 • 112 Reykjavík • Sími 567 4467 • Fax 567 4766 • gummisteypa@gummisteypa.is • www.gummisteypa.is

Enn snjallari heyrnartæki

Nýju Beltone Trust™ heyrnartækin tengjast þráðlaust í iPhone, iPad og iPod touch. Komdu í ókeypis heyrnarmælingu og fáðu heyrnartæki lánuð til reynslu.

HEYRNARSTÖÐIN

Kringlunni • Sími 568 7777 • heyra.is

Beltone Trust gengur með iPhone X og eldri gerðum, iPad Air, iPad (4. kynslóð), iPad mini með Retina, iPad mini og iPod touch 5. kynslóð með iOS að nýrri útgáfu. Apple Inc. er ábyrgð af Apple Inc. og öllum höfundum og eignum.

HROSS & HESTAMENNSKA

Glæný reiðhöll á Lýsuhóli mun glæða sveitina lífi að mati Jóhönnu Ásgeirsdóttur, sem hér stillir sér upp með einum af gæðingum sínum, Magna frá Lýsuhóli.

Myndir / ghp

Jóhanna og Agnar hafa rekið hestaferðapjónustu í 25 ár:

Lífið á Lýsuhóli

Guðrún Hulda Pálsdóttir
ghp@bondi.is

„Við værum ekki að þessu nema okkur þætti virkilega gaman af því,“ segja hjónin Jóhanna Ásgeirsdóttir og Agnar Gestsson, sem hafa rekið hestaferðapjónustu á Lýsuhóli á sunnanverðu Snæfellsnesi í 25 ár. Þau standa í stórræðum þessa dagana, eru oftast ekki með fullt hús ferðamanna í gistingu, mat og hestaferðum og eru jafnframt að leggja loka-hönd á nýja reiðhöll. Þau ætla þó að taka sér örlítið frí til að fylgjast með hestinum sínum á Landsmóti.

Á bænum Lýsuhóli í Staðarsveit á sunnanverðu Snæfellsnesi má finna heimilislegt þjónustufyrirtæki fyrir ferðalanga. Við bæinn standa nokkur gistihús en gestir sækja þangað til að komast á hestbak. Agnar fer með gesti í minni reiðtúra um strandir Snæfellsness og lengri hestaferðir um nærliggjandi svæði, s.s. á Löngufjörur og í Hópið.

Heima við eldar Jóhanna næringarrikar máltíðir fyrir þreytta reiðmenn. Eldhúsið er opið, í nánd við gestina, sem Jóhanna segir að sé til þess gert að halda heimilislegri stemningu. Úr matsalnum er viðáttumikið útsýni til allra átta og fyrir utan standa hestar á beit.

„Hjartað mitt liggur í því að elda góðan mat og um leið vil ég geta fylgst með gestunum og talað við þá. Við reynum eftir bestu getu að sækja hráefni í matinn úr sveitinni, beint frá bónda og ferskan fisk,“ segir Jóhanna sem hefur aðlagð eldamennsku sína að breyttum áherslum. „Nýlega fór ég svo að læra og er orðin matar-tæknir. Eitt sinn var það frávik ef

Eldhúsið er opið, í nánd við gestina, sem Jóhanna segir að sé til þess gert að halda heimilislegri stemningu.

Gæðingurinn Atlas var ekki heima við þegar viðtalið var tekið, enda að undirbúa sig undir Landsmót. Jóhanna sýnir hér hins vegar veglegan farandgrip sem þau fengu á dögunum, en hann stendur fyrir besta fimmgangshest hestamannafélagsins Snæfellingss, sem Atlas fékk nú sjöunda árið í röð. Verður það víst seint leikið eftir.

Atlas frá Lýsuhóli, er meðal keppenda á sínu fjórða Landsmóti í A-flokki. Hann verður undir stjórn Jóhanns Kr. Ragnarssonar. Hér tekur Lárus Ástmar Hannesson, formaður LH, gæðinginn til kostanna á Fjórðungsmóti Vesturlands árið 2017.

fólk með séróskir um mat mætti hingað, en núna eru upp undir 40% gesta grænmetisætur, með ofnæmi, vilja glúteinlaust eða laktósafrítt. Ég tók því ákvörðun um að læra þetta allt saman og námið var mjög skemmtilegt og nú vil ég halda áfram og fara í kokkanám.

Hámarkinu náð?

Árið 1993 tóku Jóhanna og Agnar við staðnum og rekstrinum af móður Jóhönnu, Margréti Hallsdóttur, og manningnum hennar, Guðmundi Kristjánssyni, en þau byrjuðu með ferðapjónustu á staðnum árið 1981.

„Við tókum við traustum hestastofni og góðu búi. Það voru þrjú herbergi hér innanhúss sem þau leigðu til ferðamanna en strax árið 1994 settum við upp þrjú lítil hús,“ segir Jóhanna en út frá þessum góða stofni hafa þau byggt og vaxið.

Gistihúsin eru nú orðin 10 talsins, hestaflotinn telur 60–70 hross á járn-um yfir sumarið og fyrirtækið meðal þeirra rótrógru í hestaferðapjónustu hér á landi.

Á 25 árum hefur ferðapjónusta hér á landi kollvarpast og hafa hjónin fengið að upplifa stigvaxandi ásókn gesta til þeirra, sér í lagi síðustu ár. Jóhanna segir þó líta út fyrir að hámarkinu hafi verið náð í fyrri, því þau upplifa töluverða fækkun í ár.

„Það kemur á óvart hversu mikið minni aðsóknin er. Fyrirtæki í nágrenninu finna einnig fyrir þessu. Við höldum kannski að ástæðan sé gengi íslensku krónunnar. Svo gæti líka verið veðrið. Hver vill vera í 4–6 stiga ísskáphita, í rigningu?“ spyr Jóhanna.

Vinnureglur hestaferðapjónustufyrirtækja

Jóhanna nefnir að með uppgangi

Á efri hæð reiðhóllarinnar er Jóhanna að innrétta kaffihús og bar.

ferðamennsku á Íslandi hafi fagmennska í hestaferðþjónustu einnig aukist og að það sé vel. Hún nefnir sérstaklega vinnureglur sem aðilar innan hestaferðþjónustu hafa mótað sem fjallar m.a. um skriflegt utnumhald um almennt heilbrigði hestanna, þjálfun þeirra og notkun. „Enda skiptir það mestu máli að við hugsum vel um hestana okkar,“ segir Jóhanna.

Atlas er stoltið

Hrossaflostin á Lýsuhóli er nær alfarið heimaræktuð hross. Leggja Almar og Jóhanna því metnað í að ná fram eilítið öðrum eiginleikum en gengur og gerist við ræktun keppnishrossa. Þó skarast áherslurnar í megindráttum. Það sýnir sig ekki síst í því að þeirra þekktasti gæðingur, Atlas frá Lýsuhóli, er meðal keppenda á sínu fjórða Landsmóti í A-flokki og kemur að þessu sinni inn á mót næstefstur á stöðulista. Jóhanna segir að þau séu að rifna úr stolti yfir árangri Atlasar. „Atlas er sú hestgerð sem við viljum standa fyrir. Um leið og hann er þessi þvílíkur gæðingur þá er hann svo jákvæður og öruggur, traustur og þolmikill. Þótt hann sé viljugur þá er hann þjáll og meðfærilegur, við myndum treysta honum með börnum.“ Agnar og Jóhanna byggja ræktunina á ljúfum hryssum, afrakstur metnaðarfullrar ræktunar móður hennar og Guðmundar Kristjánssonar. Við val á stóðhestum segir Jóhanna þau aðallega skoða eiginleika geðslagsins og þjálni. Þau horfi minna í byggingu hestsins. Þau leiti heldur ekki langt yfir skammt, og noti gjarnan gæðinga úr sömu sveit. „Grasið er ekki endilega grænna hinum megin á landinu.“

„Ég held að ég noti mest víbragólfíð. Á kvöldin, eftir langa daga standandi í eldhúsinu, má finna mig hér,“ segir Jóhanna en í hesthúsinu á Lýsuhóli má einnig finna vatnsgöngubretti.

Styrkur í nýrri reiðhöll

Það sem vekur kannski hvað mesta eftirtekt þegar titið er í heimsókn á Lýsuhól er glæsileg aðstaða fyrir hrossin. Fallega upplýstur hleðsluveggur, sem er upprunalega gamall fjósaveggur, rammur inn rúmgott hesthús en þar má einnig finna vatnshlaupabretti og víbragólf, búnað sem finnst nær eingöngu á stórum tamningastöðvum. „Ég held að ég noti mest víbragólfíð. Á kvöldin, eftir langa daga standandi í eldhúsinu, má finna mig hér,“ segir Jóhanna hlæjandi en hún segir að búnaðinn noti þau fyrir hesta sem eru í mikilli þjálfun, auk þess sem þau taki oft að sér hross sem eru að jafna sig eftir meiðsli. Þá þjóni Lýsuhóll tilgangi heilsustöðvar. Það er ekki allt. Því nýlega reis reiðhöll á Lýsuhóli. Hún er hin glæsilegasta, 40x25 m að stærð og má þar m.a. finna gönguhringekju. Með henni vonast hjónin til að geta styrkt vetrarþjónustu Lýsuhóls.

„Við sjáum fyrir okkur að geta boðið fólki að koma á hestbak á veturna, geta fengið kennslu og æft sig og farið svo í reiðtúra þegar veður leyfir,“ segir Jóhanna en auk þess vilja þau bjóða nemendum úr nærliggjandi skóla upp á reiðnámskeið og halda mannamót í höllinni og glæða þannig sveitina lífi. „Við höldum að allt sem við bjóðum upp á geti styrkt hvort annað. Gistiþjónustan styrkir hestaferðirnar og öfugt. Fólk hefur líka áhuga á sveitalífi og hér getur það verið með, það er hugmyndin með að halda þessu heimilislegu en það skiptir okkur öllu máli. Svo er ekki verra hvað ég hef rosalega gaman af því að elda,“ segir Jóhanna og skenkir soðinni ýsu og kartöflum á disk blaðakonunnar.

RÍKISKAUP

Borgartúni 7c, 105 Reykjavík | Sími 530 1400 | www.rikiskaup.is

Nánari upplýsingar veita:

Birgir Örn Birgisson - birgiro@rikiskaup.is

Gísli Þór Gíslason - gisli@rikiskaup.is

Sími: 530 1400

Miðgarðar - 611 Grímsey

LAUS STRAX

Um er að ræða 132,8 m² einbýlishús, byggt árið 1905 í Grímsey, fyrrum prestbústaður í Grímsey. Húsið stendur á fallegum stað við aðalgötuna í Grímsey á 2.124 m² leigulóð. Á lóðinni stendur einnig óskráð lítil garðgeymsla og matjurtagarður sem fylgja lóðinni.

Leitað er eftir tilboðum í eignina en seljandi áskilur sér rétt til að hafna öllum tilboðum.

Verð: Tilboð

Nýrækt 1 - 570 Fljótum

LAUS STRAX

Um er að ræða 142,6 m² íbúðarhús ásamt 71,3 m² hlöðu og 33,9 m² geymslu á lóðinni Nýrækt 1 í Fljótum, Skagafirði.

Húsin standa á fallegum stað í Fljótum og í næsta nágrenni við félagsheimilið Ketilás. Fasteignirnar sem standa á 11.402 m² leigulóð þarfnast viðhalds og endurbóta.

Verð: Tilboð

Stóri Kollabær 1 - 861 Hvalsvíllur

VÆNTANLEGT

Um er að ræða timburhús sem eru þrjár burstir. Inngangur í vestari hlutann er um miðhúsið og austur hlutinn með sér inngangi. Ekki er innangengt milli austurhússins og miðhússins.

Undir miðhúsinu og því vestara eru niðurgrafnar fallegar steinhleðslur. Fasteignin sem stendur á 2000 m² leigulóð þarfnast mikils viðhalds og endurbóta.

Verð: Tilboð

Austurvegur 24-26 - 800 Selfossi

VÆNTANLEGT

Um er að ræða tvær byggingar með tengibyggingu í eigu Íslands-pósts, samtals 539,3 m². Húseignirnar eru staðsettar við aðalgötu bæjarins með góðu aðgengi og bílastæðum.

Þessi eign býður upp á mikla möguleika. Áætluð afhending er í janúar 2019.

Verð: Tilboð

Aðalgata 24 - 580 Siglufjörður

LAUS STRAX

Um er að ræða 234 m² eign á neðri hæð. Eignin sem áður hýsti afgreiðslu Íslandspósts er vel staðsett í miðbænum og getur því hentað undir ýmsa starfsemi.

Auðvelt er að nýta það annaðhvort sem verslunar- og eða skrifstofuhúsnæði en einnig er möguleiki á að breyta því í íbúðarhúsnæði.

Verð: 22 millj. kr.

Fagradsbraut 9 - 700 Egilsstaðir

LAUS STRAX

Um er að ræða 356 m² eignarhluta í steinteyptu húsi sem áður hýsti afgreiðslu Íslandspósts. Vel staðsett eign, við miðbæinn, með góðu aðgengi og bílastæðum.

Þessi eign býður upp á mikla möguleika.

Verð: 49 millj. kr.

Nánari upplýsingar um ofangreindar eignir má finna á fasteignavef MBL og heimasíðu Ríkiskaupa

DOOSAN

Doosan er með réttu vélarnar í verkið

Leitið upplýsinga og tilboði hjá sölumönnum okkar.

Vinnuvélar

Tækjamiðlun Innflutningur Sala

Vinnuvélar- tækjamiðlun ehf // Kistumel 2 // 116 Reykjavík
Sími 480 0444 // vinnuvelar@vinnuvelar.is // www.vinnuvelar.is

SKÓGRAEKT & LANDGRÆÐSLA

Líf í lundi 23. júní

Frá Gunnfríðarstöðum í Austur-Húnavatnssýslu.

Mynd / Páll Ingbór Kristinsson

Fólk flykkist í skógana

Fjöldmenn sótti skógardaginn sem haldinn var í skógum vítt og breitt um landið 23. júní undir yfirskriftinni Líf í lundi. Markmiðið er að laugardagur um Jónsmessuleytið verði einn allsherjar skógardagur ár hvert og viðburðir verði haldnir sem víðast í skógum þennan dag.

Þetta var í fyrsta sinn sem blásið var til útivistar- og fjölskyldudags undir merkinu Líf í lundi. Að verkefninu standa Skógræktarfélag Íslands og aðildarfélög þess ásamt Skógræktinni og Landssamtökum skógareigenda. Ótalmörg félög, fyrirtæki, stofnanir og einstaklingar tóku þátt í að halda viðburðina á hverjum stað svo sem Garðyrkjufélag Íslands, Grasa-garður Reykjavíkur, Ferðafélag Íslands, Ásatrúarfélagið og mörg fleiri. Arion banki studdi kynningu viðburðanna með myndarlegum hætti.

Alls voru haldnir nítján viðburðir um land allt sem heppnuðust vel og voru almennt vel sóttir. Skógardagurinn mikli hefur verið haldinn um þetta leyti frá því laust eftir síðustu aldamót og sömuleiðis hefur Skógardagur Norðurlands verið um þetta leyti í nokkur ár. Báðir þessir rótgrónu viðburðir voru hluti af dagskrá Lífs í lundi auk hinna fjölmörgu nýju viðburða sem skipulagðir voru. Markmiðið er að fjölga viðburðum í skógum landsins og fá almenning til að heimsækja skógana, hreyfa sig þar, njóta þess að vera saman, fræðast um og upplifa skóga og náttúru landsins.

Af hugsjón og elju hefur ræktun myndarlegra útivistarskóga þróast mjög undanfarin ár og mikil aðstaða verið byggð upp í skógum

Bogfimi á skógardegi Norðurlands.

Mynd / Sigurður Arnarson

Axarkast í Slögu, reit Skógræktarfélags Akraness.

Mynd / Jens B. Baldursson

víða. Nú er svo komið að í flestum byggðarlögum er stutt að fara í útivistarskóg. Þessir skógar eru af öllum stærðum og gerðum en þróast stöðugt og dafna. Samhliða þessari þróun hefur orðið til skógar-menning í landinu og almenningur nýtir sér skóga til útivistar í æ ríkari mæli. Með samstilltu átaki var Líf í lundi ætlað ná eyrum

og augum enn fleiri landsmanna, kynna betur þá útivistarmöguleika sem skógarinn bjóða upp á og vekja athygli á mikilvægi skógræktar fyrir land og þjóð.

Fjölbreytni einkenndi dagskrá viðburðanna og margt var í boði. Má þar nefna axarkast, kennslu í tálgun og fleiri viðarnytjum, bogfimi, eldamennsku, fræðslu,

Tálgunarkennsla á skógardegi hjá Skógræktarfélagi Mosfellsbæjar.

Mynd / Ragnhildur Freysteinsdóttir

Um áttatíu manns sóttu skógardaginn í Selskógi í Skorradal og enginn lét rigninguna slá sig út af laginu.

Mynd / Laufey B. Hannesdóttir

skógarhöggскеppni, flamengótónlist, heiðið blót, ratleiki, fuglamerkingar, skógargöngur og hlaup! En fyrst og fremst var það samveran og dvölin í skóginum sem stóð upp úr.

Veður var með ýmsu móti á landinu þennan dag og víða rigndi eitthvað á skógargesti. Fólk lét veðrið þó ekki aftra sér og klæddi sig eftir veðri eins og vera ber.

Skógarmenning vex í lundi nýrra skóga og vonandi verður Líf í lundi árlegur viðburður í skógum landsins um ókomin ár.

Velkomin út í skóg! – Skógræktarfélagin, Skógræktin og skógarbændur.

Ragnhildur Freysteinsdóttir umhverfisfræðingur

„Bestu innanundirföt sem ég hef átt.
Endast vel og þegar það er heitt er
þau ekki of heit því þau anda vel“

KARL MAGNÚS GUNNARSSON
leiðsögumaður í veiði notar undirföt frá DEVOLD.

FULLT HÚS ÆVINTÝRA

ELLINGSEN

FISKISLÓÐ 1 REYKJAVÍK / TRYGGVABRAUT 1-3 AKUREYRI / 580 8500 / Síðan 1916 / WWW.ELLINGSEN.IS

Magnús Leópoldsson lögg. fasteignasali

FASTEIGNAMIDSTÖÐIN

Hlíðasmára 17, 201 Kópavogur - Sími 550 3000 - Gsm 892 6000

Gott framboð af áhugaverðum jörðum
og tækifærum í ferðaþjónustu.

fasteignamidstodin@fasteignamidstodin.is - www.fasteignamidstodin.is
María Magnúsdóttir hdl. lögg. fasteignasali - Sjöfn Ólafsdóttir lögg. fasteignasali

HLJÓÐDEYFAR

NIELSEN SONIC

SONIC
Hljóðeyfar í úrvali
fyrir flest caliber

Vesturröst
Sérverslun veiðimanna - Laugavegi 178 - sími 551 6770 - www.vesturrost.is

Hrossabændur - hestamenn!

Vantar hross til slátrunar á næstu vikum.

Hækkað verð.

Forðist biðlista í haust.

Sláturpantanir í síma 480 4100.

Sláturfélag Suðurlands
Selfossi

Einfaldlega.
Snökk. Losun!

Fliegl
AGRARTECHNIK

We are Fliegl.

RAG RAG - import export · Helluhraun 4 220-Hafnarfjörður
Tel + 354 565-2727 · Mobile + 354 892 7502 · Email: rafn@rag.is

www.fliegl.com

**IÐNAÐARHURÐIR
BÍLSKÚRSHURÐIR**

- Íslensk framleiðsla, smíði og samsetning.
- Allar hurðir smíðaðar samkvæmt máli.
- Áratuga reynsla starfsmanna í hurðum.
- Hágæða hráefni.
- Polir íslenskt veðurfar.
- Sér meðhöndlaðar brautir gegn ryði og álagi.
- Stuttur afgreiðslutími.

IS HURÐIR

IS Hurðir | Sími 564 0013 | www.ishurdir.is | ishurdir@ishurdir.is

HELSTU NYTJAJURTIR HEIMSINS

Avena sativa er sú tegund hafra sem mest er ræktuð í heiminum, hvort sem það er til manneldis eða sem skepnufóður.

Hringlandi hafrabjöllur

Vilmundur Hansen
vilmundur@bondi.is

Hafrar voru í árdaga meinlegt illgresi við ræktun á hveiti. Plantan er harðgerðari en aðrar korntegundir og eftir að kornrækt hófst í Norður-Evrópu skutu hafrar hveiti ref fyrir rass og illgresið varð að nytjaplöntu.

Tölfræðinörðar FAOSTAD, tölfræðideildar Matvæla- og landbúnaðarstofnunar Sameinuðu þjóðanna, áætla að heimsframleiðsla á höfrum árið 2016 hafi verið rétt tæp 30 milljón tonn. Mest var framleiðslan í Rússlandi rúm 4,7 milljón tonn og næstmest í Kanada rétt rúm 3 milljón tonn. Pólland var í þriðja sæti með rúm 1,3 milljón tonn. Ástralía í því fjórða með rétt tæp 1,3 og Finnland í fimmta sæti með rúm milljón tonn. Bandaríki Norður-Ameríku var sjötti stærsti framleiðandi hafra í heiminum árið 2016 og framleiddi 940 þúsund tonn.

Samkvæmt upplýsingum á vef Hagstofu Íslands voru flutt inn 94,1 tonn af hafrasáðkorni árið 2016 og mest frá Svíþjóð. Sama ár voru flutt inn 147,4 tonn af höfrum til fódurs, einnig mest frá Svíþjóð. Af höfrum til manneldis voru flutt inn 532 tonn og valsaðir eða flagaðir hafrar í undir fimm kílóa smásöluumbúðum 779,5 tonn og þar af tæp 331 tonn, hvoru tveggja mest frá Bretlandseyjum.

Ættkvíslin Avena

Innan ættkvíslarinnar *Avena* teljast vera 22 einærar grastegundir sem eiga náttúruleg heimkynni á Evrasíu og Afríku. Tegundir innan

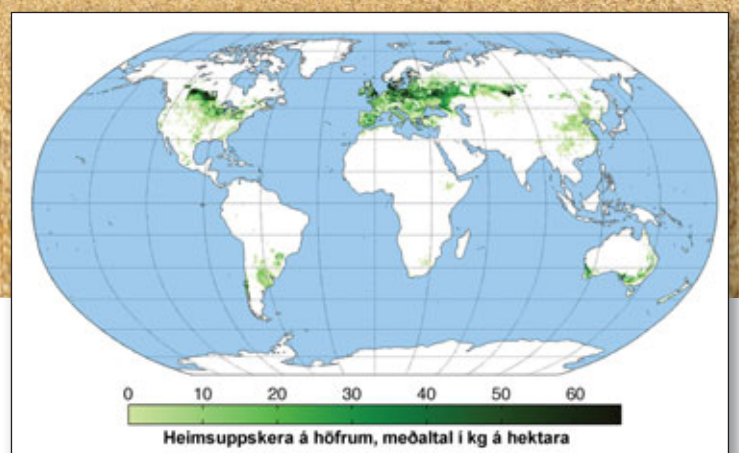

Strádukkja ofin úr hafrablöðum.

ættkvíslarinnar þrífast best í tempraða beltinu og tegundir í ræktun þola lægri sumarhita og meira regn en aðrar korntegundir, eins og rúgur, hveiti og bygg. Hafrar dafna því ágætlega í Norðvestur-Evrópu og á Íslandi við góðar aðstæður.

Villtir ættingjar ræktaðra hafra geta verið erfiðir viðfangs við ræktun nytjahafra þar sem erfitt er að uppræta villingana og ómögulegt er að eitra fyrir þeim þar sem eitrið sem vinnur á þeim drepur nytjaplöntuna líka.

Sex þessara tegunda, sem allar eru í daglegu tali kallaðar hafrar, eru ræktaðar til manneldis eða sem skepnufóður. *A. abyssinica* er mest ræktað í Eþíópíu, Jemen og Sádi-Arabíu, *A. byzantina* er þekkt í ræktun í Mið-Austurlöndum, á Grikklandi, Spáni, Indlandi, Nýja-Sjálandi og Suður-Afríku. *A. nuda* er talsvert ræktað í Evrópu og ræktun þess fer vaxandi, sérstaklega hjá þeim sem leggja stund á lífræna ræktun en *A. strigosa* er mest ræktað sem fódurjurt í Brasilíu og Vestur-

Áætluð heimsframleiðsla á höfrum árið 2016 var um 30 milljón tonn.

Evrópu.

Sú tegund sem mest er ræktuð kallast *A. sativa* og stundum kölluð akurhafrar.

Akurhafrar

Avena sativa er sú tegund hafra sem mest er ræktuð í heiminum, hvort sem það er til manneldis eða sem skepnufóður. Nánasti villti ættingi *A. sativa* er *A. byzantina*.

Gísli Kristjánsson og Ingólfur Davíðsson sömdu að áeggjan

Búnaðarþings rit sem kallast Fóðurjurtir og gefið var út árið 1956. Þar segir meðal annars um hafra: „Plantan er um einn metri að hæð og með breið, hangandi og snörp blöð og blaðoddurinn eilítið snúinn til vinstri. Blómöxin í gisnum punti sem stendur á langri grein. Hvert smáax sem er drjúpandi ber tvö til þrjú blóm sem eru sjálffrjóvgandi. Í þurrki og vindi er eins og hringli í öxunum og þau kölluð hafrabjöllur.“ Hafrar hafa öflugar trefjarætur.

Höfrum er skipt í sumar- og vetrarabrigði eftir lengd vaxtartíma og fjöldi yrkja til af hvoru abrigði.

Nafnaspeki

Latneska heitið Avena þýðir strá og sativa að planta sé ræktuð. Á spænsku kallast hafrar avena. Á engilsaxnesku kölluðust hafrar áte og átan í fleirtölu en uppruni heitisins er óþekktur en í dag kallast hafrar oats á ensku. Á eistnesku er heitið kaer, á finnski kaura og á þýsku hafer. Danir og Svíar kalla plöntuna havre og þaðan er íslenska heitið hafrar komið. Samkvæmt íslenskri orðsifjabók er talið að heitið hafrar sé leitt af hafur, samanber geithafur, og að upphafleg merking hafi verið föðurjurt fyrir geitur.

Hafrarfræ.

Hafraskurður í Noregi skömmu fyrir aldamótin 1900.

Uppruni og saga

Til eru minjar um lítills háttar ræktun hafra í Egyptalandi 2000 árum fyrir Krist. Talið er að í fyrstu hafi hafrar verið meinlegt illgresi sem erfitt var að hemja við kornrækt. Smám saman mun plantan hafa verið tekin í sátt og til ræktunar án þess að hafa nokkurn tímann hlotið virðingarress við hlið helstu korntegunda heims. Hafrar voru því lengi og eru líklega enn í dag korn fátæka mannsins.

Rómverjar litu á hafra sem úrkynjað hveiti og í besta falli hesta-fóður og kölluðu Kelta og Germani í Norður-Evrópu barbarískar hafrarætur. Mögulegt er að hafrar hafi borist norður eftir Evrópu sem fóður fyrir hesta herdeilda Rómverja.

Fjöldi hafrayrkja í ræktun í dag er mikill og eiga þau flest uppruna sinn að rekja til Litlu-Asíu en erfitt hefur reynst að greina eldri yrki í sundur vegna þess hversu lík þau eru. Vegna þessa er einnig vandasamt að rekja ræktunarsögu þeirra.

Elstu þekktar minjar um ræktaða hafra í Evrópu fundust í helli í Sviss og eru þær aldursgreindar frá því á bronsöld.

Í árdaga hafraræktunar í Norður-Evrópu fyrir um 2000 árum urðu hafrar vinsæl ræktunarplanta vegna þess hversu harðgerðir þeir eru. Mest var ræktun þeirra í löndunum við Eystrasaltið sunnanvert, Póllandi, Eistlandi, Lettlandi og Litáen, og sunnanverðri Skandinavíu, Finnlandi og Suður-Svíþjóð. Líklegt er að tegundin A. fatua, sem vex víða villt í Evrópu og Asíu í dag, hafi verið fyrsta hafrategundin í ræktun í norðan-verðri Evrópu.

Á tólfu öld greiddu leiguliðar í Skandinavíu skatta að landskuld til landeigenda meðal annars með höfrum.

Skoskir innflytjendur fluttu með sér hafra til Norður-Ameríku og var þeim fyrst sáð á Elísabetareyju við strönd Massachusetts árið 1602. Sagt er að George Washington, fyrsti forseti Bandaríkjanna, hafi sáð höfrum í 235 hektara lands 1786. Frá lokum 19. aldar hefur ræktun hafra í Bandaríkjunum Norður-Ameríku verið mest í Mississippi-ríki.

Neysla fólks á höfrum tók kipp fyrst eftir tilkomu einkabílsins og dráttarvéla. Samhliða aukinni vélvæðingu í landbúnaði dróst ræktun hafra síðan saman þar sem þörfin fyrir þá minnkaði vegna fækkunar hrossa. Samhliða minni ræktun dróst neysla þeirra til mannelis einnig saman.

Nytjar á höfrum

Fræin eru þeir hlutar plöntunnar sem mest eru nýttir til mannelis og sem skepnufóður. Eftir uppskeru eru fræin þurrkuð og yfirleitt mulin og nýtt þannig, auk þess sem fræhyðið er valsað og nýtt þannig.

Hér á landi eru hafrar líklega þekktastir sem undirstöðuhræfnið í hafragraut, hafrakexi og sem fóður fyrir búfé. Þeir eru einnig mikið not-

Ota indíánadúkkulísa með höfuðleður og annar að senda reykmærki. Hægra megin er Eva dúkkulísustelpa sem var ein af þeim fígúrum sem var á haframjölspökkunum frá Ota á sjötta áratug síðustu aldar.

Indiáner og kúrekar voru algeng myndefni á haframjölsumbúðum skömmu eftir miðja síðustu öld.

aðir í músli og eru meginuppistaðan í morgunkorni. sem líkist kleinu-hringjafræjum.

Á Bretlandseyjum, sérstaklega í Skotlandi, er rík hefið fyrir neyslu á hafrabrauði og það nokkurs konar þjóðarbrauð Skota og þar er iðulega í boði sem hversdagsmatur hafrasúpa. Bruggaður er bjór og vískí úr höfrum. Hafrar þykja gott fóður fyrir hesta og einnig jörturdýr sem eiga auðvelt með að melta þá. Stráin eru góð sem undirlag í gripahúsum þar sem þeim fylgir litið ryk eða að þau eru plægð niður í ræktunarjarðveg til að auka frjósemi hans. Stráin eru einnig

bundin eða ofin saman í strádukkur.

Stráin þóttu góð til að vefa úr gólfmottur og stráhatta og gott bindiefni í drullu við húsbyggingar og endingargóð í stráþök.

Í eina tíð voru hafrastrá lögð í baðvatn til að mykja það og í dag eru hafraaufurðir notaðar í mykingarkrem og ýmiss konar snyrtivörur. Í alþýðulækningum þótti hafraseyði gott til að stilla tíðir, lægja tíðaverki, styrkja bein og draga úr beinkröm og þrálátum þvagfærasýkingum. Í Kína og Mongólíu eru hafrar muldir í duft og úr þeim búnar til núðlur eða þunnar vefjur.

Hafrar eru trefjarrikir, saðsamir og bæta meltinguna og sagðir bráðhollur andskoti sem dragi úr kólesteróli í blóði.

Hafrar tengdust brúðkaupssíðum í Skandinavíu sem frjósemistákn og sums staðar kallað ástar-gras og soðið úr þeim frjósemiste. Í Danmörku

var leikur ungra kvenna að kasta hnefafylli af þurrum hafraræjum upp í loftið og reyna að gripa eins mörg og hægt var. Fjöldi korna sem var gripinn sagði til um fjölda þeirra kærasta sem ungu konurnar mundu eignast.

Danir höfðu fyrir sið að setja þurrkaða hafra undir þröskuld úti-dryla til að fæla burt Möru og vonda drauma.

Hafrar og hestalækninga

Talsverð trú var á hafra til lækninga, bæði hérlandis og annars staðar, á

hinum ýmsu meinsemdum hrossa. Gegn hrossasótt þótti gott að gefa lús með hafrakorninu og að fódra ormaveik hross með höfrum og baunum. Fátt þótti betra gegn lifrabólgu í hrossum en heitur bakstur, hafragrjón og flóud mjólk.

Ræktun

Fyrstu tilraunir til hafraræktunar hér á landi eru frá því um lok átján- ándu aldar. Samkvæmt því sem segir í Landbúnaðarsögu Íslands sendi Konunglega danska landbúnaðarfélagið og danska stjórnin fjölda plöga til Íslands til að reyna að bæta kjör landsmanna á árunum 1770 til 1780. Plögunum fylgdu fræ byggs og hafra en þrátt fyrir góðan vilja var uppskeran rýr.

Talsvert var flutt inn af höfrum til landsins á níttjándu öld og í Nýjum félagsritum frá 1847 er að finna varningsskrá um það sem flutt var til landsins 1846 og verð vörunnar. Þar kemur fram að tunna af höfrum kosti frá 5 ríkisdölu og 32 skildinga upp í 6 ríkisdali.

Samkvæmt upplýsingum á vef Landbúnaðarháskóla Ísland segir að hafrar séu fyrst og fremst ræktaðir hér á landi sem grænfóður til sláttar en einnig að hluta til kornþroska. Þeim er einnig skjólsáð með sáðgresi eða ræktaðir með ertum eða flækjum sem grænfóður. Til þroska eru eingöngu ræktuð snemmbroska sumarabrigði en til grænfóðurs eru mest ræktuð vetrarabrigði eða seinþroska sumarabrigði. Fóðurgildi hafrakorns er heldur lægra en í byggkorni. Fóðurgildi grænfóðurhafra er afar breytilegt og ræðst nánast

eingöngu af þroskastigi þeirra við nýtingu. Líkt og í öðrum grösum fellur fóðurgildið hratt eftir skrið. Hámarksgæði nást með því að nýta hafrana fyrir skrið en það er á kostnað þurrefnisuppskerunnar. Hafrar gefa örugga grænfóðuruppskeru sem er oft á bilinu 4 til 8 þurrefnistonn á hektara

Samkvæmt ræktunarleiðbeiningum Landbúnaðarháskólans má rækta hafra í margs konar jarðvegi og þar segir að þeir séu auðveldir í ræktun. Fullt sáðmagn er 180 til 200 kíló á hektara. Í blöndu með öðru grænfóðri eða grasfræi er oftast miðað við hálfan skammt.

Æskileg sáðdýpt er tveir til fjórir sentimetrar og sáðbedið á að vera vel unnið, plægt, herfað og valtað. Hafra til þroska á að sá eins snemma vors og mögulegt er, lok apríl eða byrjun maí, og í þungu landi getur verið skynsamlegt að haustplægja. Hafrar til grænfóðurs eða sem skjólsæði má sá seinna á vorinu og á öll jarðvinnsla að fara fram sem næst sáningu. Best er að raðsa en dreifsáning er einnig möguleg.

Ræktun á Íslandi árið 2017

Samkvæmt upplýsingum frá Ráðgjafarmiðstöð landbúnaðarins voru rétt tæplega 1005 hektarar lands nýttir til ræktunar á höfrum hér á landi árið 2017. Á 470 hekturum voru hafrar ræktaðir sem gras, sem grænfóður á um 484 hekturum og til korns á 52 hekturum.

Yrkið Belinda er algengast við ræktun grass og grænfóður-rækt en Cilla til korns. Á öðrum yrkjum í ræktun hér á landi má nefna Nike, Domenic og Akseli.

Í Noregi var sagt upplagt ráð að gefa kálfablóð eða steyttan tígulstein blandað höfrum gegn heymæði. Í Finnlandi var talið þjóðráð að gefa strokgjörnum hestum hafra sem lykillinn af hesthúsinu hafði legið í.

Hafrar og dúkkulísur

Á sjötta áratug síðustu aldar var danskt Ota haframjöl, hafragrjón eða sólgrjón eins og margir kölluðu það feikilega vinsæll morgunmatur hér á landi.

Vinsældirnar stöfuðu ekki síst af rauðhvítu umbúðunum dönsku fánalitanna, með hlaupandi dreng í stuttbuxum, veifandi kúrekahatti í annarri hönd og með pakka af Sol Gryn í hinni inn í sólinni. Það var þó bakhliðin sem flestir sóttust eftir. Á bakhliðinni voru myndir, eða öllu heldur dúkkulísur, af indíánum, indíánatjöldum, kúrekum, hestvögnum og ýmsum öðrum fígúrum sem endalaust var hægt að horfa á og skoða og svo mátti klippa þær út og leika sér með. Dúkkulísurnar voru feikilega vinsælar og stytta morgum stundir þegar minna var um afþreyingu fyrir börn en í dag.

MENNING & LISTIR

Fornar ferðaleiðir í nýrri bók:

Samgöngur og mannlíf í Vestur-Skaftafellssýslu fyrir 100 árum

Út er komið ritið **Fornar ferðaleiðir í Vestur-Skaftafellssýslu um aldamótin 1900** sem er bæði vandað og glæsilegt ritverk um merkan menningararf. Í bókinni er fjallað um þetta víðlenda og strjálbýla hérað og það líf sem þar var lífað fyrir liðlega hundrað árum.

Samgöngum og ferðalögum eru gerð ítarleg skil en einnig er í bókinni að finna margvíslegan fróðleik um lífshætti Skaftafellinga fyrrum sem voru á margan hátt óvenjulegir á landi hér vegna sérstakra og erfiðra aðstæðna.

Bókina prýðir mikill fjöldi gamalla ljósmynda og kort sem sýna hinar fornu leiðir. Heimildir eru sóttar víða að, í bækur og ritaðar heimildir en einnig viðtöl við aldraða og margfróða Skaftafellinga. Ritið er gefið út í tilefni af 20 ára afmæli Kirkjubæjarstofu í Skaftárhreppi. Höfundur er Skaftafellingurinn Vera Roth.

Kona á ferð

Liðin eru 40 til 50 ár síðan atvik þau urðu, er nú skal skýrt frá. Þjó þá Sigurður, heimildarmaður sá er að ofan greinir, með móður sinni, prófastsekkju, að Kálfafelli í Fljótshverfi. Liðið var að hausti og slætti lokið. Stóð svo á, að fyrir honum lá ferð til Reykjavíkur. Slóst í ferð með honum Þórunn, hinn heimildarmaðurinn, og var þá ljósmóðir í Fljótshverfi og húsfreyja að Kálfafellskoti. Þau höfðu tvo hesta undir kofortum. Vanalegt var þá sem enn, að ferðamenn sæktu eftir að fylgjast með pósti; geta verið að því meiri eða minni hagræði eftir ástæðum. Tóku Fljótshverfingar þessir það fyrir að slást í för með

sunnanpósti, sem þá var að leggja af stað frá Prestsbakka á Síðu og hafði póstflutning á fjórum. Hét sá Ísak og átti heima í Arnarnesi við Skerjafjörð. Var hann harðfengur dugnaðarmaður, sem ekki lét sér allt í augum ægja. Veitti heldur ekki af, þar sem glíma varð við stórvötn þeirrar leiðar, sem þá voru öll óbeizlaðar ótemjur. Í þá daga var oftast farið út úr (vestur úr) Meðallandi, þegar farið var af Síðunni út í Mýrdal eða „suður“; var þá illfær leiðin um Skaftártungu, sem nú er venjulega farin, vegna vegleysu um Eldhraunið og vondra vatna. Lá þá leiðin yfir Kúðafljót, milli Meðallands og Áltfavers, og var ýmist farið á ferju eða hestum; og fenginn kunnugur leiðsögumaður til fylgdar, þá er riðið var. Er Kúðafljót eitt hið versta vatn, svo sem kunnugt er, breitt mjög og sums

Hestar á bæjarhlaði í Blesahrauni á Síðu. Þorbjörg Jónsdóttir frá Eintúnahálsi ferðbúin með beisli í hendi og Guðný Pálsdóttir húsfreyja (1916–1994) í dyrunum.

staðar djúpt, og sér óglögg til brota á því, einkum ef vindur er, og sjaldan hægt að treysta brotum degi lengur; er sandur í botni og þung ysja.

Þegar að Fljótinu kom í þetta sinn, var mikill vöxtur í því; hafði hlýindarígning verið undanfarna

daga. Var þó afráðið að leggja í það hestum en nota ekki ferju, enda nokkuð langt að henni, þar sem komið var að, og tekið að liða á daginn. Rígning var öðru hverju um daginn, lygnt veður og dimmt í lofti.

Þar sem lagt var að Fljótinu, hagaði þannig til, að skammt frammar voru holbakkar meðfram austurlandinu og féll meginvatnið inn undir þá og hélt fram með þeim æði-kafla, en sló sér frá þeim, er fjær dró.

„Heppni má það heita,“ skrifar Sigurður þeim, er þetta ritar, „að ég í það sinn hélt þeim vana að taka af mér vettlingana, áður en lagt var í stór vötn.“

Var nú fyrst að ríða yfir þurra sandleiru og tvo grunna ála, en þá tók við aðalvatnið og var eins og fjörður yfir að líta. Lagði leiðsögumaðurinn fyrstur út í að vanda, en Fljótshverfingarnir námu staðar á lítilli eyri fast við vatnið, til að sjá hvernig honum reiddi af. Þetta athugaði pósturinn ekki, heldur hélt tafarlaust út í á eftir honum með hesta sína. Svo var þarna aðdjúpt, að áður en varði voru þeir komnir á sund með alla hestana, en snéru þegar við, en straumurinn bar þá fram fyrir eyrina, og komust þó til sama lands aftur.

Er Sigurður sér ófarir þessar, snýr hann við og ætlar aftur sömu leið og komið var. Og þótt hann teldi víst, að Þórunn kæmi á eftir, þá leit hann við, til að gæta að því. En hennar hestur

Þórunn Gísladóttir (1847–1937) ljósmóðir. Stúlkan, sem stendur til vinstri á myndinni, heitir Helga Jónsdóttir.

hafði verið ókyrr mjög, og gróf svo ótt undan honum sandinn, að hún var þá á sundi og bar sömuleiðis niður fljótið. Sleppir Sigurður þá í flýti kofortahestunum þeirra og setti á sund eftir henni.

Af Þórunni er það að segja, að hún varð brátt þess vör, að hestur hennar var orðinn óeðlilega djúpsyndur, enda var hún þung í reiðfötunum og erfið hestinum. Rennir hún sér þá úr söðlinum – flaut þá úr honum gæruskinn – og heldur annarri hendi í faxið, en hinni í söðulbogann og lyftir hesturinn sér þá vel; hafði hann þá svinglað nokkuð sitt á hvað á sundinu, og varð það til þess, að Sigurður náði

Eplauppskeru- og ævintýraferð til Noregs 3. – 7. október 2018

Flogið í beinu flugi til Bergen með Icelandair, gist í 1 nótt í Harðangursfirði, 1 nótt í Voss og 2 nætur í Bergen. Ferðin er stútfull af áhugaverðri dagskrá og hér má sjá brot af því sem þátttakendur munu upplifa:

- Heimsækjum bændur sem selja beint frá býli og fáum þjóðlegar veitingar.
- Skoðum stafkirkjuna í Fantoft í Bergen.
- Náttúruperlur kannaðar og kíkt á kraftmikla fossa.
- Tökum þátt í eplauppskeru íslensku eplabændanna í Harðangursfirði.
- Heimsækjum glæsilega eplavínsverksmiðju í Ulvik.
- Fáum kynnisferð um Oleana-prjónaverksmiðjuna í Bergen, ofl., ofl.

Verð á mann í tvíbýli: 134.800,-

Verð á mann í einbýli: 147.800,-

(Allt innifalið fyrir utan 2 hádegisverðir og 2 kvöldverðir ásamt drykkjum)

Fararstjóri: Erla Hjördís Gunnarsdóttir, epla- og eggjabóndi í Harðangursfirði og blaðamaður Bændablaðsins. Skráning á erlagunn@gmail.com fyrir 1. ágúst 2018.

Fyrir frekari upplýsingar og ferðadagskrá er hægt að senda tölvupóst á erlagunn@gmail.com eða í síma 563-0320.

ÖRFÁ SÆTI LAUS!

Hestalest danskra landmælingamanna á leið yfir Jökulsá á Sólheimasandi.

þeim, og rétti Þórunn honum þá höndina, er hún hafði haft á söðulsveifinni. Reið Sigurður þá sam-síða hesti hennar, og flaut hún svo fram á milli þeirra, að eigi fór vatn yfir andlit henni. Var þá eftir að snúa hestunum við í hálfhring á móti straum í áttina þangað, sem samfylgdarmennirnir voru fyrir, og tókst Sigurði það með gætni. Meðan þetta gerðist, höfðu þau þokast æ nær holbökkunum, og var orðið allskammt að þeim, þegar tókst að halda í áttina til lands. Sigurður reið hesti bráðfriskum, góðum sundhesti, en nú var hann orðinn óvenjulega djúpsyndur sökum þess, að hinn sótti verr sundið og hélt honum niðri. „Gekk þetta vonum betur fyrir okkur, þó að á tvísýnu væri teft,“ segir Sigurður í frásögn sinni. „Náðum við heilu og höldnu á land fyrir Guðs handleiðslu. Svipuna missti ég í lendingunni og er hún geymd í Kúðafljóti.“

Þórunn hins vegar hafði stöðv- að hest sinn, er hann tók að vaða, með því að hún óttaðist, að hann stigi í fót hennar. Kemur þá Ísak til hennar og þykist hana úr helju heimt hafa og fagnar henni mjög. Var feginleikur hans því að meiri, að er hann sá gæruskinnið, sem fyrr getur, fljóta fram úr, áleit hann, að þar færi Þórunn, og styrktist í þeirri

Ferðaleiðin yfir Kúðafljót eins og hún var kortlögð af dönskum landmæ- lingamönnum laust eftir aldamótin 1900. Á kortinu má meðal annars sjá býlið Sanda og Bæjarhólm í Kúðafljóti.

Kort / Þykkvabæjarklaustur. Generalstabens Topografiske Afdeling, útg. 1905.

trú af því, að þeir höfðu ekkert heyrt til hennar. Sagðist hann vera vanur því að fá að heyra til kven- fólksins undir líkum kringumstæð- um. En hún bjóst við, að þeir hefðu haft nóg með að bjarga sjálfum sér.

Kofortahestar Fljótshverfinga, sem Sigurður skildi eftir á eyrinni, þá er hann setti eftir Þórunni, eltu hann út í og fóru að öllu sömu leið.

Eftir stutta viðdvöl var stigið á bak og haldið upp með Fljótinu og tókst þá vel yfirförin. En það taldi fylgdarmaður, sem var Ingimundur hreppstjóri í Rofabæ, manna færastur við Kúðafljót, að það hefði þá verið með mesta móti, er hann hefði farið yfir það; enda lá við sundi á nokkrum stöðum, þar sem þau komust yfir.

Mótorar og varahlutir á lager
Hröð og góð þjónusta

Dreifingaraðili BRIGGS & STRATTON
á ÍSLANDI

MHG VERSLUN EHF 544-4656 - MHG.IS

Vegna aukinnar eftirspurnar óskum við eftir bújörðum á söluskrá

Vinsamlega hafið samband við Björgvin Guðjónsson, búfræðing og löggiltan fasteignasala í síma 510-3500 og 615-1020 eða á netfangið bjorgvin@eignatorg.is

Skipholt 50b, 105 Reykjavík

SAMÞJÖPPUÐ GÆÐI Í MANITOU SKOTBÓMULYFTARA

- » Lyftigeta: 2.000 kg
- » Lyftihæð: 4.300 mm
- » Breidd: 1.490 mm
- » Mesta hæð: 1.900 mm
- » Hraði: 25 km/klst
- » Eigin þyngd: 4.260 kg
- » Vél: Kubota 50 HÖ
- » Gafflar og skófla

TILBOÐSVERÐ á 10 fyrstu tækjunum er 4.950.000 kr. + vsk.

PON Pétur O. Nikulásson ehf. | Melabraut 21, 220 Hafnarfjörður
Sími: 580 0110 | Heimasíða: www.pon.is

Gámurinn er þarfaping

Til leigu eða sölu:

- Þurrgámar
- Hitastýrðir gámar
- Geymslugámar
- Einangraðir gámar
- Fleti og tankgámar
- Gámar með hliðaropnun
- Gámahús og salernishús
- Færanleg starfsmannaðstaða
- Bos gámar og skemmur

www.stolpigamar.is
Stólpi Gámar
Klettagörðum 5 | 104 Reykjavík | Óseyrarbraut 12 | 220 Hafnarfirði

UTAN ÚR HEIMI

Kýr losa minna gas með kolafóðri

Vísindamenn hafa nú þróað uppskrift til að minnka bæði rop og prump hjá kúm og um leið fundið leið til minni losunar á gróðurhúsalofttegundunum. Lausnin er að setja kol í fóðrið þannig að kýrin losar út minna af metangasi.

„Með því að nota stóran skammt af lífrænum kolum í fóðrið minnkar metangasframleiðslan í maga kýrinnar um allt að 10%,“ segir Kim Viggo Weiby, sem er doktorsnemi og umhverfisráðgjafi mjólkursamlagsins TINE í Noregi. Vísindamenn frá Umhverfis- og líffræðiháskóla Noregs (NMBU), TINE, frá rannsóknarmiðstöð í Kanada ásamt fyrirtækinu Oplandske Bioenergi hafa unnið saman að þessari tilraun með að

setja kol í fóður kúa. Hugsunin er að hægt sé að framleiða kol með því að hita upp trjáflísar úr skógarúrgangi. Kenning vísindamanna er sú að kolin eigi að taka metangas úr maga kúna og hafna í kúamykjunni í staðinn fyrir að kýrin ropi því út sem metani. Niðurstöður fyrstu tilrauna lofa góðu og vona vísindamennirnir nú að hægt verði að reisa verksmiðju til að búa til og selja lífræn kol og að þetta geti skapað störf í Noregi í framtíðinni.

Landbúnaður í Noregi losar 8,7 % af gróðurhúsalofttegundum í landinu. Tölur frá Sameinuðu þjóðunum frá árinu 2014 sýna að landbúnaður á heimsvísu losar 14% af gróðurhúsalofttegundum.

/ehg - Bondebladet

Inngangurinn að frægeymslunni á Svalbarða.

Mynd / NordGen.

Varðveisla erfðauðlinda nytjaplantna:

Aukið samstarf Sameinuðu þjóðanna og NordGen

Varðveisla erfðafnis nytjaplantna er risavaxið verkefni sem snertir alla íbúa jarðarinnar. NordGen, sem rekur frægeymsluna á Svalbarða, er leiðandi á þessu sviði en búast má við auknu samstarfi NordGen og FAO, Matvæla og landbúnaðarstofnunar Sameinuðu þjóðanna, á þessu sviði í framtíðinni.

Kent Nnadozie, fulltrúi Sameinuðu þjóðanna og formaður International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture, heimsótti fyrir skömmu aðalskrifstofu NordGen í Alnarp í Svíþjóð. Tilgangur

heimsóknarinnar var að ræða aukið samstarf Sameinuðu þjóðanna og NordGen.

Í heimsókninni sagði Nnadozie meðal annars að alþjóðleg samvinna væri grundvöllur þess að hægt yrði að varðveita erfðafni nytjaplantna til framtíðar og heimsóknin væri liður í því að auka samvinnu NordGen og Sameinuðu þjóðanna á því sviði.

144 lönd eru aðili að The International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture og eiga samtökin fulltrúa í stjórn frægeymslunnar á Svalbarða. /VH

Kína annar stærsti innflytjandi nautakjöts í heiminum í dag.

Kína afléttir innflutningsbanni á nautakjöti frá fjölda landa

Stjórnvöld í Kína hafa aflétt ríflega 20 ár innflutningsbanni á nautakjöti frá löndum sem urðu illa úti vegna Creutzfeld-Jakob eða Mad Cow Misease sýkinga.

Markaður fyrir nautakjöt í Kína er stór og hefur haldið áfram að vaxa jafnt og þétt undanfarnar ár með vaxandi millistétt í landinu. Kína er annar stærsti innflytjandi nautakjöts í heiminum í dag.

Meðal landa sem nú mega flytja nautakjöt til Kína eru Bandaríkin, Kanada, Ungverjaland, Danmörk, Ítalía, Írland og Frakkland.

Bann á innflutningi á nautakjöti til Kína er enn í gildi fyrir Pólland, Þýskaland, Svíþjóð, Portúgal og Spán en öll þessi lönd urðu illa úti vegna Creutzfeld-Jakob sýkinga á sínum tíma. Víða var m.a. bannað að nota kjötmjöl til dýraeldis. /VH

Á FAGLEGUM NÓTUM

Handmjólkað í fótu.

Myndir / FAO

Heimsframleiðsla mjólkur var 811 milljarðar kílóa árið 2017

FAO, Matvæla og landbúnaðarstofnun Sameinuðu þjóðanna, birti fyrir á árinu skýrslu um mjólkurframleiðsluna í heiminum árið 2017, sem og um þróun á sölu mjólkurvara.

Þar kemur m.a. fram að heildarframleiðsla mjólkur árið 2017 endaði í 811 milljörðum kílóa sem er 1,4% aukning frá árinu 2016 en aukning á framleiðslu varð í Asíu, Norður-, Mið- og Suður-Ameríku og Evrópu en stóð í stað í Afríku. Framleiðslan í Eyjaálfu dróst hins vegar saman.

1,3% aukning í Evrópu

Heildarframleiðsla landanna í Evrópu nam 224 milljörðum kílóa og var það aukning um 1,3%. Framleiðslan í löndum Evrópusambandsins jókst um 1,5% og endaði í 165 milljörðum kílóa og það þrátt fyrir að mörg kúabú hafi lent í takmörkun á fjölda kúa vegna nýrra umhverfisreglna um fosfórlosun.

Mörg bú fækkuðu kúm en kýrnar bættu vel við sig og það vó upp mögulegan samdrátt vegna fækkunarinnar. Mjólkurframleiðslan í Rússlandi jókst aftur á móti um 0,8% í kjölfar þess að þar í landi sáu kúabændur hagnað af rekstri sínum í fyrsta skipti í mörg ár. Sú staða ýtti undir auknar fjárfestingar í kúabúskap í Rússlandi og þar sjást einnig skýr merki um verulega aukna fagmennsku í greininni sem skilar sér í aukinni framleiðslu. Alls nam heildarframleiðslan í Rússlandi 31 milljarði kílóa.

46 milljarða kílóa framleiðsla í Afríku

Þrátt fyrir að heildarframleiðsla mjólkur í Afríku hafi staðið í stað á milli ára, þá er þróunin innan álfunnar töluvert breytileg eftir löndum. Alls nam framleiðslan 46 milljörðum kílóa og þau lönd sem leiða framleiðsluna eru Suður-Afríka, Túnis og Alsír og jókst framleiðsla þessara landa umtalsvert. Á móti kemur að samdráttur varð í Súdan, Eþíópíu, Sómalíu og Tanzaníu.

Bandaríkin stórtæk

Sé horft til Norður-Ameríku þá sjá bandarísku kúabændurnir um 90% af framleiðslunni í álfunni og nam heildarframleiðslan í Bandaríkjunum 98 milljörðum kílóa sem er aukning um 1,4% frá fyrra ári.

Áþekk þróun var uppi á

teningnum í Kanada, en þar er þó í gildi kvótakerfi sem heldur nokkuð aftur af möguleikum kúabúa á að auka framleiðslu sína en ríkisstjórnin jók kvótana svo kanadísku kúabúin gátu bætt við framleiðsluna á árinu. Mexíkó er stærsta mjólkurframleiðsluland Mið-Ameríku og nam framleiðsla landsins 18 milljörðum kílóa sem er aukning um 1,1% frá árinu 2016.

Mest aukning í Suður-Ameríku

Árið 2017 var sérlega hagstætt fyrir mjólkurframleiðslu í Suður-Ameríku og jókst framleiðslan þar um 2,9% og nam hún alls 62 milljörðum kílóa og var aukningin borin uppi af Brasilíu með 35 milljarða kílóa en bæði Kólumbía og Perú eru einnig nokkuð stórtæk í mjólkurframleiðslu. Í Úrúgvæ var framleiðslan stöðug, en á sama tíma varð örlitill samdráttur í Argentínu en árið byrjaði afar illa þar en endaði vel og hefur framleiðsla landsins á þessu ári tekið vel við sér. Það er því búist við framleiðsluaukningu í Argentínu á þessu ári.

Samdráttur í Ástralíu og Nýja-Sjálandi

Sé horft til Eyjaálfa var eins og áður segir samdráttur og nam heildarframleiðslan 31 milljarði kílóa sem var 2,9% minni framleiðsla en árið 2016. Skýringin á samdrættinum felst fyrst og fremst í áhrifum þurrka á sprettu en bæði Ástralía og Nýja-Sjáland byggja stærstan hluta framleiðslu sinnar á beit árið um kring.

Uppgangur í Indlandi

Í Asíu varð í heildina 1,9% aukning á framleiðslu mjólkur og var sú aukning að mestu borin uppi af kúabúum í Indlandi sem er í dag

stærsta mjólkurframleiðsluland í heimi en ársframleiðslan þar nam 167 milljörðum kílóa á síðasta ári og var það aukning um heil 3,9%! Þá voru kúabúin í Pakistan einnig afar öflug og jókst framleiðslan þar um 1,3% og endaði í 40 milljörðum kílóa.

Í Kína var samdráttur í framleiðslunni annað árið í röð en skýringin felst í miklum breytingum sem þar eru að verða á framleiðsluháttum en stórbúum er að fjölga töluvert en einyrkjar með 1-2 kýr hætta unnvörpum. Þrátt fyrir fjölgun stóru búanna og mun meiri mjólkurframleiðslu frá hverri kú gátu búin ekki fyllt upp í skarðið sem litlu búin skildu eftir. Í heildina nam framleiðslan í Kína 41 milljarði kílóa og dróst hún saman um 1,6% frá fyrra ári.

Fá en umsvifamikil útflutningssvæði

Margir hafa heyrt um leiðandi stöðu Nýja-Sjálands á heimsmörkuðum mjólkurvara en landið var þó ekki með nema 21 milljarða kílóa framleiðslu eða sem svarar til 2,6% af heimsframleiðslunni.

Skýringin á sterkum áhrifum þessa litla magns felast í því að flest lönd selja mjólkina á sínum heimamörkuðum og því er tiltölulega lítið magn sem er á heimsmarkaðinum eða ekki nema 72 milljarðar kílóa af framangreindum 811 milljörðum kílóa eða um 8,9%.

Á þessum millilandamarkaði er hinsvegar þorri mjólkurinnar frá Nýja-Sjálandi eða um 19 milljarðar kílóa, sem skýrir sterka stöðu. Auk þess er framleiðslukostnaður mjólkur í landinu afar lágur sem gerir landið samkeppnishæft þrátt fyrir að flytja mjólkurvörur um langan veg.

Umsvifamesta svæðið á millríkjamarkaði er þó Evrópu-sambandið en lönd þess standa á bak við 28% af útfluttum mjólkurvörum.

Heimsframleiðsla mjólkur, milljarðar kg.				
	2015	2016	2017	Breyting 2016-2017 (%)
Indland ¹	155,7	159,4	165,6	3,9%
Evrópusambandið	162,9	163,0	165,4	1,5%
Bandaríkin	94,6	96,3	97,7	1,4%
Kína	42,7	42,0	41,3	-1,6%
Pakistan	41,6	39,7	40,2	1,3%
Brasilía	34,9	33,9	35,2	4,0%
Rússland	30,8	30,8	31,0	0,8%
Nýja-Sjáland ²	21,9	21,6	21,3	-1,1%
Heimurinn alls	801,3	799,1	810,7	1,4%

1) Ársframleiðslan er talin frá byrjun apríl og nær því til loka mars 2018
2) Ársframleiðslan er talin frá byrjun júní og nær því yfir hluta af framleiðslunni árið 2016

Innflutningur mjólkurvara, milljarðar kg. (umreiknað í kíló mjólkur)				
	2015	2016	2017	Breyting 2016-2017 (%)
Kína	10,7	12,0	13,3	10,6%
Rússland	3,9	4,3	4,1	-4,3%
Mexíkó	3,3	3,7	4,0	7,0%
Saudi-Arabía	3,5	3,1	2,9	-5,4%
Algería	3,0	2,9	2,9	-0,6%
Indónesía	2,5	2,8	2,7	-3,6%
Sameinuðu arabísku furstadæmin	2,8	2,1	2,5	17,6%
Japan	2,0	1,9	2,2	13,8%
Heimurinn alls	70,0	70,6	71,8	1,7%

Bandaríkin verma svo þriðja sætið þegar horft er til útflutnings mjólkurvara með 13,9% af heildarviðskiptunum. Þessi þrjú svæði, þ.e. Evrópu-sambandið, Nýja-Sjáland og Bandaríkin standa saman undir 69% af heimsviðskiptum mjólkurvara.

Milliríkjaviðskipti jukust

Löndin sem svo flytja inn mjólkurvörur eru auðvitað mörg en innflutningur mjólkurvara jókst um 1,7% á árinu 2017. Segja má að mjólkurvörur fari hreinlega út um allt og fram og til baka en það eru nokkur lönd sem báru uppi vöxtinn í heimsmarkaðsviðskiptunum árið 2017 og það voru Kína, Japan, Sameinuðu arabísku furstadæmin og Mexíkó. Kína ber af þegar horft er til þess magns sem flutt var inn en alls nam innflutningurinn 13,3 milljörðum kílóa og jókst á milli ára um 10,6%. Mesta aukningin varð þó í Sameinuðu arabísku furstadæmunum en þar jókst innflutningurinn um

17,6% á milli ára og endaði í 2,5 milljörðum kílóa.

Vinnsluþvinnslu vinsælt

Sé horft til einstakra mjólkurvara þá eru viðskipti með sérstakar vörur umsvifamestar, þ.e. vörur sem byggja á vörumerkjum og uppruna. Þegar horft er til iðnaðarvaranna, þ.e. hráefnis til áframhaldandi vinnslu og þökkunar var duftið vinsælast í viðskiptum á síðasta ári líkt og undanfarin ár.

Alls voru flutt inn, umreiknað í lítra mjólkur, 4,6 milljarðar kílóa af undanrennu- og mjólkurdufti. Þá nam innflutningur á vinnsluostum, umreiknað í mjólkurlitra, 2,4 milljörðum kílóa en vinnslusmjör rak lestina en umreiknað í mjólkurlitra svaraði innflutningur landa heimsins til þess að 829 milljónir lítra væru þar á ferð.

Verulegar hækkunar árið 2017

Árið 2017 bar með sér verulega

hækkun á meðalverði í milliríkja-viðskiptum með mjólkurvörur og hækkaði verðið um 31% frá árinu 2016.

Á fyrri hluta ársins var verðlagið nokkuð stöðugt en tók svo stökk upp á við þegar leið á síðari hlutann og var skýringin fólgin í mikilli innflutningsþörf í Asíu sem ýtti verðinu upp á við. Frá hausti og fram til áramóta var verðið nokkuð stöðugt og hefur raunar ekki breyst mikið síðan þá.

Horft til einstakra vinnsluvara þá hækkaði smjörið hreint ótrúlega mikið á árinu, eða um 66%, en skýringin felst m.a. í minna framboði á smjöri þar sem neyslubreyting hefur orðið í flestum löndum og smjör meira notað í framleiðslulöndum mjólkurinnar en áður. Þá hækkaði mjólkurduft um 29%, vinnsluostar um 24% en undanrennuþvinnslu stóð nokkuð í stað frá fyrra ári.

Byggt að mestu á skýrslu FAO: „Dairy Market Review, April 2017. FAO. Rome.“

TENGITAUGAR

FALLBLAKKIR

BELTI

Fjölbreytt og gott úrval til á lager

Námskeið um fallvarnir fyrir viðskiptavinum

Skoðanir og eftirlit á fallvarnarbúnaði

Hafðu samband og kynntu þér vöruúrvalið og þjónustuna

ÍSFELL
Ísfell ehf., Óseyrarbraut 28
220 Hafnarfjörður, Sími 5200 500
www.isfell.is, isfell@isfell.is

FYRIR HEYSKAPINN

Eigum til tinda og hnífa í flestar gerðir heyvinnuvéla, einnig slöngur og dekk með eða án felgu.

VÉLAVAL
560 VARMALÍÐ
453 8888 - verval.is

Bylting í hreinlæti!

www.i-teamglobal.com

i-mop XL gólfþvottavélin auðveldar þrif, sparar tíma og léttir lífið. Hentar fyrir fyrirtæki og stofnanir

AFLVÉLAR

i-vac 6 ryksugan er fyrir mikla notkun. Hún er hönnuð með fagfólki sem gerir þessa ryksugu að frábæru vinnutæki

Vesturhrauni 3 - 210 Garðabær
480-0000 - sala@afvelar.is - www.afvelar.is

Bændablaðið

á bbl.is og líka á Facebook

RÚÐUR Í MIKLU ÚRVALI

EIGUM TIL Á LAGER RÚÐUR Í FLEST ALLAR GERÐIR DRÁTTARVÉLA – FRÁBÆR VERÐ

John Deere

Zetor

Case IH

McCormick

Steyr

Claas

Ford

Fiat

New Holland

Deutz-Fahr

Massey Ferguson

SÉRPÖNTUM RÚÐUR Í ALLAR GERÐIR DRÁTTARVÉLA MEÐ SKÖMMUM FYRIRVARA

NB
LANDBÚNAÐUR ehf.
NB Agriculture Ltd.

www.VBL.is

REYKJAVÍK
Krókháls 5F
110 Reykjavík
Sími: 414-0000

AKUREYRI
Baldursnes 2
603 Akureyri
Sími: 464-8600

Sigurður Ingi Jóhannsson samgönguráðherra: Samgöngukerfið er lífæð landsins

– Liðin tíð að samgönguáætlun sé einhver óskalisti

„Eitt af forgangsmálum ríkisstjórnarinnar er að hraða uppbyggingu í vegamálum til að tryggja umferðaröryggi vegfaranda og treysta fjölbreytt atvinnulíf um land allt. Í stjórnarsáttmálanum er kveðið á um að við forgangsroðun í vegamálum verði litið til ólíkrar stöðu svæða, ferðaþjónustu og öryggissjónarmiða,“ sagði Sigurður Ingi Jóhannsson samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra m.a. í ávarpi sínu á Samgöngubingi sem efnt var til á dögunum.

Hann kom víða við og sagði að samgönguáætlunin sem lögð verður fram í haust verði í takt við þær fjárheimildir sem eru til umráða hverju sinni og taki mið af fjármálastefnu og fjármálaáætlun sem eru til 5 ára. „Það er liðin tíð að samgönguáætlun sé einhver óskalisti, hún á að vera raunsæ og tímasett áætlun um samgöngukerfið, sem er lífæð landsins.“

Á krossgötum umbreytinga í vegakerfinu

Ráðherra sagði ljóst að við staðum á nokkurs konar krossgötum umbreytinga í vegakerfinu og því væri nauðsynlegt að ræða um framtíðarstefnu við fjármögnun þess. Skýrði hann frá því að hann hefði ákveðið að setja á laggirnar starfshóp til að koma með tillögur um hvernig flýta megi uppbyggingu greiðra og öruggra samgöngumannvirkja til að mæta auknu álagi á einstaka leiðum. Þá sé verið að skipa nefnd um fjármögnun í vegakerfinu sem verði falið að stilla upp sviðsmyndum af svokölluðu flýtgjaldi fyrir stærri framkvæmdir eins og að brúm og göngum og horft verði til annarra landa í þeim efnum.

Skóða mögulega gjaldtöku

Hann nefndi sem dæmi mögulega gjaldtöku af einstaka mannvirkjum á þjóðvegi 1 þar sem staðsetning miðist við að ökumenn hafi þann valkost að aka aðrar leiðir. Gjaldið yrði að vera höflegt og tímabundið og innheimt með sjálfvirkum hætti. Önnur útfærsla væri að

Sigurður Ingi Jóhannsson samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra.

taka nokkurs konar tímagjald fyrir afnot af kerfinu. Hugsu mætti sér að fjármögnun vegakerfisins samanstæði af blandaðri fjármögnun, þ.e. hefðbundinni fjárveitingu og gjaldtöku. „Þannig er ekkert því til fyrirstöðu að innleiða blandaða leið að einhverju marki og ekkert til fyrirstöðu að taka ákvörðun um að hefja tiltekna framkvæmdir, svo sem við Sundabraut, sem er orðin löngu tímabær.“

Hann sagði að eigi að síður væri markmiðið að fjármagn til vegaframkvæmda sem eru á fjárlögum ríkisins hækki og verði um 1,5% af vergri landsframleiðslu – til lengri tíma. Þar með yrði snúið við þróun undanfarinna ára sem hefur einkenst af samdrætti. „Ég vil ítreka að vinnan er að hefjast – leiðir og útfærslur eru allar eftir og ætlunin er að taka umræðuna, í samfélaginu – við pólitíkina. Hér hafa fyrst og fremst verið nefnd dæmi.“

Hátt á annað hundrað manns sátu samgöngubing 2018 en á því var fjallað um helstu áherslur í samgönguáætlun sem gildir árin 2019 til 2033 og lögð verður fyrir Alþingi á komandi hausti. Einnig var fjallað um áskoranir í samgöngumálum, framkvæmdir og fjármögnun, almenningssamgöngur, umferðaröryggi og hlutverk upplýsingatekninnar í framtíðarsamgöngum. Sagt er frá þinginu á vef ráðuneytisins.

/MPÞ

Framkvæmdir eru hafnar við nýtt iðnaðarhúsnæði á Blönduósi.

Mynd / Blönduósbær - Röbert Daniel Jónsson

Blönduós: Nýtt iðnaðarhúsnæði rís

Framkvæmdir eru hafnar við nýtt iðnaðarhúsnæði við Ennisbraut 5 á Blönduósi. Fyrsta skóflustungan var tekin í liðinni viku.

Það er einkahlutafélagið Húnaborg sem byggir húsið. Heildarstærð þess verður 372 fermetrar að stærð sem skiptist í fimm 74 fermetra einingar. Húsið verður byggt á staðsteyptar undirstöður úr límtresburðarviki, álklætt steinullareiningum með

vönduðum iðnaðarhurðum, að því er fram kemur á Facebook síðu Blönduósbæjar.

Húnaborg ehf. er bíla- og búvélasala sem selur bæði ný og notuð tæki í umboðssölu. Félagið er dreifingaraðili á Norðurlandi fyrir allar vörur Vallarbrautar ehf. og er með sýningaraðstöðu á Húnabraut 21 á Blönduósi eða í gamla Vísi.

/MPÞ

Verkefninu Veljum Vopnafjörð er lokið: Fólki hefur fjölgað og margt jákvætt verið gert

Verkefninu „Veljum Vopnafjörð“, sem hófst með íbúapingi í apríl 2016, er nú formlega lokið. Verkefnið var leitt af Vopnafjarðarhreppi, með stuðningi frá Bygðastofnun, Austurbrú og Nýsköpunarmiðstöð Íslands. ILDI ráðgjöf sá um framkvæmd og skipulag verkefnisins.

Kjarni verkefnisins var áhersla á samtal og samstarf við íbúa, höfða til frumkvæðis íbúanna, frumkvöðla og ungs fólks. Í því skyni var m.a. haldið málþing vorið 2017 undir yfirskriftinni, Yngri, kraftmeiri og fjölbreyttari Vopnafjörður, sem byggist á skilaboðum íbúapings.

Verkefnisstjórn skilaði formlega af sér til sveitarstjórnar síðastliðið haust niðurstöðum verkefnisins í „Stefnuplaggi“ sem einnig var dreift til íbúa sveitarfélagsins.

Margt hefur áunnist

Það getur reynst erfitt að meta hverju verkefnið hefur skilað, en ýmislegt hefur þó gerst sem beint eða óbeint má rekja til íbúapingsins og verkefnisins.

Á tímabilinu frá því að verkefnið fór af stað hefur fólki fjölgað, þá sérstaklega ungu barnafólki. Félagsstarf barna og unglinga hefur verið eftt með ráðningu á starfsmanni í mála-flokkinn. Ungmennaráð hefur tekið til starfa. Þjónusta við eldri borgara hefur verið sett undir einn hatt og

Kjarni verkefnisins var áhersla á samtal og samstarf við íbúa, höfða til frumkvæðis íbúanna, frumkvöðla og ungs fólks. Mynd / Kristján Þ. Halldórsson

kynnt með útgáfu og dreifingu á sérstökum bæklingi. Upplýsingasiðan Visit Vopnafjörður var tekin í notkun fyrir um ári. Samningur hefur verið gerður við Minjasafnið að Burstarfelli og Hjáleiguna veitingahús um aðkomu sveitarfélagsins að rekstri safnsins og veitingahússins.

Upplýsingarit um þjónustu

Unnið var með frumkvöðlum og er m.a. verkefnið „The Extreme Challenge“ dæmi um skemmtileg verkefni sem leidd voru af öflugum einstaklingum. Þá má nefna verkefni tengd listamannadöl og menningar-

málum. Upplýsingariti á íslensku, ensku og pólsku hefur verið dreift til til íbúa sveitarfélagsins og er hann jafnframt aðgengilegur á heimasíðu þess, en þar má finna upplýsingar um þá þjónustu sem er í boði í sveitarfélaginu og hvernig má nálgast hana.

Könnun var gerð á miðjum vetri um hug manna til sameiningar á svæðinu. Niðurstöðurnar hafa verið kynntar og gerðar aðgengilegar á heimasíðu sveitarfélagsins. Unnið hefur verið í skipulagsmálum með það að markmiði að landeigendur geti byggt upp starfsemi s.s. tengda ferðaþjónustu á jörðum í dreifbýli Vopnafjarðar.

/MPÞ

LESENDABÁS

Er það ætlun afurðastöðva að halda sauðfjárbændum í algerri gíslingu?

Það getur verið mikil gleðistund fyrir sauðfjárbændur að horfa á eftir ánum sínum og afkvæmum þeirra tölta upp til fjalla. Álagstímar við sauðburð geta vissulega reynt á menn. Öll viljum við fá eins mörg lömb lifandi og hægt er, enda þá fyrst kominn einhver grunnur að tekjum fyrir sauðfjárbændur.

Undanfarin ár hafa afurðastöðvar landsins hvatt bændur til að panta tímanlega slátrun. Því í þeirra augum gildir reglan „fyrstur kemur, fyrstur fær“.

Getur ekki gengið upp

Nú er staðan orðin þannig að bændur eru margir búnir að panta slátrun áður en lömb eru komin úr ánum og jafnvel áður en þau eru komin í ærnar. Þetta gera bændur til að komast örugglega að á þeim tíma sem þeir óska. Þetta fyrirkomulag afurðastöðvanna er að mínu mati mjög skrítið. Þessi regla að „fyrstur kemur, fyrstur fær“ getur ekki gengið upp. Ef þetta heldur svona áfram, verða bændur jafnvel búnir að panta nokkur ár fram í tímann. Án þess þó að vita hversu mörg lömb þeir koma til með að sláttra eða hvort þeir verða yfir höfuð með einhver lömb til að sláttra.

Afurðastöðvar landsins halda sauðfjárbændum í gíslingu

Undanfarin ár hefur mér fundist afurðastöðvar landsins halda sauðfjárbændum í gíslingu. Það hefur vonandi ekki farið fram hjá neinni afurðastöð að bændur vilja fá að sjá verðskrá fyrir afurðir miklu, miklu fyrr en nú er. Í dag mega bændur þakka fyrir að það sé komið verð í september. Réttast væri að verð væri komið í nóvember (þ.e. 10 mánuðum fyrr) áður en menn byrja að hleypa til ána. Nokkrar afurðastöðvar vilja fá lömb í svokallaða sumarslátrun og því þarf verð að liggja fyrir mjög tímanlega svo hægt sé þá að stíla inn á þá slátrun.

Þessi gíslataka afurðastöðvanna er í algeru hámarki um þessar mund-

Anna Berglind Halldórsdóttir.

ir. Sauðfjárbændur eru fastir í viðskiptum við þá afurðastöð sem þeir hafa lagt inn hjá. Þar með ríkir engin samkeppni á þessum markaði lengur. Afurðastöðvarnar hafa bændurna í vasanum.

Bændur komast ekki að með meira innlegg

Í dag er staðan þannig (allavega í Dölunum) að bændur sem fjölguðu fé sínu í haust komast ekki að með meira innlegg en þeir lögðu inn á síðasta ári, og frekar vonlaust að komast að hjá nýrri afurðastöð með það sem upp á vantar. Nú hugsu kannski einhverjir sem þetta lesa að menn hafi ekki átt að fjölga, þar sem sagt er að nóg kjöts sé til á markaði. Er afurðastöðvar landsins sem sagt að segja okkur það að þeir vilji ekki að við fjölgum okkar fé, þeir vilji ekki að bú stækki, þeir vilji ekki að sauðfjárbændur hætti og þeir vilji ekki nýliða inn í greinina?

Ef við tökum þetta saman þá komast bændur ekki að með meira innlegg en þeir lögðu inn í fyrra. Þetta getur verið mjög bagalegt fyrir nýliða sem komu inn í greinina fyrir nokkrum árum og hafa verið að fjölga. Bændur eiga ekki auðvelt með að kaupa upp bústofn nágrannans þegar hann hættir því þar með er orðin fjölgun að mati

afurðastöðvanna. Bændur geta ekki ákveðið að hætta því þeir koma ekki ánum og öllum lömbunum sínum í slátrun hjá afurðastöð og enginn bóndi er tilbúinn til að kaupa ærnar af ötta við að koma ekki innlegginu til slátrunar.

Nýir bændur munu ekki komast að hjá neinni afurðastöð

Nýir bændur geta algjörlega sleppt því að koma inn í greinina því þeir munu ekki komast að hjá neinni afurðastöð því þar taka menn ekki við neinum nýjum innleggjendum. Þar með þýðir ekkert fyrir bónda að hætta að búa og vonast til að einhver kaupi og haldi jörðinni enn í sauðfjárbúskap. Með öðrum orðum, sauðfjárbændur eru í algjörrri gíslingu hjá afurðastöðvum landsins.

Á hverjum einasta bænda fundi sem maður fer á er alltaf talað um að sauðfjárbændur og afurðastöðvarnar eigi að vinna saman sem ein heild. Það getur vel verið að það sé rétt, en slíkir samvinnu þarf að fylgja heiðarleiki, virðing og traust.

Þessi framkoma er engan veginn ásættanleg

Ég tel að sauðfjárbændur landsins hafi sýnt mikla þolinmæði gagnvart afurðastöðvunum. Við höfum komið fram af heiðarleika, virðingu og við höfum sýnt afurðastöðvunum mikið traust. En þessi framkoma sem sauðfjárbændur eru að upplifa núna á þessum tímum er engan veginn ásættanleg. Sauðfjárbændur skipta greinilega engu máli í augum afurðastöðva og sennilega vilja þær að við lögum bara öllum okkar lömbum í gröfina. Það er greinilega allt of mikil vinna að standa í að reyna að þjónusta sauðfjárbændur sómasamlega, hvað þá selja afurðir þeirra.

Virðingarfyllst,
Anna Berglind Halldórsdóttir
Magnússkógar III
formaður Félags sauðfjárbænda í Dalasýslu.

MENNING & LISTIR

Elín S. Sigurðardóttir frá Heimilisiðnaðarsafninu býður gesti velkomna við opnun Sumarsýningarinnar 2018.

Foldarskart, Sumarsýning Heimilisiðnaðarsafnsins: Þæfð verk með skírskotun til íslenskrar náttúru

Sýningin Foldarskart eftir listakonuna Louise Harris hefur verið opnuð í Heimilisiðnaðarsafninu á Blönduósi. Louise hefur undanfarin ár gert tilraunir með íslenska ull, einkum þel. Um er að ræða þæfð verk eins konar teikningar úr lituðu þeli. Verkin hafa skírskotun til íslenskrar náttúru með öllum sínum breytileika í litum og tónum. Aðalsteinn Ingólfsson listfræðingur er sýningarstjóri og aðstoðaði listakonuna við uppsetningu listaverkanna.

Fjöldmenn var við opnun sýningarinnar og fram kom í máli listakonunnar Louise að hún hefði fyrir nokkrum árum lagt leið sína í Heimilisiðnaðarsafnið, hrifist af sýningum þess og alið þann draum að sýna eigin verk í safninu. Nú væri sá draumur að rætast. Aðalsteinn, sem opnaði sýninguna formlega, nefndi að Heimilisiðnaðarsafnið væri eitt fallegasta safn landsins og þar mætti í enn meira mæli byggja á þeim menningarauði sem safnið geymdi.

Elín S. Sigurðardóttir, forstöðumaður Heimilisiðnaðarsafnsins, sagði að 15 ár væru frá því nýja safnhúsið var vígt og tveimur árum síðar var byggingarkostnaður að fullu greiddur. Aðstandendur safnsins hefðu því verið fullir bjartsýni á framtíðina en ákveðið að stíga eitt skref í einu, fara varlega og leyfa starfsemi að þróast. Uppfyllir nú safnið öll þau skilyrði sem sett eru af Safnaráði til að vera viðurkennt safn, auk þess sem safnið hefur notið ýmissa annarra opinberra viðurkenninga fyrir starfsemi sína, þannig að það hefði svo sannarlega þróast úr því að vera lítil stofnun á sínum fyrstu árum.

Um fjögur þúsund gestir árlega

Elín nefndi í sinni opunarræðu að sem samfélagi hefði okkur ekki borið gæfa og metnaður til að standa saman um að byggja meira á þeim menningarauði sem safnið geymir. Til þess hefði bæði skort fé til rekstrarins og viðtækari samstöðu um framtíðarsýn fyrir safnið. Á fjórða þúsund manns sækja Heimilisiðnaðarsafnið heim ár hvert, þó svo að það sé einungis opið samfellt yfir sumarmánuðina. Rúmlega helmingur safngesta eru erlendir ferðamenn og í sumum tilvikum er heimsókn í Heimilisiðnaðarsafnið aðaltilgangur Íslandsheimsóknar.

Kanna grundvöll að samstarfi

„Mér finnst við of oft ekki sjá þær perlur sem á götu okkar eru en það er mikill heiður og ábyrgð sem okkar byggðarlagi hefur hlotnast, að eiga dýrgrip eins og Heimilisiðnaðarsafnið á Blönduósi, safn sem margir vildu gjarnan hafa í sínum ranni og hlúa að af metnaði. Safn sem nýtur daglegrar viðurkenningar gesta og fræðafólks sem það heimsækja og þekkja. Þetta er sjálfstæð stofnun sem hefur verið rekin sem sjálfseignarstofnun í 25 ár. Sagan er hins vegar mun lengri

Louise Harris hefur búið hér á landi í á annan áratug og er tengd Íslandi fjölskylduböndum, maður hennar er Stephen William, sonur listakonunnar Karólínu Lárusdóttur. Louise er bresk og sótti menntun sína til helstu listaskóla Bretlands. Hún starfar sem kennari í myndmennt við Myndlistaskóla Reykjavíkur og Landakotsskóla. Á sýningunni á Heimilisiðnaðarsafninu eru m.a. vatnslitamyndir, sem hún er einna þekktust fyrir, en íslenska ullin hefur undanfarin ár veitt henni innblástur og á sýningunni Foldarskart gefur að líta bjartar og fallegar þæfðar myndir.

en eins og margir muna lögðu kvenfélagskonur grunninn að safninu og fyrsta sýning þess opnuð árið 1976.“

Þess má geta að forsvarsmenn Heimilisiðnaðarsafnsins, Bygðarsafnsins á Reykjum og Glaumbæ, sem öll eru viðurkennd söfn, hafa átt viðræður til að kanna grundvöll að nánara samstarfi safnanna.

Sumarsýningar hafa skapað sér sess

Heimilisiðnaðarsafnið hefur þá sýningarstefnu að bjóða upp á nýstárlegar sýningar á safnmunum en bjóða einnig íslensku textillista-fólki að sýna list sína í safninu og nýta til þess opið rými þess. Lítið er til þess að slíkt samstarf skapi fjölbreytni í starfi safnsins og auki vægi þess og að gestir hafi á hverju ári tök á að sjá nýja sýningu. Áhersla er lögð á að sýningar séu ólíkar á milli ára, að þær veki athygli á textílflóru Íslands og að þær hafi listrænt og menningarlegt gildi, ásamt því að tengjast beint við safnmunina. Sumarsýningar Heimilisiðnaðarsafnsins hafa skapað sér sérstakan sess og markað safninu sérstöðu meðal annarra safna, en listafólk sækist eftir að sýna þar og margt listafólk kemur gagnert til að skoða safnið og sýningar þess sem og að sækja sér innblástur í eigin listsköpun. /MPÞ

ALLT FYRIR ÖRYGGIÐ!

HEYRÐU BETUR!

Við sérhæfum okkur í öryggisbúnaði m.a. heyrnarhlífum og samskiptabúnaði. Hugaðu að heyrninni, hún er mikilvæg!
Hafðu samband.
Við veitum þér faglega aðstoð.

Skeifunni 3h || Sími: 588 5080 || dynjandi.is

Glæsilegar þýskar kerrur

Traustur undirvagn - ál skjólborð
Gæða kerrur - Góð verð
Komið og kynnið ykkur úrvalið

Yfir 20 ára reynsla

FLUGUMÝRI 8 - 270 MOSFELLSBÆ
Sími: 894 5111 - www.brimco.is

3 ÁRA ÁBYRGÐ

bobcat

Eigum til á lager margar stærðir af Bobcat vélum

Vinnuvélar

Tækjamiðlun Innflutningur Sala

Vinnuvélar- tækjamiðlun ehf // Kistumel 2 // 116 Reykjavík
Sími 480 0444 // vinnuvelar@vinnuvelar.is // www.vinnuvelar.is

HROSS & HESTAMENNSKA

Kynbótahross á Landsmóti

Þorvaldur Kristjánsson
ábyrgðarmaður í hrossarækt
thk@rml.is

Fjöldi hrossa var sýndur í kynbótadómi í vor, afar mörg mögnuð hross komu fram og ljóst að sá hópur kynbótahrossa sem kemur til dóms á Landsmóti verður frábær. Kynbótasýningar gengu vel fyrir sig en alls voru felldir 1079 dómur á tíu sýningum víðs vegar um landið.

Stærsta sýningin var á Gaddstaðafloðum við Hellu en þar voru samtals dæmd 382 hross á tveimur vikum. Fjöldi stóðhesta náði lágmörkum í vor til afkvæmaverðlauna en tíu hestar verða sýndir til fyrstu verðlauna fyrir afkvæmi á Landsmóti og fjórir heiðursverðlaunahestar.

Landsmót í Viðidal

Ákveðin fjöldi efstu hrossa vann sér þátttökurétt á Landsmóti í hverjum flokki og alls urðu hrossin 173 sem náðu þessum áfanga. Nokkuð hár fjöldi feðra stendur að baki þessum hrossum en 72 stóðhestar eiga afkvæmi á mótinu. Sá hestur sem á flest afkvæmi á mótinu er Spuni frá Vesturkosti en hann á 12 afkvæmi.

Þar á eftir kemur Álfur frá Selfossi með tíu afkvæmi, Ómur frá Kvistum með sjö afkvæmi og þeir Arion frá Eystra-Fróðholti, Hrannar frá Flugumýri II, Kiljan frá Steinnesi og Trymbill frá Stóra-Ási eiga hver um sig sex afkvæmi.

Áhugavert er að geta þess að hlutfall klárhrossa með tölti hefur líklega aldrei verið hærra á Landsmóti en um 27% sýndra kynbótahrossa á Landsmóti verða klárhross.

Hæsta hlutfallið er í fjögurra vetra flokki stóðhesta en þar er helmingurinn klárhestar.

Þá er 40% hryssanna í fjögurra flokki klárhryssur og hlutfallið er 30% í fimm vetra flokki.

Skýr frá Skálakoti stendur efstur til 1. verðlauna fyrir afkvæmi á mótinu.
Mynd / Guðrún Hulda Pálsdóttir

Afkvæmahestar á Landsmóti

Lágmörk vegna afkvæmasýninga á stóðhestum miðast við kynbótamat aðaleinkunnar eins og það reiknast að afloknum kynbótasýningum vorið 2018 og fjölda dæmdra afkvæma. Öll dæmd afkvæmi hestanna liggja til grundvallar kynbótamatinu. Öll afkvæmi sem fylgja hestunum skulu vera dæmd í kynbótadómi. Heiðursverðlaunahestum skulu fylgja 12 afkvæmi í sýningu en 1. verðlauna hestum 6 afkvæmi. Til að hljóta fyrstu verðlaun fyrir afkvæmi þarf hesturinn að eiga a.m.k. 15 dæmd afkvæmi og hafa að lágmarki 118 stig í kynbótamati aðaleinkunnar en til að hljóta heiðursverðlaun fyrir afkvæmi þarf að eiga a.m.k. 50 dæmd afkvæmi og hafa að lágmarki 118 stig.

Fæst eru klárhrossin í elsta flokki stóðhesta en þar eru 2 klárhestar af 15 hestum.

Þá má geta þess að 52 knapar sýna nú hross á Landsmóti og sýnir

hver knapi að meðaltali 3 - 4 hross. Gaman er að velta fyrir sér hvort þessi fjöldi hafi einhvern tímann verið meiri og hvort hrossin dreifist á fleiri knapa nú en áður. Það hafa sífellt fleiri knapar verið að koma fram á síðustu árum sem standa sig frábærlega og sýna hrossin af miklu listfengi, er það afar verðmætt til framtíðar.

Heiðursverðlaunahestar

Heiðursverðlaunahestarnir á Landsmótinu í sumar eru þeir Spuni frá Vesturkoti með 129 stig og 77 dæmd afkvæmi, Kiljan frá Steinnesi með 125 stig og 57 dæmd afkvæmi, Ómur frá Kvistum með 122 stig og 73 dæmd afkvæmi og Aðall frá Nýja-Bæ með 121 stig og 53 dæmd afkvæmi. Það verður því Spuni sem tekur við Sleipnisbikarnum en þá viðurkenningu hlýtur sá stóðhestur sem efstur stendur til heiðursverðlauna fyrir afkvæmi og er æðsta viðurkenning íslenskrar hrossaræktar. Saga Spuna er alltaf að verða merkilegri en saga þessa meistara er saga sigurvegarans, enda búinn að standa efstur í öllu sem hann tekur þátt í.

Skýr frá Skálakoti stendur svo efstur til stiga til fyrstu verðlauna fyrir afkvæmi, hann er með 128 stig og 17 dæmd afkvæmi. Hann hefur verið að skila afar efnilegum hrossum til dóms og má nefna sérstaklega tvær dætur hans en efst inn á Landsmót í sex vetra flokki er hestagullið Katla frá Hemlu II og efst inn á mót í fimm vetra flokki er hryssan Paradís frá Steinsholti, afar glæsileg hryssa og fallega geng. Annar í röð til fyrstu verðlauna fyrir afkvæmi er Arion frá Eystra-Fróðholti með 126 stig og 23 dæmd afkvæmi. Hann á sex

Kiljan frá Steinnesi tekur við heiðursverðlaunum fyrir afkvæmi á Landsmóti
Mynd / Heimir Gunnarsson

afkvæmi inn á móti í einstaklings-sýningum sem er afar góður árangur. Í þriðja sæti er Óskasteinn frá Íbishóli með 125 stig og 29 dæmd afkvæmi. Í fjórða sæti er Hákon frá Ragnheiðarstöðum með 124 stig og 15 dæmd afkvæmi. Í fimmta sæti er Eldur frá Torfunesi með 124 stig og 16 dæmd afkvæmi. Í sjötta sæti er Trymbill frá Stóra-Ási með 124 stig og 15 dæmd afkvæmi en það eru aukastafir sem raða þessum þremur síðast nefndu hestum í ofantalin sæti. Þá er Jarl frá Árbæjarhjáleigu II í sjöunda sæti með 123 stig og 15 dæmd afkvæmi. Svo koma þeir Lukku-Láki frá Stóra-Vatnsskarði með 122 stig og 16 dæmd afkvæmi og Hrannar frá Flugumýri II með 122 stig og 24 dæmd afkvæmi. Það eru einnig aukastafir sem raða þessum tveimur hestum í sín sæti. Að lokum er það Sjóður frá Kirkjubæ sem er í tíunda sæti með 121 stig og 15 dæmd afkvæmi.

Kynslóð nýrra afkvæmahesta

Áhugavert hefur verið að fylgjast með afkvæmum nýrra afkvæmahesta í vor og ljóst er að þeir hestar sem koma fram á mótinu með afkvæmum sínum eru allt frábærir kynbótahestar og hestar sem við eigum eftir að nota áfram, okkar hrossarækt til framdráttar. Nokkur umræða er alltaf um þróun kynbótamatsins og hvort kröfurnar fyrir stóðhesta til fyrstu verðlauna fyrir afkvæmi sé of litlar.

Ef öryggi kynbótamatsins er skoðað þegar hesturinn á 15 dæmd afkvæmi þá er það yfirleitt komið í 90-94% og því ljóst að þessi hópur afkvæma gefur nokkuð góða mynd af kynbótagildi stóðhestsins. Vert er að hafa í huga að ef við myndum fjölga afkvæmum hestsins til þessara verðlauna þyrftum við að biða lengur eftir því að sjá afkvæmahópa þeirra.

Það er verðmætt að fá þennan glugga á hestanna nokkuð snemma, áður en búið er að nota þá mjög mikið. Þannig að ræktendur fái að sjá sýnishorn af afkvæmum þeirra, fái betri mynd af erfðum þeirra og á hvernig gerð hryssna þeir passa. Ein af þeim betrubótum sem liggur fyrir að gera á kynbótamatinu er að leiðrétta eins og hægt er fyrir því hlutfalli afkvæma sem liggja þessum verðlaunum til grundvallar. Ljóst er að munur er á því hlutfalli afkvæma sem skilar sér til dóms undan hverjum og einum hesti og segir það mikla sögu um

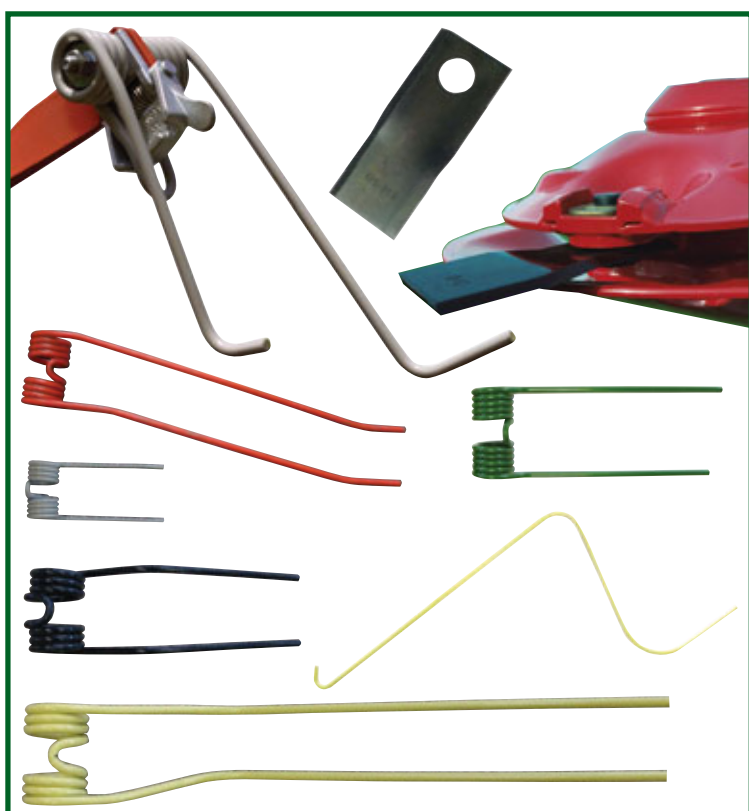
kynbóttagildi hestsins. Þetta verður afar góð breyting á kynbótamatinu sem verður væntanlega gerð í haust. Í þessu sambandi er gaman að geta þess að nokkuð hátt hlutfall afkvæma hefur verið að skila sér til dóms undan flestum þeirra hesta sem hljóta afkvæmaverðlaun á mótinu. Þar stendur

Spuni frá Vesturkoti sig best en af þeim hrossum sem eru á tanningaöldri undan honum hefur rúmlega 26% skilað sér til dóms. Það er afar góður árangur sé miðið við að almennt eru að skila sér 10-12% hrossa til dóms.

Að lokum er áhugavert að nefna að flestir þessir hestar sem taka við afkvæmaverðlaunum í ár hafa verið að standa sig gríðarlega vel í keppni sjálfir á undanföllum árum.

Svo stiklað sé á stóru í árangri þessara hesta þá vann Ómur frá Kvistum A-flokk á Landsmóti 2011, Spuni frá Vesturkoti vann A-flokkinn á mótinu 2014, þar varð Trymbill frá Stóra-Ási í öðru sæti ásamt því að vera í úrslitum í tölti. Hrannar frá Flugumýri vann A-flokkinn á síðasta móti og Arion frá Eystra-Fróðholti var í öðru sæti á síðasta móti í A-flokk og kemur nú inn á mót með hæstu einkunn. Þá hefur Sjóður frá Kirkjubæ verið að standa sig vel í keppni og var í úrslitum í A-flokki á síðasta móti. Sama má að sjálfsögðu segja um Ský frá Skálakoti en hann var einnig í úrslitum í A-flokki á síðasta móti og hefur staðið sig vel í allri keppni sem hann hefur tekið þátt í. Þá hefur Jarl frá Árbæjarhjáleigu einnig staðið sig vel í keppni. Er þetta afar ánægjuleg staða í ljósi þess að við viljum að okkar bestu kynbótahestar standi sig vel á mörgum sviðum og komi til með að gefa okkar margvíslegar verðmætar hestgerðir sem nýtast í fjölmörg hlutverk, hvort sem það er til almennra útreiða eða í hinar ýmsu keppnisgreinar.

Listar yfir afkvæmi sem koma til með að fylgja feðrum sínum á landsmóti liggja fyrir og ljóst er að hóparnir verða allir glæsilegir og tilhlökkunarefni er að berja þá augum. Það stefnir í mikla veislu á Landsmóti í Viðidal þar sem glæsileg kynbótahross munu koma fram í öllum flokkum, veislu sem enginn áhugasamur um ræktun og íslenska hestinn má láta fram hjá sér fara. Svo vitnað sé í Einar Ben að lokum þá mun Reykjavík hljóðna og halla sér fram er skærustu stjórnar Landsmóts fara um vellina, þvílíkt verður sjónarspilið.

TINDAR OG HNÍFAR

Eigum til tinda og hnifa í flestar gerðir heyvinnuvéla
Leitið upplýsinga hjá sölumönnum

	www.VBL.is	REYKJAVÍK	AKUREYRI
	LANDBÚNAÐUR ehf. VBL Agriculture Ltd.	Krókháls 5F 110 Reykjavík Sími: 414-0000	Baldursnes 2 603 Akureyri Sími: 464-8600

Gróffóðurkeppni Yara á Íslandi 2018

Annað árið í röð stendur Yara á Íslandi fyrir gróffóðurkeppni. Valin hafa verið 6 bú til þátttöku um allt land. Markmið með þessari keppni er að vekja athygli á því hvernig er hægt að standa betur að gróffóðuröflun.

Mikill breytileiki er milli búa hvað varðar uppskeru og hafa þar ýmsir þættir áhrif á. Þannig munandi 70% í uppskeru milli þess aðila sem hafði mesta uppskeru og þess sem hafði minnsta uppskeru í Gróffóðurkeppni Yara á Íslandi 2017. Það er ekki síður mikilvægt að horfa til gæða uppskerunnar þegar kemur að orkugildi, próteini, kolvetna samsetningu og hlutföllum steinefna. Þar fyrst kemur í ljós hvernig okkur hefur tekist til við að útbúa áburðaráætlun og ekki síður hvernig tekist hefur til við framkvæmd hennar. Í þeim efnum skiptir miklu máli að hafa upplýsingar um efnainnihald gróffóðurs, taka reglulega jarðvegssýni og ekki síður að láta greina búfjáraburð til að tryggja rétta og hagkvæma notkun á tilbúnum áburði.

Það er ekki ofsögum sagt að veðurfar getur skipt sköpum varðandi árangur gróffóðuröflunnar. Sú er raunin í ár. Á meðan bændur á Norðurlandi hafa náð miklum og góðum heytum eru bændur á suður og vesturlandi rétt að hefja heyskap eða hann jafnvel ekki hafinn. Veðurfar eru ytri þættir sem við getum ekki stýrt en þó reynt að gera það besta úr aðstæðum hverju sinni.

Nú er komið að því að kynna fyrstu tvö búin sem taka þátt í gróffóðurkeppni Yara þetta árið.

Egilsstaðir á Fljótsdalshéraði

Á Egilsstöðum er rekið mjólkur- og nautakjötsframleiðsla ásamt nokkrum sauðkindum, hestum og öndum.

Ábúendur á Egilsstöðum eru þau Herdís Magna Gunnarsdóttir, Sigbjörn Þór Birgisson, Gunnar Jónsson og Vigdís M. Sveinbjörnsdóttir

Gróffóðuröflun:

Gróffóður er ræktað á um 200 ha á búinu. Á hverju ári er stefnt að því að ná sem bestu gróffóðri fyrir mjólkurkúr á sem hagkvæmasta hátt. Túnin eru slegin rétt fyrir skrið vallarfoxgrassins. Oftast er slegið upp úr hádegi, heyið hirðum við oft samdægurs en við látum það allavega ekki liggja lengur en 1 sólarhring. Það er aðeins misjafnt hvort við snúum í en við reynum að hafa þurrefnisprósentu um 40%.

Áburðaráætlun:

Við vinnum áburðaráætlun sjálf og dreifum búfjáraburði vor og haust með niðurfellingu. Við höfum ekki tekið jarðvegs-

Ábúendur á Egilsstöðum: Gunnar Jónsson, Vigdís M. Sveinbjörnsdóttir, Sigbjörn Þór Birgisson og Herdís Magna Gunnarsdóttir.

Bjarni Guðmundsson, bóndi á Skálpastöðum. Auk hans búa á bænum þau Hildur Jósteinsdóttir, Eyjólfur Kristinn Örnólfsson og Margrét Helga Guðmundsdóttir.

sýni en ættum að fara bæta úr því. Við höfum aðeins verið að prófa kalksaltpétur áburðinn frá Yara en höfum ekki kalkað spildur að öðru leiti.

Jarðrækt:

Tíðni endurræktunar er misjöfn eftir jarðvegi og árferði hverju sinni. Ekki eru látin liða meira en 6 ár milli endurræktunar á góðum tünunum sem eru ætluð í kúafóður og oft er styttra á milli en það.

Grasfræblöndur með háu hlutfalli vallarfoxgras verða fyrir valinu, ýmist einar og sér eða skjólsáð með vetrarrýgresi.

Skálpastaðir, Lundarreykjadal

Á Skálpstöðum er stunduð mjólkurframleiðsla. Einnig eru nokkur hross á búinu. Ábúendur á Skálpastöðum eru þau Bjarni Guðmundsson, Hildur Jósteinsdóttir, Eyjólfur Kristinn Örnólfsson og Margrét Helga Guðmundsdóttir.

Gróffóðuröflun:

Ræktað land er um 80 ha. Í flestum árum er stefnt að því að ná öllu fóðri í mjólkurkúr í fyrsta slætti. Gróffóður er verkað í rúllur. Þar er markmið að forþurrka fóðrið upp að 40-50% þurrefni. Vallarfoxgras er slegið um skrið.

Áburðaráætlun:

Áburðaráætlun gerum við sjálf og tökum jarðvegssýni reglulega. Búfjáraburður er borinn á að vori og haust.

Jarðrækt:

Á hverju ári eru endurræktaðir 6-8 ha. Ýmist með því að sá fóðurkáli eða korni eða aftur grasi beint. Ræktunarlandið er að mestu framræst hallamýri. Kalkað er eftir þörfum en að jafnaði er sýrustig jarðvegs ásætlanlegt. Sáð er grasfræblöndu með háu hlutfalli af vallarfoxgrasi gjarnan með rýgresi.

KRÓKUS FRÁ DALBÆ

Gæðingurinn Krókus frá Dalbæ fer í girðingu við Eyrarbakka eftir landsmót.

✓ Kynbótadómur: 8,62

✓ A flokkur gæðinga: 9,01

✓ P2: 7,69

✓ T2: 7,40

✓ Pp1: 8,08

✓ F1: 7,00

Verð fyrir fengna hryssu er 80.000 kr. með vsk.

Pantanir og upplýsingar hjá Ara í síma 8989130 eða hjá arith@simnet.is.

Vængur IS2009165051 frá Grund tekur á móti hryssum í Svarfaðardal eftir landsmót

H: 8,46 – B: 8,54

F: Tindur frá Varmalæk – M: Öln frá Grund

Upplýsingar í síma 867 9037

Rafmagnshjól

RHFhjól ehf.

Sími: 555 0595

Tilvalið fyrir hestafólk

SveitaSæla 2018

Landbúnaðarsýning og bændahátíð

18. ágúst í Reiðhöllinni Svaðastaðir, Skagafirði.

Þeir sem hafa áhuga á að taka þátt í SveitaSælu 2018 er bent á að hafa samaband við Sigurlaugu Vordísi Eysteinsdóttur í síma 659-9016 eða á netfangið vordisin@gmail.com

ALLIR VELKOMNIR - AÐGANGUR ÓKEYPIS

Búgreinafélagin í Skagafirði

Búnaðarsamband Skagafjarðar

Flýga hf.

Skagafjörður

Vélasýning skagfirskra bænda og vélasala

Húsdýra garður

Opin bú í Skagafirði

Sveita-markaður

Tónlist og bama-skemmtun

www.svadastadir.is

VÉLABÁSINN

Nýr sparneytinn Toyota Land Cruiser

150 GX túrbó

Hjörtur L. Jónsson
liklegur@internet.is

Toyota Land Cruiser hefur síðustu tuttugu ár verið langsöluhæsti jeppinn á Íslandi og sennilega eru töluvert yfir 10.000 svoleiðis bílar í umferð núna, mismikið keyrðir. Reglulega hafa verið gerðar lítils háttar breytingar á bílnum, en í grunninn eru þessir bílar ósköp áþekkir í fjarska fyrir flestum, sama hvort bíllinn sé tíu eða tuttugu ára. Fyrir öðrum sem lifa og hrærast í tegundum og árgerðum er munurinn meiri. Fyrir viku prófaði ég nýjasta Land Cruiser 150 GX bílinn sem er með 2,8 l dísilvél sem á að skila 177 hestöflum.

Gott að keyra bílinn á lausum malarvegi

Bíllinn sem ég prófaði nefnist GX og er með yfirstærð af dekkjum, oftast kallað að bíllinn sé 33" breyttur á 17" felgum (einnig til á 19" felgum og nefnist þá VX). Að keyra bílinn er þægilegt, hann er snöggur að ná umferðarhraða úr kyrrstöðu og tapar lítið ferð í bröttum brekkum, sem segir manni að tog vélarinnar er gott. Leyfileg dráttargeta er 3.000 kg miðað við að bremsubúnaður sé á því sem dregið er (750 kg án hembra).

Á vöndum malarvegi fann maður vel hvað gúmmimikil dekkinn gáfu mikla fjöðrun í verstu holunum og tóku vel stóra steina sem voru á grófum malarveginum. Á þessum umrædda malarvegi var töluvert laust yfirborðið sem hefði átt að gefa í flestum tilfellum lítið grip, en á tveggja tonna bílnum var það ekki raunin, hann var hreinlega alltaf eins og að hann væri hreinlega límdur við veginn.

Eyðslan langt undir væntingum

Alls ók ég bílnum 235 km við mjög blandaðar aðstæður, fyrst tók ég um 50 km innanbæjarakstur og útkoman úr því var að samkvæmt akurstölvunni var ég að eyða í borgarakstrinum 12,1 lítra á hverja hundrað kílómetra.

Næst voru það um 70 km, mestmegnis á 90 km hraða og þá var eyðslan 9,1 lítri á hundraðið. Lokatalan var eftir blandaðan akstur í 235 km að ég hafði verið með meðaleyðslu upp á 10,3 lítra á hundraðið og meðalhraðinn var 54 km hraði.

Þess ber að geta að ef dekk eru stækkuð undir bílnum eins og þessum er akurstölván að gefa upp aðeins hærri tölu en rauneyðsla er. Ekki sist þess vegna var ég hæstánægður með eyðsluna þrátt fyrir að hafa ekki neitt verið að reyna að spara eldsneytið.

Innrými og pláss afar gott í Land Cruiser

Framsætin í bílnum eru góð og þægileg eins og í eldri Land Cruiser bílnum, en í eldri árgerðum af Land Cruiser var ekkert sérlega gott að ferðast langt sitjandi í aftursætum fyrir fullvaxna Íslendinga, þar sem aftursætin voru frekar hörð. Nú virðast þau mýkri og innrýmið og plássíð fyrir aftursætisfarþega er hreint til fyrirmyndar, meira að segja hægt að halla aftur bakinu sé vilji til þess.

Eitt hefur mér alltaf leiðst við Land Cruiser, sem er að ná í varadekkið, en það þarfnast smá hugunar sem vefst fyrir mörgum hvernig það er gert. Það getur verið

Toyota Land Cruiser 150 GX túrbó.

Helstu mál og upplýsingar

Þyngd	2.030 kg
Hæð	1.835 mm
Breidd	1.885 mm
Lengd	4.840 mm

Myndir / HLJ

Stórt og gott farangursrými og ekki skemmri að afturhlerinn er opnaður til hliðar en ekki upp.

Einhver stærsta bakkmyndavél í bíl sem ég hef prófað, átti meira að segja einu sinni sjónvarp sem var minna en þessi skjár.

óttalegt bras í myrkri, svo maður tali nú ekki um að vera í rígningu spariklæddur að bjástra við að ná undan bílnum drullugu varadekkinu. Hins vegar ber að hæla Toyota fyrir að vera með alvöru varadekk í fullri stærð, en ekki það sem ég kalla aumingja. Varadekkslausir bílar finnast mér hreint fáránlegt ábyrgðarleysi að selja, eða láta frá sér.

Verð gott sé tekið mið af endingu og bilanatiðni

Til 1. júlí voru Land Cruiser 150 á sérstöku tilboðsverði, en ódýrasti bíllinn var þá á verði frá 7.490.000, en bíllinn sem prófaður var kostar 9.790.000 og sé tekið mið af endingu og lítilli bilanatiðni á 150 bílnum frá því að hann kom á markað 2009 er verðið gott. Spurning um samningatækni og tilvísun í þessa grein í Bændablaðinu hvort hver og einn áhugasamur geti framlengt þessu tilboði fram eftir sumri.

Land Cruiser hefur alltaf verið

Lokatölurnar komu mér verulega á óvart, hélt að svona stór og þungur bíll eyddi mun meira.

vinsæll meðal þeirra sem keyra mikið á malarvegum, fara vonda vegslóða og torfærur, en sem dæmi þá eru ekki margir bílar sem þola 42 gráðu hliðarhalla án þess að velta og uppgefið klifurhorn er líka 42 gráður upp í móti.

Gott pláss fyrir farþega í aftursætum, jafnvel fyrir stóra í yfirvigt.

Varadekk í fullri stærð, en þarna getur verið sóðalegt að nálgast það spariklæddur í slagviðri.

Vissulega sniðugur staður fyrir verkfærin, en fyrir mína parta leiðinda bún- aður til að ná niður varadekkinu.

Eini mínusinn sem ég fann að bílnum er að til þess að vera lög- legur í umferðinni þarf maður að muna að kveikja ökuljósin í hvert sinn áður en lagt er af stað svo að bíllinn sé með afturljós í umferð og að sama skapi að slökkva ljósin

að lokinni bílferð. Að öðru leyti er mitt lokaorð um bílinn ofur einfalt: – **Frábær!**

Fyrir þá sem vilja fræðast meira um bílinn vil ég benda á vefsíðuna www.toyota.is eða að hafa samband við sölumenn Toyota.

ÖRYGGI – HEILSA – UMHVERFI

Margt sem virðist ómerkilegt getur skilið á milli lífs og dauða

Hjörtur L. Jónsson
liklegur@internet.is

Í þessum litlu pistlum sem eru um öryggi, heilsu og umhverfi hefur verið farið ansi víða og stundum út fyrir efnið. Í öðrum tilfellum hafa sumir pistlar verið endurskrifaðir og jafnvel verið endurbirtir nánast orðrétt.

Sumt efni er svo aðkallandi að hamra á að það er nauðsynlegt, en í þessum pistli vil ég að hluta endurtaka nokkur atriði sem aldrei eru of oft sögð.

Frágangur ökutækja að lokinni notkun

Bíl eða dráttarvél skal alltaf lagt í stæði þannig að þegar ekið er af stað sé alltaf byrjað á að aka áfram, en ekki bakkað. Þetta þýðir með öðrum orðum að sé ekki ekið í hring skal bakka í stæði, en rannsóknir sýna að á milli 60 og 70% meiri líkur eru á að lenda í óhappi eða slysi við að byrja ökuferð með því að bakka heldur en að byrja á að keyra áfram í byrjun.

Til gamans má nefna að sagt er að þekkja megi starfsmenn álversins á Reyðarfirði sem búa á Egilsstöðum á því að þeir bakka alltaf í bílastæðið heima hjá sér, en öllum starfsmönnum álversins er skylt að bakka í stæði við álverið í Reyðarfirði.

Kennum börnum rétta nálgun við öll ökutæki

Í augum margra smábarna eru dráttarvélar, fjórhjól og bílar leikföng sem þau sjá í hillingum og því þarf að

Bíl eða dráttarvél skal alltaf lagt í stæði þannig að þegar ekið er af stað sé alltaf byrjað á að aka áfram, en ekki bakkað.

brýna fyrir þeim að þetta eru hættuleg tæki sem ber að varast.

Áhrifaríkast og öruggasta kennsla til smæstu barnanna er að kenna þeim að nálgast aldrei nein ökutæki nema frá hlið, en það er öruggasta leiðin og frá hlið eru þau best sjáanleg. Einnig það að aldrei fara fram eða aftur fyrir nein vélknúin tæki sem eru í gangi.

Reiðhjól á vegum og í vegköntum

Gífurleg fjölgun hefur verið á reiðhjólum á þjóðvegum landsins undanfarin ár og sem dæmi þá var í síðustu viku á annað þúsund manns að keppa í WOW hjólræðakeppninni á hringveginum.

Eitt af því sem hjólræðafólk áttar sig verst á eru hljóðlausir rafmagnsbílar sem koma aftan að þeim skyndilega á fullri ferð svo að þeir hrökkva við, en ökumenn rafmagnsbíla átta sig stundum ekki á þessu, en til að

gæta fyllsta öryggis ættu þeir að „bíbbba“ stutt eða hægja verulega á við framúraksturinn.

Um næstu helgi verður svo stór reiðhjólakeppni í uppsveitum Árnessýslu sem nefnist KIA Gullhringurinn þar sem nálægt 1000 keppendur keppa í einu. Svona keppnir taka fljótt af og sjálfsögð kurteisi að taka tillit til keppenda og aðstoðarmanna í svona heilsusamlegu sporti. Það eina sem ég vil hamra á til hjólræðamanna er að vera í áberandi klæðnaði og lágmarka óþarfa hlið við hlið hjólræðamennsku á þjóðvegnum.

Öryggisklæðnaður/gleraugu og eyrnahlífar

Aldrei er of oft hamrað á að vera í sýnileikaklæðnaði (skærum fatnaði), með öryggisglæraugu, skóm með stáltá og með eyrnahlífar. Þó að við

eigum góða og vel menntaða lækna geta þeir ekki læknað tapaða heyrn og erfitt getur verið að bjarga augum sem fá í sig oddhvassa hluti. Það eina

sem ég get ekki hugsað mér að vera án við mína vinnu eru skórnir mínir með stáltánni, sem hafa bjargað mér svo oft.

15% afsláttur í júlí af öllum ljósum Íslensk framleiðsla

CE vottuð ljós útljós smíðuð fyrir íslenskt veðurfar

KUBBALJÓS • kubbaljos.is

GÆÐASTÁL

Gæðastál • Smiðjuvegur 4 (græn gata) að ofanverðu Opið 11-17 alla virka daga og 11-14 á laugardögum www.kubbaljos.is • sími 844 1710

Bændablaðið

Kemur næst út

19. júlí

KROSSGÁTA Bændablaðsins

	87	SLARKA	LÖGMÁL	GAGN	SJÚK-DÖMUR	STRIT		SVIF	HILLING	LEYFI	GRIND
	HROKA-FULLUR										
	HEGNA					STUND					
						KERRA					
	TÁL				SUÐ						
					GAFL						
	LOGA							DÁ			
								STERKA			
		HLÝJA	DREIFA	HNÝTTI		SNJÓFÖL					TÆRA
				TRAUST		ÁTT					
LANGA					BEIN	ÁNA			STÖKUM	MIKILL	
						HVÍLD					
SVIKULL					VAFRA			BEST			
					SKILJA			LÖNG			
Í RÖÐ			ÖGREIDD-UR			SÝKJA					
			VAGN			PÍNA					
RÖL			ÁI			SLAGHARPA					HLJÓÐ-FÆRI
			VÍSA LEIÐ			KYN-KIRTILL					
		HNODAD						SARG			
		ÖGN			BÁGINDI			FUGL			
UM-TURNUN					HVOFTUR			KRINGUM		HÁMA	
					VEIÐAR-FÆRI						
ÁTT					PEDALI				STEFNA		
					GJALD-MIBILL				SPRIKL		
DRYKKJAR-ILAT				ÖSVIKINN				BYLGJA			
TVEIR		HINDRA					KANTUR				

Lausn á krossgátu í síðasta blaði

	86	STAFN	HRÓPA	NÆRBAR	LISTA-MADUR	RÍKI Í MÍÐ-AMÉRIKU	EROJA		TRÉ	RENTA	RÖMVERSK-TALA
	ÓHAPP	S	K	A	K	A	F	A	L	L	
	ÞÖBUR	T	A	L	K	Ú	M		ER	S	E
									TUDDI		
	LOGA	E	L	D	FISKIMIB KÁL	B	A	N	K	I	VEÐELL
	VIERING	F	L	A	S	A	SKYNFÆRI	A	U	G	A
	BIL						TAUMHALD				
		GILDRÁ					PENINGAR				
	HLJÓÐA	S	N	A	R	A	HYLLI	A	U	R	A
HAUFUR	B	O	K	K	I	TITILL	HLJÓTT	L	Á	G	T
							MINNKUN				
FUGL	O	R	R	I	ORÐTAK	F	R	A	S	I	
					VERKFERI						
TVEIR EINS	G	G			LIGGJANDI	L	Á	R	É	T	
					SLAPPUR						
ÖVILD	K	A	L		SNERIL	H	Ú	N			
					SITT						
	R	A	L	A	FISKUR	U	F	S	I		
AFRENDING	A	F	S	A	L	PLANTA	N	E	T	L	A
					UMFRAM						
SJÓNLEYSI	B	L	I	N	D	RÖLTA	L	A	L	L	A
					TVEIR EINS						
HVELLUR	B	A	N	G	ÁN	U	T	A	N		
TEKJUR	I	N	N	T	E	K	T	S	K	R	A

Bændablaðið

Smáauglýsingar 56-30-300

LÍF&LYST – BÆRINN OKKAR

Á Horni 1 er rekið hrossaræktarþú og ferðabjónusta.

Gæðingurinn Organisti frá Horni 1 er í keppnishópi gæðinga á Landsmóti hestamanna 2018 sem nú fer fram í Viðidal í Reykjavík.

Býli: Horn 1.

Staðsett í sveit: Nesjasveit í Hornafirði.

Ábúendur: Ómar Ingi Ómarsson, Ómar Antonsson, Kristín Gísladóttir, Jasmina Koethe.

Fjölskyldustærð (og gæludýra): 7+1 hundur.

Stærð jarðar? Um 7.000 hektarar.

Gerð bús? Hrossarækt, hestaleiga, tamningastöð, ferðabjónusta, kaffihús, malar- og steinsala.

Fjöldi búfjár og tegundir? 60 hestar og þrjár villigeitur.

Hvernig gengur hefðbundinn vinnudagur fyrir sig á bænum? Allir daga byrja á að sinna skepnum og túristum sem þurfa jú að fá morgunmatinn sinn.

Síðan byrja tamningar og þjálfun hrossanna. Enginn dagur er alveg eins.

Lengstu dagarnir eru þegar þarf að fylla skip af mól til útflutnings en við erum með okkar eigin höfn.

Organisti frá Horni 1. Knapi er Árni Björn Pálsson.

Skemmtilegustu/leiðinlegustu bústörfin? Skemmtilegast er að njóta náttúrunnar, sérstaklega þegar folöldin eru að koma í heiminn. Verst er að rekar rollurnar frá nágrönnunum. Þær virðast alltaf koma aftur.

Hvernig sjáið þið búskapinn fyrir ykkur á jörðinni eftir fimm ár? Það er erfitt að segja. Reikna með stækkun í kringum túrismann, það er alltaf að verða vinsælla að koma.

Hvaða skoðun hafið þið á félagsmálum bænda? Bændur eru sjálfum sér verstir. Það þarf að einfalda kerfið og greiða bændum eftir landi og nýtingu, ekki sérstakt kvótakerfi fyrir ákveðnar skepnur og aðrar ekki.

Evrópusambandið er eitthvað sem mætti skoða, velta steinunum betur við og sjá hvað hægt sé að gera. Ég er ekki að tala um að gefa frá okkur sjálfstæðið.

Horn 1

Hvernig mun íslenskum landbúnaði vegna í framtíðinni? Vel, við erum með svo marga bændur sem lifa fyrir ræktun skepna og sérvitringa sem halda í fjölbreytileikann á mjög mörgum sviðum.

Hvar teljið þið að helstu tækifærin séu í útflutningi íslenskra búvara? Hreint kjöt og skyr.

Hvað er alltaf til í ísskápnum? Skyr, smjör, mjólk.

Hver er vinsælasti maturinn á heimilinu? Folaldakjöt og humar.

Eftirminnilegasta atvikið við bústörfin? Þegar draumur ræktandans réttist og Organisti frá Horni I vann Landsmót 2016 í 6 vetra stóðhestum. Það er eitthvað sem gleymist ekki.

MATARKRÓKURINN

Hrossalund og -carpaccio

Bjarni Gunnar Kristinsson
matreiðslumeistari

Í tilefni þess að Landsmót hestamanna stendur nú sem hæst, gefur Bjarni Gunnar okkur uppskriftir að ljúffengum hrossakjötsréttum.

Hrossakjöt er náttúrlega meyrta og er fyrirtaks hráefni í margvíslega rétti. Það er ódýrt og eitt best geymda leyndarmál landbúnaðarins.

Hrossalund með kartöflumús

Fyrir 4–5

- › 800 g hrossalund
- › hvönn
- › 6 kartöflur
- › 100 ml rjómi
- › 50 g smjör
- › 100 ml mjólk
- › Einn saxaður laukur

Aðferð

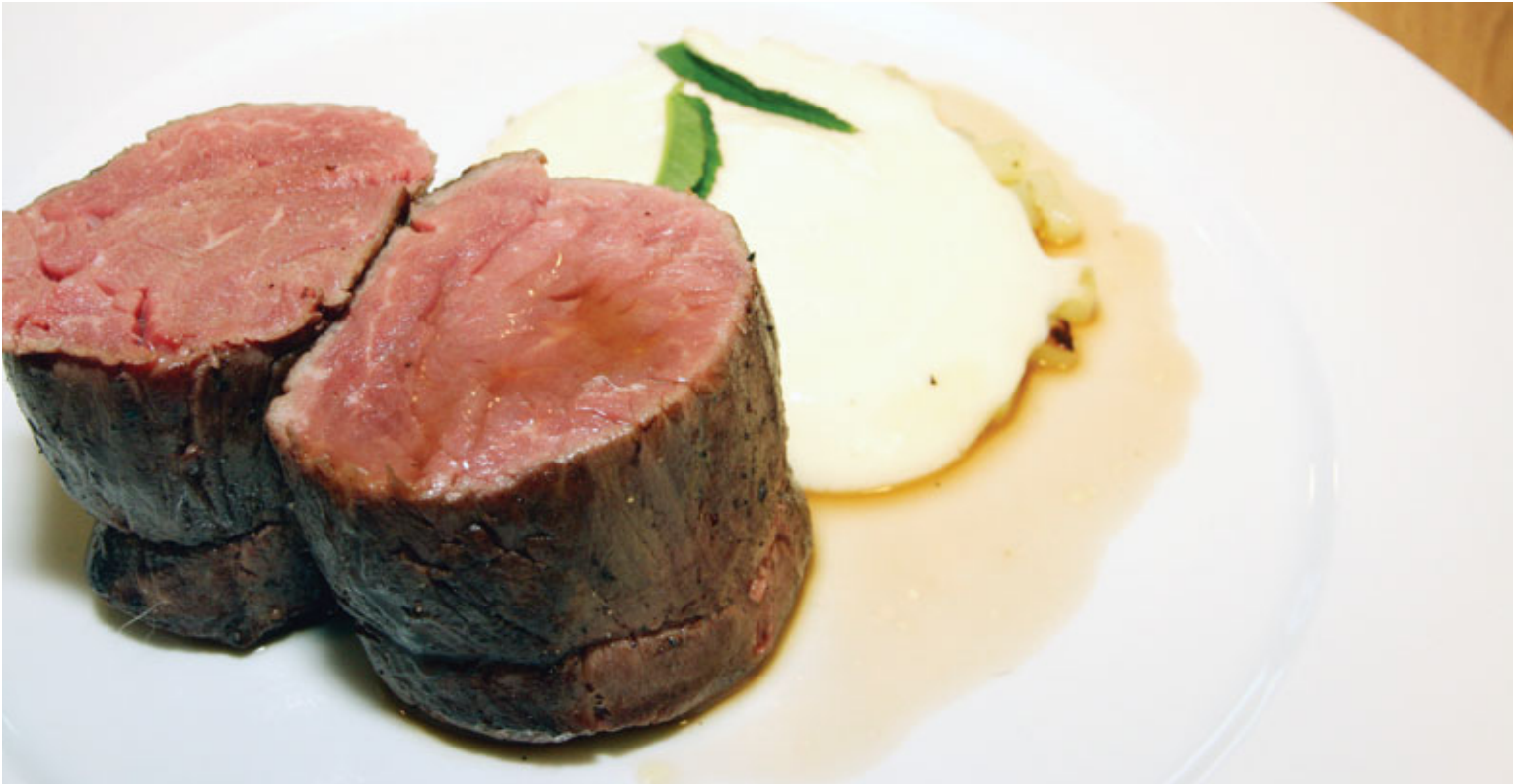
Takið lundina og skerið burtu fitu og sinina sem liggur meðfram henni. Kryddið með salti og pipar, hitið pönnu og brúnið kjötið á öllum hliðum. Setjið í ofn í nokkrar mínútur.

Gerid kartöflumús með smá rjóma og smjöri. Merjið í gegnum sigti svo kartöflumúsin verði kekkjalaus og þynnið út með G-mjólk.

Steikið kartöfluteninga á pönnu með lauk þangað til þeir eru eldaðir í gegn. Kryddið með salti og pipar og færið upp á disk. Bætið kartöflumús ofan á ásamt hrossalundinni. Skreytið með hvönn.

Hrossa carpaccio

- › Fyrir 6 manns

Hrossalund með kartöflumús.

- › 300 g góður hrossavöðvi
- › 6 þurrkaðir kóngasveppir marðir í duft
- › 5 einiber og smá sjávarsalt
- › Nokkrir dropar jarðsveppaolía
- › 50 ml brandy
- › 50 ml mabel sýróp

Aðferð

Vöðvanum er velt upp úr kryddinu og víninu og látinn liggja í sólarhring. Þá er hann skorinn þunnt. Gott er að bera fram með salati, ristðu brauði og smjöri.

Grunnuppskrift að gröfnu kjöti

- › Um eitt kíló af gröfu salti (einn poki eða svo)

- › 300 g–400 g hrossalund

Kryddblanda

- › Tvær teskeiðar krydd að eigin vali (til dæmis blanda af hvönn, blóðbergi og birkite frá Íslenskri hollustu)

- › Ein teskeið hvítlauksduft
- › Ein teskeið gott salt
- › Ein teskeið þurrkað blóðberg
- › Hálf teskeið cayenne pipar

Aðferð

Stráið salti í botninn á hæfilega stóru íláti, leggið kjötið ofan á og hyljið svo með afganginum af saltinu. Kjötið þarf að vera alveg hjúpað.

Látið standa í 3 klukkustundir að lágmarki.

Þegar kjötið er tilbúið er það tekið úr saltinu, skolað og þerrað vel.

Blandið því næst öllu kryddinu vel saman og stráið á disk. Veltið kjötinu vel upp úr kryddinu og reynið að fanga sem mest af því á kjötið.

Látið kjötið standa yfir nótt í kæli. Skorið þunnt, helst hálfrosið, berið fram með salati og sósu að eigin vali.

HANNYRÐAHORNID

Prinsessuteppi

Prjónað barnateppi úr öldu-mynstri með Drops Sky eða Drops Merino Extra Fine.

- Stærð: U.þ.b. 65 x 80 cm
- Garn: fæst í Handverkskúnst
- Drops Sky, 250 gr eða
 - Drops Merino Extra Fine, 400 gr

Prjónar: Hringprjónn 80 cm, nr 4,5 – eða þá stærð sem þarf til að 20 lykkjur og 26 umf með sléttu prjóni verði 10x10 cm. Heklu nál nr 3,5.

Garðapryjon (prjónað fram og til baka): Prjónið slétt allar umferðir.

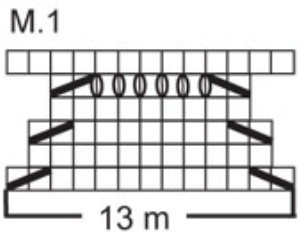
MYNSTUR: Sjá teikningu M.1. Teikningin sýnir mynstur séð frá réttu – umferð 1 = rétta.

ATH: Lykkjufjöldinn er talinn eftir umf 5 og 6 í M.1.

TEPPI: Fitjið upp 127 lykkjur á hringprjón nr 4,5 með Merino Extra Fine eða Sky. Prjónið garðapryjon. Þegar stykkið mælist 14 cm er aukið út um 14 lykkjur jafnt yfir miðjulykkjurnar 77 – aukið út á röngu með því að prjóna 2 lykkjur í u.þ.b. 5. hverja lykkju = 141 lykkjur. Prjónið nú frá réttu: Prjónið 24 lykkjur garðapryjon, 1 slétt, M.1 yfir 91 lykkjur (munstur endurtekið 7 sinnum), 1 slétt og endið á 24 lykkjur garðapryjon. Haldið áfram með þetta mynstur þar til teppið mælist um 65 cm – stillið af eftir heila mynstureiningu af M.1. Fækkið um 14 lykkjur jafnt yfir miðjulykkjurnar = 127 lykkjur. Prjónið garðapryjon þar til stykkið mælist um 79 cm. Fellið af.

KANTUR MEÐ TÖKKUM: Heklið með einum þræði og heklunál nr 3,5 í kringum allt teppið þannig: *1 fl, 4 ll, 1 st í fyrstu ll, hoppðið yfir 3 lykkjur /6 umf garðapryjon*, endurtakið frá *-*, endið á 1 kl í 1. fl.

Prjónakveðja, mæðgurnar í Handverkskúnst

DROPS DESIGN
www.garnstudio.com

Drops garn á Drops verði
...og mörg hundruð fríar uppskriftir með því

Handverkskúnst
www.garn.is
Hraunbæ 102b, 110 Reykjavík - sími 587-6662

ÓDÝR
Margskipt gleraugu
Umgjörð og gler

Verð 39.900 kr
Margskipt gler frá Essilor (afgreiðslutími + /- tvær vikur)

Hamrahlíð 17
Hús Blindrafélagsins
Sími • 552-2002

OPTIC
REYKJAVÍK
SJÓNTÆKJAVERSLUN

Létt

	6	7	5		1	4	2	
		4	3		8	1		
1	8			7			3	9
6			7	8	5			3
	3	8		2		5	1	
7			9	1	3			6
4	1			3			5	2
		3	1		7	9		
	7	9	6		2	3	8	

Pung

	9	2		1		8	4	
	5		4		8		2	
		8				6		
			6		2			
		4				7		
			1		4			
		7				9		
	1		7		9		5	
	6	5		2		4	3	

Miðlungs

9				1	5	7	6	
6		8				5		
3			8		6			1
			6	2		4	8	
	7		4		3		1	
	4	9		5	7			
1			7		4			9
		3				8		2
	6	5	2	9				4

Þyngst

	5			2		6		
9	4						3	
7					8			
		8		4		1		
			8		7			
		9		6		2		
			7					6
	2						9	4
		6		3			5	

Sudoku

Galdurinn við Sudoku-prautirnar er að setja réttar tölur, frá 1–9, í eyðurnar. Sama talan má ekki koma fyrir tvisvar í línu lárétt og lóðrétt og heldur ekki innan hvers reits sem afmarkaður er af sverari línunum.

FÓLKID SEM ERFIR LANDID

Hundar og hestar í mestu uppáhaldi

Hildur Ósk Gunnarsdóttir er dugleg og skemmtileg stelpa sem býr á Laugum í Reykjadal ásamt foreldrum sínum, þremur bræðrum og hundinum Perlu.

Nafn: 7 ára.

Aldur: Sporðdreki.

Stjörnumerki: Langholt.

Búseta: Langholt.

Skóli: Þingeyjarskóli.

Hvað finnst þér skemmtilegast í skólanum? Að leika við vini mína.

Hvert er uppáhaldsdýrið þitt? Hundar og hestar.

Uppáhaldsmatur: Pasta.

Uppáhaldstónlistarmenn: Pink, Ed Sheeran og Friðrik Dór.

Uppáhaldskvikmynd: Vaiana.

Fyrsta minning þín? Úti að róla í rólunni minni.

Æfir þú íþróttir eða spilarðu á hljóðfæri? Já, ég æfi frjálstar með HSP og ég hef lært bæði söng og á píanó í tónlistarskólanum. Næsta vetur langar mig líka að prófa þverflautu.

Hvað ætlar þú að verða þegar þú verður stór? Íþróttakennari.

Hvað er það klikkaðasta sem þú hefur gert? Klifrað upp í tré sem var ekki með sterkum greinum.

Hvað ætlarðu að gera skemmtilegt í sumar? Fara í útilegu í tjaldinu mínu og leika við vini mína.

Næst » Hildur Ósk skorar á Sindra Jóel vin sinn að svara næst.

viftur

Loftviftur - Pakblásarar - Reykblásarar - ATEX viftur

viftur.is

Þú færð viftuna hjá okkur:

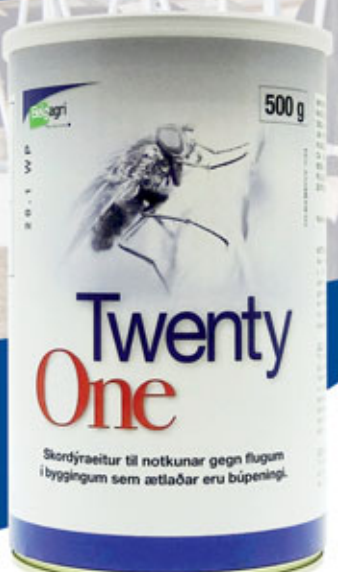
ÍSHÚSIÐ

Twenty One

FLUGNAEITUR

Einstök formúla flugnaeitis fyrir bændur í kvikfjárrækt

Sölustaðir:
Bústólpi
Fóðurblandan
Kaupfélag Borgfirðinga
Kaupfélag Vestur-Húnavtinga
Verslun Eyri
Vélaval

STREYMI
heildverslun

Streymi heildverslun ehf.
Goðanesi 4
603 Akureyri

S 588 2544
N streymi@streymi.is
V www.streymi.is

Regnsett fyrir útileguna

Regnsett fódrað með Jersey efni er rifpolið, slitsterkt og endingargott. Efnið teygjanlegt sem auðveldar alla hreyfingu. Mjúkt efnið er einnig sveigjanlegt jafnvel þótt það sé kalt í veðri. Saumarnir eru soðnir og límdir. Hetta með smellum. Endurskinsborðar á öxl og hálsi. Buxurnar eru með teygju í mitti og vasa að framan með flipa.

Stærðir: XS - 3XL.
Efni: 100% pólýúretan með jersey fódri, 170 g/m².
Litir: Blátt og svart.

Verð: kr. 10.850,-

KH Vinnuföt • Nethyl 2a • 110 Reykjavík • Sími: 577 1000 • info@khvinnufot.is • www.khvinnufot.is

Bændablaðið

Smáauglýsingar 56-30-300

Gluggar og hurðir fyrir íslenskar aðstæður

Í yfir 20 ár hefur Viking Window AS selt tréglugga og hurðir á Íslandi

Viking
Viking Window AS

Gluggar og hurðir með eða án álkápu
Margir litir í boði
Afhendist glerjað og tilbúið til uppsetningar
Afgreiðslutími 5-8 vikur

Vesturhrauni 3 - 210 Garðabær - Sími: 480-0000
sala@afvelar.is - www.afvelar.is

AFLVÉLAR

LESENDABÁS

Við leiði Vigdísar Ingvadóttur förukonu, í Skeiðflatakirkjugarði í Myrdal.

Minningarstund um mýrdælska förukonu, Vigdísi Ingvadóttur f. 1864–d. 1957

Hinn 16. júní var ég viðstaddur eftirminnilega athöfn í Skeiðflataarkirkju í Myrdal.

Þar var verið að minnst Vigdísar Ingvadóttur úr Myrdal, sem fædd var í Norður-Hvammi árið 1864, en átti heimili seinni hluta ævinnar á Norður-Hvoli.

Hún var einstæðingur, förukona, sem gekk undir nafninu Vigga gamla. Hún fór milli bæja í Myrdal og Eyjafjöllum, oftast fótgangandi, frá því að hún var 10 ára fram undir það að hún lést 92 ára gömul árið 1957. Ástæða þess að hún lagðist í flakk var líklega sú, að hún var lítils metin af fjölskyldu sinni. Hún fann til einstæðingsskapar síns og kallaði sig aumingja, en kunni að svara fyrir sig, svo að eftirminnilegt var, ef að henni var vegið, sem ekki var oft.

Mér þótti vænt um þessa gömlu konu, þótt ég hefði aldrei kynnst henni.

Tengdafaðir minn, Einar bóndi í Kaldrananesi, talaði hlýlega um hana og hún var velkomin alls staðar á ferðum sínum, enda lagði hún ekki fyrir sig að bera sögur á milli bæja, eins og sumir förumenn gerðu. Vigga var skrautgjörn, skreytti litskrúðug fót sín með marglitum tölum og sást langar leiðir að. Hún var vel gefin og kunni mikið af ljóðum, þótt hún væri ekki læs að talið var.

Leiði hennar er fram af dyrum Skeiðflataarkirkju norðan megin. Það hafði aldrei verið merkt. Haustið 2017 tóku sig til 6 konur brottfluttar úr Myrdal og fóru að safna fé til að reisa á leiði Viggu gömlu bautastein.

Konurnar eru allar ættaðar úr Dyrhólahverfi og eru þessar:

Jóna Sigríður Jónsdóttir frá Litla-Hvammi, dótturdóttir Stefáns Hannessonar skáldbónda, sem orti um gömlu konuna. Jóna er í forustu fyrir hópinn.

Hrafnhildur Stella Stephensen frá Loftssölum, Ólöf Eyjólfsdóttir frá Dyrhólum, Erla Gerður Högnadóttir frá Garðakoti, Rannveig Jónsdóttir frá Norðurgarði og Margrét Steina Gunnarsdóttir frá Vatnsskarðshólum.

Séra Haraldur Kristjánsson af Hurðarbaksætt, prestur Myrdælinga og Eyfellinga, stjórnaði athöfninni með tilfinningu og hlýju. Ávörp fluttu nokkrar kvennanna, sem stóðu fyrir athöfninni og sögðu frá ævi og atburðum úr lífi Viggu. Síðan var sungið í kirkjunni, sem var þéttsetin „Blessuð sértu sveitin mín“ en úti fyrir hélt athöfnin áfram, legsteinninn var afhjúpaður og þar sungið versíð „Ó Jesú bróðir besti“. Sólin skein á fólkið sem vottaði minningu Viggu gömlu virðingu sína og austan gola lék um vanga. Forstakunurnar sáu gestunum fyrir drykk og næringu af nægtaborði undir kirkjuveggnum.

Steinninn er nú kominn á sinn stað í garðinum. Hann er a.m.k. 1 tonn að þyngd, granít úr Hornafirði.

Leiði Vigdísar Ingvadóttur er fram af dyrum Skeiðflataarkirkju norðan megin. Það hafði aldrei verið merkt. Haustið 2017 tóku sig til 6 konur brottfluttar úr Myrdal og fóru að safna fé til að reisa á leiði Viggu gömlu bautastein.

Bakhlíð steinsins.

Á honum er gulur skrautkross og marglitar „tölur“ í bak og fyrir, glerlistaverk Sigrúnar í Bergvík. Á framhlíð stendur:

„Vigdís Ingvadóttir förukona í Myrdal 1864–1957 – Hvíl í friði.“ Á bakhlíð, sem að kirkjunni snýr, stendur brot úr ljóði Stefáns í Litla-

Sigurður Sigurðarson.

Hvammi. „Í ljósaskiptum langrar ævi gekk hún bæ frá bæ eða barst með straumi.“

Konurnar 6 og aðrir, sem að þessari minningarathöfn stóðu um einstæðinginn Viggu förukonu, eiga skilið hrós og þakklæti fyrir að lifga og viðhalda minningu um hana. Það er þeim til mikils sóma. Myndir í bak og fyrir af legsteininum fylgja þessum pistli.

Sigurður Sigurðarson
dýralæknir

HITA KUTAR

Amerísk gæða framleiðsla

30-450 lítrar

Umboðsmenn um land allt

RAFVÖRUR

DALVEGI 16c · 201 KÓPAVOGI
SÍMI 568 6411 · RAFVORUR@RAFVORUR.IS

Bændablaðið

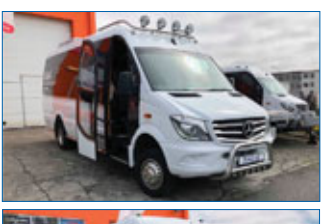
Smáauglýsingar.

5630300

TIL SÖLU

BIG RUN ASW 248, Push-Off
Engar sturtur, ekkert vesin!

M. Benz Arctic-Edition, 4x4
með hátt og lágt drif. 21 manna.
Ný 100% verksmiðjuábyrgð!

Fliegl afrúllari
Útsala! Verð: 320.000 + vsk.

RAG
import - export
565 2727 - 892 7502

Smáauglýsingar

Sími: 563 0300 | Netfang: augl@bondi.is | Veffang: www.bbl.is

Hægt er að skrá auglýsingar og greiða með auðveldum hætti á bbl.is
Verð: Textauglýsing kr. 2.250 m. vsk (innan við 140 slög) og kr. 5.500 texti + mynd.
Skilafrestur: Fyrir kl. 16.00 á þriðjudegi fyrir útgáfu.

Vandað girðingaefti frá Bretlandi. 5 strengja túnnet x 100 m. - kr. 8.980 rí. 6 strengja túnnet x 100 m - kr. 10.500 rí. Iowa gaddavír x 200 m. - kr. 5.600 rí. Motto gaddavír x 200 m. - kr. 3.400 rí. Þanvír 640 m/ 25 kg. - kr. 6.900 rí. Öll verð með virðisaukaskatti. H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Gott eintak. Árg. '97. Bíllinn hefur alltaf hlotið gott viðhald og smurður á réttum tíma. Grind mjög heil og sílsar. Ásett verð 550.000 kr. Uppl. gefur Siggi í síma 662-6210.

Kerrur á einum og tveimur öxlum, með og án bremsa, ýmsar útfærslur, breiddir og lengdir. Gæðakerrur – Góð reynsla. Brimco ehf. Flugumýri 8, Mos. Sími 894-5111. Opið 13-16.30 - www.brimco.is

Verð og skilublaði / Notar gerði af brenni. Hugmyndir og skilublaði. Sendum um land allt. Hafi einn þess þá hljótið. **AL-KO** QUALITY FOR LIFE

BRIMCO FLUGUMÝRI 8 - 270 MOSFELLSBÆ
SÍMI 894 5111 - www.brimco.is

Verð 5.390.000.- kr. án vsk. 6.683.600.- kr. með vsk.

New Holland T5.105 DC
Árgerð 2014, vinnustundir 4,980. 107 hö, Alö Q46 ámoksturstækki.
Verð 5.390.000.- kr. án vsk. 6.683.600.- kr. með vsk.

John Deere 6430
Árgerð 2012, vinnustundir 3,180. 120 hö, JD 583 ámoksturstækki.
Verð 7.290.000.- kr. án vsk. 9.039.600.- kr. með vsk.

Weidemann 1240
Árgerð 2011, vinnustundir 1,050. 33 hö, Lyftigeta 1.150 kg.
Verð 2.650.000.- kr. án vsk. 3.286.000.- kr. með vsk.

McCormick C105 Max
Árgerð 2006, vinnustundir 3,400. 105 hö, gírkassi 12x12.
Verð 1.990.000.- kr. án vsk. 2.467.600.- kr. með vsk.

Hitachi ZX180LC-3
Árgerð 2011, þyngd 18 tonn. Skófla og hraðtengi.
Verð 6.900.000.- kr. án vsk. 8.556.000.- kr. með vsk.

Weckman sturtuvagnar. 13 tonn: Verð kr. 1.690.000 m.vsk. (kr. 1.363.000 án vsk). 15 tonna: verð 2.230.000 kr. m.vsk. (kr. 1.798.000 án vsk.) H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Til sölu Ekko kartöfluflokkunarvél árg. 2008. 11 sigti fylgja með. Áhugasamir hafi samband í síma 862-7532 (Kristján).

Bens 309D húsbíll mjög vel útbúinn til sölu. Vantar smá kapp að utan, verð 1.500.000 kr. Óska eftir að kaupa Massey Ferguson 165 traktor. Uppl. gefur Guðni í s. 852-0491.

Weckman 15 tonna malarvagn. Hardox stál í skúffu. Verð kr. 2.860.000 kr. m.vsk. (kr. 2.307.000 án vsk.) H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Álbrautir fyrir kerruna. Párið frá 400 kg í burðargetu og allt að 3.500 kg. Ýmsar lengdir. Párið frá 21.500 kr. m.vsk. Sendum um land allt. Brimco ehf. Flugumýri 8, Mos. S. 894-5111. Opið frá kl. 13-16.30. www.brimco.is

Toyota Hiace 4x4, árg. 2010. Styttri gerðin, ekinn 114.000 km. Dráttarbeisli, Webasto miðstöð, hiti í sætum, bakkmýndavél. Nýinnfluttur og mjög heillegur. Verð kr. 1.490.000 +vsk. S. 897-3015 eða jb@isfar.is.

Innflutningur og sala á vinnuvélum til Íslands. Við aðstoðum við flutning og kaup á nýjum/notuðum vinnuvélum og tækjum frá Bretlandi til Íslands. Yfir 20 ára reynsla, örugg og snögg þjónusta. www.ice-export.co.uk - Erum líka á Facebook undir: Suður England. Net-símar: Haukur 499-0588, Hafþór 499-0719, sudurengland@gmail.com

Gistitunna nýlega keypt en óuppsett. Lengd 300 cm, breidd 210 cm. Staðsett á Húsavík. Verð 600.000 kr. Uppl. í síma 829-2903.

Weckman 11 tonna sturtuvagn. Verð kr. 1.470.000 með vsk. (kr. 1.186.000 án vsk). H. Hauksson ehf. Sími 5881130

Sumarbúðadvöl fyrir börn og unglinga í einstakri náttúruferð við Ásbýrgi. Laus pláss 25. júlí til 2. ágúst fyrir 6-12 ára og 7.-14. ágúst fyrir 13-15 ára. Netfang: astjorn@gmail.com

Skóbursti fyrir utan heimilið eða vinnustaðinn. Galv. grind með góðum burstum. Verðið er aðeins 8.500 kr. m.vsk. Sendum um land allt. Brimco ehf. Flugumýri 8, Mos. Sími 894-5111. Opið frá kl. 13-16.30. www.brimco.is

Patura spennar í úrvali. P1 er bæði fyrir 12V og 230V. 5 km drægni. Frábært verð, aðeins 29.900 kr. Mikið úrval af öðrum rafgirðingarvörum, skoðið Patura bækling á www.brimco.is. Brimco ehf. Flugumýri 8, Mos. Sími 894-5111. Opið kl. 13-16.30. www.brimco.is

Hliðgrindur. Vandaðar stækkanlegar hliðgrindur frá 1-6 m í tveimur þéttleikum. Góð læsing og lamir fylgja. Brimco ehf. Flugumýri 8, Mos. Sími 894-5111. Opið kl. 13-16.30. www.brimco.is

Til sölu

New Holland T5.105 DC
Árgerð 2014, vinnustundir 4,980. 107 hö, Alö Q46 ámoksturstækki.
Verð 5.390.000.- kr. án vsk. 6.683.600.- kr. með vsk.

John Deere 6430
Árgerð 2012, vinnustundir 3,180. 120 hö, JD 583 ámoksturstækki.
Verð 7.290.000.- kr. án vsk. 9.039.600.- kr. með vsk.

Weidemann 1240
Árgerð 2011, vinnustundir 1,050. 33 hö, Lyftigeta 1.150 kg.
Verð 2.650.000.- kr. án vsk. 3.286.000.- kr. með vsk.

McCormick C105 Max
Árgerð 2006, vinnustundir 3,400. 105 hö, gírkassi 12x12.
Verð 1.990.000.- kr. án vsk. 2.467.600.- kr. með vsk.

Hitachi ZX180LC-3
Árgerð 2011, þyngd 18 tonn. Skófla og hraðtengi.
Verð 6.900.000.- kr. án vsk. 8.556.000.- kr. með vsk.

Dalvegur 6-8 / 201 Kópavogur
Draupnigata 6 / 603 Akureyri
Sími 535 3500
www.kraftvelar.is • kraftvelar@kraftvelar.is

Pöttinger Hit 540
Árgerð: 2012
Vinnslubreidd: 5,4m

Kr. **490.000,-** án vsk.

Pöttinger Top 620
Árgerð: 2006
Vinnslubreidd: 5,9m

Kr. **590.000,-** án vsk.

McHale 991BE
Árgerð: 2005
Tölvustýrð

Kr. **890.000,-** án vsk.

Case RBX 341 samstæða
Árgerð: 2005
Notkun: 11.000

Kr. **1.690.000,-** án vsk.

McHale Fusion II
Árgerð: 2008
Notkun: 26.000 rúllur

Kr. **3.990.000,-** án vsk.

Vicon 1601
Árgerð: 2007
Notkun: 12.147 rúllur

Kr. **1.690.000,-** án vsk.

JÖTUNN
VÉLAR - VERSLUN - VARAHLUTIR

Austurvegur 69 - 800 Selfoss
Lónsbakki - 601 Akureyri
Sólvangi 5 - 700 Egilsstaðir
Sími 480 0400 // jotunn@jotunn.is
www.jotunn.is

SMÍÐUR ÓSKAST TIL STARFA

Við öskum eftir smíði til starfa hjá E. Gunnarssyni - Þjónusta og viðhald fasteigna. Um er að ræða fullt starf.

- Skemmtun / húsnæði eða húsnæði af almennri notkun sem varðar:
- Þjónusta, viðhald og viðbæturstarfið.
- Samráð og samþættingu.
- Fagleg og spjallandi umráðsgætt.
- Skuldbindingu.
- Viðkomandi þarf að vera búnaðsferar um að sinna þessum verkefnum sem spjallt hafa í við.

Umráðgjafi: E. Gunnarsson e.gunnarsson@jotunn.is
Sími: 480 0400

Við öskum eftir smíði til starfa hjá E. Gunnarssyni - Þjónusta og viðhald fasteigna. E. Gunnarsson sinnir fjölbreyttum verkefnum á stór-höfuðborgarsvæðinu. Fyrirtækið heldur úti þjónustusamningum og sinnir viðhaldi og uppbyggingu fasteigna fyrir húsfélög, fyrirtæki, fasteignafélög, einstaklinga og opinberar stofnanir.

Jökulsárlón - Ferðapjónusta ehf. óskar eftir að ráða menn á öryggis- og fylgdarþátt. Um er að ræða báta sem fylgja eftir bátum sem sigla með farþega á Jökulsárlóni. Ekki er krafist skipstjórnarréttinda á þessa báta, æskilegt er að umsækjendur hafi einhverja reynslu af siglingum á bátum. Þó eru allar umsóknir teknar til greina. Einnig vantar starfsmenn á RIB farþegabáta, umsækjendur þurfa að hafa skipstjórnarréttindi, minnst slöngubátaréttindi eða önnur réttindi sem veita mönnum leyfi til að sigla með minnst 12 farþega. Húsnæði og hálf fæði fylgir starfinu. Umsækjendur þurfa að geta byrjað sem fyrst. Upplýsingar gefur Ágúst í s. 893-1822 eða á agust@jokulsarlion.is

Gaupen tveggja hesta kerra til sölu. Lítið notuð og vel með farin. Kerran er staðsett í Skagafirði, ág. 2010. Verð 900.000 kr. eða raunhæft tilboð. Uppl. í síma 867-4700.

Fasteignasalan Byggð kynnir til sölu jörðina Skóga III í Reykjavírfé skammt frá Húsavík. Á jörðinni stendur gott 5 herb. einbýlishús, samtals 150,1 m², ásamt 914,6 m² hlöðu og fjósi. Ræktað land ca 50 ha en aðrir 50 ha af ræktanlegu landi innan girðinga til viðbótar við óskipt afreitarland. Um er að ræða jörð sem býður upp á gríðarlega mikla möguleika í ferðapjónustu en frábær staðsetning, fallett umhverfi, húsakostir og veiðiréttur í Mýrarkvísl gera þessa jörð einstaka. Nánari upplýsingar veita Ágúst Már Sigurðsson lögr. & sölufulltrúi og Björn Guðmundsson lögr. fasteignasali. Fasteignasalan Byggð, s. 464-9955 - byggd@byggd.is

Fimm herbergja sérhæð í hverfi 104 Reykjavík til leigu frá 1. ágúst 2018 - 15. maí 2019. Uppl. í sínum 695-6782 og 820-6733.

Samkomu-, veislu- og sölutjald til sölu. 40 fm, hvítt með gluggum á tveimur hliðum frá Seglagerðinni. Frábært fyrir félagasamtök og sem viðbót húsnæðis í veislu eða fyrir sölubása. Verðhugmynd 250.000 kr. eða tilboð. Uppl. í síma 823-0529/618-4804. Á sama stað fæst gefins sólarregnhlíf á pallinn, stór en svolítið uppluð.

Vönduð og vel meðfarin hnappa-harmonika, Bugari Armando 508 gold, til sölu. Verð 500.000 kr. Uppl. í síma 464-3148.

Lambheldar hliðgrindur. Breidd 4,27 m, hæð 1,10 m. Möskvastærð 10 x 15 cm. Verð fyrir 1 stk. 24.900 kr. +vsk. Verð 2-4 stk. 22.900 kr. +vsk. 5 stk eða fleiri 19.900 kr. +vsk. Uppl. í síma 669-1336 og 899-1776, Aurasel ehf.

Liprar og léttar fjárgrindur. Hægt að krækja saman án aukahluta. Breidd 180 cm. Hæð 90 cm. Verð pr. stk. kr. 7.900 án vsk. Ef keyptar eru 10 grindur eða fleiri, verð pr. stk. kr. 6.900 án vsk. Aurasel ehf. Pöntunarsímar 899-1776 og 669-1336.

Gaupen tveggja hesta kerra til sölu. Lítið notuð og vel með farin. Kerran er staðsett í Skagafirði, ág. 2010. Verð 900.000 kr. eða raunhæft tilboð. Uppl. í síma 867-4700.

Ný þriggja hesta Schmidt kerra til sölu. Verð 1.690.000 kr. Lítt í drætti og öll hin vandaðasta. Uppl. í síma 888-4400.

Traktorsdrifnar rafstöðvar (Agro-Watt), www.sogaenergyteam.com - stærðir: 10,8 kW - 72 kW. Stöðvarnar eru með eða án AVR (spennujafnara). AVR tryggir örugga keyrslu á viðkvæmum rafbúnaði t.d. mjólkurþjónum, tölvubúnaði, nýlegum rafsuðum o.fl. Hákonarson ehf. Uppl. í s. 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is.

Taðgreip, Breiddir: 1,2 - 2,5 m. Mjög vandaður og sterkur búnaður, framleiddur í Póllandi. Allar festingar í boði, festingar og slöngur fylgja. Eign greipar á lager. Hákonarson ehf. S. 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is.

Traktorsdrifnar dælur í mörgum útfærslum og stærðum á lager. Sjálfsogandi dælur í mörgum stærðum fyrir magnðælingu á vatni, skolpi, sjó, olíu. Háþrýstar dælur fyrir vökvun og niðurbrot í haughúsum. Slöngubúnaður með hraðkúplingum, flatar barkar á frábæru verði, 2" - 3" - 4". Allur búnaður fyrir vökvun á ræktunarsvæðum. Haugdælur með vacuum búnaði. Aðrir afgjafar: rafmagn, bensín/dísil, glussaknúnar (mjög háþrýstar). Við sérhæfum okkur í öllu sem viðkemur dælum fyrir iðnað og heimili. Gerum einnig við allar dælur. Hákonarson ehf. Uppl. í s. 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is.

Háþrýstipvottadælur fyrir allan iðnað. Öflugur og vandaður dælur á frábæru verði frá Comet, www.comet-spa.com. Afgjafar: rafmagn, Honda bensín, Yanmar dísil, aflúrtak á traktor. Heitt og kalt vatn, mikið vatnsflæði og þrýstingur allt að 500 bar. Hákonarson ehf. Uppl. í s. 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is.

Innihærur fyrir haugkjallara. Rafdrifnar (3 fasa) eða glussadrifnar. Vinnudypt: 130 cm eða meira. Einnig hægt að fá hræurnar glussadrifnar með festingum fyrir gálga á liðléttingum. Hákonarson ehf. Uppl. í s. 892-4163, hak@hak.is / www.hak.is.

Rafstöðvar með original Honda-vélum og Yanmar dísil á lager. Stöðvarnar eru frá Elcos Srl. á Ítalíu, www.elcos.net. Eign einnig hljóðlátar stöðvar fyrir ferðavagna. Við bjóðum upp á allar gerðir af rafstöðvum. Mjög hagstætt verð. Hákonarson ehf., www.hak.is, s. 892-4163, netfang: hak@hak.is

Glussaknúnar vatnsdælur fyrir tankbíla og vinnuvélar. Sjálfsogandi dælur í mörgum stærðum sem dæla allt að 120 tonnum á klst. Einnig dælur með miklum þrýstingi, allt að 10 bar. Hákonarson ehf., s. 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is.

Kjallaradælur fyrir klósett. Öflugur hnifur. Mótorar staðsettir fyrir utan votrými. Inntak fyrir vask, sturtu, baðkar. Margar stærðir sem henta fyrir íbúðar- og atvinnuhúsnæði. Mjög öflugur og vandaður búnaður. Hákonarson ehf. S. 892-4163, hak@hak.is

Norskar skádælur. 5" eða 6" dælurör, 4,3 m eða lengra. Dælugeta, frá 8.000 L/min. Hræristútur sem hægt er að snúa 360° Skurðarblöð á dæluhjól. Þarf op sem er 70 cm x 70 cm. Hákonarson ehf., hak@hak.is, s. 892-4163.

Backhoe fyrir dráttarvélar. Margar stærðir. Gröfudypt: 1,3 - 4,2 metrar. Margar stærðir af skóflum og öðrum aukabúnaði. Hákonarson ehf. S. 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is.

Eign á lager varahluti í Jeep, Chrysler og Dodge. Sérpöntum í allar tegundir frá USA. Hagstætt verð. Bíljöfur - varahlutir ehf. Smíðjuvegi 72, Kóp. Sími 555-4151 - varahlutir@biljofur.is

Glussadrifnir jarðvegsborar. Á traktora og allt að 60 tonna vinnuvélar. Margar stærðir og gerðir af borum. Margar festingar í boði. Hákonarson ehf. www.hak.is, s. 892-4163. Netfang: hak@hak.is

Lyftibómur á vinnuvélar. Á liðléttinga, traktora, lyftara o.fl. Sérsmíðaður vandaður búnaður frá Póllandi. Fastar lengdir, lengjanlegar, handvirk / glussi. Allar festingar fáanlegar. Mjög hagstætt verð. Hákonarson ehf. S. 892-4163. hak@hak.is - www.hak.is

Nudura varmahús, einangrunar steypumót sem standast íslenska staða. Þróðustú mót í heimi. Stærð 244 x 46 cm sem læstast saman og leggjast saman í flutning. www.aske.is - uppl. í síma 660-1100.

Rúllubaggagrip með festingum og slöngum. Tveir öflugir glussatjakkar. Euro, SMS og þrjú tengi fylgja í verði. Allar aðrar festingar í boði. Pólsk gæðaframleiðsla á frábæru verði. Hákonarson ehf. S. 892-4163, hak@hak.is - www.hak.is

Til sölu VW Caddy Maxi 10/2014, dísel, sjálfskiptur, Webasto miðstöð/fjarstýrð, ekinn 36.000 km. Útlit sem nýr. Ásett verð kr. 2.950.000. Öllum þægilegur. S. 861-3840.

Bílabúðin H. Jónsson & co. Sérverslun með varahluti í öll amerísk ökutæki. Ford, Chevrolet, Dodge, Jeep og Chrysler. Uppl. í síma 552-2255. www.bilabudin.is

Til sölu vínráður Nissan Terrano árg. 2002, 3 l. Ekinn 199.000 km. Sjálfskiptur með krók, lúga og góð heilsársdekk. Bíllinn er riðvarin og ný glóðarkerti, einnig loftflæðiskynjari, pústbarki, bremsudiskar og klossar að framan. Fallegur bíll. Verð hugmynd 690.000 kr. Uppl. í síma 891-8985.

Gróðurhús fyrir íslenskar aðstæður úr sterkum álprófum. Lengd 3,10 m. Breidd 2,38 m. Verð 135.000 kr. Uppl. í síma 866-9693 - www.facebook.com/GrodurhusSMH/

Nýtt 19,2 fm klósetthús til sölu. 4 wc básar og 3 vaskar. Hitaelement og 6,5 fm pallur. Tilvalið fyrir ferðapjónustuna. Verð 3,9 milljón kr. Uppl. í síma 698-3730, Tómas.

Einingar

Frystiklefa
Kæliklefa

Íshúsið

Eigum til á lager úrþan-einingar fyrir kæla og frýsta. Einnig hurðir. Engin bið. Íshúsið ehf. Sími 566-6000 og ishusid@ishusid.is

Hitablásari

Tilboð: 89.900

Íshúsið

Öflugur vatnshitablásarar með hljóðdempandi EPS kassa. Tilboð: 89.900 kr. með upphengjum og thermóstat. Íshúsið ehf. Sími 566-6000. www.ishusid.is

Vönduð girðing frá Öryggisgirðingar, girding.is, með völdugu hliði. Um 50 metrar. Uppl. í síma 821-8644.

Til sölu Komatsu PC240LC grafa árg. 2015. 7.300 vinnustundir, ein skófla, ný belti og rúllur 2016, spyrnubreidd 700 mm. Verð 7,5 m. kr. án vsk. Flott eintak. Uppl. bjorn-gk@gmail.com

Til Sölu Mercedes Benz Sprinter 316 cdi 4x4, 10/2011 árg. Ekinn 158.000 km, 14 manna, sjálfskiptur. Verð 4.590.000 kr. án vsk. Uppl. í síma 660-0613.

Flaghefill/snjótönn. Breidd 3,0 m. Verð 696.000 kr. m/vsk. (561.000 kr. án vsk.) Snjóvængir og landhjól fylgja. H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Fjárhúsmottur. Verð kr. 8.500 stk. m/vsk (kr. 6.850 án vsk). Tilboð = Frír flutningur. H. Hauksson ehf. S. 588-1130.

CF MOTO Buggy bíll. Verð 1.290.000 kr. m.vsk. Árg. 2016, 800 cc, ekinn 6.000 km. Hvít nr. (götuskráður). Toppur, rúða, dráttarbeisli, rafmagnsspil, 4x4. Frábært ferðatæki, nýttist vel í sveitinni, við bústaðinn, í skógræktinni eða bara til að fara út að leika. 895-5201, Óli.

Vegna flutnings varahlutadeildar Bílabúðar Benna, er 50–70% afsláttur á völdum Musso varahlutum. Bílabúð Benna, Vagnhöfða 23, sími 590-2000, benni.is.

Rúllugreip fyrir 2 rúllur. Vökvaopnun. Verð 296.000 kr. m/vsk (239.000 kr. án vsk). H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Ursus 395 power 90hp. Þessar vélar eru komnar með kúplingsfrían vendigir og lyftikrök. Verð með tækjum og skóflu 6.805.027 kr. án vsk. Upplýsingar í s. 577-1200, 841-2121 eða vignir@stjornublikk.is

Weckman Flatvagn/rúlluvagn. Stærð palls 2,55 x 9 m. Verð kr. 1.890.000 kr. m/vsk. (kr. 1.524.000 án vsk.) H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Weckman 7 tonna sturtuvagn. Verð kr. 1.080.000 m/vsk. (kr. 871.000 án vsk). H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Rúllugreip. Verð kr. 179.000 m/vsk. Ásoðnar Eurofestingar og slöngur fylgja. H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Rúllugreip á þrítengi. Verð kr. 73.000 m/vsk. H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Rúllugreip / faðmgreip. Ásoðnar Eurofestingar og slöngur fylgja. Verð kr. 184.000 m/vsk. H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Stórbaggagrip. Ásoðnar Eurofestingar og slöngur fylgja. Verð kr. 256.000 m/vsk. H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Flutningsbox á þrítengi. Stærð 2m x 1,25 m. Verð kr. 139.000 m/vsk. H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Taðkvísl. Breidd 1,7 m. Verð kr. 135.000 m/vsk. H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Brettagaflar. Burður 2.500 kg. Euro festingar. Verð kr. 125.000 m/vsk. H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Brettagaflar. Burður 2.500 kg. Euro festingar. Glussaopnun. Verð kr. 179.000 m/vsk. H. Hauksson ehf. Sími 588-1130.

Mercedes Benz. Vörubíll m/krana, árg. '92. Burðargeta 6,7 t. Ný framdekk. Akstur 320.000 km. Verð 750.000 kr. +vsk. Uppl. í síma 691-9090.

M-Benz Gelandewagen árg. 1985 til sölu. Body ryðgað en kram í góðu standi og mjög góð dekk. Tilboð óskast. Uppl. í síma 894-2436.

Get ekki notað þetta hjól lengur vegna veikinda, er því að selja þessa kraftmiklu, glæsilegu og vel meðfögnu vespu. Þetta er original ítölsk Piaggio vespa 300 GT GTS árg. 2012. Ekin aðeins 3.600 km. Hjólinu fylgir algalli sem kostaði 110.000 kr. Þetta fer allt á 900.000 kr. Allar nánari uppl. eru í síma 462-1839. Staðsett á Akureyri.

Til sölu er 60 fermetra (6 x 10 m) vinnuskúr sem er á stálgrind og er ca 11 tonn að þyngd, en það er komið ryð í burðarbita sem þarf að gera við áður en hann er fluttur. Skúrinn er núna staðsettur á Smiðjuvöllum á Akranesi. Verðhugmynd 450.000 kr. Áhugasamir geta haft samband í síma 564-4924 eftir 17 eða í gegnum bland.is

Kanadískur súðbyrðingur. Plastbátur, 12 ára, 6 m lengd. Tohatsu vél, keyrð ca 40 tíma. Á góðri kerru. Staðsett á Akureyri. Sími 862-7404. Verð 800.000 kr.

HITAVEITU-SKELJAR

HEITIRPOTTAR.IS

HÖFÐABAKKA 1
SÍMI 777 2000

MANNOL

MANNOL

FER ALLA LEIÐ!

Sjá nánar á
www.automatic.is

Automatic ehf
Smiðjuvegi 11, 200
Kópavogi

Sími: 512 3030
pantanir@automatic.is

Scania R420, árg. 2005, ekinn 520.000 km. Opticruise skipting, loftpúðar að aftan, 6 hjóla, ekki með dælu. Verð 3.200.000 kr. Einnig Dapa frystiboddy sem vantar kæli-vélina á, árg. 1994 á tvöföldu allan hringinn. Verð 8.000.000 kr. Fer á góðu verði saman. Skoðum skipti á ýmsu. Uppl. í síma 691-4995, Birgir.

Fiat Ducato árg. 2000. Einn með öllu, sólarsetla, loftpúðar, bakkmyndavél, skoðaður 19, 123 hestöfl, ekinn 90.000 km. Verð 2.190.00 kr. Uppl. í síma 864-3581.

Járnkörfugrindur 4 stk. Tilvalið fyrir grænmetissölu eða annað. Staðsett í 108 Rvk. Verð 15.000 pr. stk. Uppl. í s. 896-6866 eða brasol2012@gmail.com

Til sölu New Holland 6635. Notaður 4.400 klst. Ný kúpling, bremsur og dæla. Nýleg framdekk. Verð 2 millj. kr. Uppl. í síma 696-4345.

Fornbíll. Til sölu Plymouth árg. 1948, 2ja dyra. Vel uppgerður, vél og lakk í góðu lagi. Verð kr. 2.890.000. Uppl. í síma 898-5808.

Til sölu Zetor 5211, árg. '87. Ásett verð 300.000 kr. + vsk. Uppl. í síma 893-7050.

Trébatúr til sölu, 7 metra langur. Saab vél. 25 ha vagn fylgir. Ásett verð 900.000 kr. Skoða skipti. Uppl. í síma 893-7050.

Massey Ferguson 135. Perkins 3-cyl dísel. '78 módel. Verð 1.150.000 kr. Allar frekari upplýsingar í síma 848-4083, Valgeir.

Rúmlega árgömul grjóttínslugrind til sölu. Keypt á rúml. 200 þús. kr. Fer á 120.000 kr. Uppl. í síma 848-5964.

Kerrur frá Humbaur eru til á lager í ýmsum gerðum. Til dæmis 1.300 kg og 2.500 kg álkerrur, pallur 303x150x35. Hægt að opna að framan og aftan. Verð kr. 435.000 og 535.000 m/vsk og skráningu. Einnig ýmsar stærðir af 750 kg álkerrum. Topplausnir. Smíðjuveg 40 gul gata. 200 Kóp. Sími 517-7718 - www.topp-lausnir.is

Mercedes Benz jeppi. 320 cdi, dísel, skr. 05.2008, ekinn 216.000 km. 7 manna. Sami eigandi frá upphafi. Mjög vel með farinn og stórglæsilegur. Hvítur og ljósdrapplaður að innan. Verð 4.490.000 kr. Uppl. í síma 896-9620.

Vegna flutnings varahlutadeildar Bílabúðar Benna er 50–70% afsláttur á völdum Chevrolet varahlutum. Bílabúð Benna, Vagnhöfða 23, s. 590-2000, benni.is.

Sterkasti maður Íslands! '06 Manitou 17 40. 4 tonn, 17 m armur. Ekinn 1.420 tíma. Mannkafa m/ fjarstýringu. Ásett 5.800.000 kr. +vsk. #453920. S. 695-2015.

Kerrukóngur á besta verði! '18. Tema bílakerra/fleti 4x2 metrar. Burðargeta 2.200 kg. Sliskjur & handspil fylgja. Verð 655.000 kr. +vsk. #453193. S. 695-2015.

Vegna flutnings varahlutadeildar Bílabúðar Benna, er 50–70% afsláttur á völdum Daewoo varahlutum. Bílabúð Benna, Vagnhöfða 23, s. 590-2000, benni.is.

Stubbastandar – Stubbahólkur. Bæði frístandandi og veggfestir. Uppl. stubbastandur@gmail.com - sími 842-2535.

Frystiklefi til sölu. Vatnskældur frystiklefi til sölu. Stærð: l. 3 m, br. 2.60 m, h. 2.60 m. Staðsettur á Húsavík. Verð tilboð. Uppl. í síma 894-3212.

Til sölu

Sérsmíðaðir gluggar frá Færeyjum. 10 ára ábyrgð. Tré og álklaðdir trégluggar. PVC gluggar og útidyr. Jóhann Helgi & Co. Netfang: jh@Jóhannhelgi.is, s. 820-8096.

Plast í fjárhúsgólf og stíur. Bása og drenmottur, útileiktækki, gúmmihellur og gervigras. Heildarlausnir á leiksvæðum. Jóhann Helgi & Co. Netfang: jh@Jóhannhelgi.is, s. 820-8096.

Olíuskiljur – fituskiljur - einangrunarplast. CE vottaðar vörur. Efni til fráveitulagna. Vatnsgeymar 100 - 50.000 lítra. Borgarplast.is - sími 561-2211, Mosfellsbæ.

Ódýrar trjáplöntur til sölu. Heimaræktaðar trjáplöntur til sölu í tveggja lítra pottum, 60-90 cm háar. Birki - ilmreynir - koparreynir - silfurreynir - ribsber - glæsítöppur o.fl. Allar plöntur á sama verði, aðeins kr. 750 stk. Frábært tækifæri fyrir garðinn og eða sumarbústaðarlandið. Uppl. í síma 857-7363. Er í Reykjavík.

Slöngubátar frá Inmar. Gæðavara frá USA á góðu verði. Viking Björgunarbúnaður, sími 544-2270. Hef fengið í einkasölu ósamsetta um 1.440 fm stálgrind, 60 m x 25 m, með veggghæð upp á um 4 metra og mænishæð um 7,4 m og 5,0 m á milli stálburðarbitanna. Húsið var í notkun í nokkur ár en var tekið niður til að rýma fyrir nýju skipulagi en það er upphaflega H bita stálgrind. Í dag væri best að nota stálgrindina og setja utan á hana flottar samlokueiningar og búa til fallegt nýtt hús. Möguleiki að skipta húsinu upp í minni einingar og búa til úr því nokkur hús ef það hentar einhverjum en það verður þó ekki selt nema í heilu lagi nema tilboð komi í alla hluta þess. Stálgrindin er tilbúin til flutnings hvert á land sem er en er staðsett á höfuðborgarsvæðinu. Þegar stálgrindin verður uppkomin aftur og orðin að húsi þá hentar þetta hús fyrir alls konar starfsemi eins og vélaskemmu, verkstæði, reiðhöll, geymslu eða hvað annað sem hentar nýjum eigendum. Ýmis skipti möguleg, allt skoðað. Áhugasamir sendi tölvupóst á villi@vbeignir.is sem verður svarað eins fljótt og hægt er.

Zetor og tjaldvagn í sumarfríð. Camp-let með kassa á beisli, gamall en mjög góður. Alltaf geymdur inni, nema rétt þegar hann er notaður í útilegu sem er sjaldan. Zetor 4718 árg.'76, sennilega alveg handnýtur og ljótur eftir því og mæli því með öðru til að draga vagninn. Verð 100.000 kr. á vagninn, Zetorinn fer á mun minna. Uppl. í síma 853-7005.

Til sölu þriggja sæta sófi með nautshúð. Hvít bílskúrshurð, sturtuhurð á baðkar. Eldhús- og baðvaskur. Barnastóll, kvenreiðhjól. Uppl. í síma 551-0304.

Hestavörulager til sölu. Selst á góðu verði ef allur lager er keyptur í einu. Dæmi um vörur: gjarðir, burstar, hamrar, mæl, tangir og margt fleira. Áhugasamir hafið samband í síma 897-7917.

Loftpressa til sölu, þriggja fasa, 270 lítra, í mjög góðu lagi. Verð kr. 200.000. Uppl. í síma 487-5995.

Til sölu gamlar bækur. Nánari upplýsingar sendar ef óskað er í tölvu-pósti. Áhugasamir sendi fyrirspurnir á jondisein@simnet.is

Díselvél til sölu 2,5 l. Pajero árg. 2000, ekinn 156.000 km. Uppl. í síma 786-3383.

Til sölu Pöttinger Novacatt 305 H miðjuhengd sláttuvél, árgerð 2010. Verð 790.000 kr. +vsk. Sími 434-1331 eftir kl 20 eða vífi@simnet.is

Tveir folar, báðir undan Dug frá Tjaldhólum, annar brúnblesóttur þriggja vetra, hinn brúnn fjögurra vetra. Báðir spakir og meðfærilegir. Eru í Rang-árvallasýslu. Uppl. í síma 866-5442.

Valmet traktor 80 hestöfl árg. 1997, með ámoksturstækjum og fylgihlutum. Uppl. í síma 894-3555.

Til sölu Zetor traktor m/baggakló að aftan. Uppl. í síma 860-4712.

Til sölu 600 l. hringlótt ker, verð 15.000 kr. stk. Einnig eru til sölu 300 l. ker sem eru eingöngu seld í þörum. Verð 10.000 kr. fyrir tvö ker. Sæplast sími 460-5000.

Til sölu rafmagnslyftari með heyskera, mykjudæla, rafstöð knúin af dráttarvél, rafmótorar o.fl. Uppl. gefur Jón í síma 849-2821.

Dodge Maxi wagon 350, Chrysler 300. Til sölu Dodge Maxi wagon árg. '89, bíluð vél og Chrysler 300, árg. '01. Tjón eftir árekstur. Uppl. í síma 852-2123.

Benz 230E: árg. '98, 2,4 l. vél. Þarf smá lagfæringar. Dekk góð, óskoðaður. Audi A4: 1,8 l. Vél, árg. '95, á góðum dekkjum, þarf smá lagfæringar, skoðaður. Uppl. í síma 891-9900.

Til sölu Krone 1.250 rúllusamstæða árg. 2004. Uppl. í síma 847-4652.

Óska eftir

Óska eftir Sekura topp á hús á Mass-ey Ferguson 135. Uppl. í síma 894-2551.

Óska eftir hurðum fyrir Ford Bronco árg. 1974. Uppl. í síma 892-6824.

Frú Lauga leitar eftir gulrótum og fleira grænmeti úr ylrækt. Uppl. í síma 534-7165 eða frulauga@frulauga.is

Dýrahald

Óska eftir Border Collie, ungri tík eða hvolpi. Uppl. í síma 820-4780.

Jarðir

Til sölu jörð með húsum á Norðurlandi vestra. Miklir möguleikar í ferðaþjónustu, landbúnaði og fleiru. Einstök náttúrufergurð og mikið útsýni. // Farm for sale in the North-West of Iceland. Great opportunity for tourism, agriculture and more. Unique natural beauty and great view. Magnús Leópoldsson. S. 550-3000. Löggiltur fasteigna- og skipasali - magnus@fasteignamid-stodin.is

Sumarhús

Rotprær og heitir pottar. Rotprær - heildarlausnir með leiðbeiningum um frágang. Ódýrir heitir pottar - leiðbeiningar um frágang fylgja. Borgarplast.is, sími 561-2211, Mosfellsbæ.

Veiði

Til sölu 2 dagar á neðstu svæðum í Laxá í Aðal dal laugardaginn 14. júlí til 16. júlí (svæði 4/2 - 1 - 3 - 8). Upplýsingar: benedikt@logvangur.is

Þjónusta

Tek að mér viðgerðir á flestum tegundum sjálfskiptinga. Hafið samband í síma 663-9589 til að fá uppl. og tilboð. HP transmission Akureyri. Netfang: einar.g9@gmail.com, Einar G.

Viltu fleiri bókanir og betri umsagnir? Ég tek að mér að skrifa, þýða og lesa yfir upplýsinga- og auglýsingatexta á ensku fyrir hvers kyns ferðaþjónustu. Vandað og skýrt mál skiptir sköpum. Ekki hika við að hafa samband í síma 864-6002 eða á netfangið godurtexti@gmail.com

VILT ÞÚ SETJA UPP HLEÐSLUSTÖÐ FYRIR RAFBÍLA?

Hleðsla
Í HLAÐI

Í vetur auglýsti verkefnið **Hleðsla í hlaði** eftir bændum sem hafa áhuga á því að setja upp hleðslustöð fyrir rafbíla. Við viljum þetta netið um allt land og óskum eftir þátttöku fleiri bænda.

ÁVINNINGUR BÆNDA:

- ✓ Sala á rafmagni er ný tekjulind
- ✓ Viðbót við aðra þjónustu á býlinu
- ✓ Félagar í Hey Iceland og Bí eiga kost á styrk
- ✓ Stuðningur og ráðgjöf

Hleðsla í hlaði er samstarfsverkefni Bændasamtaka Íslands, Orkuseturs og Hey Iceland. Aðalmarkmið er að fjölga hleðslustöðvum fyrir rafbíla í sveitum landsins. Samkomulag var gert við Hlæðsla ehf. sem býður hentugar hleðslulausnir sem eru sniðnar að þörfum hvers og eins.

Nánari upplýsingar um **Hleðslu í hlaði** er að finna á **www.bondi.is**.

HLEÐSLUSTÖÐVAR FYRIR BÆNDUR

Verð frá kr. 89.990- m. vsk.

Upplýsingar um hleðslustöðvar veita sölumenn Hlæðsla ehf. í síma **564 1440** og í netfangið **hlada@hlada.is**. Nánar á **www.hlada.is**.

PITT KERFI

TILBOÐ
49.990.- m/vsk

Eftirlitskerfi

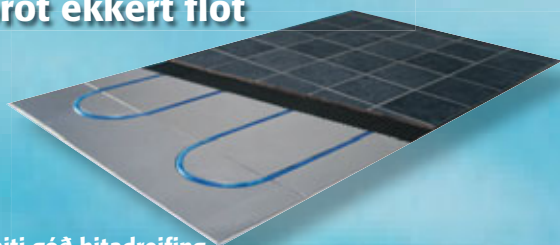
t.d fyrir sauðburðinn

Tengist með 4G eða Wifi beint í símann eða tölvuna
Gengur á 12 Vdc eða 240 Vac. Öflug innrauð næturlýsing.
Hægt að setja út á tún, eða girðingarstaur.
Tengja við sólarcellu og/eða rafhlöðu.

Sími 414 4400 - www.icecom.is - Lyngás 10 - 210 Garðabær

Gólfhitakerfi

Ekkert brot ekkert flot

- Þægilegur hiti góð hitadreifing
- Hítasveiflur / Stuttur svörunartími
- Aðeins 12mm þykkar hitadreifiplötur
- Fljótlegt að leggja
- Ekkert brot ekkert flot
- Dreifiplötur límdar beint á gólf
- Gólfefni lagt beint á dreifiplötur (flísar, parket)
- Hentar vel í eldra húsnæði jafnt sem ný hús og sumarhús
- Flooré gólfhitakerfi er einfalt, fljótlegt og þægilegt

Skemmuvegur 10 (blá gata) 200 Kópavogur
Sími 567 1330 Fax 567 1345 www.hringas.is

Hringás ehf.

Til sölu blikksmíðavélar (blikksmíðja)

Uppsetning strompröra / reykröra – sjá Youtube.

S. 896-5042

Bændablaðið

Kemur næst út

19. júlí

Eldri blöð má
finna hér á PDF:

Í honum
eigum við
endurlausnina,
fyrirgefningu
synda okkar...

www.versdagsins.is

Bændablaðið

Steinbitar, innréttingar, gúmmimottur o.fl.

Benedikt Hjaltason hefur tekið við umboði
Garðars Skaptasonar fyrir VDV Andersbeton
steinbitagölf.

Steinbitagölf frá fyrirtækinu hafa verið notuð í
íslenskum gripahúsum í yfir 30 ár og reynst mjög
vel.

Benedikt fer einnig með umboði fyrir:

- ✓ gúmmimottur fyrir steinbita og bása frá Kraiburg
- ✓ flatgryfjur frá Boschbeton
- ✓ innréttingar í gripahús frá Jourdain

Benedikt Hjaltason
Sími 894 6946
fjosbitar@simnet.is

Bændablaðið Smáauglýsingar 56-30-300

Dreift í 32 þúsund eintökum á yfir 420 dreifingarstaði og öll lögbýli á Íslandi

VALLARBRAUT ER FLUTT Í TRÖNUHRAUN 5 HAFNARFIRÐI

Ruddasláttuvélar með og án safnkassa

Heytætlur Gott verð!!!!

Jarövegstætararar 1.1 - 2m

Sláttuvélar 1,25 - 2,9 m

Sláttuvél 245.000+vsk

Steypuhrærivélar 600- 800-1200L

Áburðardreifingarar 200 - 2000 Kg

Rakstrarvélar 3,5 - 4,4 m

www.vallarbraut.is

vallarbraut@vallarbraut.is

S-8411200 & 8417300

Varahlutir og viðgerðarþjónusta fyrir JCB lyftara

Sala - Þjónusta
S: 5272600 - www.velavit.is

HJARTAÐ Í ÍSLENSKUM LANDBÚNAÐI

Í öllum þeim fjölbreyttu störfum sem tengjast íslenskum landbúnaði, hvort sem það er að yrkja landið, fódra dýr, girða af land eða framleiða matvæli

- þá er Bústólpi aldrei langt undan.

Bústólpi

FÓÐUR OG ÁBURÐUR

Bústólpi ehf - fódur og áburður - Oddeyrartanga - 600 Akureyri - bustolpi@bustolpi.is - Sími 460 3350 - www.bustolpi.is

